

Gemeente Heumen

Programmabegroting 2025

PROGRAMMABEGROTING 2025

Bezoekadres:
Gemeentehuis
Kerkplein 6
6581 AC MALDEN

Correspondentieadres:
Postbus 200
6580 AZ MALDEN

Telefoon: 024-3588300
Fax: 024-3581086
Internet : www.heumen.nl
Email: heumen@heumen.nl

Inhoud

Algemeen.....	5
Aanbiedingsbrief.....	7
Begroting in één oogopslag	9
Vergelijkingsoverzicht gemeentelijke belastingen Rijk van Nijmegen.....	11
Leeswijzer programmabegroting	13
Beleidsbegroting	17
Programma 1 Sociale leefomgeving.....	21
Programma 2 Fysieke leefomgeving	29
Programma 3 Bestuur en organisatie.....	41
Recapitulatie cijfers programma 1 t/m 3	52
Paragrafen	54
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer	56
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	60
Paragraaf financiering	70
Paragraaf bedrijfsvoering	76
Paragraaf lokale heffingen.....	82
Paragraaf grondbeleid.....	90
Paragraaf verbonden partijen	94
Paragraaf Wet open overheid	100
Financiële begroting.....	102
Geprognosticeerde balans	102
Financiële kaders en uitgangspunten.....	113
BIJLAGEN PROGRAMMABEGROTING	120
Bijlage 1 Beleidskaders per programma	122
Bijlage 2 Beleidsindicatoren per programma.....	128
Bijlage 3 Reserves en voorzieningen.....	134
Bijlage 4 Staat Vaste activa	136
Bijlage 5 Afschrijvingstabel	138
Bijlage 6 Lopende investeringen.....	140
Bijlage 7 Tabel Weerstandsvermogen	144
Bijlage 8 Algemene uitkering	150
Bijlage 9 Gemeentelijke tarieven	152
Bijlage 10 Subsidies	154
Bijlage 11 Meerjaren onderhoudsplannen	156
Meerjaren onderhoudsplan Gemeentehuis	157
Meerjaren onderhoudsplan Parkeergarage.....	163
Meerjaren onderhoudsplan Molens.....	167
Meerjaren onderhoudsplan Kerken.....	175
Meerjaren onderhoudsplan Werkplaats.....	179
Meerjaren onderhoudsplan Wegen.....	181
Meerjaren onderhoudsplan Sportcentrum	183
Bijlage 12 Lijst van afkortingen	186
Bijlage 13 Concept raadsbesluit	190

Algemeen

Aanbiedingsbrief

Algemeen

Voor u ligt de programmabegroting 2025 met meerjarenperspectief 2026-2028. De rijksoverheid heeft in de meicirculaire gekozen voor een andere financieringssysteem zodat het accres vanaf 2024 aan de ontwikkeling van het bruto binnenlands product is gekoppeld. De opschalingskorting is komen te vervallen, wat structureel een voordeel oplevert, maar wel is dit gepaard gegaan met een eenmalige korting in 2025. Ondanks de onzekere financiële toekomst, de gegevens van de septembercirculaire zijn nog niet bekend, is het gelukt om binnen een sluitende meerjarige programmabegroting de afspraken uit het coalitieakkoord in de programmabegroting op te nemen. Dit is gelukt door elke keuze zorgvuldig af te wegen en te toetsen op nut en noodzaak waarbij uitgangspunten van het coalitieakkoord als 'de inwoner centraal' en 'natuurlijk samen' onderdeel van de afweging waren.

Het merendeel van de begrotingsomvang bestaat uit zogenoemde 'going concern' taken. Dit betreft de uitvoering van bestaand (lokaal) beleid en de uitvoering van de wettelijke taken. De begroting richt zich ook op de accenten waar lokaal keuzes gemaakt (moeten) worden door de gemeenteraad. De begroting geeft per programma antwoord op de vraag wat we willen bereiken en wat we daarvoor doen. Uiteraard wordt ook inzicht gegeven in de financiële consequenties van de inhoudelijke keuzes.

Strategische Visie: 'Natuurlijk met iedereen'

Wij zijn een betrouwbare en transparante overheid. We zijn navolgbaar in ons handelen en leggen aan de gemeenschap verantwoording af. Vanuit diversiteit voeren we de dialoog en vanuit goede verhoudingen werken we samen.

Dit citaat uit de strategische visie staat symbool voor waar het college voor staat. Het college zet zich in voor een inclusieve samenleving in een gemeente die groen, duurzaam en veilig is. Beleidsvoornemens worden langs de meetlat van de strategische visie gelegd en op die wijze getoetst aan nut en noodzaak.

Lokale ontwikkelingen

De contracten voor de specialistische Jeugdhulp (verblijf en intensieve ambulante), de ambulante jeugdhulp (begeleiding, logeren, vaktherapie) en ambulante Wmo-begeleiding gaan per 1 januari 2025 en verder in. Op basis van de tariefstijgingen die nu al duidelijk worden zullen we naast de indexering van de tarieven rekening moeten houden met (fors) hogere tarieven voor de verschillende zorgproducten.

De gemeenten hebben met elkaar afgesproken om het budget voor WerkBedrijf voor het onderdeel participatie vanaf 2025 te bepalen op basis van het Berenschotmodel. Voor gemeente Heumen leidt deze nieuwe methodiek in 2025 tot een kostenstijging. Ook zorgen de uit hogere uitgaven voor loonkostensubsidies, hogere kosten voor het onderdeel 'op weg naar werk' (arbeidsmatige dagbesteding) als gevolg van een herverdeleffect en hogere kosten voor het onderdeel 'nieuw beschut' voor een verder stijging van kosten.

Binnen het fysieke domein wordt de vraag om betaalbare woningen gezien. In 2025 worden verdere stappen gezet in het grondexploitatieproject Kanaalzone zodat in 2027 gestart kan worden met de bouw van de woningen. Daarnaast wordt gestart met de realisatie van een aantal kleinere projecten en staat de oplevering van het Steenhuys gepland begin 2025.

Landelijke ontwikkelingen

Sinds 2024 is er het kabinet Schoof. De septembercirculaire, als vertaling van Prinsjesdag, zal inzicht geven in bestaand beleid en nieuwe beleidsvoornemens en welke middelen hiermee gepaard gaan. Deze middelen maken geen onderdeel uit van deze programmabegroting. Inzicht hierin wordt gegeven door een addendum dat aan de raad wordt aangeboden voordat de besluitvorming over de programmabegroting plaatsvindt. In dit addendum worden ook de overige wijzigingen met uw raad gedeeld.

De taakstelling voor het huisvesten van statushouders vertoont een stijgende lijn. Door de krapte op de woningmarkt en het relatief laag aantal sociale huurwoningen in onze gemeente zorgen ervoor dat de huisvestingstaakstelling statushouders moeilijk kan worden gerealiseerd. Vooralsnog ziet het er naar uit dat de taakstelling 2024 wordt gerealiseerd.

Financiële ontwikkelingen

In de voorliggende begroting zijn bovenstaande ontwikkelingen verwerkt. De (minder) extra jeugdmiddelen en de nadelige herverdeeleffecten van de herijking van het gemeentefonds zijn opgenomen in de meerjarenraming. Het college zal samen met het toe te zenden addendum inzake de septembercirculaire oplossingsrichtingen aanbieden zodat een sluitende begroting met meerjarenperspectief gepresenteerd kan worden.

In onderstaande tabel worden de begrote resultaten van de komende jaren weergegeven.

Omschrijving / Jaar	2025	2026	2027	2028
Resultaat	€ 715.215	€ 848.000	€ 909.999	€ 170.019
Voordeel / Nadeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

Begroting in één oogopslag

Huishoudboekje

In ons huishoudboekje hebben we voor 2025 een begroting van 55 miljoen gemaakt.

Welke inkomsten verwachten we en waar gaan we geld aan uitgeven?

Inkomsten		Uitgaven		
	Rijk	€ 35.748.549	 Brandweer	€ 1.580.877
	Onroerende zaakbelasting	€ 5.119.958	 Wegonderhoud	€ 1.518.772
	Riool- en afvalstoffenheffing	€ 3.081.287	 Riolering / afval	€ 2.899.036
	Huren	€ 541.440	 Onderwijs	€ 1.138.168
	Sportaccommodaties	€ 738.700	 Sportaccommodaties	€ 1.755.149
	Legesopbrengsten	€ 866.023	 Milieubeheer	€ 785.204
	Rente/dividend	€ 821.033	 Groenonderhoud	€ 1.353.116
	Zorg, werk, inkomen	€ 348.250	 Zorg, werk, inkomen	€ 20.063.627
	Overige	€ 6.970.194	 Ruimtelijke ordening, bouw, huisvesting	€ 2.767.075
	Exploitatietekort	€ 715.216	 Cultuur en recreatie	€ 987.562
	Totaal	€ 54.950.650	 Rente/afschrijvingen	€ 3.073.919
			 Uitvoeringskosten	€ 12.077.122
			 Overige	€ 4.951.023

HOEVEEL BETAAL IK IN 2025?

OZB € 507,33
bij een woz waarde van € 415.000

Rioolheffing € 170,35
vast bedrag per woning

Afvalstoffenheffing € 224,50
vast bedrag voor gezin

Totaal € 54.950.650

Vergelijkingsoverzicht gemeentelijke belastingen Rijk van Nijmegen

Uitgangspunten tariefvergelijking:

1. Op basis van tarieven 2024
2. Gemiddelde WOZ waarde woning 2024 van de genoemde 7 gemeenten: verwachting circa € 388.000 (per peildatum 1-1-2023)
3. Afvalstoffenheffing exclusief vuilniszakken, containerlediging of diftar
4. De heffing van de hondenbelasting wordt niet gerekend tot het totale overzicht voor de belastingdruk

	Heumen		Wijchen		Nijmegen		Druuten	
	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers
OZB	€ 463,66	€ 463,66	€ 385,67	€ 385,67	€ 691,03	€ 691,03	€ 415,55	€ 415,55
Rioolheffing	€ 166,85	€ 166,85	€ 134,64	€ 134,64	€ 183,14	€ 183,14	€ 252,00	€ 252,00
Afvalstoffenheffing	€ 153,50	€ 212,50	€ 188,00	€ 188,00	€ -	€ -	€ 150,31	€ 208,87
Totale woonlasten	€ 784,01	€ 843,01	€ 708,31	€ 708,31	€ 874,16	€ 874,16	€ 817,86	€ 876,42

	Berg en Dal		Beuningen		Mook en Middelaar	
	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers	1 pers	meerpers
OZB	€ 308,85	€ 308,85	€ 454,74	€ 454,74	€ 458,62	€ 458,62
Rioolheffing	€ 213,00	€ 355,00	€ 184,00	€ 184,00	€ 142,60	€ 142,60
Afvalstoffenheffing	€ 215,00	€ 301,25	€ 186,00	€ 186,00	€ 216,36	€ 216,36
Totale woonlasten	€ 736,85	€ 965,10	€ 824,74	€ 824,74	€ 817,58	€ 817,58

Leeswijzer programmabegroting

INLEIDING

Met deze leeswijzer geven wij op hoofdlijnen weer wat u aantreft in de programmabegroting 2025 van de gemeente Heumen.

De programmabegroting is het hulpmiddel voor uw raad om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol uit te kunnen voeren en te kunnen sturen op hoofdlijnen.

De programmabegroting bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit een programmaplan en paragrafen.

In het programmaplan is ons gemeentelijke beleid op hoofdlijnen opgenomen. Het richt zich vooral op de maatschappelijke effecten die wij in onze gemeente willen bereiken.

De paragrafen richten zich op het beleid ten aanzien van relevante beheersaspecten, zoals de bedrijfsvoering, het weerstandsvermogen, onze kapitaalgoederen, de lokale heffingen en de verbonden partijen.

De financiële begroting gaat vooral in op de financiële positie van onze gemeente. Hier hebben wij het totale financiële overzicht inclusief de toelichtingen opgenomen. De door u vastgestelde kaders, het algemene financiële beeld en het overzicht van de baten en lasten presenteren wij u hier.

INDELING PROGRAMMABEGROTING

In de inhoudsopgave treft u aan uit welke delen de programmabegroting is samengesteld. In vogelvlucht worden deze delen hier kort toegelicht:

Deel 1 - programmaplan

Op grond van artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) bevat het programmaplan de te realiseren programma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de kosten van overhead, het bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting en het bedrag voor onvoorziene uitgaven.

In de programma's maken we duidelijk welke doelen en maatschappelijke effecten we nastreven en welke activiteiten daarvoor uitgevoerd worden. Per programma geven we ook een raming van baten en lasten.

Naast de beschrijving van de doelstellingen, de activiteiten voor 2025 en het overzicht van baten en lasten per programma zijn op een overzichtelijke manier per programma de gegevens toegevoegd betreffende de investeringen en de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op het programma. De gedetailleerde financiële informatie op taakveldniveau is opgenomen bij het onderdeel financiële begroting.

Hieronder volgt de toelichting op de verschillende onderdelen van de programma's.

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor in 2025 doen?

Dit zijn de belangrijkste onderdelen van het programma. Het coalitieakkoord 2022-2026 en de kadernota 2025 vormen de basis voor de beschrijving van het programma. Per programma zijn de doelstellingen die uw raad wil bereiken weergegeven en worden de activiteiten voor 2025 beschreven om deze doelstellingen te realiseren.

Wat mag het kosten/wat gaat het opbrengen?

We presenteren in een tabel de lasten en baten van het programma. Daarnaast geven wij ook inzicht in de investeringen die voor dit programma gepland zijn en de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op het programma. Bij de investeringen geven wij aan wat deze in totaliteit kosten (de bruto investering), hoeveel door anderen wordt bijgedragen en welk bedrag voor onze eigen rekening komt (de netto-investering).

Deel 2 - paragrafen

Artikel 9 van het BBV schrijft voor dat in de paragrafen de beleidslijnen worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. De begroting bevat de volgende paragrafen:

Weerstandsvermogen: In deze paragraaf brengen wij onze risico's in beeld. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële gezondheid van de gemeente. Het geeft aan in welke mate de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen.

Onderhoud kapitaalgoederen: Deze paragraaf geeft inzicht in onze kapitaalgoederen. De kosten van het onderhoud van onze wegen, openbare verlichting, riolering en water, groen en gebouwen vormen een substantieel deel van de begroting.

Financiering: In de financieringsparagraaf bespreken wij de specifieke beleidsvoornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury.

Bedrijfsvoering: De bedrijfsvoering betreft de processen binnen onze gemeentelijke organisatie om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren, sturen en beheersen. Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting.

Lokale heffingen: In deze paragraaf geven wij de ontwikkelingen met betrekking tot ons belastinggebied weer. Per heffing geven wij aan wat het beleid is en op welke wijze het tarief tot stand is gekomen. Ook geven wij inzicht in de (geraamde) opbrengsten.

Verbonden partijen: De gemeente werkt vaak samen met andere partijen om bepaalde doelen te bereiken. Als deze samenwerking in een bestuurlijke en financiële vorm wordt gegoten, spreken we van een verbonden partij. In deze paragraaf lichten wij deze partijen, hun beleidsdoelstellingen en de hiermee gemoeid zijnde gemeentelijke bijdragen nader toe.

Grondbeleid: Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van doelstellingen op het gebied van Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting, Verkeer en Vervoer, Cultuur, Sport en Recreatie en Economische Zaken. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De resultaten op de grondexploitaties zijn dan ook van groot belang voor de financiële positie van onze gemeente.

Wet open overheid: Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) ingegaan. Deze wet is de opvolger van de Wob (Wet Openbaarheid van Bestuur). De Woo is bedoeld om de overheid nog transparanter te maken. Voor ons als gemeente betekent dit dat we diverse categorieën actief en passief openbaar moeten maken. De aankomende jaren zal de Woo in fases worden ingevoerd.

Deel 3 - financiële begroting

In dit deel zijn de financiële ontwikkelingen, kaders en uitgangspunten opgenomen. Ook geven wij inzicht in het financiële beeld voor de komende jaren. Bovendien vindt u hier de op grond van de BBV verplichte onderdelen, zoals het overzicht van de baten en lasten, de incidentele baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie. Tot slot hebben wij een aantal bijlagen toegevoegd.

AUTORISATIE BEGROTING

De wet Dualisering Gemeentebestuur schrijft voor dat de gemeenteraad op hoofdlijnen stuurt en dat het college van burgemeester en wethouders de dagelijkse uitvoering van zaken voor haar rekening neemt. Om dit te ondersteunen heeft de wetgever een splitsing gemaakt in de gemeentebegroting. Voor uw raad is er de programmabegroting ter ondersteuning van het sturen op hoofdlijnen en de kaderstellende en controlerende taak. Hierna volgt een nadere toelichting op de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Programmabegroting

Dit is de begroting die (onder andere) de kaderstellende functie van uw raad ondersteunt. Met de kaderstellende functie wordt bedoeld dat op het niveau van "programma's" middelen (de begrotings- en investeringsbudgetten) worden toegewezen. U stelt de programmabegroting vast en autoriseert daarmee ons college voor de middelen uit de begroting op programmaniveau.

Productenraming

Als college hebben wij de taak de programma's uit te voeren. De productenraming ondersteunt ons bij onze uitvoerende functie. De productenraming wordt opgebouwd vanuit de programmabegroting en geeft alle gemeentelijke activiteiten weer in termen van producten. De productenraming stellen wij als college vast.

Begrotingsbudgetten

Uw raad autoriseert ons college op het niveau van programma's. Wij zijn daarmee bevoegd uitvoering te geven aan het realiseren van de doelstellingen van het betreffende programma. Voorwaarde daarbij is dat wij bij de besteding van de budgetten voor bestaand beleid binnen de grenzen van het totale budget van het programma blijven. Binnen deze grenzen zijn wij bevoegd om de wijze van besteding van de budgetten aan te passen als dit noodzakelijk is voor het bereiken van de door u vastgestelde resultaten van het betreffende programma. Hiervoor hoeven wij u, ingevolge de voorschriften, geen begrotingswijziging voor te leggen.

Bij het budgettair schuiven met budgetten tussen verschillende programma's, moeten wij uw goedkeuring vragen middels het voorleggen van een raadsvoorstel met begrotingswijziging.

Met tussentijdse rapportages en de programmarekening leggen wij aan u verantwoording af over de uitvoering (en dus over de besteding van de middelen en de bereikte resultaten) van het betreffende programma en de realisatie van de doelstellingen.

Investeringsbudgetten

Bij de programmabegroting vermelden wij per programma naast de begrotingsbudgetten ook de betreffende investeringsbudgetten uit het investeringsprogramma die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van het betreffende programma. Zoals gezegd autoriseert u ons op het niveau van de programma's en zijn wij daarmee bevoegd uitvoering te geven aan de realisatie van de doelstellingen van het betreffende programma.

Wij zijn dus bevoegd om ook uitvoering te geven aan de investeringsbudgetten. Hiertoe ramen wij per investeringsbudget een krediet, inclusief bijbehorende dekking en eventueel in te stellen dekkingsreserves.

Reserves en voorzieningen

Bij de programmabegroting vermelden wij per programma de betreffende reserves en voorzieningen.

Voor mutaties in reserves zijn wij verplicht uw raad om autorisatie te vragen. In het kader van het budgetrecht bent u als raad bevoegd reserves in te stellen en toevoegingen en onttrekkingen te autoriseren. De bij het onderdeel reserves opgenomen mutaties gelden in dit verband als vast te stellen kader. Voor noodzakelijke wijzigingen hierin komen wij met een apart besluit bij uw raad terug.

Voor voorzieningen geldt een ander regime. U stelt als raad een voorziening in op basis van bijvoorbeeld een onderhoudsplan. Bij de instelling van de voorziening bepaalt u de hoogte van de jaarlijkse dotatie. De werkelijke bestedingen ten laste van de voorziening vinden plaats op basis van het vastgestelde onderhoudsplan. Deze bestedingen vallen binnen het mandaat van ons college.

Beleidsbegroting

Programmaplan

Programma 1 Sociale leefomgeving

WAT WILLEN WE BEREIKEN ?

1.1. Doorontwikkeling transformatie sociaal domein

Toekomstbestendige zorg

We zetten de transformatie in het sociaal domein voort en gaan voor een inclusieve samenleving waarbij de verbinding tussen inwoners in de dorpen en wijken en het versterken van eigen kracht en samenredzaamheid voor ons belangrijk zijn. We zijn 'nabij' en 'iedereen doet mee'. Maatschappelijke participatie en eigen verantwoordelijkheid staan centraal. De meeste inwoners in onze gemeente redden zich prima samen met hun directe omgeving. Als gemeente willen we mensen ondersteunen waarbij de zelfredzaamheid minder vanzelfsprekend is. Om onze gemeenschap gezond en vitaal te houden, zetten we in op kwaliteit van leven. We geven daarom voorrang aan preventie en het versterken van de sociale basis. Daar waar inzet van zorg nodig is, borgen we een effectieve inzet van de benodigde middelen. Daarbij omarmen we ook de benadering van 'positieve gezondheid' die zich niet richt op de ziekte of het probleem maar op eigen regie en veerkracht van mensen. Dit draagt bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan en zo veel mogelijk eigen regie te voeren. We hanteren daarbij de speerpunten uit de vastgestelde kadernota voor de doorontwikkeling van de transformatie van het sociaal domein: inwoners hebben zorg voor elkaar, inwoners voelen zich vitaal en iedereen telt en doet mee, ondersteuning is passend en nabij, inwoners hebben mogelijkheden om zichzelf te ontwikkelen, inwoners zijn tevreden met hun leefomgevingen voorzieningen en ondersteuning zijn betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief goed.

Eén organisatie voor welzijnswerk

We hebben een groot vertrouwen in de kennis, het organiserend vermogen en de veerkracht van onze inwoners. We willen verbinding tussen alle inwoners stimuleren, enthousiasmeren en mogelijk te maken. We streven naar een inclusieve samenleving waar iedereen aan mee kan doen (zoals verwoord in de Strategische visie: 'Natuurlijk met iedereen'). De beweging naar een sterke sociale basis vraagt om facilitering door één sterke en herkenbare organisatie voor welzijnswerk. Zodat vanuit één algehele visie een samenhangend welzijnsaanbod ontstaat voor alle inwoners, van jong tot oud. Hiervoor zijn we de samenwerking aangegaan met Synthese. Diverse bestaande welzijnsfuncties zijn al overgegaan naar Synthese. In 2025 zal hieraan opbouwwerk worden toegevoegd.

Sociaal Team Heumen

Verder vraagt de beweging naar een sterke sociale basis om meer integrale samenwerking tussen zorg- en welzijnsprofessionals. We werken met alle professionals vanuit één integraal Sociaal Team Heumen, in de vorm van een netwerkorganisatie. Het Sociaal Team Heumen met alle professionals in het welzijns- en zorgveld van Heumen kan inwoners op allerlei manieren faciliteren, ondersteunen, de weg wijzen, een keukentafelgesprek inzetten voor vraagverheldering en een ondersteuningsplan opstellen. Uitgangspunt daarbij is om signalen vroegtijdig te signaleren en ondersteuning nabij, toegankelijk, betaalbaar en kwalitatief goed te organiseren.

Sociale kaart

We willen het gebruik van algemene voorzieningen voor en door inwoners stimuleren. Daarvoor is het belangrijk dat het aanbod makkelijk vindbaar en toegankelijk is. Hiervoor is binnen de website Doen in Heumen een nieuwe sociale kaart ontwikkeld. Deze gaan we breed bekend maken bij inwoners, maar ook bij vrijwilligers en professionals.

Hervormingsagenda jeugd

Het rijk en gemeenten zijn samen aan de slag om de hulpverlening aan kinderen en jongeren te verbeteren en het jeugdzorgstelsel beter te beheersen. Hiervoor is een landelijke hervormingsagenda opgesteld. Zowel lokaal als regionaal (op basis van het Regioprogramma jeugd 2023-2028) werken we aan de diverse maatregelen uit deze agenda.

Decentralisatie beschermd wonen

De decentralisatie van beschermd wonen is wederom uitgesteld. De verwachting is dat deze nu zijn beslag krijgt in 2026. Gemeenten krijgen vanaf dat jaar voor de taken op het gebied van beschermd wonen vanuit het Rijk extra middelen in het Wmo-budget. Tot dat moment gaan alle budgetten voor uitvoering van deze taak naar de centrumgemeente, voor onze regio de gemeente Nijmegen. Vanuit Nijmegen ontvangen we vervolgens de middelen die we nodig hebben voor de lokale uitvoering van beschermd wonen.

Van woonzorgopgave naar woonzorgvisie

We zien een enorme vergrijzing van onze bevolking, ambulantisering van de GGZ en dat gemeenten en woningcorporaties steeds meer bijzondere doelgroepen moeten huisvesten. Gezien de krapte op de woningmarkt, het relatief laag aantal sociale huurwoningen in onze gemeente en beperkte ruimte om woningbouw te realiseren zijn integrale oplossingen op het gebied van wonen, welzijn en zorg nodig. Medio 2024 is een regionaal afsprakenkader huisvesting aandachtsgroepen tot stand gekomen. Op basis hiervan wordt een lokale woonzorgvisie ontwikkeld.

1.2 Participatie in de samenleving

Het uitgangspunt is een inclusieve samenleving waar iedereen aan mee kan doen, zoals verwoord in de Strategische visie "Natuurlijk met iedereen". Werk zien we als belangrijk middel voor zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. De meeste inwoners redden zich prima, samen met hun directe omgeving. We ondersteunen en versterken mensen waarbij de zelfredzaamheid minder vanzelfsprekend is. Zij kunnen rekenen op een vangnet voor zorg, inkomensondersteuning of vervoer. We zijn 'nabij' en 'iedereen doet mee'.

Lokale Inclusieagenda

In de Lokale Inclusieagenda staat hoe we als gemeente eraan bijdragen dat iedereen zo veel als mogelijk zelfstandig kan meedoen. We willen dat onze inwoners zich welkom voelen en kunnen doen wat ze willen doen. Wij geven als gemeente daarin het goede voorbeeld en zetten ons samen met het Inclusiepanel in om er voor te zorgen dat verenigingen, instellingen en organisaties ons voorbeeld volgen.

Participatiewet in Balans

Vanaf 2025 is sprake van de Participatiewet in Balans, gericht op het brengen van meer evenwicht tussen bestaanszekerheid, participatie en handhaving. Bij de uitvoering van deze wet staat de mens centraal, gaan we uit van vertrouwen en bieden we zo veel mogelijk maatwerk. Door een samenhangend pakket van ruim twintig maatregelen ontstaat meer ruimte om te doen wat nodig is om mensen goed te ondersteunen. In eerste instantie om hen aan het werk te helpen, en als dat (nog) niet kan te zorgen voor een toereikend inkomen.

In lijn met deze wet vinden we het belangrijk dat mensen die van de bijstand gebruik moeten maken en een grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt, maatschappelijk actief zijn via bijvoorbeeld vormen van dagbesteding of vrijwilligerswerk. Met onze participatiecoaches zetten we extra in om hen maatschappelijk te activeren. We doen dit in nauwe samenwerking met het Werkbedrijf.

Inkomensondersteunende regelingen

Onze gemeente kent diverse inkomensondersteunende regelingen voor een brede doelgroep. Voorbeelden hiervan zijn de participatieregelingen, die sinds 2022 worden aangeboden via Heumenstegoed. In zijn algemeenheid zetten we enerzijds in op het meer inzicht verkrijgen in de potentiële doelgroep en anderzijds op het vergroten van het gebruik van de inkomensondersteunende regelingen door de inwoners die hiervoor in aanmerking komen. In het meerjarig uitvoeringsplan Iedereen doet mee! zijn hiervoor concrete acties opgenomen, die we jaarlijks evalueren.

Mensen met schulden

Schulden zijn vrijwel altijd een belemmering om mee te doen. Daarom blijven we de komende periode, naast onze reguliere schuldhulpverlening, vooral inzetten op preventie en vroegsignalering. De concrete acties die we hiervoor (gaan) ondernemen vinden eveneens hun beslag in het meerjarig uitvoeringsplan Iedereen doet mee!

Inburgering

We voeren regie op de inburgering van statushouders en gezinsmigranten die in onze gemeente woonachtig zijn. Het uitgangspunt daarbij is zo snel mogelijk meedoen, bij voorkeur via betaald werk. We gaan hierbij uit van maatwerk. In het PIP (persoonlijk plan Inburgering en Participatie) leggen we vast op welke wijze en binnen welke leerroute de inburgeraar aan haar of zijn inburgeraarsplicht moet voldoen. Daarbij staat het leren van de taal gecombineerd met participatie centraal, zodat een inburgeraar zelfredzaam wordt.

1.3 Gezonde en vitale gemeenschap

Vrijwilligers en verenigingen

We zien vrijwilligers als cruciale verbinders in onze gemeenschap. Zij spelen een belangrijks rol in de samenredzaamheid van onze inwoners en zijn onmisbaar voor de sociale cohesie en inclusie. Wij vinden het belangrijk om onze vrijwilligers en verenigingen op een goede wijze te blijven ondersteunen.

Stimuleren van beweging en gezonde leefstijl

Onze gemeente beschikt over goede binnen- en buitensportvoorzieningen voor sport en bewegen en dat willen we naar de toekomst toe ook zo houden. Deze sportvoorzieningen zorgen ervoor dat inwoners kunnen sporten en bewegen, maar ook elkaar kunnen ontmoeten. Door hiertoe mogelijkheden te bieden en dit extra te blijven faciliteren met een Lokaal Sportakkoord en een integrale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis geven we inwoners de mogelijkheid om gezond te blijven en te participeren in de samenleving.

1.4 Onderwijs

We hechten waarde aan de kwaliteit van het milieu- en binnenklimaat van de scholen; een gezonde school in een duurzaam gebouw voor onze schoolgaande kinderen. Op basis van een geactualiseerd Integraal huisvestingsplan en de beschikbare financieringsruimte maken we samen met de schoolbesturen keuzes over toekomstige investeringen in de onderwijshuisvesting.

Verbonden partijen

Voor de realisatie van de doelstellingen vanuit programma 1 hebben we een aantal samenwerkingsrelaties met de zogenaamde verbonden partijen. Het gaat hier om:

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GGD	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
IBO	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
MGR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
DRAN	<i>bedrijfsvoeringsorganisatie</i>	Sociale leefomgeving

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf verbonden partijen.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

1.1. Transformatie sociaal domein

Doel	Het zetten van een volgende stap in de doorontwikkeling, transformatie, van het sociaal domein
Effecten	Het versterken van de eigen kracht van de inwoners, het versterken en beter benutten van de kracht van de samenleving, het vergroten van het gebruik van preventieve voorzieningen en snellere en adequate hulpverlening aan inwoners die dat nodig hebben
Inhoud	Het uitvoeren van de acties/activiteiten om de transformatie van het sociaal domein verder vorm en inhoud te geven. Dit doen we aan hand van de vastgestelde Kadernota Doorontwikkeling transformatie sociaal domein 2024-2028 en de daaraan gekoppelde uitvoeringsnotitie. Tweemaal per jaar wordt de voortgang van de acties gerapporteerd.
Planning	gehele jaar 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Verbeteren van de zorg aan kinderen en jongeren en een betere (financiële) beheersing van het jeugdzorgstelsel
Effecten	Snellere en adequate hulpverlening aan kinderen en jongeren die dat nodig hebben
Inhoud	Uitvoering geven aan de lokale en regionale actiepunten uit de landelijke hervormingsagenda jeugd. Het Regioprogramma jeugd 2023-2028 vormt hiervoor een belangrijke basis.
Planning	gehele jaar 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren en rijksmiddelen

Doel	Meer samenhang en samenwerking in plaats van de nu bestaande versnippering en een duidelijk opdrachtgeverschap vanuit de gemeente, meer gericht op resultaten en effecten in plaats van op activiteiten
Effecten	De uitvoering van het welzijnswerk wordt verder versterkt en is meer gericht op de behoeften van de inwoners, waardoor de sociale basis in de wijken en dorpen wordt versterkt
Inhoud	Samen met Synthese komen tot een samenhangend welzijnsaanbod voor onze inwoners dat zich richt op de behoeften van inwoners, verenigingen en maatschappelijke organisaties en inspeelt op de signalen en trends die vanuit de diverse lokale monitoren binnen het sociaal domein inzichtelijk zijn dan wel concreet vanuit de samenleving naar voren komen.
Planning	gehele jaar 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Inwoners en professionals weten bij welke organisaties en verenigingen in onze gemeente zij terecht kunnen voor welke producten, diensten en activiteiten op het gebied van wonen, zorg & welzijn, werk & inkomen, kinderen en jeugd.
Effecten	Er wordt meer gebruik gemaakt van voorzieningen en activiteiten in het voorliggend veld. De eigen kracht en zelfredzaamheid worden versterkt.
Inhoud	De website Doen in Heumen promoten bij inwoners, organisaties en professionals
Planning	1e helft 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Continue doorontwikkeling monitoring sociaal domein: periodiek gegevens genereren die de informatie bieden die nodig is om de middelen efficiënt en doelmatig in te kunnen zetten
Effecten	Inzicht bieden in hoe het gaat in het sociaal domein in onze gemeente. De gegevens helpen om trends en knelpunten tijdig te signaleren en waar nodig bij te sturen, maar ook om successen te delen
Inhoud	Het periodiek verstrekken van gegevens over de uitvoering van de Participatiewet, Schuldhulpverlening, de Jeugdwet en de Wmo aan management, medewerkers, college en raad.
Planning	gehele jaar 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Anticiperen op: - de vergrijzing en de consequenties daarvan voor de huisvesting van ouderen - de toenemende huisvestingsvraag van bijzondere doelgroepen, zoals statushouders en mensen met een verstandelijke of psychiatrische beperking
Effecten	Het samen met de betrokken partners realiseren van voldoende passende woningen en woonvormen voor de genoemde doelgroepen.
Inhoud	Het opstellen van een lokale woonzorgvisie
Planning	2e helft 2024 en 1e helft 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren

1.2. Participatie in de samenleving

Doel	Het wegnemen van achterstanden/belemmeringen/drempels die inwoners ervaren om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving
Effecten	Iedereen hoort erbij, iedereen doet er toe en iedereen kan in de samenleving mee doen naar eigen wens en vermogen
Inhoud	Het verder uitvoeren van de acties uit de lokale inclusieagenda, samen met betrokken inwoners, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ervaringsdeskundigen
Planning	gehele jaar 2025
Budget	Financiële middelen Kadernota 2024 e.v.

Doel	Problemen rondom armoede en schulden vroegtijdig in beeld krijgen en meer inwoners sneller en beter weten te bereiken en te ondersteunen
Effecten	Meer mensen kunnen zonder financiële belemmeringen meedoen in de samenleving
Inhoud	Het verder uitvoeren van de acties uit het Uitvoeringsplan Iedereen doet mee! 2023-2027, rekening houdend met de aanbevelingen vanuit de door de Rekenkamer uitgevoerde quickscan inkomensondersteuning
Planning	gehele jaar 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren

1.3. Gezonde en vitale gemeenschap

Doel	Het gemeentebreed promoten van het belang van vrijwilligerswerk voor het behoud van verenigingen en organisaties
Effecten	Verenigingen en organisaties kunnen gemakkelijker vrijwilligers vinden, waardoor werkzaamheden en activiteiten doorgang kunnen blijven vinden.
Inhoud	Het uitvoeren van een structurele promotiecampagne voor vrijwilligerswerk en bestuurswerk
Planning	gehele jaar 2025
Budget	reguliere ambtelijke uren

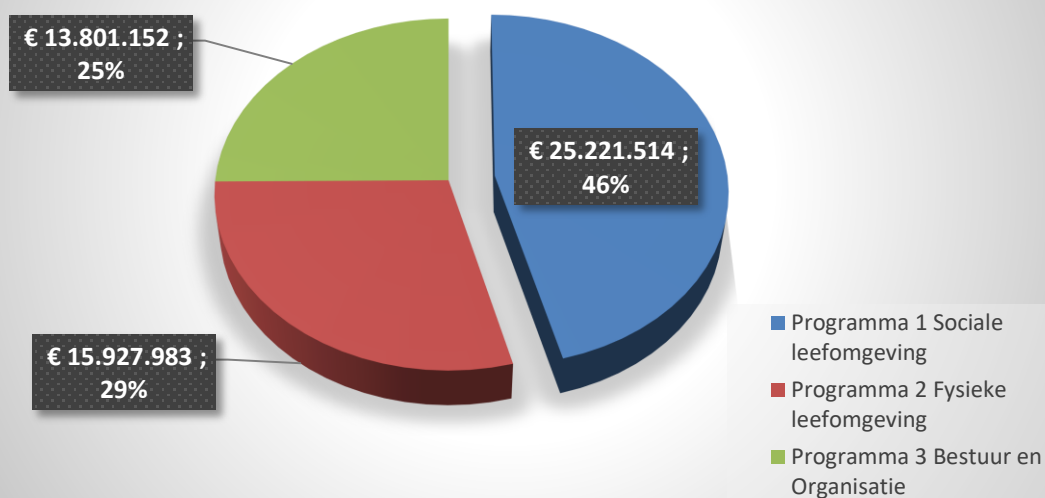
1.4 Onderwijs

Doel	Zicht krijgen op de benodigde onderwijscapaciteit in alle kernen van de gemeente vanuit inclusie en leefbaarheid
Effecten	Een passende leeromgeving voor kinderen creëren
Inhoud	Aan de hand van een geactualiseerd Integraal huisvestingsplan besluiten nemen over benodigde toekomstige investeringen in de onderwijshuisvesting en samen met de schoolbesturen uitlijnen van de vervolgstappen
Planning	2e kwartaal 2025 e.v.
Budget	Reguliere ambtelijke uren

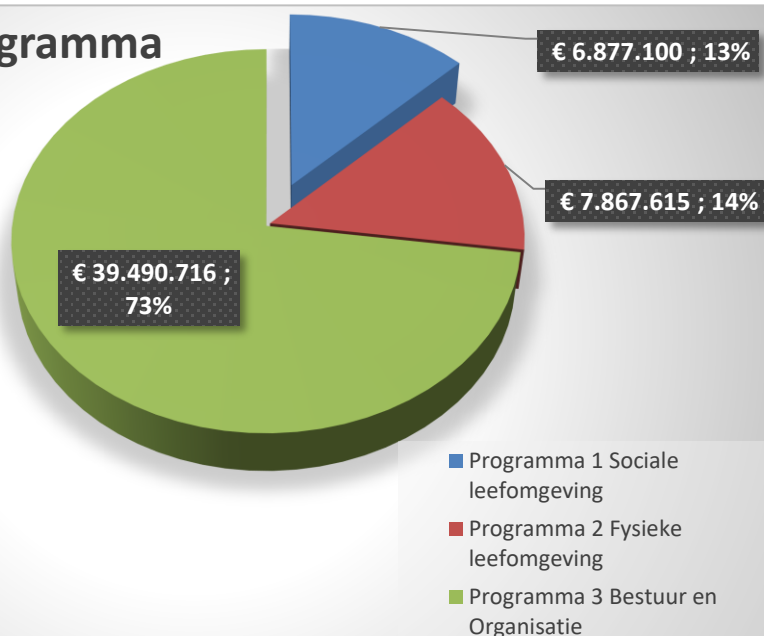
WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
Lasten	-23.340.717	-24.712.193	-25.221.514	-24.523.733	-24.521.239	-24.460.512
Baten	6.868.238	6.391.097	6.877.101	6.841.426	6.626.243	6.626.243
Saldo	-16.472.479	-18.321.096	-18.344.413	-17.682.307	-17.894.996	-17.834.269

Lasten Programma

Baten Programma

Programma 1 Sociale leefomgeving				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2025		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0020	Burgerzaken	-522.884	391.880	-131.004
T4100	Openbaar basisonderwijs	-22.207	0	-22.207
T4200	Onderwijshuisvesting	-570.191	0	-570.191
T4300	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-545.769	64.000	-481.769
T5100	Sportbeleid en activering	-319.520	86.589	-232.931
T5200	Sportaccommodaties	-1.755.149	739.250	-1.015.898
T5300	Cultuurpresentatie,-productie,-particip.	-34.374	0	-34.374
T5600	Media	-418.034	51.033	-367.001
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-96.384	0	-96.384
T6100	Samenkracht en burgerparticipatie	-1.937.525	277.452	-1.660.073
T6200	Wijkteams	0	0	0
T6210	Toegang en eerstelijnsvoorz. WMO	-83.158	0	-83.158
T6220	Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	-779.277	0	-779.277
T6230	Toegang en eerstelijnsvoorz. Integraal	-64.439	0	-64.439
T6300	Inkomensregelingen	-6.783.850	5.095.072	-1.688.778
T6400	Begeleide participatie	-1.301.932	0	-1.301.932
T6500	Arbeidsparticipatie	-789.699	0	-789.699
T6600	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-751.203	121.181	-630.022
T6711	Huishoudelijke Hulp (WMO)	-1.565.527	0	-1.565.527
T6712	Begeleiding (WMO)	-1.015.661	0	-1.015.661
T6713	Dagbesteding (WMO)	-334.346	0	-334.346
T6714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-163.887	0	-163.887
T674B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-20.482	0	-20.482
T6751	Jeugdhulp ambulante lokaal	-52.147	0	-52.147
T6752	Jeugdhulp ambulante regionaal	-2.553.061	0	-2.553.061
T6762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-1.317.918	0	-1.317.918
T6791	PGB WMO	-113.949	0	-113.949
T6792	PGB Jeugd	-91.932	0	-91.932
T6811	Beschermd wonen (WMO)	-27.059	0	-27.059
T6812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-84.289	0	-84.289
T6821	Jeugdbescherming	-35.352	0	-35.352
T6822	Jeugdreclassering	-37.041	0	-37.041
T6910	Coördinatie en beleid WMO	-79.947	0	-79.947
T6920	Coördinatie en beleid Jeugd	-79.947	0	-79.947
T7100	Volksgezondheid	-873.376	50.644	-822.732
Totaal		-25.221.514	6.877.101	-18.344.413

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid (reeds meegenomen in kadernota). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen.

Nieuw beleid	Bedrag	Raming			
		2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
Programmabegroting 2025-2028					
<i>Verbonden partijen</i>					
GGD		45.049	45.049	45.049	45.049
MGR Werkbedrijf		376.005	357.641	385.000	349.000
BVO DRAN		-66.341	-65.540	-66.687	-52.413
<i>Autonoom</i>					
Inburgering		36.500	36.500	36.500	36.500

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Toelichting	Raming			
			2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
n.v.t.						

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2025 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2025 (€)
Regionale samenwerking domein werk	66.759			66.759
Kapitaallasten aanbouw bibliotheek	101.361		51.033	50.328
Kosten preventie (geïndiceerde zorg)	67.366			67.366
Onderhoudskosten sportvoorzieningen	31.405	000		31.405
Groot onderhoud sportcentrum Malden	363.879	116.850	61.368	419.361
Onderhoud sportzaal Brede school Malden	95.231	11.500	000	106.731
	726.001	128.350	112.401	741.950
Voorzieningen	Stand per 1-1-2025 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2025 (€)
Dubieuze vorderingen Sociaal domein	382.341	58.000	50.000	390.341
Groot onderhoud sportcentrum Malden	0	0	0	0

Programma 2 Fysieke leefomgeving

WAT WILLEN WE BEREIKEN ?

2.1 Kanaalzone

Het project kent de volgende fasen (eerste 2 fasen zijn in samenhang voor beide projecten afgerond):

1. Voorbereidende fase (aanvraag en toekenning WBI, trajecten uitkoop betonfabriek en verplaatsing sportvelden, uitwerken ontwerp). Als gevolg van uitlopen besluitvorming verplaatsing sportvelden heeft deze fase lang geduurd. Ontwerp is geheel herzien, met behoud sportvelden Broekkant.
2. Go over: hoofdlijnen nieuw plan woningbouw, aankoop Morssinkhof en herinrichting sportvelden, inclusief financiële consequenties. De afronding met besluit raad 14 december 2023
3. Uitwerking planvorming in 2024
4. Start uitvoering
5. Nazorg en evaluatie

Ter afronding van fase 2 heeft gemeenteraad op 14 december 2023 ingestemd met:

- Juliana 31 niet te verplaatsen naar een nieuwe locatie.
- Over te gaan tot aankoop van betonfabriek Morssinkhof te Malden en in te stemmen met de hoofdlijnen van de afspraken die in de overeenkomst tot koop zijn vastgelegd.
- Hiervoor het benodigde krediet van € 27 miljoen beschikbaar te stellen.
- Een definitieve GO voor de ontwikkeling van de Kanaalzone en hier 614 woningen te realiseren.
- Als gevolg daarvan in te stemmen met de herinrichting van het sportpark aan de Broekkant.
- Het college opdracht te geven in 2024 te komen met een voorstel ter vaststelling van grondexploitatiecomplex (GREX) voor de ontwikkeling van de Kanaalzone, inclusief grondexploitatiebegroting, die voldoet aan de volgende voorwaarden:
  - De realisatie van 614 woningen conform de hoofdlijnen van het nieuwe plan
  - Een gemeentelijk tekort van € 12 miljoen.

Op 12 maart 2024 zijn de projectplannen door B&W vastgesteld. Deze beschrijven de verdere aanpak van fase 3 en geven een doorkijk naar fase 4. Per raadsmededeling bent u medio 2024 hierover geïnformeerd.

Project Woningbouw Kanaalzone

Het project woningbouw Kanaalzone kent als hoofddoel te zorgen dat mensen vanuit de gemeente Heumen en de regio kunnen wonen in betaalbare, veilige en duurzame woningen in een omgeving waar het prettig leven is. Concreet betekent dit het realiseren van 614 woningen in de verschillende typen. Daarnaast komt als resultaat van de realisatie van het woningbouwplan een aantrekkelijk openbaar toegankelijk en klimaatbestendig groengebied beschikbaar tussen het centrum van Malden en het Maas-Waalkanaal en een veilige fietsroute langs het kanaal. In het plan van aanpak is ook veel aandacht voor energie, niet alleen als potentieel risico op aansluiting op het openbare net voor de nieuwe wijk, maar ook met het oog op energieontwikkelingen in de omgeving van het plan. Het resultaat van fase 3 woningbouw bestaat uit (producten):

1. Een vastgesteld omgevingsplan voor woningbouw Kanaalzone
2. Een vastgestelde grondexploitatie
3. Een DO, vergezeld van bijbehorende (besteks-)raming, zo nodig onderverdeeld per deelgebied en een fasering.
4. Een vastgestelde uitgiftestrategie en de concretisering hiervan in afspraken/contracten.

Project Herinrichten sportpark sv Juliana '31, Malden

Het hoofddoel van het project 'Herinrichten sportpark sv Juliana '31, Malden' is het comprimeren van het sportpark op de huidige locatie, zodat er ruimte gecreëerd kan worden voor de realisatie van voldoende woningen in de Kanaalzone. De herinrichting zorgt ervoor dat de hindercontouren niet belemmerend werken op het aantal te realiseren woningen en dat er voldoende openbare ruimte en waterberging in het project Kanaalzone kan plaatsvinden. Het project herinrichting/herschikking sportpark sv Juliana heeft voor ogen om een duurzaam toekomstbestendig sportpark te realiseren dat past binnen de Kanaalzone en zijn omgeving. Het sportpark is bestemd voor sv Juliana '31, de bestaande en toekomstige leden van Juliana, de bestaande en toekomstige bewoners van de Kanaalzone en Malden.

Het resultaat van fase 3 bestaat uit:

1. Een Programma van Eisen en een VO (Voorlopig Ontwerp)
2. Een vastgestelde begroting voor de realisatie van het sportcomplex
3. Een DO (Definitief Ontwerp), vergezeld van bijbehorende (besteks-)raming en planning
4. Het ruimtelijk kader; een vastgesteld BOPA (Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit)
5. Een overeenkomst met Juliana (huur/pacht/gebruik/beheer etc.).
6. Een geherstructureerd sportpark t.b.v. Juliana '31

Er zijn voldoende kredieten reeds beschikbaar gesteld om de verdere voorbereidingen ter hand te nemen. In de loop van 2024 en 2025 komen verdere voorstellen naar uw raad.

2.2. Duurzaamheid – energietransitie

De energietransitie is een grote opgave voor de komende jaren, zowel op het gebied van verduurzaming, grootschalige opwek van elektriciteit als de warmtetransitie. Hiervoor zijn reeds in de begroting middelen opgenomen en worden vanuit Rijksregelingen extra middelen beschikbaar gesteld. Er is een uitvoeringsplan energietransitie gemeente Heumen voor de periode 2024 – 2027 opgesteld. Voor de realisatie van onze opgave moet extra formatie worden ingezet en op sommige gebieden zal expertise ingehuurd moeten worden. Het gaat hier met name om capaciteit binnen de taakvelden: duurzame opwek en de nieuwe taakvelden netcongestie en warmtetransitie. Juist op deze gebieden gaan de ontwikkelingen erg snel en wordt de komende jaren een steeds groter beroep gedaan op coördinatie door de gemeenten. Hiervoor moeten op korte termijn twee projectleiders worden aangesteld, één voor Duurzame opwek en één voor de Warmtetransitie.

De inhuur van beide projectleiders is te bekostigen uit de reeds ontvangen landelijke budgetten.

Het Rijk stelt diverse middelen ter beschikking voor de duurzaamheidsopgaven van gemeenten. Ons beleid is dat wij de duurzaamheidsopgaven binnen het door het Rijk beschikbaar gestelde budget uitvoeren. De beschikbare middelen zijn om die reden gealloceerd en hiervoor beschikbaar.

2.3. Vitaal Centrum Malden

Op 2 november 2023 is de Programmabegroting 2024 door de raad vastgesteld, waarin voor Vitaal Centrum Malden de investeringskosten voor de openbare ruimte ten bedrage van € 5.552.000 zijn opgenomen in de Programmaliijn 2 Fysieke Leefomgeving. Dit bedrag is reed opgenomen in de meerjarenbegroting.

In 2023 zijn voor Vitaal Centrum Malden het Programma van Eisen en het Voorontwerp voor de openbare ruimte opgesteld en vastgesteld. Met het vaststellen van het Programma van Eisen en het Voorontwerp Vitaal Centrum Malden door het college op 28 november 2023, zijn de ruimtelijke en financiële kaders bepaald voor de toekomstige inrichting van de openbare ruimte en de beoogde start van de realisatie in 2025.

In 2024 werken we aan:

- het opstellen van een Definitief ontwerp voor de ondergrondse infrastructuur in het centrumgebied, zoals riolering, waterberging, kabels en leidingen, boomplant locaties en de inpassing van fundamente van de oude kerk;
- het opstellen van een Definitief ontwerp voor de bovengrondse locaties Kloosterhof, Noordplein, Schoolstraat en kruising Groesbeekseweg/Schoolstraat/De Horst;
- het contracteren van aannemers voor de realisatie van de herinrichting van locaties Kloosterhof, Noordplein, Schoolstraat en kruising Groesbeekseweg/Schoolstraat/De Horst;
- het opstellen van een Definitief ontwerp voor de bovengrondse locaties Kerkplein, Promenade en Zuidplein. Echter zijn deze herinrichting-locaties in tempo afhankelijk van de woningbouwprojecten op deze locaties.

Ten aanzien van de woningbouwontwikkelingen zijn 5 woningbouwprojecten (Steenhuys, Raedstaete, De Muse, Antonius Abt kerk en Noordrand Kerkplein) opgenomen in het Programma Vitaal Centrum Malden met in totaal de toevoeging van 121 woningen (Steenhuys 28, Raedstate 38, De Muse 10, Kerk 30, en Kerkplein Noord 15), waarvan 62% betaalbaar en waarvan 44% in de sociale huur. Alle woningbouwprojecten verkeren in verschillende stadia, zoals omgevingsvergunning en uitwerking ontwikkelstrategie. Eind 2024 zal de nieuwbouw van project Steenhuys worden opgeleverd, waarna wij starten met de herinrichting van het aanliggende Kloosterhof om de verkeerssituatie te optimaliseren en tevens klimaatadaptief in te richten.

2.4. Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Omgevingswet (OW) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn op 1 januari 2024 in werking getreden.

Wat willen we bereiken met de Omgevingswet?

De raad heeft in februari 2019 het 'Ambitie- en programmaplan implementatie omgevingswet' vastgesteld, waarmee de richting is bepaald waarbinnen de invoering van de Omgevingswet plaatsvindt. De visie uit dit document wordt vertaald in zes uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen de basis voor al ons handelen en al het beleid dat wij de komende jaren ontwikkelen vanuit de Omgevingswet. Kort samengevat: Ruimte aan initiatieven ('paradigmawisseling'), meer afwegingsruimte en maatwerk, integraliteit van beleid en werkprocessen, dienstverlening: inwoners, ondernemers en maatschappelijke opgaven staan centraal, verdergaande participatie, doorontwikkelen van digitalisering en informatisering.

De keuzes in dit plan vormen ook voor de komende periode de basis voor het inrichten van de kerninstrumenten en het beleid dat we gaan voorbereiden. Een belangrijk kerninstrument is de 'Omgevingsvisie gemeente Heumen 2023' die de raad op 23 oktober jl. heeft vastgesteld. Daarmee is een integrale beleidsvisie voor de fysieke leefomgeving aanwezig met een breed maatschappelijk draagvlak voor de inhoud en de daaruit voortvloeiende opgaven.

Naast de omgevingsvisie kent de Omgevingswet nog drie andere belangrijke kerninstrumenten: het omgevingsprogramma, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning.

Momenteel oriënteren wij ons op de vraag hoe we de omgevingsvisie vertalen naar omgevingsprogramma's. Hierbij staat de vraag centraal welke programma's we nodig hebben voor het realiseren van de opgaven uit de omgevingsvisie en welke beleid hierin wordt verankerd? Het vaststellen van een omgevingsprogramma is een bevoegdheid van ons college. Zoals door u aangekaart bij het vaststellen van de omgevingsvisie zijn wij voornemens, om uw raad bij de voorbereiding hiervan op diverse momenten te betrekken.

Een andere (majeure) opgave betreft het opstellen van het nieuwe omgevingsplan.

Per 1 januari 2024 beschikt Heumen over een tijdelijk omgevingsplan (het zgn. 'omgevingsplan van rechtswege'). Hierin zijn alle bestemmingsplannen, de Bruidsschat en enkele lokale verordeningen ondergebracht. De opdracht waar we nu voor staan, is op welke manier we van het tijdelijk omgevingsplan toewerken naar het nieuwe omgevingsplan. Het nieuwe omgevingsplan moet op 1 januari 2032 gereed zijn. Omwille van de beheersbaarheid is het idee om dit stapsgewijs te realiseren. Mede gelet op het feit dat de gemeenteraad het omgevingsplan vaststelt, is het ook hier de bedoeling om de raad bij de voorbereiding op diverse momenten te betrekken.

Benodigd budget implementatie omgevingswet

In de exploitatie 2024-2027 is voor 2024 een bedrag van € 200.000,- en voor 2025 t/m 2027 jaarlijks een bedrag van € 150.000,- opgenomen.

Deze middelen worden grotendeels gebruikt voor het opstellen van het omgevingsplan, waarbij voor zowel de kernen als het buitengebied en de bedrijfsterreinen -conform de nieuwe wetgeving- nieuwe regels worden ontwikkeld. Met inachtneming van de uitkomsten van de omgevingsvisie wordt bestaand beleid geactualiseerd en nieuw beleid ontwikkeld, dat vervolgens wordt vertaald in de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan. Gelet op de kosten die de gemeente nu betaalt voor de actualisatie van bijvoorbeeld het bestemmingsplan buitengebied, is dit een reële inschatting.

Verder worden deze bedragen aangewend voor het uitlijnen van de zgn. verplichte acties uit de Omgevingswet en overige kosten nodig zijn voor de invoering van de omgevingswet binnen onze organisatie. Hiervoor kan de aanwezige bestemmingsreserve worden aangewend. Ook worden hier nog aanvullingen vanuit het Rijk verwacht.

Lagere legesopbrengsten als gevolg van de Wkb

De gemeente Heumen heeft het proces voor vergunningverlening, toezicht en handhaving uitbesteed aan de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN). De invoering van de Wkb heeft tot gevolg, dat een groot deel van de huidige technische bouwtoetsen voor de gemeente vervallen. Hierdoor nemen de legesinkomsten af. De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening heeft besloten dat de Wkb voor het bouwen per 1 januari 2024 eerst alleen voor nieuwbouw in werking treedt. Verbouwactiviteiten volgen op een later tijdstip. We verwachten dat dit voor 2024 een teruggang in legeskosten daadwerkelijk zal zijn en wat dit voor 2025 betekent. Vanaf 1 januari jl. is het toegestaan om leges te heffen over milieuvergunningen. Eventuele inkomsten voor 2025 worden in de loop van dit jaar duidelijk.

Anders werken

In het briefadvies van de rekenkamer van 17 april 2023 wordt opgemerkt, dat de invoering van de Omgevingswet meer behelst dan het 'technisch' aanpassen van de regels, processen en werkwijzen en dat een verdere ontwikkeling van o.a. cultuur, vaardigheden, gedrag en gedeelde waarden aandacht verdienen. Om die reden zijn we gestart met het opnieuw inrichten van het werkproces 'Verkennen & begeleiden initiatieven' waarbij de wijze waarop we ruimtelijke initiatieven ontvangen en beoordelen wordt aangepast. Het vroegtijdig participeren van initiatiefnemers en belanghebbenden en het (meer) integraal voorbereiden van besluiten staan hierbij centraal.

2.5. Wonen/bouwen

Het kader voor het beleid op het gebied van het wonen in het algemeen en de woningbouw in het bijzonder wordt gevormd door de beleidsnotitie Woonbeleid gemeente Heumen 2024 – 2030, waarmee de raad op 21 september 2023 heeft ingestemd.

In de Woondeal 2.0 is voor de gemeente Heumen een taakstelling opgenomen voor de realisering van 850 woningen in de periode 2022 t/m 2030. De totale plancapaciteit is circa 1.200 woningen. Dit betreft voor het overgrote deel capaciteit die nog niet hard is gemaakt in de vorm van een vastgesteld omgevingsplan.

In de tabel hieronder zijn de grotere in voorbereiding zijnde en in uitvoering zijnde woningbouwplannen weergegeven, met status en indicatieve aantallen.

Kern	Locatie	Status	Aantal	Start bouw	Oplevering
Malden	Kanaalzone	Zacht	614	2026	2027 e.v.
	Eendenpoelseweg	Zacht	25	2026	2027 e.v.
	Steenhuys	Hard	28	2024	2025
	Rijksweg 216-218	Hard	24	2023	2024
	Veldsingel (Vuurvogel I)	Zacht	Nnb	Nnb	Nnb
	De Schoren	Zacht	32	2025	2026
	Kerkplein Noord	Zacht	15	2025	2026
	De Muse	Hard	10	2025	2026
	Heilige Antonius Abt kerk	Zacht	30	2025	2026
	Raedstaete	Zacht	38	2026	2027
Overasselt	Zilverbergweg/ Kruisbergsestraat	Zacht	110	2028	2029 e.v.
	Hoogstraat (vm bakkerij Derks)	Hard	32	2024	2025
	Oude Kleefsebaan	Zacht	40	2026	2026 e.v.
Heumen	Heumen-West	Zacht	100	2027	2028 e.v.
Nederasselt	CPO-project	Zacht	27	2026	2027 e.v.
Totaal			1125		

Voor zover het gaat om een door de gemeente geïnitieerd en te exploiteren woningbouwplan is uitgangspunt dat elk plan minimaal kostendekkend wordt geëxploiteerd. Dit uitgangspunt geldt niet voor de Kanaalzone waarbij de raad al heeft besloten een tekort te accepteren. Bij woningbouwplannen die door een particuliere ontwikkelaar worden gerealiseerd worden de door de gemeente te maken kosten verhaald door middel van een anterieure overeenkomst of door het opnemen van kostenverhaalregels in het omgevingsplan.

Door de Rekenkamer Heumen is onlangs een onderzoek naar de effectiviteit van het woningbouwbeleid uitgevoerd. In het grootste deel van de door de Rekenkamer in haar rapportage van het onderzoek opgenomen aanbevelingen onderschrijven wij en wij zullen daar uitvoering aan geven.

2.6. Mobiliteitsplan

In de onlangs vastgestelde Omgevingsvisie wordt geschreven dat het Verkeer en vervoersplan van de gemeente Heumen uit 1999 sterk is verouderd en dat het Fietsplan uit 2016 en de daaruit voortkomende fietsprojecten inmiddels zijn uitgevoerd. In de omgevingsvisie is daarom opgenomen dat wij een nieuw Verkeer en vervoersplan (Mobiliteitsplan) zullen opstellen. Dit plan zal een uitvoeringsagenda bevatten met daarin de concrete projecten, vooral gericht op fietsvoorzieningen en verkeersveiligheid. Daarnaast kunnen in het nieuwe Mobiliteitsplan de (lokale) knelpunten op de Broekstraat, Schoonenburgseweg/Hoogstraat, Looistraat en Rijksweg en het sluipverkeer in het vennengebied nader worden onderzocht en kan worden gekeken welke eventuele oplossingsrichtingen er zijn. De uitvoeringsagenda kan gebruikt worden als input bij IBOR projecten en provinciale en landelijk subsidiemogelijkheden.

Het budget om te komen tot een nieuw mobiliteitsplan wordt geraamd op € 45.000,-

2.7. Toerisme en recreatie

Invoeren Toeristenbelasting

Het beleidsvoornemen is om per 1-1-2025 toeristenbelasting in te voeren. Toeristenbelasting wordt geheven op personen die verblijven (overnachten) in de gemeente maar daar niet woonachtig zijn. Deze belasting wordt geheven zodat ook degenen die in de gemeente verblijven meebetalen aan de gemeentelijke voorzieningen waar zij gebruik van maken. In ca. 90 % van de gemeenten wordt toeristenbelasting geheven. Dit maakt dat onze inwoners bij verblijf in Nederland in de regel meebetalen aan de lokale voorzieningen, terwijl dat omgekeerd niet het geval is. De opbrengst van toeristenbelasting gaat naar de algemene middelen.

Naast de bovengenoemde motivatie voor het invoeren van deze heffing, wil de gemeente met de invoering van toeristenbelasting zorgen voor een stabiel budget voor de facilitering van recreatie en toerisme. Dit budget is als niet wettelijke taak altijd bij bezuinigen in beeld. Hierdoor is het niet mogelijk om een structureel beleid te voeren. Door de regionale samenwerking is dat meer en meer noodzakelijk. De wens is daarom, gekoppeld aan de invoering van toeristenbelasting, om in 2025 een beleidsnota recreatie en toerisme op te stellen met een meerjarige uitvoeringsagenda. Dit betreft een eenmalige uitgave van € 20.000.

Door toeristenbelasting deels ten goede te laten komen aan de facilitering van recreatie en toerisme, zien de betreffende ondernemers ook iets terug van de geheven belasting en dat is positief voor de acceptatie van de heffing. De ondernemers zullen de belasting in de regel doorberekenen aan de klant. Daarnaast zullen zij een nachregister moeten bijhouden of in geval van vaste standplaatsen kan de raad een tarief vaststellen gebaseerd op gemiddeld verblijf op een standplaats.

De opbrengst van toeristenbelasting is vooraf niet te bepalen. De gemeente beschikt niet over verblijfscijfers en tevens is de opbrengst afhankelijk van het te hanteren tarief. Kijkend naar gangbare tarieven in het Rijk van Nijmegen en op basis van kengetallen en ramingen van verblijf, kan de jaarlijkse opbrengst worden geschat op € 140.000 (uitgaande van een tarief van €1,90 pp per nacht). De inning zal achteraf plaatsvinden. Indien de toeristenbelasting in 2025 wordt ingevoerd, zal deze vanaf 2026 opbrengsten opleveren. De jaarlijkse uitvoeringskosten voor de belastingoplegging en controle verblijfslocaties, geraamd op € 6.000, komen al ten laste van 2025.

De gemeente Heumen levert jaarlijks een inspanning om een aantrekkelijke gemeente te zijn voor recreanten. Uiteraard betreft dit algemene voorzieningen waar toeristen gebruik van maken en daarbij zijn er diverse uitgaven die direct te relateren zijn aan recreatie en toerisme. Dit betreft kosten aan o.a. toerisme, evenementen (o.a. 4-daagse), oudheidkunde en musea, onderhoud fiets en wandelpaden en overige investeringen in natuur en landschap, die ook een belangrijke randvoorwaarde zijn voor recreatie en toerisme.

Het doel van de toeristenbelasting is mede om een stabiel budget te creëren voor Toerisme. Het budget om recreatieve initiatieven te ondersteunen is in de loop van jaren teruggebracht van € 30.000 naar € 10.000. Voor 2026 en verder zou moeten worden uitgegaan van € 20.000 extra voor dit budget, zodat het weer op het oude peil komt en meer in lijn is met de budgetten in de buurgemeenten.

Onderhoud nieuwe wandelnetwerk

In het voorjaar 2024 is het nieuwe wandelnetwerk in de gemeente Heumen aangelegd. In de hele Groene Metropoolregio worden in 2024 wandelnetwerken gerealiseerd met subsidie van de provincie. Het onderhoud van dit netwerk zal collectief door de regio worden georganiseerd en zal gedaan worden door een routebureau, zoals nu al gebeurt voor het fietsknooppuntennetwerk. De kosten voor de gemeenten zijn gebaseerd op het aantal knooppunten en aantal kilometers netwerk. Vooraf in 2023 is een inschatting gemaakt dat dit jaarlijks € 30,- per kilometer zal kosten; het Heumense wandelnetwerk betreft 110 kilometer x € 30 = € 3.300. Dit zijn nieuwe uitgaven aangezien het 'oude' netwerk door vrijwilligers werd beheerd.

2.8. Actualisering kostendekkingsplan Beleidsplan water en riolering

In de raadsmededeling (zknr: 132261) van 29 november 2023, Voorontwerp herinrichting openbare ruimte Vitaal Centrum Malden, is de gemeenteraad geïnformeerd over het ontwerpproces ten aanzien van de herinrichting openbare ruimte Vitaal Centrum Malden en de financiële middelen die hiervoor beschikbaar en nodig zijn. In het Voorontwerp herinrichting openbare ruimte Vitaal Centrum Malden zijn verbetermaatregelen ten behoeve van berging en infiltratie van hemelwater meegenomen. Om werk met werk te maken, kunnen die tegelijk met de herinrichting worden uitgevoerd. De kosten van de verbetermaatregelen zijn in totaal € 1.172.981 en die zijn niet opgenomen in het huidige Beleidsplan water en riolering. Daarom is het kostendekkingsplan riolering geactualiseerd. Daarbij is ook rekening gehouden met hogere investeringskosten door inflatie, de hogere rente op investeringen en kosten voor uitvoering van maatregelen uit de regionale adaptatiestrategie.

De begroting voor riolering heeft een egalisatievoorziening die wordt ingezet voor egaliseren van fluctuaties in exploitatiekosten en investeringen. Door de inzet van de egalisatievoorziening leidt de verhoging van de kosten niet tot een extra stijging van de rioolheffing. Die blijft gelijk aan de jaarlijkse stijging van € 3,50 tot en met 2027, zoals vastgelegd in het Beleidsplan water en riolering 2023-2027.

2.9. Herinrichting Schaatsbaan Heumen:

Voor de herinrichting mogelijkheden van de schaatsbaan en omgeving aan de Maasstraat in Heumen wordt een investeringskrediet gevraagd van € 400.000, waarvan € 100.000 wordt gefinancierd vanuit riool/water. De resterende € 300.000 worden in 25 jaar afgeschreven tegen 4% rente, waarmee de kapitaallasten uitkomen op € 24.000 per jaar.

Dit budget is benodigd voor de opruiming van de schaatsbaan en sanering van het depot van de Graaf Lodewijkruiters. En mede voor een nieuwe multifunctionele inrichting welk in samenspraak met het dorp nader bepaald dient te worden.

Meegenomen hierin worden de volgende wensen:

- Het creëren van ruimte voor uitbreiding van tennisclub met een Padelbaan en mogelijk een 2e in de toekomst. Hiervoor moet het daar aanwezige honden trainingsveldje verplaatst worden.
- Daarnaast spelen er nog wensen in Heumen voor een honden uitlaatplaats (Hup), Heumen heeft er nu geen en wordt al heel lang om verzocht, en evt een 2e Hup nabij retentievijver aan hoek Frankenstraat- Jac. Marisstraat.
- De handhaving van de bestaande Multi-court in de schaatsbaan en evt. verbeteren met een kunstgrasmat.
- Een Wadi-inrichting op dit terrein benodigd om bij ernstige buien het hemel waterprobleem in de Oude Boterdijk te verbeteren.
- De mogelijkheid voor aanleg van volkstuintjes.
- Het parkeren voor diverse evenementen.

Ook het Schuttersgilde heeft een brief geschreven met verzoek voor een betere multifunctionele inrichting. Verder kan het terrein parkachtig ingericht worden met (fruit/pluk)bomen een wandelpad en een slotje naar de watergang langs het voetbalveld.

Indien de raad groen licht geeft voor de financiering en de hiervoor vermelde wensen wordt de verdere uitwerking in samenwerking met het dorp en de betrokken verenigingen verder ingevuld (coproductie).

2.10. Investerings Buitendienst: Aanhanger met afzethekken en ongediertebestrijding

Aanhanger met afzethekken

Op dit moment moet de buitendienst bij een calamiteit de Mitsubishi kleine vrachtwagen pakken en de hekken op de laadbak zetten. Dit is allemaal vrij zwaar/belastend en moet ARBO technisch met 2 man gebeuren. Het is tevens van belang dat bij een calamiteit (bv in de nacht) deze voorziening direct voorhanden is. Verder komt het voor dat bij extreem weer zoals hoosbuien uitgerukt moet worden en ondergelopen wegen worden afgezet. Daarnaast zijn dumpingen van drugsafval waarbij de dumpplek met hekken afgezet moet worden de afgelopen jaren ook toegevoegd. Dit alles rechtvaardigt de aanschaf van een aanhanger met afzethekken. Deze kan gewoon aan elk willekeurig voertuig met een trekhaak gekoppeld worden zodat je vrijwel meteen na een calamiteit waarbij hekken verlangd worden de weg op kunt. De totale investering voor een aanhanger compleet met hekken, losse afzethekken en borden op standaard zal ca. € 25.000,- ex. BTW bedragen (10 jaar afschrijving € 2.500 per jaar).

Ongediertebestrijding

Het college voor toelating bestrijdingsmiddelen (CBTG) heeft de toelating van de consumentenversie van de ratten- en muizenblokjes ingetrokken c.q. niet verlengd. Dit houdt dat wij aan onze inwoners geen rattenblokjes meer mogen verstrekken welke zij dan zelf in de door ons ter beschikking gestelde lokdoos konden aanvullen. We constateren door deze wijziging al een toename van meldingen over rattenoverlast. Op dit moment spelen de Basalt in Malden en de Looistraat in Heumen een grote rol in de aantallen klachten/meldingen. Voor de Looistraat is inmiddels een handhavingstraject ingezet. Voorheen hadden we gemiddeld maandelijks een rattenmelding, maar het laatste half jaar wekelijks tot 2x per week.

Daarnaast zal per 1-1-2025 de wetgeving omtrent rattenbestrijding gaan wijzigen waarbij ook voor ons het gebruik van rattengif danig wordt ingeperkt. We zullen dan veel meer met rattenvallen moeten gaan werken om de ratten te bestrijden (met gebruik van o.a. warmtebeeldcamera). Voor dit laatste is wel een ontheffing van de Provincie nodig. De investering hiervoor bedraagt € 10.000 ex BTW. (3 jaar afschrijving).

2.11. Gebiedsvisie Malden Noord

Op 6 oktober 2022 heeft uw raad het college de opdracht gegeven tot het opstellen van een gebiedsvisie voor Malden-Noord samen met alle in het gebied betrokken partijen. Middels raadsmededeling van 23 april 2024 bent u hier over geïnformeerd. Hierin zit ook een uitvoeringsparagraaf die nog verder ingevuld en uitgewerkt moet worden. Daarom is het als p.m. opgenomen.

Deels zijn het ambities die op regionaal verband ook al invulling krijgen (b.v. het Groen-blauwe raamwerk en bij de ontspannen regio) maar die in deze visie ook expliciet zijn genoemd en worden teruggebracht naar de concretere opgaven voor Malden Noord. De gebiedsvisie Malden Noord ligt eind 2024 ter besluitvorming bij uw raad voor.

Verbonden partijen

Voor de realisatie van de doelstellingen vanuit programma 2 hebben we een aantal samenwerkingsrelaties met de zogenaamde verbonden partijen. Het gaat hier om:

verbonden partij	Rechtsvorm	Programma
DAR	<i>Vennootschap</i>	Fysieke leefomgeving
MARN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
ODRN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
RBT ANV	<i>Stichting</i>	Fysieke leefomgeving
VRGZ	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
VVE Maldensteyn	<i>Vereniging</i>	Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving

De verschillende GR'en hebben de conceptbegrotingen ingediend bij de deelnemende gemeenten. De gemeentelijke bijdrage gaat in de meeste gevallen omhoog. Vanuit de algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen gemeenten van het Rijk een compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen. De gevraagde stijging van de gemeentelijke bijdrage als gevolg van loon- en prijsontwikkeling wordt om die reden gedekt vanuit de stelpost die wij als gemeente hiervoor hebben. Dat betekent dat dit budgettair neutraal verloopt.

2.2. WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Kanaalzone

Doel	Het realiseren van 614 woningen. Uitvoering conform raadsbesluiten met realisatie van 614 woningen in de verschillende categorieën.
Effecten	Het beschikbaar hebben van locaties om ook op de langere termijn te voorzien in de woningbehoefte.
Inhoud	Het jaar 2025 zal met name gericht zijn op het planologisch mogelijk maken van de woningbouw, met maken van uitgiftestrategie en de concretisering hiervan in afspraken/contracten.
Planning	2025 e.v.
Budget	Conform de GREX die in het najaar van 2024 door uw raad is/wordt vastgesteld.

Doel	Herinrichting sportpark sv Juliana '31
Effecten	Herinrichting en comprimeren sportpark.
Inhoud	Realisatie van een nieuw sportpark (inclusief parkeren en ontsluiting)
Planning	Start bouw medio 2025 in afstemming met vv Juliana'31
Budget	Conform budget wat nog door uw raad definitief beschikbaar gesteld moet worden.

Duurzaamheid-energietransitie

Doel	Energie-opgave Heumen realiseren
Effecten	Elektriciteitneutraal in 2030 en klimaatneutraal in 2050
Inhoud	Uitvoeringsprogramma 2025 opstellen met doorkijk naar 2030. De Energieopgave kan alleen worden gerealiseerd als ook op allen domeinen binnen de gemeente Heumen hier mede inhoud en vorm aan wordt gegeven. Ook dient de energieopgave 2025-2050 daarom een vast onderdeel bij de besluitvorming te zijn.
Planning	Voorjaar 2025
Budget	Reguliere uren + regulier budget (waaronder Rijksmiddelen)

Doel	Extra inzet op duurzame opwek en warmte transitie
Effecten	Versnellen van de verduurzaming in de gemeente Heumen
Inhoud	Aanstelling van extra formatie (projectleiders). Inhoudelijk impuls geven aan de duurzame opwek en de warmte transitie (inhoud komt terug via raadsmededelingen en raadsbesluiten)
Planning	2025 e.v.
Budget	Extra middelen van het Rijk (voor de personele inzet) zijn hiervoor beschikbaar.

Vitaal Centrum Malden

Doel	Toekomstbestendig maken van het Centrum gebied.
Effecten	Toekomstbestendig centrumgebied
Inhoud	De gemeenteraad heeft op 16 december 2021 het ruimtelijk kader vastgesteld. Uitvoering diverse projecten en herinrichting openbare ruimte.
Planning	Verdere uitwerking programma van eisen en het opstellen van een definitief ontwerp voor de openbare ruimte. Uitvoering in nadere afstemming met voortgang woningbouwprojecten. In 2025 start herinrichting Kloosterhof
Budget	€ 5.552.000 (gefaseerd)

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging (Wkb)

Doel	Uitvoering programmaplan Implementatie Omgevingswet
Effecten	Uitwerking van de verdere implementatie
Inhoud	<ol style="list-style-type: none"> 1. Noodzakelijke activiteiten i.v.m. in werking treden wet uitvoeren 2. Voorbereiden omgevingsplan (2025 met name voor de bedrijventerreinen)
Planning	2025 e.v.
Budget	Reguliere uren en regulier budget

Doel	Bouwkwaliteit en bouwtoezicht verbeteren
Effecten	Meer private verantwoordelijkheden en kleinere rol overheid
Inhoud	Afstemming in regionaal verband (ODRN, Regio Nijmegen)
Planning	2025 e.v. (afhankelijk besluitvorming Rijk in deze mbt gefaseerde invoering)
Budget	Zie begroting ODRN, vermindering leges i.v.m. gefaseerde invoering Wkb ingeschat op € 50.000

Wonen /Bouwen

Doel	Uitvoering woningbeleid 2024-2030
Effecten	De beschikbaarheid van voldoende duurzame woningen voor mensen in alle levensfasen en inkomensklassen.
Inhoud	Planvorming/Realisatie aantal woningen (hard en zacht), conform schema in de toelichting
Planning	Het woningbouwprogramma voor de komende jaren voorziet in ontwikkeling van onder andere de volgende locaties: Malden (Kanaalzone, De Schoren, Veldsingel en diverse locaties in VCM), Overasselt (o.a. locatie Zilverberg en Derks), Heumen (Heumen-west), Nederasselt (CPO-project).
Budget	Reguliere ambtelijke uren en vanuit Grondbedrijf

Mobiliteitsplan

Doel	Oplossen Mobiliteitsoverlast
Effecten	Aanpak van lokale knelpunten; verbetering van de verkeersveiligheid; passende oplossingen voor aangedragen knelpunten
Inhoud	Opstellen Mobiliteitsplan 2025 Oppakken knelpunten op o.a. Broekstraat, Schoonenburgseweg/Hoogstraat, Looistraat en de Rijksweg.
Planning	Onderzoek en uitwerking 2025 e.v. Voor wat betreft provinciale wegen aanhaken bij planning van de Provincie
Budget	Reguliere uren+ € 45.000 tbv Mobiliteitsplan Inbreng m.b.t. provinciale wegen afhankelijk van aanvullende gemeentelijke wensen

Toeristenbelasting

Doel	Invoering toeristenbelasting per 1.1.2025
Effecten	Degenen die in de gemeente verblijven betalen ook mee aan de gemeentelijke voorzieningen waar ze gebruik van maken.
Inhoud	Invoeren belasting en Beleidsnota recreatie en toerisme opstellen.
Planning	Invoering in 2025 (opbrengsten vanaf 2026) en beleidsnota in 2025 opstellen.
Budget	€ 140.000 ingeschat als opbrengst toeristenbelasting, heffingskosten € 6.000 en € 20.000 in 2025 voor het opstellen van de beleidsnota.

Onderhoud nieuwe wandelnetwerk

Doel	Onderhouden wandelnetwerk dat aansluit op regio-gemeenten
Effecten	Goed onderhoud
Inhoud	Beheer borgen.
Planning	Vanaf 2025
Budget	€ 3.300

Actualisering kostendekkingsplan beleidsplan water en riolering

Doel	Werk met werk maken bij VCM
Effecten	Verbetermaatregelen t.b.v. berging en infiltratie van hemelwater uitvoeren.
Inhoud	Diverse technische maatregelen om affect te bereiken
Planning	Gelijktijdig met uitvoering werkzaamheden in de openbare ruimte
Budget	€ 1.172.981 (inzet egalisatievoorziening)

Herinrichting Schaatsbaan Heumen

Doel	Betere inrichting Schaatsbaan Heumen, optimaler gebruik hiervan
Effecten	Beter benutting en gebruik van het gebied. Inrichting in samenspraak met het dorp.
Inhoud	Opruiming schaatsbaan, nieuwe multifunctionele inrichting en sanering van het depot.
Planning	Eind 2024 / begin 2025 planuitwerking en eind 2025 uitvoering (afhankelijk van eventueel nog te doorlopen procedures en afstemming met dorp).
Budget	€ 400.000, waarvan € 100.000 vanuit riool/water

Investerings buitendienst

Doel	Goed materiaal voor de buitendienst
Effecten	Verbetering dienstverlening en efficiency van de buitendienst
Inhoud	Aanschaf aanhanger met afzethekken en materiaal t.b.v. ongediertebestrijding
Planning	Aanschaf eind 2024/begin 2025
Budget	Aanhanger € 25.000 en ongediertebestrijding € 10.000

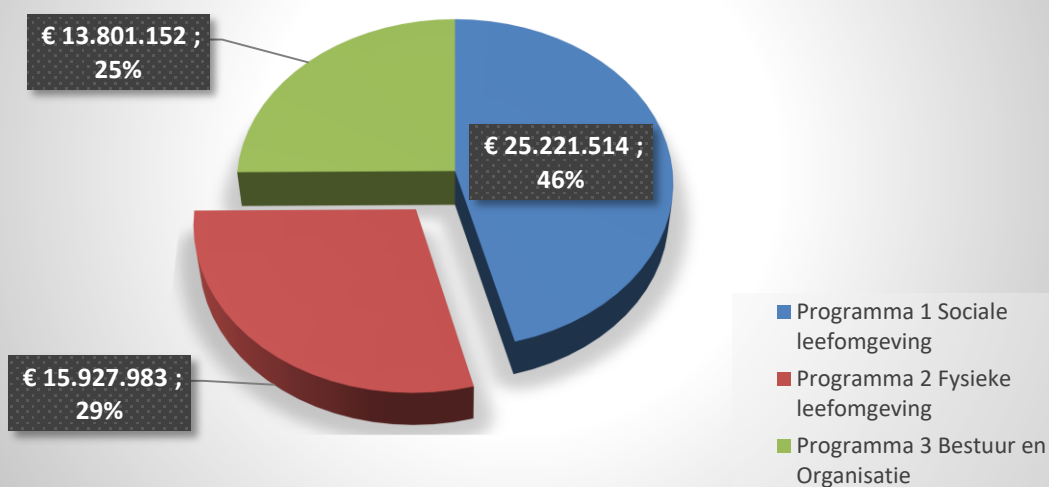
Gebiedsvisie Malden Noord

Doel	Gebiedsplan afronden en start van uitvoeringsprogramma
Effecten	Ontwikkeling gebiedsplan en realiseren projecten
Inhoud	Duidelijkheid omtrent toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden
Planning	2025 e.v.
Budget	p.m.

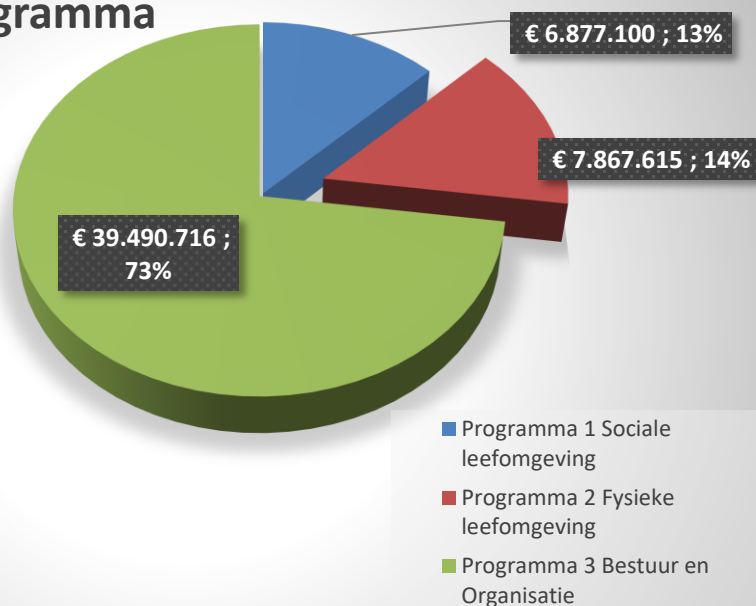
WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
Lasten	-15.157.600	-15.094.801	-15.927.983	-14.261.300	-14.218.851	-14.334.111
Baten	8.632.907	7.294.637	7.867.615	6.062.246	5.650.668	5.730.042
Saldo	-6.524.693	-7.800.163	-8.060.368	-8.199.054	-8.568.184	-8.604.069

Lasten Programma

Baten Programma

Programma 2 Fysieke leefomgeving				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2025		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0030	Beheer overige gebouwen en gronden	-118.996	134.528	15.533
T1100	Crisisbeheersing en brandweer	-3.518.026	2.185.000	-1.333.026
T1200	Openbare orde en veiligheid	-1.126.741	6.251	-1.120.490
T2100	Verkeer en vervoer	-2.510.674	164.288	-2.346.386
T2200	Parkeren	-115.072	4.500	-110.572
T2500	Openbaar vervoer	-17.886	0	-17.886
T3300	Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-163.725	53.500	-110.225
T3400	Economische promotie	-294.433	3.000	-291.433
T5400	Musea	-62.759	0	-62.759
T5500	Cultureel erfgoed	-123.899	30.400	-93.499
T5700	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.455.495	33.622	-1.421.873
T7100	Volksgezondheid	-55.678	0	-55.678
T7200	Riolering	-1.158.313	1.629.615	471.302
T7300	Afval	-1.580.622	2.015.001	434.379
T7400	Milieubeheer	-785.204	81.735	-703.469
T7500	Begraafplaatsen en crematoria	-73.386	84.150	10.764
T8100	Ruimtelijke ordening	-738.519	321.868	-416.651
T8200	Grondexploitatie (niet-bedrijv. terrein)	-309.729	309.729	0
T8300	Wonen en bouwen	-1.718.828	810.429	-908.399
Totaal		-15.927.983	7.867.615	-8.060.368

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid (reeds meegenomen in kadernota en ombuigingen). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen.

Nieuw beleid	Bedrag	Raming			
		2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
Programmabegroting 2025-2028					
<i>Verbonden partijen</i>					
ODRN		66.610	66.610	66.610	66.610
<i>Beleidswensen</i>					
Mobiliteitsplan		50.000	50.000	50.000	50.000
invoeren toeristenbelasting - opbrengsten			-140.000	-140.000	-140.000
invoeren toeristenbelasting - heffing kosten		6.000	6.000	6.000	6.000
invoeren toeristenbelasting - beleidsnota		20.000			
invoeren toeristenbelasting - uitvoering projecten			20.000	20.000	20.000
Schaatsbaan Heumen kapitaallasten			24.000	24.000	24.000
Gebiedsvisie Malden Noord		pm	pm	pm	pm
<i>Autonoom</i>					
Vermindering leges ivm WKB		50.000	50.000	50.000	50.000
Aanhanger buitendienst kapitaallasten		3.500	3.500	3.500	3.500
Ongediertebestrijding kapitaallasten		3.700	3.700	3.700	3.700

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Raming			
		2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
Renovatie wegen*		800.000	800.000		
Schaftwagen bossen		6.000			
Investeringen GRP 2023-2028*		1.252.200	1.002.486	1.065.517	1.920.808
Vitaal centrum malden*		1.260.311	2.101.000	2.101.000	
Aanhanger buitendienst*		25.000			
Ongediertebestrijding*		10.000			
Schaatsbaan Heumen*		300.000			

* Kapitaallasten van investering zijn meegenomen in de begroting 2025-2028

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2025 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2025 (€)
Beheer natuurgrond Keersluis	83.704		8.040	75.664
Parkeergarage Brede school	72.200	8.500	3.500	77.200
Baten en lasten rioleringsstelsel	525.611		0	525.611
Exploitatiebijdrage riolering buitengebied	258.559		33.461	225.098
Vernieuwing verkeersinstallaties	94.756		94.756	0
Groenstructuurplan	27.939			27.939
Maatregelen klimaatakkoord	57.109		0	57.109
Omgevingswet	235.895	366.803	245.000	357.698
Erfpachtgronden de Laan 3	33.764	5.470	0	39.234
Erfpachtgronden de Laan 4	19.472	3.106	0	22.578
Erfpachtgronden de Laan 5	16.881	2.735	0	19.616
Erfpachtgronden de Laan 13-1	13.182	1.195	0	14.377
Erfpachtgronden de Laan 13-2	49.298	7.820	0	57.118
Erfpachtgronden de Laan 15	8.598	2.260	0	10.858
	1.496.968	397.889	384.757	1.510.100

Voorzieningen	Stand per 1-1-2025 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2025 (€)
Onderhoud parkeergarage Maldensteijn	160.283	8.230	4.472	164.041
Meerjr. onderhoud molens	161.132	22.020	19.797	163.355
Meerjr. onderhoud kerken	147.277	3.773	820	150.230
Werkplaats Malden	22.434	14.345	2.500	34.279
Onderhoud Wegen	342.004	431.725	460.069	313.660
Onderhoud en egalisatie tarieven riolering	4.566.391	0	261.352	4.305.039
Egalisatie afvalstoffenheffing	53.179	0	43.712	9.467
	5.452.700	480.093	792.722	5.140.071

*Voor een nadere toelichting van de reserves en voorzieningen wordt verwezen naar de toelichting op de balans

---

Programma 3 Bestuur en organisatie

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

3.1 Strategische visie 2030: 'Natuurlijk met iedereen'

De strategische visie 'Natuurlijk met iedereen' is in 2021 vastgesteld. Het is ons kompas gedurende 10 jaar en geeft richting aan de samenleving die we in 2030 willen zijn. De centrale doelstelling in deze richtinggevendende visie is het zijn van een Heumense, inclusieve samenleving. De coalitie ziet deze visie als belangrijke leidraad: inclusie en vertrouwen vormen de pijlers voor alle beleid. De strategische visie is een hulpmiddel om integrale keuzes te maken en vormt een opdracht aan ons allemaal. De hoofdlijnen zijn:

Onze samenleving in 2030

Voor de toekomst van onze gemeente vinden we het belangrijkste dat iedereen die mee wil doen, dit ook kan en dat we elkaar helpen waar nodig. Dit doen we samen met zowel, inwoners, ondernemers als maatschappelijke organisaties. Wij hebben lokale voorzieningen die levensvatbaar en voor iedereen bereikbaar zijn. De lokale voorzieningen, waar veel inwoners gebruik van maken en waar inwoners zich voor inzetten, kunnen blijven bestaan, mede dankzij de inzet van vele vrijwilligers en een rijk verenigingsleven. Voor de inwoners die het nodig hebben, voor even of langer, staan we als gemeente klaar. Zodat ook zij deel kunnen nemen aan de samenleving. We gaan voor een inclusieve samenleving. Dit is ons doel en daar zetten we ons vol voor in. Hiervoor doen we meer dan onze wettelijke verplichtingen.

Daarnaast kenmerkt onze gemeente zich door groen, duurzaam en veilig. Voor deze kenmerken doen we alleen wat wettelijk noodzakelijk is.

De rol van de gemeente in 2030

Wij zijn als gemeente betrouwbaar, open en eerlijk. We zetten ons actief in om ervoor te zorgen dat iedereen in onze gemeente mee kan doen. Voor onze kenmerken geven we ruimte aan inwoners en partners om aan de slag te gaan. Bij het kiezen van onze rol staat het maatschappelijk belang centraal en kijken we wat nodig is.

De rol van partners in 2030

Samenwerking met inwoners en partners is belangrijk. Samen zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen in onze samenleving. Daarom gaan we graag samen met inwoners en partners aan de slag, zodat we elkaars kennis en kunde kunnen gebruiken. Daarnaast werken we als gemeente intensief regionaal samen. Deze samenwerking draagt bij aan ons voorzieningenniveau en de kwaliteit van de Heumense samenleving als zelfstandige gemeente. De uitwerking van de strategische visie vindt plaats binnen de verschillende gemeentelijke domeinen.

3.2 (Digitale) dienstverlening

We ontwikkelen een nieuwe visie op dienstverlening. De opdracht voor de gemeente is om de dienstverlening te moderniseren vanuit het perspectief van de inwoners, een laagdrempelige selfservice in te richten en te werken als één overheid. We geven inwoners regie over hun eigen informatie.

De verbouwing van de publieksbalie zal ondersteunend zijn aan deze visie op dienstverlening. De thema's vertrouwen, digitale selfservice en transparantie worden hierin meegenomen. We werken digitaal waar het kan, persoonlijk waar het moet. Vanuit een nulmeting met kengetallen en ervaringsgegevens richten we de dienstverlening in.

3.3 Communicatie

Bij de bestuursstijl van het college past breed maatschappelijk draagvlak. "We zijn een betrouwbare en transparante overheid in ons handelen en we leggen aan de gemeenschap verantwoording af. Vanuit diversiteit voeren we de dialoog en vanuit goede verhoudingen werken we samen." We willen actief in gesprek blijven met de raad en inwoners over nieuwe ontwikkelingen die zich tijdens de raadsperiode voordoen. (Coalitieakkoord: bestuursstijl) Met onze gemeentelijke communicatie ondersteunen we de strategische doelstellingen van bestuur enerzijds en de dienstverlening aan onze inwoners anderzijds. We vinden het belangrijk dat onze communicatie in ieder geval verbindend, begrijpelijk, deskundig en actief is. Alle vertegenwoordigers van de gemeente, raad, college en ambtenaren, vormen samen voor inwoners één organisatie; we nemen deze karakteristieken mee als uitgangspunt bij de communicatie vanuit alle gelederen. We willen met onze communicatie zoveel mogelijk inwoners bereiken en betrekken, zo dragen we bij aan een inclusieve samenleving, waarin iedereen kan meedoen.

In onze communicatie zijn we toegankelijk: we gebruiken begrijpelijke taal (B1-niveau), we communiceren via diverse kanalen (website, digitale nieuwsbrief, sociale media, beeld, gemeentepagina) en het is duidelijk voor inwoners hoe zij zelf in contact kunnen komen met de gemeente. Ook zijn we proactief in het informeren van onze inwoners over gemeentelijke ontwikkelingen, belangrijke projecten en ook kleinere lokale onderwerpen die de belangstelling van onze inwoners hebben.

Daarnaast stelt de Wet digitale overheid verplicht dat gemeenten (en andere overheidsinstanties) voldoen aan digitale toegankelijkheidseisen.

3.4 Toekomst van Heumens werken

De grootste uitdaging voor onze organisatie ligt ook in 2025 op het toekomstbestendig zijn als zelfstandige gemeente met een eigen ambtelijke organisatie. Een organisatie die een goede kwaliteit van dienstverlening voor inwoners en bestuur kan blijven bieden én een aantrekkelijk werkgever is.

Door diverse ontwikkelingen zoals vergrijzing en ontgroening, verdergaande informatisering en digitalisering en andere kijk op en rol van de overheid, voelen we het belang om de manier waarop we georganiseerd zijn en (samen)werken door te ontwikkelen. Ook speelt de krapte op de arbeidsmarkt een grote rol in onze organisatie; het is niet meer vanzelfsprekend dat vacatures snel kunnen worden ingevuld op het gewenste niveau. Ook ontstaan er meer kansen op de arbeidsmarkt voor medewerkers en zien we een grotere uitstroom hierdoor. Het is dan ook van belang dat we investeren in het aantrekken van nieuwe medewerkers en onze eigen medewerkers weten te binden en boeien. Dat lukt ons nog steeds maar de verhoogde in-door-uitstroom van medewerkers legt ook een hogere druk op de organisatie.

Vanuit gevoelde urgentie zetten we in op een hernieuwde aanpak voor de organisatieontwikkeling. In dit programma zijn we aan de slag met de volgende samenhangende thema's: Binden en Boeien (2024-2026), organisatiestructuur (2025), managementontwikkeling (2024-2025), sturingsfilosofie (2024), huisvesting (v.a. 2023) en dienstverlening (2025). In samenspraak met medewerkers en ondernemingsraad geven we verdere invulling aan deze thema's. Uitgangspunt vormt het werkgeluk van onze medewerkers. We betrekken daarom medewerkers actief, voeren gesprekken en peilen jaarlijks onze medewerkers voor de continue verbetering van het personeelsbeleid.

De komende jaren blijven we zo aan de slag met de ontwikkeling van onze organisatie. We werken samen voor onze inwoners en ons bestuur vanuit de kernwaarden: wederkerig, betrokken en doelgericht.

3.5 Samenwerking

Het Rijk en de provincie richten zich meer en meer op regionale vormen van samenwerking. Door arrangementen, deals en programma's maken Rijk en provincie afspraken met gemeenten over de aanpak van maatschappelijke opgaven en de financiering hiervan. De gemeente Heumen zal moeten aanhaken op deze ontwikkeling om grootschalige ontwikkelingen op het gebied van gebiedsontwikkeling, duurzaamheid, mobiliteit en economische activiteiten mogelijk te blijven maken.

Daarnaast wordt regionale samenwerking op uitvoering steeds belangrijker. Niet alleen om grootschalige opgaven te realiseren, maar ook door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt en het vast kunnen houden van de benodigde kwaliteit en kosten voor de uitvoering.

In het kader van deze regionale samenwerking richten we ons vooral op het Rijk van Nijmegen en – op grotere schaal- de regio Arnhem-Nijmegen. Op dit moment ligt de focus op het verstevigen van de samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen, de Groene Metropoolregio. We moeten ons als gemeente Heumen nadrukkelijker gaan positioneren in deze samenwerkingen, waarbij we niet uit het oog verliezen om lokaal te organiseren wat voor inwoners van direct van belang is.

3.6 Financiën

Een belangrijk financieel uitgangspunt is een sluitende meerjarenbegroting. De structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. Beide zijn reëel geraamd. We willen ervoor zorgen dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft. We hanteren een verantwoord en behoedzaam financieel beleid. We monitoren de financiële ontwikkelingen met twee-maandelijkse rapportages.

In de voorliggende begroting hebben we de financiële consequenties uit het coalitie-akkoord, de meicirculaire en de kaderbrief 2025 verwerkt. Het college is erin geslaagd een sluitende begroting én meerjarenraming samen te stellen. We blijven in staat om lokale dienstverlening aan onze inwoners op voldoende niveau uit te voeren. Voor onze toekomstbestendigheid is het cruciaal dat we een voorzieningenniveau dat past bij de omvang van onze gemeente, op peil kunnen houden.

3.7 Veiligheid, handhaving en ondermijning

Onze gemeente heeft veiligheid hoog in het vaandel staan. We willen dat inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen in de gemeente Heumen én dat gezien wordt dat er wordt opgetreden bij bedreigingen en incidenten. De afgelopen jaren hebben wij samen met de andere gemeenten van Tweestromenland middels een intergemeentelijk integraal veiligheidsplan de prioriteiten gesteld waarop wij hebben geacteerd. Hiermee zijn mooie resultaten behaald. Om deze aanpak de komende vier jaar door te zetten, hebben wij in gezamenlijkheid met onze partners een nieuw intergemeentelijk veiligheidsplan 2023-2026 geformuleerd met het motto "Samen veilig vooruit". We streven namelijk in gezamenlijkheid met onze partners (gemeenten, politie en openbaar ministerie) naar een doeltreffende aanpak van de diverse veiligheidsproblematieken.

De onderwerpen die geprioriteerd zijn betreffen ondermijning, digitale veiligheid, zorg en veiligheid, veilig verkeer en maatschappelijke ontwikkelingen en langdurige crises. Daarnaast hebben we ook een drietal aanvullende lokale thema's waar we de komende jaren aandacht aan willen blijven besteden. Dit zijn aanpak veilig buitengebied, jongerenoverlast en zorg en veiligheid.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

3.2 (Digitale) dienstverlening

Doel	Het actualiseren van de visie op dienstverlening waarin de inwoner op de eerste plaats staat. De dienstverlening is toegankelijk en de inwoner kan zoveel mogelijk zelf digitaal zijn of haar zaken regelen. Persoonlijk contact is altijd mogelijk.
Effecten	Digitaal is de dienstverlening zo gebruiksvriendelijk dat burgers en ondernemers hier uit zichzelf voor kiezen, omdat het hen de minste tijd en inspanning kost. Voor wie er op internet niet uitkomt, is er altijd passend, persoonlijk contact onder handbereik.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Actualiseren visie op dienstverlening • Optimaliseren van de fysieke dienstverlening • Implementatie van nieuwe digitale systemen
Planning	2025
Budget	€ 650.000 voor interne verbouwing en inrichting Publieksruimten (investeringskrediet)

3.3 Communicatie

Doel	We zijn een betrouwbare en transparante overheid in ons handelen en we leggen aan de gemeenschap verantwoording af. We ondersteunen met onze communicatie de strategische doelstelling van bestuur en organisatie. We zijn proactief in het informeren van onze inwoners over gemeentelijke ontwikkelingen, belangrijke projecten en kleinere lokale onderwerpen die de belangstelling van onze inwoners hebben.
Effecten	Door de inzet van onze digitale communicatiemiddelen / sociale media, als aanvulling op bestaande communicatiemiddelen, hebben we een groter bereik met onze communicatie. Inwoners praten en denken vaker mee over het gemeentelijk beleid en de uitvoering; dit wordt voor hen eenvoudiger door het gebruik van de digitale communicatiemiddelen.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • We actualiseren onze website (continu proces), t.b.v. digitale dienstverlening en toegankelijkheid (structuur, leesbaarheid, aantrekkelijkheid). • We monitoren het gebruik van en de feedback op de website van de gemeente Heumen: we verbeteren onze website op basis hiervan (continu proces). • We werken aan de digitale toegankelijkheid, op basis van de in 2023 gestelde prioriteiten. • We breiden de inzet van sociale media uit; we stimuleren actief de deelname van inwoners aan de digitale nieuwsbrief, we benutten vaker facebook, en zetten in op Instagram als extra sociaal medium.
Planning	2025 e.v.
Budget	Regulier budget. Kosten voor acties t.b.v. digitale toegankelijkheid zijn nog niet bekend en zijn afhankelijk van de nog te bepalen acties. Daarnaast reguliere ambtelijke uren en mogelijk ook inhuur van expertise.

3.4 Toekomst van Heumens werken

Doel	Voldoende kwantitatieve en kwalitatieve bezetting in het belang van de kwaliteit van dienstverlening. Heumen is een aantrekkelijke werkgever voor huidige en toekomstige medewerkers.
Effecten	De organisatie is in staat om een tijdige en kwalitatieve dienstverlening te bieden aan bestuur en inwoners. De medewerkers zijn gemotiveerd en betrokken, ze voelen zich gezien en gehoord, er is tijd en aandacht voor hun ontwikkeling.
Inhoud	<ul style="list-style-type: none"> • Door krapte op de arbeidsmarkt zijn er meer inspanningen nodig om voldoende en gekwalificeerde medewerkers in huis te halen en te houden. We verrichten meer activiteiten voor de werving van nieuwe medewerkers, er is vaker tijdelijke inhuur nodig, we leiden medewerkers zelf op (training on the job, externe opleidingen, traineeships). Ook kijken we naar de mogelijkheden om in samenwerking met andere gemeenten vacatures in te vullen of medewerkers op te leiden. • Voor het binden en boeien is het gesprek tussen leidinggevende en medewerkers essentieel. In 2025 wordt vervolg gegeven aan de uitkomsten van het medewerkeronderzoek dat in 2023 en 2024 is uitgevoerd.
Planning	2025 e.v.
Budget	Budget voor het binden en boeien van medewerkers (€100.000 per jaar).

3.5 Samenwerking

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Doel	Verstevigen van het profiel en de samenwerking in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
Effecten	Het opdrachtgeverschap van de samenwerking is helder. De gemeente is goed aangesloten en draagt bij aan de opgaven in de regio Arnhem-Nijmegen. Deze opgaven betreffen: Groene groeiregio, Productieve regio, Verbonden regio, Circulaire regio en Ontspannen regio.
Inhoud	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is de opvolger van de Stadsregio Arnhem Nijmegen en het Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Arnhem-Nijmegen. In 2020/2021 heeft de Groene Metropoolregio gewerkt aan een regionale visie en een regionale agenda met daarin 5 opgaven. Het algemene doel is het realiseren van groei én het versterken van het groene karakter van onze bijzondere regio. De opgaven bevinden zich vooral in het fysieke domein: woningbouw, landschap & natuur, circulariteit, economie, toerisme en mobiliteit. Maar ook samenwerking op het gebied van cultuur is een aandachtsveld.
Planning	Het gehele jaar 2025
Budget	De bijdrage aan Groene Metropoolregio is € 9,55 / inwoner (incl. bijdrage The Economic Board). Deze bijdrage is structureel en betreft bijdragen voor het Regiobureau, voor The Economic Board en voor de 5 opgaven waaraan Heumen deelneemt.

Doorontwikkeling samenwerking regio Rijk van Nijmegen

Doel	Herijken van de samenwerking binnen het Rijk van Nijmegen.
Effecten	Voldoende invloed (sturingsmogelijkheden) van gemeenten op gemeenschappelijke regelingen in het Rijk van Nijmegen. De invoering van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de periode juli 2022-juli 2024 moet hiertoe een bijdrage leveren. Zicht op (strategische) onderwerpen die een gezamenlijke agenda vormen in het Rijk van Nijmegen.
Inhoud	Bij de oprichting van de Modulaire Gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen in 2015 is een bestuurlijk Platform opgericht om de samenwerking tussen gemeenten in het Rijk van Nijmegen te stimuleren en faciliteren. Inmiddels ontmoeten de colleges in het Rijk van Nijmegen elkaar 2 keer per jaar om de samenwerking te versterken. In 2022 is een aanzet gemaakt voor een (strategische) agenda waaraan vanaf 2023 uitvoering wordt gegeven.
Planning	Het gehele jaar 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren (gemiddeld 8 uur per week)

3.6 Financiën

Doel	Maatregelen treffen waarmee we zorgen dat de financiële situatie van de gemeente ook in de toekomst goed blijft
Effecten	In de toekomst zijn we nog steeds in staat onze lokale dienstverlening aan inwoners op voldoende niveau uit te voeren en is ons voorzieningen niveau op peil en passend bij de omvang van onze gemeente.
Inhoud	We hanteren de volgende financiële afwegingen bij onze beleidskeuzes en de beleidsuitvoering: <ul style="list-style-type: none"> • de gebruiker betaalt • we ontzien onze inwoners in een kwetsbare positie (gebrek aan sociaal netwerk en/of zeer laag inkomen). Voor hen doen we wat nodig is. • onze financiële last berekenen we door aan de betreffende verbonden partijen. Daar sturen we op. • door het rijk overgedragen taken voeren we uit van de door het rijk daarvoor verkregen middelen; dat budget vormt de grens van de uitgaven. Mogelijk ontstaan er daardoor wachtlijsten; dit vraagt om goede sturing. • investeringen in duurzaamheid moeten worden terugverdiend door de besparingen die de investeringen opleveren (o.a. bij verduurzaming van maatschappelijk vastgoed).
Planning	gedurende het jaar
Budget	ambtelijke uren

3.7 Veiligheid, handhaving en ondermijning

Doel	Integrale veiligheid
Effecten	Veiligheid of veiligheidsbeleving van inwoners wordt vergroot
Inhoud	We geven uitvoering aan het intergemeentelijk uitvoeringsprogramma Tweestromenland. De basis hiervoor vormt het nieuw Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.
Planning	Uitvoering 2025
Budget	Regulier budget

Doel	Ondermijning
Effecten	Ondermijningscriminaliteit zichtbaar maken en gezamenlijk tegengaan
Inhoud	<p>We geven uitvoering aan de prioriteiten van ondermijning opgenomen in het uitvoeringsplan Tweestromenland 2025-2026.</p> <p>We werken gezamenlijk aan casuïstiek aan de hand van signalen en integrale controles. We zetten in op bewustwording en het herkennen van signalen zowel intern als extern.</p> <p>We communiceren tijdig en helder over ondermijning naar inwoners en bestuur.</p> <p>We geven uitvoering aan de aanpak Veilig Buitengebied.</p>
Planning	Uitvoering 2025
Budget	Regulier budget

Doel	Zorg & Veiligheid
Effecten	Voorkomen van overlast en criminaliteit door kwetsbare personen 'weerbaarder' te maken en hen toe te leiden naar passende zorg.
Inhoud	<p>Verbinding tussen zorg en veiligheid (ook bestuurlijk) nog verder versterken.</p> <p>Verder professionaliseren integrale afstemming casuïstiek binnen het sociaal domein en veiligheid.</p>
Planning	Uitvoering 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren

Doel	Crisisbeheersing
Effecten	Versterken van de (flexibele) crisisorganisatie en zo goed als mogelijk voorbereid zijn op allerlei typen crises
Inhoud	<p>Opleiden, Trainen en Oefenen (OTO) van zowel de lokale als de regionale functies in de crisisorganisatie.</p> <p>Implementeren project 'Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing'.</p> <p>Uitvoering geven aan het Regionaal Beleidsplan 2024-2027.</p> <p>Flexibilisering van de crisisorganisatie.</p>
Planning	Uitvoering 2025
Budget	Reguliere ambtelijke uren

3.8 Financiën en bedrijfsvoering

Met dit hoofdstuk geven we inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Zo kan door raad, college en organisatie gestuurd worden op een efficiënte bedrijfsvoering en kan een goede afweging worden gemaakt over bestuurlijke ambities en de daarvoor beschikbare middelen.

Programma 3 bevat naast de taakvelden Bestuur en Overhead de zogeheten 'Algemene dekkingsmiddelen'. Bedoeld worden de inkomsten van onze gemeente die niet direct aan programma 1 of 2 kunnen worden toegerekend. Concreet gaat het over de inkomsten uit treasury, onroerende zaakbelasting, hondenbelasting en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Ook de algemene baten en lasten komen in dit onderdeel aan bod. In de Paragrafen financiering (treasury), bedrijfsvoering (overhead) en lokale heffingen worden deze onderwerpen verder uitgediept.

Ook in de komende jaren is een gezonde financiële positie het uitgangspunt voor ons financieel beleid. Wij beogen een begroting die structureel en reëel in evenwicht is en waarin onvoorziene incidentele tegenvallers incidenteel worden opgevangen. Het is van belang dat we een goed weerstandsvermogen behouden, zodat we de financiële risico's die we als gemeente lopen kunnen opvangen (zie hiervoor ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing). Vanuit een gezonde financiële positie kan een goede afweging worden gemaakt over bestuurlijke ambities en de daarvoor beschikbare middelen.

Algemene lasten en baten

Jaarlijks worden er lasten en baten begroot die vooraf nog niet kunnen worden toegerekend aan de diverse taakvelden van de begroting. Deze zogeheten 'stelposten' dienen ter compensatie of egalisatie van toekomstige lasten en baten. Voor de vier komende begrotingsjaren zijn de volgende budgetten als stelpost opgenomen. Na de tabel volgt een korte toelichting.

algemene lasten (in €)	2025	2026	2027	2028
stelpost voor prijsontwikkeling	674.655	877.515	1.406.292	1.921.894
stelpost voor loonontwikkeling	716.000	909.621	1.127.293	1.440.688
stelpost coalitie sociale en culturele activiteiten	25.000	25.000	25.000	25.000
stelpost voor ziektevervangning	135.000	135.000	135.000	135.000
stelpost voor uitvoering personele regelingen	25.000	25.000	25.000	25.000

Stelposten voor prijs- en loonontwikkeling

Bij de bepaling van deze twee stelposten is rekening gehouden met de in de mei-circulaire 2024 hiervoor opgenomen percentages.

Stelpost coalitie sociale en culturele activiteiten

In het coalitieakkoord is een structurele bijdrage opgenomen van € 25.000 voor sociale en culturele activiteiten. De verdere invulling moet nog nader worden uitgewerkt.

Stelpost voor ziektevervangning

Deze algemene last is voor de opvang van langdurige ziekte van vaste medewerkers. Door inhuur van personeel wordt stagnatie in de bedrijfsvoering vermeden. Indien de stelpost gedurende het begrotingsjaar deels onbenut blijft wordt het restantbudget ten gunste van de exploitatie gebracht in de maandrapportage over oktober.

Stelpost voor uitvoering personele regelingen

Deze stelpost is bedoeld voor de kosten die voortkomen uit personele regelingen voor medewerkers (CAO en lokale arbeidsvoorwaardenregelingen), zoals gevolgen van functiewaardering of beoordeling, uitbetaling (incidentele) overuren, uitbetaling bovenwettelijk verlof, hogere inschaling voor nieuwe en ervarener medewerker.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering uit het gemeentefonds bedraagt circa 65% van onze jaarlijkse baten en vormen daarmee de belangrijkste bron van inkomsten. De inkomsten uit het gemeentefonds stellen de gemeente in staat om bij eenzelfde belastingdruk als andere gemeenten een gelijkwaardig voorzieningenniveau aan te bieden. Daarvoor vereent de algemene uitkering uit het gemeentefonds voor verschillen in: belastingcapaciteit OZB, demografie, sociaal economische structuur en fysieke structuur. Het geld wordt verdeeld met maatstaven als het aantal: inwoners, jeugdigen, bijstandsonvangers, huishoudens en het aantal huishoudens met een laag inkomen en de omgevingsadressen dichtheid.

Het Rijk informeert gemeenten door middel van circulaire over de hoogte en mutaties. Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Per 2023 is de uitkering herverdeeld. Het aantal maatstaven is verminderd en het (gedecentraliseerde) sociaal domein is geïntegreerd in de maatstaven.

Onderstaande ramingen van de algemene uitkering 2025-2028 zijn gebaseerd op de verschenen mei-circulaire 2024.

Omschrijving/Jaar	2025	2026	2027	2028
Inkomensmaatstaven	-2.942.440	-2.942.440	-2.942.440	-2.942.440
Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is	21.794.941	21.739.282	21.357.576	21.514.520
Uitkeringsfactor (uf)	1,395	1,471	1,433	1,460
Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is	28.909.221	27.797.232	28.914.385	30.036.984
Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is	334.756	334.756	334.756	334.756
Integratie- en decentralisatieuitk. waarop de uitkeringsfactor n.v.t. is	230.665	230.584	212.898	212.898
s D's in het sociaal domein	1.242.282	1.254.968	1.210.702	1.185.113
Totaal algemene uitkering	30.716.924	29.617.540	30.672.741	31.769.751
Stelpost Afrekening ruimte onder BCF plafond*	200.000	200.000	200.000	200.000
Stelpost (extra) rijksmiddelen Jeugdzorg **	-310.000			
Stelpost Zorgkosten		176.000	130.500	116.000
Totaal opgenomen Algemene uitkering	30.606.924	29.993.540	31.003.241	32.085.751

* - Op basis van de ruimte onder het plafond over het jaar 2023 van € 573 miljoen, mag in de begroting 2025-2028 een structurele stelpost worden opgenomen. Dit komt overeen met 19 punten uitkeringsfactor; afgerond € 200.000 structureel

** - In het coalitieakkoord Rutte IV is een aanvullende besparing op Jeugdzorg opgenomen die oploopt naar structureel € 511 miljoen. De geraamde besparing van € 500 miljoen in 2025 kan nog niet gerealiseerd worden, omdat de maatregelen die tot besparing moeten leiden nog niet zijn gerealiseerd. Daarom wordt incidenteel € 500 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Treasury

Naast een jaarlijks renteresultaat is er dividend uit aandelen vanuit de vennootschappen BNG en DAR. Vanuit de MARN ontvangen we een uitkering omdat deze gemeenschappelijke regeling aandelen van de ARN in bezit heeft. Vitens heeft aangegeven dat de komende jaren geen dividend wordt ontvangen.

dividend BNG

De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank die voor een belangrijk deel de financiering in het publiek domein verzorgt. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De bank levert zo een bijdrage aan de publieke taak. Wij hebben 151.515 aandelen BNG met een nominale waarde van € 2,50 in bezit. Na afloop van een boekjaar wordt in het daarop volgende voorjaar door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het uit te keren dividend vastgesteld. Voor de begrotingsjaren 2025-2028 rekenen wij op een jaarlijkse dividendopbrengst van € 350.000, oftewel een uitkering van € 2,31 per aandeel.

dividend Vitens

Vitens wil als publieke onderneming een bijdrage leveren aan het verlagen van maatschappelijke kosten. De unieke positie van drinkwaterbedrijf met een natuurlijke monopoliepositie brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om het geld van klanten en publieke aandeelhouders op een verantwoorde wijze te besteden. Wij bezitten 16.023 aandelen Vitens met een nominale waarde van € 0,10. Na afloop van een boekjaar wordt in het daarop volgende voorjaar door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders het uit te keren dividend vastgesteld. Voor de begrotingsjaren 2025-2028 rekenen wij op niet op een jaarlijkse dividendopbrengst gezien de resultaten van Vitens.

dividend DAR

In programma 2 komt DAR uitgebreid aan bod. Omdat Heumen aandelen heeft in deze naamloze vennootschap, is er een connectie met het taakveld treasury. Wij bezitten nu in totaal 4.583 aandelen DAR met een nominale waarde van € 320.879. Voor de begrotingsjaren 2025-2028 rekenen wij op een jaarlijkse dividendopbrengst van € 25.000.

uitkering MARN

Omdat de MARN 37,5% van de aandelen van de afvalcentrale in Weurt bezit, ontvangen wij jaarlijks een uitkering. Nu de MARN de gronden heeft verkocht aan de ARN, zijn wij verzekerd van een jaarlijkse uitkering van € 22.000.

Verbonden partijen

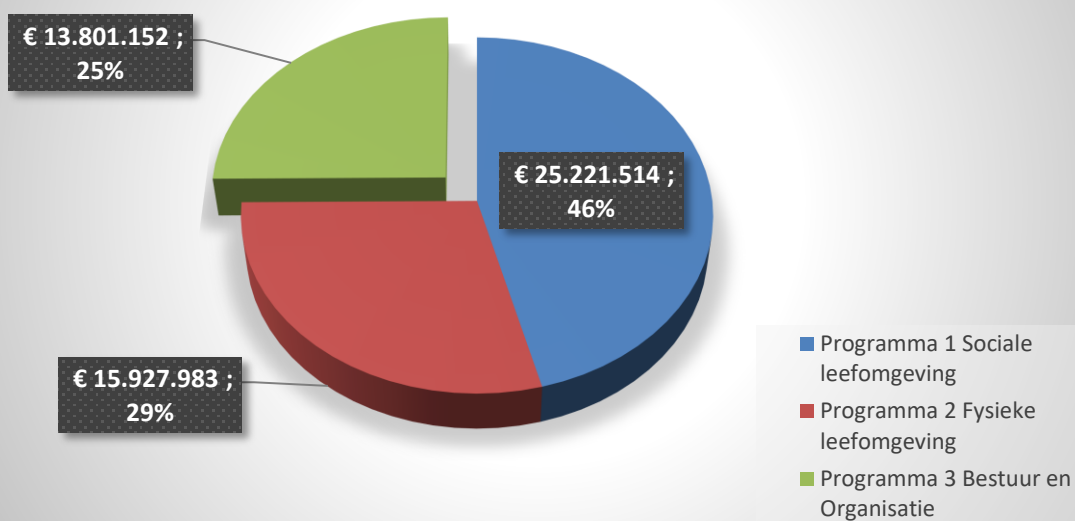
Voor de realisatie van de doelstellingen van dit raadsprogramma hebben wij samenwerkingsrelaties met de Groene Metropoolregio, Euregio, Munitax, Bank Nederlandse Gemeenten en Vitens. Voor een nadere toelichting over deze verbonden partijen wordt verwezen naar de 'Paragraaf verbonden partijen'.

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GMRAN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
Euregio	openbaar lichaam	Bestuur en organisatie
Munitax	gemeenschappelijke regeling	Bestuur en organisatie
MGR- IRVN	gemeenschappelijke regeling	Bestuur en organisatie
BNG	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie
Vitens	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie

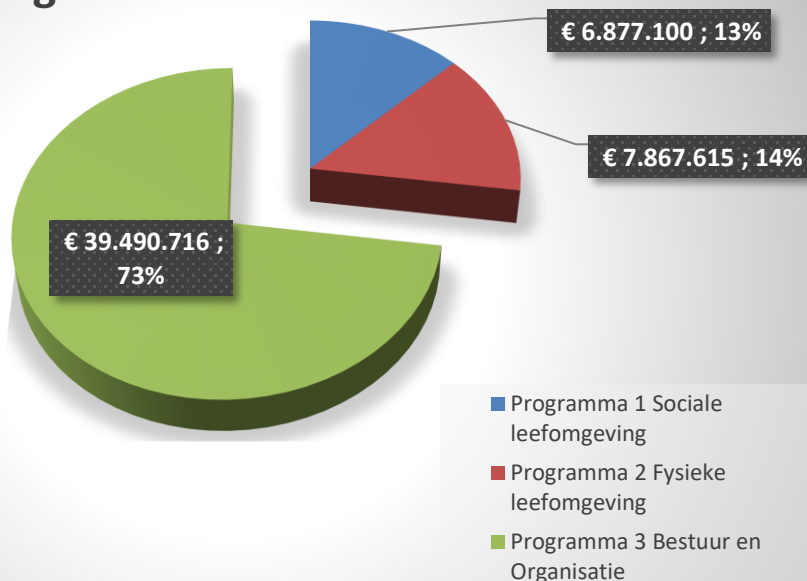
WAT MAG HET KOSTEN/WAT GAAT HET OPBRENGEN?

Exploitatie	Rekening	Begroting				
	2023 (€)	2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
Lasten	-11.420.965	-13.042.574	-13.801.152	-14.461.701	-15.726.671	-16.832.204
Baten	38.100.882	38.363.128	39.490.716	39.495.062	41.279.852	43.100.522
Saldo	26.679.917	25.320.554	25.689.565	25.033.361	25.553.181	26.268.318

Lasten Programma

Baten Programma

Programma 3 Bestuur en organisatie				
Objectnr.	Product en taakveld	Begroting 2025		
		Lasten (€)	Baten (€)	Saldo (€)
T0010	Bestuur	-2.614.710	31.000	-2.583.710
T0040	Overhead	-6.014.024	113.896	-5.900.128
T0050	Treasury	-3.096.504	3.642.959	546.455
T0061	OZB woningen	-280.237	3.619.385	3.339.149
T0062	OZB niet woningen	-268.642	1.500.572	1.231.930
T0064	Belastingen overig	-22.185	168.041	145.856
T0070	Alg.uitk. en overige uitk.gemeentefonds	108.745	30.406.924	30.515.669
T0080	Overige baten en lasten	-1.605.656	0	-1.605.656
T0090	Vennootschapsbelasting (VpB)	-7.939	7.939	0
T0100	Mutaties reserves	0	0	0
Totaal		-13.801.152	39.490.716	25.689.565

In de volgende tabel vindt u een overzicht van het voor dit programma geraamde nieuw beleid en voorgestelde besparingen (reeds meegenomen in kadernota). In de tabel zijn de bedragen per begrotingsjaar opgenomen.

Nieuw beleid	Bedrag	Raming			
		2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
Programmabegroting 2025-2028					
<i>Verbonden partijen</i>					
VRGZ		24.985	24.985	24.985	24.985
<i>Beleidswensen</i>					
regionale samenwerking op informatisering		20.000	20.000	20.000	20.000
<i>Autonoom</i>					
Ontwikkelingen IBP 2024-2027 (I)		10.500	40.500		
Ontwikkelingen IBP 2024-2027 (S)		28.500	42.500	39.500	39.500
Tijdelijke formatie salarisadministratie		52.000			
Periodiek medisch onderzoek				25.000	
Formatie VIC		40.000	40.000	40.000	40.000
Incidentele korting gemeentefonds		310.000			
<i>Besparingen</i>					
Afschaffen opschalingskorting			-506.000	-502.000	-499.000
Digitalisering informatiebeheer		25.000	-5.000	-5.000	-5.000

In de volgende tabel vindt u een overzicht van de voor dit programma geraamde investeringen. In de tabel zijn de investeringsbedragen opgenomen.

Meerjaren investeringsplan	Investerings bedrag	Raming			
		2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)	2028 (€)
Rolbezem*		8.000			
Graveermachine*		11.000			
Investeringen meubilair*		10.000	10.000		

* Kapitaallasten van investering zijn meegenomen in de begroting 2025-2028

In de volgende tabel vindt U een overzicht van de reserves en voorzieningen die betrekking hebben op dit programma.

Reserves	Stand per 1-1-2025 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2025 (€)
n.v.t.	0			0
	0	0	0	0

Voorzieningen	Stand per 1-1-2025 (€)	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2025 (€)
Gemeentehuis	670.450	90.275	168.650	592.075
Eigen risico pensioenen oud-wethouders	1.798.838	0	144.525	1.654.313
Personele regelingen	33.907	5.700	0	39.607
Regeling vervroegd uittreden (RVU)	31.345		29.410	1.935
Voorziening dubieuze vorderingen *	114.124	15.000	15.000	114.124
Verlofspaarregeling CAO personeel	180.233	30.000	25.000	185.233
Wachtgeldverplichting voorm. personeel	33.132		33.132	0
	2.862.029	140.975	415.717	2.587.287

* Bij de jaarrekening 2023 is na beoordeling van de dubieuze debiteuren in overleg met de accountant een bedrag toegevoegd aan deze voorziening. Deze voorziening betreft alleen de belastingdebiteuren en de overige debiteuren en niet de vorderingen op 'debiteuren sociale zaken'. Ingeschat wordt dat, na onttrekking vanwege het afboeken van dubieuze vorderingen in 2025, het saldo aan het einde van 2025 van gelijke omvang zal zijn.

Recapitulatie cijfers programma 1 t/m 3

Programma		Saldo begroting 2025	Saldo begroting 2026	Saldo begroting 2027	Saldo begroting 2028
P01	Programma 1 Sociale leefomgeving	-18.344.413	-17.682.307	-17.894.996	-17.834.269
P02	Programma 2 Fysieke leefomgeving	-8.060.368	-8.199.054	-8.568.184	-8.604.069
P03	Programma 3 Bestuur en organisatie	25.689.565	25.033.362	25.553.181	26.268.319
Explootatieresultaat		-715.216	-848.000	-909.999	-170.019

Paragrafen

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer

ALGEMEEN

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt inzicht gegeven in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is het quotiënt van de beschikbare weerstandscapaciteit en de, o.b.v. de geïnventariseerde risico's berekende, benodigde weerstandscapaciteit. In het kort gezegd geeft het weerstandsvermogen aan in welke mate de gemeente in staat is de financiële risico's op te vangen. Naast het weerstandsvermogen wordt in deze paragraaf ook inzicht gegeven in de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en de belastingcapaciteit. Dit zijn de zogenoemde kengetallen die tezamen met het weerstandsvermogen inzicht geven in de financiële positie en weerbaarheid van de gemeente.

WEERSTANDSVERMAGEN EN WEERSTANDSCAPACITEIT

Het verwachte weerstandsvermogen bedraagt op balansdatum;

Weerstandsvermogen	Prognose 2025	
	1-jan	31-dec
Exclusief stille reserves	0,98	0,95
Inclusief stille reserves	1,61	1,58

Het weerstandsvermogen wordt weergegeven in een kengetal, namelijk de verhouding tussen de (direct) beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Beschikbare weerstandscapaciteit

Met de direct beschikbare weerstandscapaciteit worden de middelen en mogelijkheden bedoeld waarover de gemeente beschikt om niet-begrote kosten te dekken. In onderstaande tabel is de beschikbare weerstandscapaciteit weergegeven.

Beschikbare weerstandscapaciteit	Prognose 2025	
	1-jan	31-dec
Algemene reserve per 31 december 2023	€ 15.443.785	
Verwacht resultaat 2024	€ -800.706	
Verwacht resultaat 2025		€ - 715.216
Totaal	€ 14.643.079	€ 13.927.863

Benodigde weerstandscapaciteit

Onder *benodigde weerstandscapaciteit* verstaan we alle risico's waarvoor nog geen maatregelen zijn getroffen, die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Tot het treffen van dergelijke maatregelen behoren onder andere het instellen van voorzieningen, het afdekken van risicogebieden met verzekeringen dan wel andere risico-beperkende acties.

In augustus 2024 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de risico's t.b.v. de programmabegroting 2025. Er is in totaal voor € 18,7 miljoen aan risico's geïnventariseerd. De benodigde weerstandscapaciteit (kans x financiële impact) is bepaald op € 14.918.600. De gehele risico-inventarisatie kunt u terugvinden in bijlage 7.

In de onderstaande tabel is de benodigde weerstandscapaciteit weergegeven.

Benodigde weerstandscapaciteit	Prognose 2025	
	1-jan	31-dec
Reservering voor vermogensrisico's (zie tabel risico-inventarisatie)	€ 14.918.600	€ 14.918.600

Stille reserves

Van stille reserves is sprake als activa onder de opbrengstwaarde of tegen nul zijn gewaardeerd maar direct verkoopbaar zijn als men dat zou willen (minBZK 2003). Bij verkoop van deze bezittingen ontstaat winst die eenmalig vrij inzetbaar is dan wel via de exploitatie wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

Voor de berekening van de weerstandscapaciteit merken we de volgende objecten aan als stille reserve:

Object	WOZ-waarde 2024 (per 01-01-2023)
Gemeentehuis, Kerkplein 6, Malden	€ 2.550.000
Gemeentelijke werkplaats, Ambachtsweg 10, Malden	€ 465.000
Parkeergarage Maldensteijn	€ 415.000
Pachtgronden*	€ 3.300.000
Natuurgronden**	€ 2.600.000

* Per 31 december 2024 beschikt de gemeente nog over 55 ha pachtgronden die niet op de balans staan. Voor de waardering van de stille reserve aan pachtgrond wordt € 60.000 per ha aangehouden.

** De gemeente bezit 204 ha bosgrond met een geschatte waarde van € 2,6 miljoen.

Conclusies m.b.t. weerstandsvermogen

Om te kunnen beoordelen in welke mate de gemeente in staat is om de risico's te dekken wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel opgesteld door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Hieruit blijkt dat de gemeente Heumen waarderingcijfer D scoort. Hetgeen een matig weerstandsvermogen betekent. Dit heeft alles te maken met de voorgenomen grondexploitatie ter ontwikkeling van de Kanaalzone.

Waarderingstabel weerstandsvermogen Waarderingcijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

KENGETALLEN VOOR DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE GEMEENTE HEUMEN

Met ingang van de programmabegroting 2016 is het een wettelijk vereiste (BBV) dat kengetallen ter ondersteuning van de beoordeling van de financiële positie opgenomen worden in de paragraaf weerstandsvermogen. Deze kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weer- en wendbaarheid. De provincie beoordeelt in toenemende mate op basis van de uitkomsten van de vijf kengetallen de financiële positie van de gemeente.

De vijf kengetallen zijn:

1. **Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**
2. **Solvabiliteitsratio**
3. **Grondexploitatie**
4. **Structurele exploitatieruimte**
5. **Belastingcapaciteit**

De uitkomsten voor de gemeente Heumen.

In de onderstaande tabel zijn de uitkomsten van de vijf kengetallen voor de gemeente Heumen weergegeven in de kolommen 1 t/m 6. Kolom 7 geeft de gemiddelden van de Gelderse gemeenten weer. In de kolommen 8 t/m 10 zijn de waarden van de kengetallen ingedeeld in 3 categorieën. Deze categorieën sluiten aan bij de landelijk vastgestelde signaleringswaarden. Categorie A is het minst risicovol, categorie C het meest.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kengetallen	Rek. 2023	Begr. 2024	Begr. 2025	Begr. 2026	Begr. 2027	Begr. 2028	Geld Gem	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	78%	46%	98%	132%	153%	158%	58%	<90 %	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	58%	26%	80%	114%	135%	141%	51%	<90 %	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	25%	32%	21%	17%	15%	14%	33%	>50 %	20-50%	<20%
Structurele exploitatie-ruimte	3,6%	2,5%	0,6%	-0,7%	-1,2%	0,2%	1,45%	Begr en MJR > 0%	Begr of MJR > 0 %	Begr en MJR < 0 %
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	55%	81%	98%	104%	6%	<20 %	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	102%	103%	97%	95%	95%	95%	99%	<95 %	95-105%	>105%

In vergelijking met de kengetallen uit de programmabegroting 2024 valt op dat een aantal kengetallen verslechterd zijn. De reden hiervoor is dat voor de grondexploitatie Kanaalzone eerst kosten worden gemaakt (bouwrijp maken etc.) en dat de opbrengsten pas daarna worden ingeboekt. Vanaf 2026 zal kort geld worden aangetrokken voor de grondexploitatie Kanaalzone. In de berekening van de grondexploitatie is vanzelfsprekend rekening gehouden met rentekosten. De grondexploitatie Kanaalzone heeft vooral effect op het kengetal nettoschuldquote; solvabiliteitsratio en grondexploitatie.

Het kengetal belastingcapaciteit is verbeterd t.o.v. 2024 en dat geeft aan dat er ruimte is om de belastingen te verhogen in 2025 en verder.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

ALGEMEEN

Inleiding

De gemeente Heumen heeft een totale oppervlakte van 4.168 ha (3.971 ha land en 197 ha. water), waarvan een groot gedeelte bij de gemeente in beheer is als openbare ruimte. De openbare ruimte is onder te verdelen in wegen, riolering, verlichting, openbaar groen, gebouwen en bossen.

De kwaliteit van het beheer en onderhoud wordt door de raad bepaald (kaderstellende rol) met, per onderdeel, de vaststelling van beheersplannen binnen de daarvoor beschikbaar gestelde budgetten (budgetrecht).

Voor de navolgende kapitaalgoederen zijn beheersplannen in gebruik:

- wegen
- kunstwerken
- openbare verlichting
- riolen
- openbaar groen
- bossen
- gebouwen.

In de beheersplannen is onder meer het niveau van het onderhoud vastgesteld. De budgetten die met uitvoering van de beheersplannen zijn gemoeid zijn in de begroting geraamd en vergen een flink deel van de gemeentelijke begroting.

WEGEN

Areaalgegevens

Mede naar aanleiding van het gesprek van de accountant met de auditcommissie op 20 juni 2023 waarin is besloten om de onderhoudsplannen van de gemeentelijke assets allemaal te actualiseren en voor te leggen aan de Raad voor besluitvorming. Maar ook voor de benodigde actualisering in de onderhoudsbehoefte t.b.v. integrale afstemming in het IBOR-plan. Is medio 2023 wordt het gehele wegenareaal opnieuw geïnspecteerd conform de landelijke wegbeheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond- water- en Wegenbouw en de verkeerstechniek).

Hiervan een nieuwe Beheerrapportage Wegenonderhoud 2024-2028 opgesteld waarna integrale afstemming en planvorming opgemaakt zal worden.

De gemeente Heumen heeft volgens het huidige beheerbestand totaal ca. 1,104 miljoen m2 verhardingen in beheer en onderhoud. Hiervan is ca. 46% asfaltverharding, 52% is elementenverharding en 2% is betonverharding of overige verharding.

Dit zal in de nieuwe weginspectie en beheerbestand nader geïnventariseerd worden.

Kwaliteit van de verharding

Dit zal in de nieuwe weginspectie en beheerbestand nader geïnventariseerd worden.

Huidige afspraak is om de verhardingen te beheren op kwaliteitsniveau C (Laag). M.u.v. de fietspaden deze behoren kwaliteitsniveau B (Basis) te hebben.

Onderhoudsplannen

Exploitatie

Vanuit de nieuwe beheerrapportage Wegenonderhoud zal het totaalbedrag wat per jaar nodig is voor het normale jaarlijkse onderhoud van wegen opnieuw bekeken en voorgesteld worden.

Uit de voorziening is momenteel jaarlijks € 460.069 beschikbaar en het restant wordt uit de exploitatie van de wegen gedekt.

Het huidige budget per jaar is voor de komende vier jaar toereikend. We zien echter wel dat de voorziening afneemt.

Investing

Op basis van de huidige cyclische planning (levensduur) heeft de gemeente jaarlijks ca. € 800.000 euro nodig voor groot onderhoud cq reconstructie van de wegen. Dit zal in de nieuwe weginspectie en beheerbestand nader geïnventariseerd worden.

Risico's

Het grootste risico vormt extreme/bijzondere schade aan wegen die ingrijpen vanwege veiligheid noodzakelijk maakt. Dit kan bijvoorbeeld worden veroorzaakt door bijzondere weersomstandigheden.

In het onderhoudsplan voor wegen is gekozen voor het onderhoudsniveau 'laag' dit strookt niet met de toegankelijkheidswensen en inclusieve samenleving en veiligheid. En als we onder dit niveau komen neemt de risicoaansprakelijkheid toe (conform artikel 16 van de Wegenwet). Wijzigingen in onderhoud kunnen bijvoorbeeld voorkomen als gevolg van integrale afstemming, initiatieven of winterschades.

De nieuwe weginspectie zal geïndexeerd worden waardoor zullen stijgen.

KUNSTWERKEN

Areaalgegevens

De gemeente Heumen heeft 18 verschillende soorten kunstwerktypen en 293 civiele kunstwerken in beheer.

Kwaliteit van de kunstwerken

In 2016 is het gehele areaal opnieuw geïnspecteerd conform de landelijke beheermethodiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de grond- water- en Wegenbouw en de verkeerstechniek)

Uit deze inspectie blijkt dat de totale gemiddelde kwaliteit van de kunstwerken in het beheer van de gemeente een C bedraagt. De dassen- en paddentunnels hebben een D-kwaliteit en verdienen de komende jaren dus meer aandacht. In 2025 wordt de fietsbrug in het fietspad aan de Baron van Brakelstraat te samen met de gemeente Wijchen/Druten vervangen.

Onderhoudsplannen

Vanuit het kunstwerkenbeheerplan (2017) is voor het onderhoud op C-kwaliteit een gemiddeld bedrag van € 32.722 euro per jaar nodig gedurende 5 jaar. Dit bedrag bestaat uit kosten voor het onderhoud (over vijf jaar € 163.612, inclusief 20% VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht). Hiervoor is vanwege bezuinigingen vanaf 2021 € 18.000 budget beschikbaar gesteld waarvoor de hoogstnodige gebreken hersteld zullen worden. Indien hogere uitgaven nodig zijn zal er via de maandrapportage bij geraamd worden.

Risico's

Het grootste risico vormt instorting en extreme/bijzondere schade aan kunstwerken die ingrepen vanwege veiligheid noodzakelijk maakt.

Daarnaast is de inflatie vanaf 2022 niet in de plannen verwerkt.

OPENBARE VERLICHTING

Algemeen

De voorgaande Raad heeft op 9 juli 2015 ingestemd met de "Kaderstelling openbare verlichting 2015-2024" onder unanieme aanname van Amendement kaderstelling openbare verlichting 2015-2024.

Daarbij is ingestemd met de keuze voor variant 2: "Ombouw naar duurzame toepassing in 10 jaar".

De gemeente kiest ervoor om versneld de installatie te gaan vervangen voor energiezuinige armaturen waarmee een duurzame oplossing behaald wordt. Bij deze variant wordt tevens de opgelopen achterstand in onderhoud weggewerkt en vindt de maximale reductie van de onderhouds- en energiekosten plaats. In 10 jaar (vanaf 2016) wordt circa € 2.200.000 geïnvesteerd. met een jaarlijkse investering van circa € 220.000. Hierdoor cumuleren de jaarlijkse kosten(kapitaallasten) met € 10.000 (2021: € 56.000 en 2022 € 66.000).

Sinds 2024 hebben we 100% duurzame led armaturen en zijn alle masten geschilderd en/of vervangen. Behalve het deel in Overasselt wat we tezamen met het DPO en het onderhoud van de provincie aan de N846 in 2024/2025 willen aanpakken. De verlichting zal dan vervangen worden door LED-armaturen (heeft nu retrofit ledlamp in oud armatuur) en evt. een andere locatie en masttype.

Kwaliteitsnormen

De gehanteerde kwaliteitsnormen die we binnen de kaderstelling hanteren zijn gericht op de aspecten veiligheid, duurzaamheid, materialen, beheer en onderhoud en vastgelegd in voornoemde kaderstelling.

Basisgegevens

In de gemeente hebben we circa 3.700 lichtmasten waarmee een energieverbruik van circa 816.000 KWH gemoeid was. Momenteel is het met Led verduurzaamde en gedimde aandeel in onze gemeente ca. 98%. En zijn alle masten geschilderd en/of vervangen.

De energiebesparing in 2022 is 58,4% t.o.v. het peiljaar 2013. Voor 2023 dient dit nog bekeken te worden.

Risico's

Door de keuze voor de variant "ombouw naar duurzame toepassing in 10 jaar" wordt uiteindelijk het gehele verouderde areaal vervangen. Hierdoor neemt het storingsrisico af en zal ook het risico dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld voor schade die voortvloeit uit het niet goed functioneren van de openbare verlichting afnemen.

OPENBAAR GROEN

Algemeen

Voor het openbaar groen binnen de bebouwde kommen hebben we een groenstructuurplan (GSP) in 2007 opgesteld. Voor het landschap geldt de in 2014 vastgestelde strategie voor Heumen en aangrenzende gemeentes, het gebiedsuitvoeringsprogramma (GUP), die voor onze gemeente is uitgewerkt in een landschapsontwikkelingsplan (LOP 2019-2023). Dit vormt de leidraad voor ontwikkeling en beheer.

Nu de omgevingsvisie in 2023 gereed is, gaan we het GSP en LOP herzien in het Programma Landschap en Groen. Daarin gaan we projecten voor de komende jaren opnemen, die het landschap en groen versterken.

In het IBOR plan (Integraal beheer openbare ruimte 2023) is een basis onderhoudsniveau vastgesteld, en in het buitengebied laag. Het is uitgangspunt voor de uitvoering aan bomen, plantsoenen en gras. Tevens zijn ambities voor de openbare ruimte opgenomen, die de kwaliteit van de openbare ruimte verbeteren.

De bossen worden beheerd volgens het bosbeheerplan 2019-2028. Gedurende het jaar hebben we een samenwerking met vrijwilligers voor de ontwikkeling en het beheer van het Heumens landschap. Het LOP 2019-2023 is hiervoor de basis en het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd en voorgelegd aan het college.

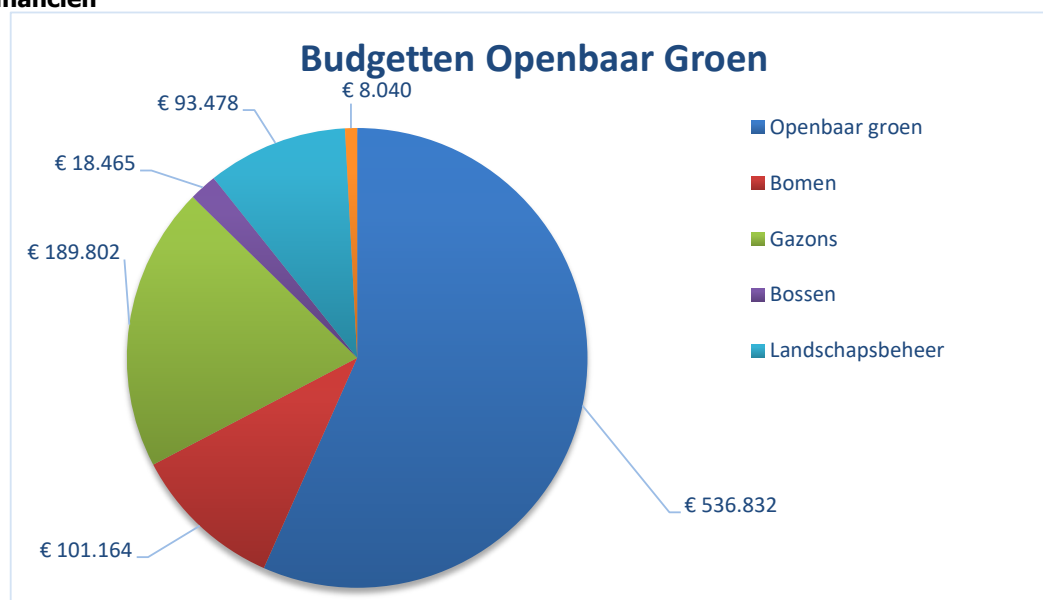
Kwaliteitsnormen

Voor het openbaar groen houden we de kwaliteitsniveaus uit het IBOR aan. De bomen worden minimaal 1x per 3 jaar geïnspecteerd op veiligheid en beheer. We streven naar een duurzaam bomenbestand. De bos- en natuurterreinen worden duurzaam in stand gehouden. Het beheer richt zich op integratie van de functies recreatie, natuur en cultuurhistorie. In de bossen vindt houtoogst plaats ten behoeve van het versterken van bovengenoemde functies. De arealen zijn grotendeels opgenomen in een integraal beheersysteem (Geovisia) en voldoen aan de landelijke normen (BGT).

Basisgegevens

- Het openbaar groen: 27 ha grasperceel en 19 ha plantsoen, 11.400 bomen
- De bosgebieden: 198 ha
- De overige landschappelijk waardevolle groenelementen:
  - Ca. 7,7 ha bosplantsoen
  - Ca. 115 hoogstamfruitbomen
  - Ca. 6.350 strekkende meter hagen
  - Ca. 0,8 ha houtwallen
  - Ca. 8 ha extensief grasland
  - Enkele poelen
  - 12 dassentunnels met 14 rasters
  - Amfibievoorzieningen: 14 tunnels en 5 paddenrasters
  - Dassencompensatiegebied: 6 ha graslanden en 3400 m heggen, 40 fruitbomen

Financiën

Onderhoud

Onderhoud van het openbaar groen is vastgelegd in een tweejaarlijkse dienstverleningsovereenkomst met Dar. Ook is het vegen van goten, het weghalen van onkruid op verhardingen en het bladruimen in het werk van de Dar opgenomen. Het werk wordt zoveel mogelijk integraal uitgevoerd. We monitoren 3 x per jaar het onderhoud. Het onderhoud van onze bossen wordt geheel uitbesteed op basis van een jaarlijkse beheersbegroting. Het onderhoud van landschap en bomen is grotendeels uitbesteed. Onze buitendienst handelt meldingen af en voert de bomenkap- en aanplant uit. Daarnaast onderhouden vrijwilligers enkele natuurgebieden.

Ontwikkelingen

We streven naar meer biodiversiteit in ons openbaar groen. Door soortkeuze, aanplant bloembollen en ontwikkeling bloemrijke bermen. We stemmen de inrichting af op de functies van het groen voor waterberging en het voorkomen hittestress. Het areaal aan groen breidt daardoor uit. Het onderhoud aan de bomen wordt duurder doordat deze op veel plekken te groot worden voor de omgeving, wortelopdruk geeft aan verhardingen, en grote bomen met een hoogwerker gesnoeid moeten worden. We streven naar behoud van oude bomen, door grondverbetering en onderhoud, en nieuwe aanplant met een toekomstbestendige standplaats. Klimaatverandering (droogte en vernatting) vraagt om aanpassing van het areaal. De onkruidbestrijding wordt aangepakt met heet restwater, daar worden de eerste ervaringen mee opgedaan.

Risico's

Het openbaar groen moet klimaatbestendig zijn, dat betekent meer ruimte voor openbaar groen en inzet op bijbehorend onderhoud.

GEBOUWEN

De gemeente heeft in het kader van de uitvoering van diverse taken onderstaande gebouwen in eigendom en beheer:

- gemeentehuis;
- parkeergarage Maldensteijn;
- gemeentewerkplaats;
- windkorenmolen "Maasmolen" Nederasselt;
- windkorenmolen "Zeldenrustmolen" Overasselt;
- windkorenmolen "Joannusmolen" Heumen;
- Nederlands Hervormde Kerk Nederasselt;
- Nederlands Hervormde Kerk Overasselt;
- toren Nederlands Hervormde Kerk Heumen;
- Sportcentrum Malden

Voor de meeste objecten zijn de meerjarenonderhoudsplannen in de afgelopen jaren geactualiseerd. In de begroting worden de financiële consequenties opgenomen in de vorm van jaarlijkse dotaties en onttrekkingen.

Gemeentehuis

Voor het onderhoud van het gemeentehuis baseren wij ons op het meerjarenonderhoudsplan, geactualiseerd in juli 2023. Vanuit een technische inspectie door een hierin gespecialiseerd bedrijf is op het kwaliteitsniveau 'sober en adequaat' voor de periode 2024 tot en met 2043 een onderhoudsplanning vervaardigd.

In 2025 worden in het gemeentehuis de plafondafwerking, beveiligingssysteem, schilderwerk buitenkozijnen, aanpassingen een elektrische voorzieningen en vloerafwerking uitgevoerd.

bedragen in €	stand 1 januari	jaarlijkse toevoeging	groot onderhoud	stand 31 december
2025	670.450	90.275	168.650	592.075
2026	592.075	90.275	77.109	605.241
2027	605.241	90.275	212.344	483.172
2028	483.172	90.275	184.695	388.752

Parkeergarage Maldensteijn

Ook voor de parkeergarage onder het gebouw Maldensteijn is voor de periode 2024 tot en met 2043 de onderhoudsplanning geactualiseerd op het kwaliteitsniveau 'sober en adequaat'.

In 2025 staat alleen reguliere jaarlijkse onderhoud gepland.

De voorziening voor groot onderhoud van de parkeergarage zal zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt ontwikkelen:

bedragen in €	stand 1 januari	jaarlijkse toevoeging	groot onderhoud	stand 31 december
2025	160.283	8.230	4.472	164.041
2026	164.041	8.230	13.960	158.311
2027	158.311	8.230	5.147	161.394
2028	161.394	8.230	19.123	150.501

Gemeentewerkplaats

Algemeen

Er is in 2023 een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld voor een periode van 10 jaar.

Financiën

Voor het jaar 2025 staat er geen groot onderhoud van de werf gepland; er is slechts een post opgenomen in het MOP voor calamiteiten en kleine vervangingen ten bedrage van € 2.500.-

Wel is er extra budget benodigd voor het herstel van het tegelwerk in het waslokaal, daar laten op diverse plekken de tegels los. Een offerte wordt nog opgevraagd, de verwachting is dat de kosten daarvoor ca. € 1.000,- zullen bedragen.

Verder moet op het achter terrein een kolk met aansluiting op de bestaande rioolleiding bijgeplaatst worden om plaspvorming en wateroverlast te voorkomen, de verwachting is dat de kosten daarvoor ca. € 1.500,- zullen bedragen.

	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onttrekking (€)	Stand 31 december (€)
2025	22.434	14.345	2.500	34.729
2026	34.729	14.345	2.500	46.124
2027	46.124	14.345	8.987	51.482
2028	51.482	14.345	8.987	56.840

Onderhoud monumentale molens en kerken

Algemeen

De gemeente heeft zes rijksmonumenten in haar bezit. Gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze drie molens en drie kerkjes.

Kwaliteitsnormen

Het onderhoud aan de kerken wordt door een gecertificeerde restauratie-aannemer uitgevoerd. Het onderhoud aan de molens wordt uitgevoerd door gediplomeerde vrijwillig molenaars en een gespecialiseerde molenbouwer uit de regio.

Financiën

Aan de hand van de Periodieke Instandhouding Plannen (PIP) wordt per jaar aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd om de molens en kerkjes in een goede staat van onderhoud te houden. De onderhoudswerkzaamheden worden in overleg met de molenaars, de huurders van de kerkjes en de Monumentenwacht bepaald, hiervoor worden ook de toegekende subsidies ingezet.

Molens	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onderhoud (€)	Stand 31 December (€)
2025	161.132	22.020	19.797	163.355
2026	163.355	22.020	10.704	174.671
2027	174.671	22.020	8.155	188.536
2028	188.536	22.020	36.740	173.816

Kerken	Stand 1 januari (€)	Jaarlijkse toevoeging (€)	Onderhoud (€)	Stand 31 December (€)
2025	147.277	3.773	820	150.230
2026	150.230	3.773	450	153.552
2027	153.552	0	0	153.552
2028	153.552	0	0	153.552

Sportcentrum Malden

Algemeen

De gemeente is eigenaar van Sportcentrum Malden en verhuurt de accommodatie aan Laco/Sportfondsen. Laco/Sportfondsen voert beheer, exploitatie en onderhoud uit.

Kwaliteitsnormen

Het grootste deel van het onderhoud is via diverse onderhoudscontracten ondergebracht bij hiervoor gespecialiseerde bedrijven. Bedrijven die vaak ook de oorspronkelijke aanleg/realisatie hebben verzorgd.

Financiën

Het gehele onderhoud wordt uitgevoerd door LACO/Sportfondsen en de gemeente draagt bij conform het vastgestelde meerjarenonderhoudsplan. De daarvoor gereserveerde gelden zijn in een bestemmingsreserve ondergebracht.

Sportcentrum	Stand bestemmingsreserve per 01-01	Jaarlijkse toevoeging	Onderhoud	Stand Voorziening per 31-12
2025	363.879	116.850	61.368	419.361
2026	419.361	116.850	61.297	474.914
2027	474.914	116.850	74.559	517.205
2028	517.205	116.850	67.058	566.997

RIOLERING

Algemeen

Voor het product riolering (P72000) is het beleid vastgelegd in het Beleidsplan Water en Riolering 2023-2027 dat samen met de gemeenten Beuningen, Druten, Nijmegen, West Maas en Waal en Wijchen is opgesteld.

Met dit Beleidsplan willen we een duurzame toekomstgerichte en klimaatbestendige inrichting van het watersysteem in de openbare ruimte behouden én realiseren. Het geeft invulling aan de zorgplicht voor (stedelijk) afvalwater, hemelwater en grondwater, alsmede een doelmatig en duurzaam beheer van de gemeentelijke riool- en watervoorzieningen en oppervlaktewater. Naast de gevolgen van klimaatverandering is er ook aandacht voor ontwikkelingen op het gebied van wetgeving (Omgevingswet) en de verandering van normatief beleid naar een meer effectgerichte benadering.

Kwaliteitsnormen

In het Beleidsplan Water en Riolering 2023-2027 zijn de doelstellingen en kwaliteitsnormen vastgelegd waaraan de waterhuishouding, het complete rioolstelsel, de IBA's, de watergangen, de retenties/wadi's moeten voldoen. De relatie tussen onderhoud, doelstelling en kwaliteit zal in de komende periode verbeterd moeten worden om te voldoen aan alle wettelijke verplichtingen. Investerings om dit te verbeteren zijn daarvoor noodzakelijk. Bij uitvoering van klimaatmaatregelen houden we rekening met de Klimaatmaatlat die door het Rijk is opgesteld.

Basisgegevens

Rioolvoorziening	omvang
Totale lengte vrijerval riolering excl aansluitleidingen	116 km
Lengte vrijerval gemengde rioolleiding	71 km
Lengte vrijerval vuilwaterrioolleiding	18 km
Lengte vrijerval hemelwaterrioolleiding (inclusief infiltratieriolen en overkluizingen)	26 km
Lengte gemeentelijke drainage	1 km
Aantal berg(bezink)voorzieningen	3
Aantal externe overstortputten in het gemengd stelsel	9
Aantal hemelwateruitlaten en hemelwater overstorten	9
Aantal gemalen in het vrijerval stelsel in beheer bij de gemeente	19
Aantal pompunits drukriool	245
Aantal kolken	6936
Lengte persleidingen	58 km
Aantal IBA's in eigendom van de gemeente	2

Financiën

Het product is 100% kostendekkend door de inkomsten via de baten rioolheffing.

De inkomsten voor het product worden gebruikt voor direct onderhoud.

Inkomsten rioolrecht 2025: € 1.345.424.

Uitgaven post riolering: € 1.141.829 incl. de toegerekende BTW.

Een deel van product riolering wordt uitgegeven onder post Reinigen openbare ruimte, het straatgoten vegen en bladruimen (€ 141.659). Ook wordt het onderhoud van watergangen(P57004), € 61.955 bekostigd uit de inkomsten rioolheffing.

Onderhoud

Onderhoud bestaat uit preventief en periodiek onderhoud en het oplossen van storingen.

Het planmatig uitvoeren van inspectie en onderhoud van het vrije verval riool in de kernen wordt in een cyclus van 8 jaar tot 10 jaar uitgevoerd en dat wordt verder voortgezet in 2024. Inspectie geeft inzicht in de kwaliteit en voorkomt ongeplande storingen of wegverzakkingen. Daarnaast kan tijdig onderhoud de levensduur verlengen en richting geven aan keuzes voor een integrale benadering van een renovatie of onderhoud van de openbare ruimte.

Om vervuiling van het stelsel tegen te gaan reinigen we jaarlijks een achtste deel van het vrije verval riool, vegen we de straatgoten en reinigen we de straatkolken (regenwaterputten).

Onderhoud aan pompen en gemalen bestaat uit reactief- en proactief onderhoud. We doen dit om storingen te voorkomen, de installaties in een goede en veilige conditie te houden en de levensduur van de installaties te verlengen.

Met een professionele partij is een onderhoudscontract afgesloten die storingen aan pompen en gemalen oplost. De omvang van optredende storingen aan huisaansluitingen en kolken in het vrije verval riool in de kernen, worden door de eigen dienst inzichtelijk gemaakt en in veel gevallen door een aannemer verholpen.

Ontwikkelingen

Uitvoering klimaatmaatregelen gemeente Heumen

In 2021 zijn de watersystemen van Malden, Heumen, Overasselt en Nederasselt gemodelleerd en geanalyseerd en is aan de hand van een aantal statistische en dynamische regenbuien nagegaan waar kwetsbaarheden zijn voor wateroverlast. Deze gegevens zijn vastgelegd in het Masterplan riolering en stedelijk water gemeente Heumen. Uit de analyse van het Masterplan blijkt dat vooral de kernen Malden en Overasselt erg gevoelig zijn voor extreme neerslag. Malden is sterk versteend en ligt tegen de stuwwal waardoor deze kern extra gevoelig is voor afstromend water. De laaggelegen delen van Overasselt, zoals de Molenkuil, zijn gevoelig omdat hemelwater moeilijk weg kan door de kleiige ondergrond de hoge grondwaterstand. In het Masterplan riolering en stedelijk afvalwater zijn oplossingsrichtingen uitgewerkt voor de korte en lange termijn. Voor de korte termijn zijn de oplossingsrichtingen uitgewerkt in fysieke verbetermaatregelen die zijn opgenomen in het Beleidsplan Water en Riolering 2023-2027. Om tot een planmatige integrale uitvoering te komen zijn de maatregelen daarnaast opgenomen in het integrale meerjarenprogramma voor de openbare ruimte (IBOR).

Stimuleren inwoners voor nemen klimaatmaatregelen

Omdat circa de helft van het verhard oppervlak in de dorpskernen particulier eigendom is, zetten de komende jaren in op het stimuleren van inwoners om hemelwater van de eigen woning af te koppelen en tuinen te vergroenen. Hiervoor is met een externe partij een programma gemaakt. Tot en met 2027 worden er jaarlijks twee publieksacties georganiseerd, één in het voorjaar en één in het najaar. Verder is de gemeente Heumen aangesloten bij de landelijke actie 'tegelwippen'.

Regionale samenwerking Klimaatadaptatie en afvalwaterketen

Wij werken op specifieke onderdelen samen met de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Groesbeek, Nijmegen, Wijchen en het waterschap. Hiervoor is in februari 2024 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend. De samenwerking spitst zich met name toe op de regionale klimaatadaptatie strategie. In 2025 starten we met een nieuw gezamenlijk regionaal uitvoeringsprogramma. De uitvoering richt zich op klimaatadaptatie in stedelijke omgeving en de landelijke omgeving. Daarnaast richt het programma zich op het behoud van de stuwwal als blauwe motor.

WATERHUISHOUDING

Algemeen

Voor het product waterhuishouding (P570.04) wordt gewerkt aan uitvoeringsplannen cq. uitvoeringsbeleid. Het betreft hier hoofdzakelijk beheer en onderhoud van watergangen, retenties en duikers.

De gemeente volgt de wettelijke eisen van het waterschap inzake de keur en legger van het waterschap waarin onder andere het onderhoud van B-watergangen is omschreven.

Kwaliteitsnormen

Voor deze post zijn gedeeltelijk wettelijke kwaliteitsnormen vastgesteld.

Het onderhoud van de B-watergangen bestaat uit het jaarlijks één keer maaien en het periodiek (eens per 20 jaar) uitbaggeren en wordt door het waterschap gecontroleerd. Een deel van de C-watergangen wordt gelijktijdig gemaaid. Het betreft watervoerende C-watergangen en C-watergangen rond de kernen en dienen als extra waterberging bij extreme regenval. Het is bekend om welke watergangen het gaat en de gegevens zijn verwerkt in het beheerprogramma. C-watergangen hoeven niet periodiek te worden uitgebaggerd maar mogen niet verlanden.

Basisgegevens

We hebben het over ca. 11 km B-watergangen, 27 km C-watergangen en ca. 150 duikers.

Financiën

Het gehele budget is door de vaststelling van het vGRP onderdeel geworden van de post riolering.

Onderhoud

Alleen de B-watergangen die wij moeten onderhouden vanuit de keur en legger eis van het waterschap worden 1x per jaar gemaaid. Een deel van de C-watergangen, circa 50% gaat hier in mee en het onderhoud van de overige C-watergangen wordt uitgevoerd waar zich problemen voordoen. Plaatselijk zijn kleine aanpassingen soms nodig zoals het verwijderen van struiken in sloten of het corrigeren van sloottaluds.

Ontwikkelingen

In 2024 moet een deel van de A-watergangen in de gemeente worden gebaggerd. En in 2025 moeten de B-watergangen in dat zelfde gebied (indien nodig) door de gemeente zelf worden gebaggerd. Het waterschap bepaalt welke watergangen worden gebaggerd en in welke frequentie (circa om de 20 jaar). Ook heeft de gemeente soms ontvangstplicht van bagger afkomstig uit aanliggende A-watergangen.

Paragraaf financiering

ALGEMEEN

We streven naar een optimale financiering van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven (op korte en lange termijn). Om de treasury-functie goed uit te voeren kijken we naar de meerjarige liquiditeits-ontwikkeling van de gemeente en de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt in Nederland.

De treasury-functie wordt uitgevoerd binnen de normen van de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), Wet FIDO (Wet Financiering Decentrale Overheden), de Wet HOF (Wet Houdbare Overheids Financiën) en de verordening Treasurystatuut.

Het verstrekken van leningen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak en mag niet gericht zijn op het genereren van inkomsten door het aangaan van overmatige risico's. Om de financieringsrisico's te beperken, staan in de Wet FIDO twee instrumenten: **renterisiconorm** en de **kasgeldlimiet**. Dit zijn de indicatoren voor het treasury-beleid.

Deze financieringsparagraaf gaat nader in op de relevante informatiebronnen voor de treasuryfunctie, de rentevisie, het risicobeheer en de financieringspositie.

FINANCIERINGSPOSITIE

Voor we ingaan op de voorgeschreven onderwerpen in deze paragraaf, schetsen we op basis van de huidige inzichten een beeld van de financieringspositie van de gemeente, in relatie met de liquiditeitsprognose.

Daarbij maken we onderscheid in de behoefte aan financieringsmiddelen voor de korte en de lange termijn.

Financieringsmiddelen voor de korte termijn worden ingezet voor dekking van de exploitatielasten en middelen voor de lange termijn voor de dekking van kapitaaluitgaven, investeringen en de grondexploitatie.

Financieringsbehoefte

Voor het bepalen van het financieringsoverschot c.q. –tekort, worden de in onderstaande tabel opgenomen onderdelen tegen elkaar afgezet (x € 1.000):

Omschrijving	Ultimo 2024	Ultimo 2025	Ultimo 2026	Ultimo 2027	Ultimo 2028
Saldo per 30 aug. 2024	3.600	1.470	-4.118	-5.234	-5.670
Te financieren investeringen	-1.330	-4.872	-4.268	-3.526	-1.987
Baten grondexploitatie	0	0	4.000	4.000	4.000
Te corrigeren exploitatie	-800	-716	-848	-910	-170
Prognose saldo ultimo jaar	1.470	-4.118	-5.234	-5.670	-3.827
	<i>tegoed</i>	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>	<i>tekort</i>

Deze liquiditeitenplanning laat zien dat er vanaf 2025 sprake is van een financieringstekort. Deze kan voor 2025 nog worden opgelost door het aantrekken van een kasgeldlening. De voorgenomen ontwikkeling van de grondexploitaties op de locatie Kanaalzone en op de locatie Zilverberg zullen deze liquiditeitenplanning nog verder beïnvloeden. De treasuryfunctie van de gemeente monitort periodiek het verloop van de liquiditeiten. Afhankelijk van dit verloop zal indien nodig een vaste geldlening worden aangetrokken.

Overigens kan voor het financieringstekort gebruik gemaakt worden van de kredietfaciliteiten bij de Bank Nederlandse Gemeenten, waar een maximaal krediet in rekening-courant kan worden opgenomen van € 1 miljoen (zie onderdeel risicobeheer). Verder kan voor de korte termijn kasgeldfinanciering worden aangetrokken tot de toegestane kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal).

ontwikkeling leningenportefeuille

Leningen O/G

De huidige leningenportefeuille o/g (opgenomen gelden) van de gemeente Heumen heeft een gemiddelde looptijd van 20 jaar en kent een gemiddelde rentevoet van 2,8%. Dit betreft het rentepercentage dat gemiddeld genomen moet worden betaald over het restant van de uitstaande opgenomen geldleningen. Per 1 januari 2025 is de leningenportefeuille o/g € 36,7 miljoen groot. Hiervan is afgerond € 5,4 miljoen aan Oosterpoort Wooncombinatie uitgeleend in het kader van huisvesting onderwijs (Brede School Malden).

Specificatie vaste geldleningen o/g	Jaar laatste aflossing	Rentevoet	Weging in portefeuille	Stand per 1 jan. 2025
BNG nr. 40.0099941	2026	4,26%	0,68%	400.000
NWB nr. 1-23583	2027	4,41%	1,37%	600.000
NWB nr. 1-27191	2031	3,93%	7,53%	2.600.000
BNG nr. 40.112721	2044	0,97%	20,82%	6.400.000
BNG nr. 40.112720	2034	0,62%	4,11%	1.333.33
BNG nr. 40.115574	2047	1,445%	15,07%	4.600.000
BNG nr. 40.116946	2048	2,98%	50,41%	15.360.000
Subtotaal vaste geldleningen			100,0%	31.293.333
NWB nr. 1-26377 t.b.v. Brede School	2049	3,895%		5.375.000
Totaal-generaal -				36.668.333

De bovenvermelde leningen kennen geen tussentijdse renteaanpassingen en vervroegde of gedeeltelijke aflossing is niet toegestaan.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Voor het reguliere betalingsverkeer maakt de gemeente hoofdzakelijk gebruik van de diensten van de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Daarvoor is een overeenkomst van financiële dienstverlening afgesloten, die per 1 januari 2019 voor het laatst is geactualiseerd. De financieringsovereenkomst geldt voor onbepaalde tijd.

RENTEVISIE

Overeenkomstig het treasury statuut heeft de gemeente Heumen een rentevisie opgesteld. Daarbij baseert de gemeente Heumen haar renteverwachting op de (rente)visies van ten minste 3 gezaghebbende instanties voor de geld- en kapitaalmarkt. We benadrukken dat deze visie een momentopname is. We proberen een richting aan te geven in een tijd waarin de inflatie een onzekere factor is die effect heeft op het Europese rentebeleid. Vandaar dat het exacte verloop van de rente moeilijk voorspelbaar blijft.

Mondiale ontwikkelingen kunnen van grote invloed zijn, zoals het beleid van de ECB en het rentebeleid van de Verenigde Staten.

Omschrijving	Actueel ten tijde van opstelling begroting (aug. 2024)	Gemiddelde verwachting grootbanken rentestand over 1 jaar
Korte rente (3-maands Euribor)	3,631%	3,406%
Lange rente (10-jaars IRS; Interest Rate Swap)	2,5920%	2,79%

Er is naar verwachting een relatief klein verschil tussen de korte en de lange rente.

Renterisico financiering kort

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Onder de kortlopende middelen ofwel netto vlottende schuld wordt verstaan het saldo van de opgenomen geldleningen met een looptijd korter dan een jaar, de schulden en tegoeden in rekening-courant en contante gelden. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal van de lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van stortingen in reserves. Wanneer hierbij de kasgeldlimiet bij herhaling wordt overschreden dient er geconsolideerd te worden ofwel moet een deel van de kortlopende middelen worden omgezet in een langlopende financiering. Het uitgangspunt is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan de korte financiering (< 1 jaar).

Voor 2025 bedraagt het begrotingstotaal van de gemeente Heumen € 54.950.648.

De kasgeldlimiet blijkt uit onderstaande opstelling:

Kasgeldlimiet in 2025	2025
Omvang begroting per 1 januari 2025 (=grondslag)	€ 54.950.648
Toegestane kasgeldlimiet	
• in procenten van de grondslag)	8,5%
• in bedrag	€ 4.670.805

Uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Door spreiding te hanteren in de looptijden van de leningen wordt dit geborgd. Hierdoor wordt voorkomen dat een (groot) deel van de leningen tegelijkertijd opnieuw moet worden afgesloten. Het maximeren van het jaarlijks aan te trekken vreemd vermogen (langlopende leningen) beperkt het renterisico op de lange termijn. De renterisiconorm is een kengetal waarmee wordt aangegeven hoeveel risico de gemeente loopt bij renteschommelingen op lange termijnleningen. Het percentage van de renterisiconorm is door de minister vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hierbij is een minimumbedrag vastgesteld van € 2,5 miljoen. Het begrotingstotaal wordt berekend als zijnde de totale geautoriseerde lasten vóór bestemming dus met uitzondering van stortingen in reserves. De gemeente Heumen streeft ernaar om binnen de kasgeldlimiet een deel van de financieringsbehoefte te dekken door zoveel mogelijk gebruik te maken van de ruimte binnen het verstrekte rekening-courant krediet van € 1 miljoen van de Bank Nederlandse Gemeenten. Bij bepaling van onze financieringsbehoefte zullen allereerst, afhankelijk van de rentevoet, de mogelijkheden van de geldmarkt (rekening-courant krediet en daggeldleningen) worden benut voordat een beroep op de kapitaalmarkt wordt gedaan.

Renterisico financiering lang

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezette leningen) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Van renterisico is sprake wanneer er onzekerheid bestaat over toekomstige renteniveaus. Deze situatie doet zich op de volgende momenten voor:

- Bij leningen met een variabele rente
- Wanneer een toekomstige financieringsbehoefte niet gedekt
- Bij toekomstige renteaanpassingen van leningen.

Conform voorschrift van de geactualiseerde wet FIDO wordt het renterisico in onderstaande tabel voor de komende vier jaren bepaald, terwijl de renterisiconorm alleen betrekking heeft op het komende begrotingsjaar.

	Renterisiconorm	2025	2026	2027	2028
1	Begrotingstotaal (€)	54.950.648	53.246.734	54.466.743	55.626.826
2	Het vastgestelde percentage (%)	20%	20%	20%	20%
3	Renterisiconorm (€)	10.990.130	10.646.347	10.893.349	11.125.365
	Toetsing renterisico Heumen aan norm				
4	Renteherziening (%)	0	0	0	0
5	Aflossingen (€)	2.308.333	2.308.333	2.320.333	2.120.334
6	Renterisico op vaste schuld o/g [4+5] (€)	2.308.333	2.308.333	2.320.333	2.120.333
	Ruimte (+) onder renterisiconorm [3-6] (€)	8.681.797	8.338.014	8.573.016	9.005.031

De bovenstaande tabel toont het ingeschatte renterisico en de toetsing met de renterisiconorm voor de periode 2025 tot en met 2028. De conclusie is dat het renterisico op het begrotingstotaal 2025 onder de toegestane norm blijft.

Kredietrisico

Naast bovenvermeld renterisico wordt door onze gemeente ook kredietrisico gelopen op de door de gemeente Heumen uitgeleende gelden aan plaatselijke verenigingen en instellingen (gegarandeerde geldleningen). In het Treasurystatuut is aangegeven dat de gemeente uit hoofde van de treasuryfunctie alleen nog geld mag uitlenen aan Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0% (solvabiliteitsvrije status).

Gewaarborgde geldleningen

Bij deze geldleningen staat de gemeente borg voor leningen die door natuurlijke- en rechtspersonen zijn aangetrokken. Het risico voor de gemeente is dat deze instellingen hun verplichtingen tegenover de geldverstrekker niet kunnen nakomen. Voor de leningen aan de woningbouwcorporaties is een overeenkomst gesloten met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Alleen als het waarborgfonds niet aan zijn verplichtingen kan voldoen kan de gemeente worden aangesproken voor betaling van rente en hoofdsom.

Geldnemer	Restant lening per 1 jan. 2025 (€)	Borgstelling per 1 jan. 2025 (€)
Tertiaire achtervang Oosterpoort Wooncombinatie	84.064.707	20.207.456
Woninghypotheken 50% (banken, verz.mij en pensioenfds)	297.592	142.196
Totaal	84.362.299	20.349.652

Heumen heeft in 1995 het verstrekken van gemeentegarantie (Nationale Hypotheekgarantie) aan particulieren ondergebracht bij de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WSW) en hierbij een achtervangpositie ingenomen. Dit betekent dat wanneer niet aan de hypothecaire verplichtingen door de geldnemer wordt voldaan de gemeente aangesproken zou kunnen worden. Dit is een theoretische kans omdat eerst het vermogen van de geldnemer (incl. woning) en het WSW wordt aangesproken.

Schatkistbankieren

Per 1 januari 2014 is het Schatkistbankieren verplicht voor alle overheden, zo ook gemeenten, ingevoerd. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden van overheden worden aangehouden bij de Nederlandse schatkist. Hierdoor hoeft de Nederlandse staat minder geld te lenen op de financiële markten en heeft dit een gunstig effect op de staatsschuld, die als gevolg hiervan, zal dalen. Het principe is dat publiek geld de schatkist niet eerder verlaat dan noodzakelijk is voor de uitvoering van de publieke taak. Volgens het ministerie is dit bevorderlijk voor de doelmatigheid van de bestedingen.

Wel is er een zogenaamde doelmatigheidsdrempel van 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen per gemeente. Bij overtollige middelen die minder zijn dan deze drempel, hoeven decentrale overheden niet te gaan schatkistbankieren. Het drempelbedrag voor onze gemeente bedraagt vanaf 2021 € 1 miljoen.

Wet Hof

De Eerste Kamer heeft in december 2013 ingestemd met de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (wet HOF).

De wet regelt in essentie twee zaken die voortvloeien uit Europese verplichtingen. De eerste is dat het nationale systeem van begrotingsvoorbereiding en de toepassing van vaste uitgavenkaders wettelijk worden vastgelegd. Ten tweede worden lagere overheden gebonden aan een maximaal begrotingstekort op kasbasis.

Met de Wet Hof gaat per jaar een macroplafond gelden voor het EMU-tekort van alle gemeenten samen.

De hoogte van het macroplafond wordt jaarlijks op basis van bestuurlijk overleg vastgesteld.

Het EMU-saldo is in 1992 door de economische en monetaire Unie (EMU) ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo. Vergelijken was hierdoor moeilijk. Als het saldo positief is, is er sprake van een vorderingenoverschot, als het saldo negatief is spreekt men over een vorderingstekort.

Berekening EMU-saldo begroting 2025

Omschrijving (bedragen x € 1.000)		2024	2025 raming	2026 raming
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.345	-1.768	-1.862
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.544	1.403	1.450
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	1.252	679	675
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	4.853	3.781	4.374
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overige, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
+6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voor zover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	1.246	1.026	910
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
+11	Verkoop van effecten: a. Gaat u effecten verkopen? (ja/nee) b. Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	Nee	Nee	Nee
Berekend EMU-saldo		-4.648	-4.493	-3.201

Paragraaf bedrijfsvoering

INLEIDING

Bedrijfsvoering betreft een aantal verschillende terreinen die direct raken aan het functioneren van de eigen organisatie. Artikel 14 van het Besluit begroting en verantwoording gemeenten (Bbv) geeft aan dat het college de raad middels de paragraaf bedrijfsvoering informeert over de ontwikkelingen op het terrein van bedrijfsvoering. De paragraaf bedrijfsvoering is uitgesplitst naar de volgende onderdelen:

- Organisatie
- Beleidscontrolling en P&C-cyclus
- Personeel
- Communicatie
- Juridische kwaliteitszorg
- Informatisering en automatisering
- Huisvesting

In programma 3 "Bestuur en organisatie", komen de onderwerpen organisatie, personeel, communicatie en huisvesting eveneens aan de orde en gaan we in op de concrete doelstellingen en aanpak.

ORGANISATIE

De strategische visie van de gemeente Heumen geeft een beeld van de Heumense samenleving in 2030 en biedt kaders voor de gemeentelijke organisatie. We willen een inclusieve samenleving zijn; natuurlijk met iedereen. We sluiten ambtelijk aan op de belangrijke opgaven die raad en college formuleren en herijken daarvoor onze thema's en werkwijzen.

"We zijn een betrouwbare en transparante overheid. We zijn navolgbaar in ons handelen en leggen aan de gemeenschap verantwoording af. Vanuit diversiteit voeren we de dialoog en vanuit goed verhoudingen werken we samen". (Coalitieakkoord) . Voor onze inwoners en partners zijn wij allemaal één gemeente; we vinden het belangrijk dat gemeenteraad, college en organisatie goed op elkaar afgestemd werken. We investeren samen in onze rollen en een duidelijke rolname. We kiezen voor een integrale en procesgerichte benadering.

Als gemeentelijke organisatie bieden we een goede kwaliteit van dienstverlening aan onze inwoners, nu en in de toekomst. We werken effectief en efficiënt. Om goed op de steeds veranderende omgeving in te kunnen spelen, blijven we ons verbeteren en ontwikkelen. Wij zijn wendbaar. Dit vraagt van bestuur en medewerkers een reflectieve en communicatieve manier van werken. We werken samen met en voor onze omgeving. We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We ondersteunen medewerkers om inzetbaar te blijven. Dat vinden we vanzelfsprekend in deze uitdagende werkomgeving.

In programma 3 geven we de ontwikkelrichtingen aan voor de organisatie.

BELEIDSCONTROLLING EN P&C-CYCLUS

De programmabegroting is een instrument voor de raad om opdracht en sturing te geven aan het college. Door het vaststellen van een kadernota geeft het college kaders mee die onderdeel worden van de programmabegroting. In de kadernota zijn de beleidsvoornemens en de autonome ontwikkelingen financieel vertaald. Daarnaast wordt de raad in staat gesteld, door het maken van inhoudelijke keuzes, extra kaders mee te geven die onderdeel worden van de programmabegroting.

Na het vaststellen van de programmabegroting wordt de raad via tweemaandelijks rapportages actief geïnformeerd over afwijkingen van de lopende begroting. Hierdoor kan de raad bijsturen op inhoud en financiën waardoor de raad 'in control' blijft over de programmabegroting en de financiële effecten ervan als onderdeel van het jaarverslag.

Getrouwheid en Rechtmatigheid

Tot 2022 verstrekten door de raad aangestelde externe accountant jaarlijks een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening van gemeenten. Afgelopen jaar (2023) heeft het college, als gevolg van een wetswijziging, voor het eerst verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid. De externe accountant geeft alleen een controleverklaring af met een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De regelgeving verplicht om de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel uit te laten maken van de jaarrekening en is deze onderdeel van de getrouwheidsverklaring van de accountant. Om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid van de rechtmatigheidsverklaring, zal de accountant werkzaamheden moeten (blijven) uitvoeren omtrent de rechtmatigheid. Hoewel deze verschuiving wel extra werkzaamheden van de organisatie vraagt, vermindert het feitelijk werk van de accountant niet substantieel.

Inkoop en aanbesteding

Hoewel het inkoop- en aanbestedingsbeleid geen onderdeel is van het normenkader, is dit beleid uiteraard wel van toepassing bij inkopen en aanbestedingen. Afwijkingen op dit beleid, die binnen de Europese richtlijnen voor inkoop en aanbestedingen vallen, tellen hierdoor niet mee in het rechtmatigheidsoordeel van het college. Afwijkingen die buiten de Europese inkoop- en aanbestedingsgrenzen vallen tellen wel mee in het rechtmatigheidsoordeel. In enkele gevallen staat deze regelgeving de continuïteit van de bedrijfsvoering in de weg. Een voorbeeld hiervan betreft de verschillende applicaties die worden gebruikt in de bedrijfsvoering. Het is onwenselijk om eens per vier jaar een aanbesteding van verschillende applicaties te doen. Het (eens in de vier jaar) opnieuw inrichten van het financiële betaal- en administratieproces of het proces binnen het sociaal domein om te komen tot de jeugd- en Wmo-beschikkingen leidt tot inefficiëntie en extra risico op fouten.

PERSONEEL

Gemeente Heumen wil een aantrekkelijke werkgever zijn. De voor de organisatie gewenste ontwikkelingen zoals genoemd onder het kopje organisatie, vertalen we door bij de uitvoering van het personeelsbeleid van de gemeente Heumen. In de huidige arbeidsmarkt vragen de thema's m.b.t. het binden en boeien van medewerkers extra aandacht.

Accenten

In 2025 leggen we de volgende accenten:

- Duurzame inzetbaarheid: we bevorderen dat medewerkers gezond en gemotiveerd blijven en beschikken over goede kennis en vaardigheden.
- Binden en boeien (zie hiervoor programma 3, Toekomst van Heumens werken).
- Persoonlijke ontwikkeling en gemeentebrede ontwikkeling: investering in kennis en vaardigheden van onze medewerkers.

Personeelsformatie

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van de formatie van de organisatie weergegeven en tevens de raming voor 2025. Verschuivingen door de jaren heen zijn onder andere veroorzaakt door bezuinigingen, toename van formatie voor nieuwe taken en wijzigingen in functies.

formatie	werkelijk 2022	werkelijk 2023	begroting 2024	begroting 2025
in fte	112,97	113,97	116,02	119,6

fte = full time equivalent

Het betreft een uitbreiding in fte voor de griffie en werkzaamheden m.b.t. duurzaamheid.

Personeelsbudget (P-budget)

Het personeelsbudget (P-budget) bestaat uit het salarisbudget voor alle werkgeverslasten (loonsom) en een budget voor bijkomende kosten. De voor 2025 begrote loonsom is gebaseerd op de vastgestelde formatie van 119,6 fte op het moment van begroten.

Het budget voor bijkomende kosten bestaat uit vergoedingen voor reis- verblijf, het gebarenbudget en een budget voor arbobenodigheden. In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van het P-budget weergegeven:

P-budget	werkelijk 2022	werkelijk 2023	begroting 2024	begroting 2025
in €	8.762,462	9.034.194	9.694.328	11.022.508

De belangrijkste oorzaken voor de toename van het begrote P-budget in 2025 ten opzichte van 2024 zijn de cao-verhoging van ca. 6% voor het gemeentepersoneel, de uitbreiding van het personeelsbestand met 3 fte., de jaarlijkse toekenning van periodieken (tot het bereiken van de max. van de schaal) en incidenteel hogere inschaling bij de invulling van vacatures (regulier personeelsbeleid).

COMMUNICATIE

Externe communicatie

De externe communicatie ondersteunt de (strategische) beleidsdoelstellingen van de gemeente. Communicatie draagt voor een belangrijk deel bij aan het kenbaar en zichtbaar maken van de dienstverlening aan onze inwoners en de veranderende rol van de gemeentelijke overheid. Participatie en communicatie gaan hand in hand. Dit vraagt van de hele organisatie om naar buiten te treden en contact te maken op een open en voor alle inwoners toegankelijke wijze. Het ontwikkelen van de gemeentelijke communicatie vraagt om een blijvende focus. Het team communicatie adviseert en ondersteunt bestuur en medewerkers bij de communicatie naar inwoners en pers.

Interne communicatie

Met onze interne communicatie dragen we er zorg voor dat medewerkers op de hoogte zijn van de bestuurlijke keuzes en van wat er speelt in de organisatie. Ook vinden we het van belang dat medewerkers hun inbreng kunnen hebben in de organisatie. Goede interne communicatie leidt tot betere samenwerking, zorgt voor verbinding en ondersteunt tevens de externe communicatie. Nu er steeds meer hybride gewerkt wordt stelt dit extra eisen aan organisatie en medewerkers ten aanzien van de interne communicatie.

In programma 3 is de ontwikkeling van de gemeentelijk communicatie verder uitgewerkt.

JURIDISCHE KWALITEITSZORG

In 2025 borgen we de juridische kwaliteitszorg in onze organisatie op de manier zoals beschreven in het plan van aanpak "Doorontwikkeling Juridische Kwaliteitszorg", opgesteld in 2017. Dit houdt in dat de juridisch functie ten behoeve van de primaire processen (bijvoorbeeld vergunningverlening) binnen de afdelingen is gepositioneerd ('lijnfunctie'). Daarnaast is er een team juridische zaken met een aantal centrale taken. Dit team houdt zich bezig met advies, bezwaarschriften en juridisch control/kwaliteitszorg in de gehele organisatie.

In het plan van aanpak hebben wij drie pijlers genoemd die aansluiten bij enkele belangrijke uitgangspunten in onze organisatie: kennisdeling, evaluatie en reflectie. Dat houdt in dat onze organisatie:

1. Op een cyclische wijze doorgaat met haar reguliere werkzaamheden

Veel werkzaamheden zijn regulier: het voeren van de commissie bezwaarschriften, klachtbehandeling, opstellen van een jaarverslag inzake klachtenbehandeling, publicatie van lokale wetgeving, controleren van de regelingenbank waarin onze lokale wetgeving is opgenomen (www.overheid.nl), betrokkenheid bij collegevoorstellen, controle van het contractregister, juridisch vraagfunctie, etc.

In 2024 zijn wij gestart met de actualisering van het Mandaatbesluit en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Mede gelet op de organisatieontwikkeling en de uiteindelijke inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1-1-2024 zal dit doorlopen in 2025. Ook de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Wet open overheid (Woo), die sinds 2022 gefaseerd wordt ingevoerd, vraagt inzet van het team juridische zaken.

2. Twee legal audits gaat uitvoeren

Een dergelijke audit bestaat uit kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Het kwalitatieve onderzoek richt zich op de organisatie van de juridische functie (aard, omvang en positionering van juridische deskundigheid), de inrichting van de werkprocessen en de toepassing van organisatiebrede regelingen en voorzieningen. Het kwantitatieve onderzoek geeft inzicht in de actuele juridische kwaliteit van het betreffende product aan de hand van kwaliteitsnormen. Met het management is afgesproken dat de bestuurlijke besluitvorming (collegevoorstellen) jaarlijks wordt geëvalueerd. Samen met het management wordt nog gekeken welk soort besluiten in 2025 nog meer wordt ge-audit.

3. Investeert in juridische kennisontwikkeling

Uit gesprekken met afdelingshoofden is naar voren gekomen dat per medewerker wordt gekeken naar de (juridische) opleidingsbehoefte. Onze focus is daarom gericht op een individuele aanpak van juridische kennisontwikkeling. Dit doen wij door in gesprek te blijven met onze collega's. Daarnaast hebben wij in 2020 en 2023 ervaring opgedaan met het geven van de training 'Gemeentewet en Algemene wet bestuursrecht voor dummies'. De ervaringen uit deze trainingen zijn positief. Periodiek wordt deze training voor (nieuwe) medewerkers herhaald. Afhankelijk van ontwikkelingen op het juridisch vlak zal gekeken worden of er in 2025 vanuit juridische zaken nog andere trainingen worden aangeboden.

INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

Informatisering en automatisering

We geven invulling aan een realistische en gezonde ambitie en visie op het gebied van informatievoorziening, zoals vastgelegd in ons informatiebeleidsplan voor de periode 2024-2027. De laatste jaren is vanuit het Rijk stevig ingezet op de verbetering van overheidsdienstverlening aan inwoners en bedrijven. Wij als gemeenten spelen daarin een primaire rol. In het samenwerkingsverband ICT Rijk van Nijmegen (iRvN), passen we zoveel mogelijk standaarden toe en maken gebruik van landelijke generieke voorzieningen, zoals de -Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), om zo zorg te dragen voor veilige en betrouwbare ICT-voorzieningen. Ook wordt aangesloten bij landelijke aanbestedingen en wordt tevens de samenwerking opgezocht met regiogemeenten waar dit kan.

We werken volgens een regionale strategische I-agenda, waar de focus voor de komende jaren ligt bij:

- Werkplekinrichting en ondersteuning kantoorautomatisering, zoals de implementatie van Microsoft365;
- Doorontwikkeling van de ICT-omgeving, vanuit regionale uitgangspunten zoals cloudstrategie en Common Ground (hervorming van gemeentelijke informatievoorziening voor het uitwisselen van gegevens);
- Invoering nieuwe wetgeving zoals de Wet digitale overheid (Wdo), Wet Open Overheid (Woo) en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (WMEBV).
- Doorontwikkelingen op het gebied van informatieveiligheid en privacy, zoals de implementatie van mobile device management;
- Datagedreven werken.

Samen met onze medewerkers blijven we ons verder inzetten om ons digitaal te ontwikkelen. De digitale vaardigheden en het flexibele werken i.c.m. thuiswerken krijgen hierbij aandacht.

Data en ethiek

Het is van essentieel belang om aandacht te besteden aan de uitdagingen en kansen op het gebied van data, ethiek en kunstmatige intelligentie (AI). Met de snelle ontwikkeling van AI-technologieën en de toenemende hoeveelheid data, moeten we zorgen voor een verantwoorde benadering die de privacy van onze inwoners, medewerkers en ketenpartners waarborgt. De aankomende jaren gaan we ervaring opdoen om tot een afwegingskader te komen en streven we ernaar om innovatieve en ethisch verantwoorde oplossingen te implementeren.

Informatiebeheer

Het komende jaar richten we ons nog steeds om het digitaliseren van ons archief en het digitaal werken:

- In 2023 is een groot gedeelte van de bouwvergunningen overgebracht naar het Regionaal Archief Nijmegen (RAN). In 2025 willen we het laatste gedeelte van de bouwvergunningen ook naar het RAN overbrengen.
- We gaan ons focussen om de documentmanagement- en archiefapplicatie Corsa uit te faseren. We willen alle openstaande dossiers afsluiten en een juiste bewaartermijn geven. We gaan nader bekijken wat we met deze afgesloten dossiers doen. Mogelijkheden zijn om de dossiers naar Djuma over te zetten of vervroegd over te brengen naar het RAN.
- De archiefruimte met fysiek archief wordt opgeschoond. Door het vernietigen van dossiers komt er ruimte vrij waardoor we de archiefruimte kunnen herinrichten.
- We gaan kijken naar de mogelijkheden om zaakstelsel Djuma en het zaakgericht werken verder door te ontwikkelen.

Informatiebeveiliging

Het belang van een veilige en beschikbare digitale overheid neemt in deze tijd alleen maar toe. Inwoners moeten er namelijk te allen tijde op kunnen vertrouwen dat de overheid alles in het werk stelt om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie in verkeerde handen valt en om te voorkomen dat de bedrijfscontinuïteit wordt verstoord. Informatiebeveiliging, met als basis het normenkader de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), is hierbij een integraal onderdeel van de organisatie; de applicaties, processen, beheerders en de gebruikers van onze infrastructuur spelen allen een evenwichtige rol. Door middel van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) worden we jaarlijks gecontroleerd.

Op basis van ons geactualiseerde informatiebeveiligingsbeleidsplan en jaarplan gaat de komende tijd veel aandacht uit naar:

- Actieve controle van leveranciers op informatiebeveiligingseisen, zeker als onze applicatie in de 'cloud' draait.
De samenwerking met softwareleveranciers verandert hierdoor;
- Uitvoeren van dataclassificaties en risicoanalyses waardoor we onze grootste risico's in beeld hebben en komen tot goed risicomanagement;
- Voorbereiding en uitvoeren van nieuwe wet- en regelgeving zoals NIS2/BIO2.0;
- Actualiseren autorisatiebeleid en interne controles via het principe role based access management;
- Bewustwordingsacties op het gebied van informatiebeveiliging;
- Risicoanalyse op het beheren van toegang binnen applicaties. Uittesten van het bewustzijn en onze fysieke toegangsbeveiliging d.m.v. een mystery guest.

Privacy - Persoonsgegevens

Inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat hun persoonlijke informatie veilig is bij onze organisatie en dat wij deze informatie alleen conform de richtlijnen van de AVG en andere relevante wetgeving gebruiken. Om hier uitvoering aan te geven werken we continu aan verbetering op het gebied van toezicht, bewustwording, beleid en procedures. De functionaris gegevensbescherming (FG), benoemd voor de gemeente, de gemeenteraad en de burgemeester, heeft hierbij de coördinerende, adviserende en toezichhoudende rol.

Het uitbreiden van het interne toezicht en controle is iets wat de komende periode meer aandacht krijgt. De juiste omgang, zoals het vastleggen en opslaan, van persoonsgegevens is iets wat actief en in toenemende mate gecontroleerd wordt door onder andere de controle van logging van applicaties. Dit is ook belangrijk in het kader van audits. Als gemeente worden we in toenemende mate gecontroleerd, zoals bij de jaarlijkse audit op de naleving van de Wet politiegegevens (Wpg). Het belang van de juiste omgang met gegevens is ook van toepassing bij nieuwe processen, projecten en implementaties van nieuwe wetten, zoals de Wet Open Overheid (Woo).

Regionaal is er een FG-groep opgericht om ook regionale samenwerking op het gebied van privacy en het toezicht daarop te versterken.

Tot slot is ook op het gebied van privacy de bewustwording van onze medewerkers van belang zoals de naleving van procedures en het gebruik van ICT-middelen om veilig met persoonsgegevens om te gaan.

HUISVESTING

Het gemeentehuis passen wij aan voor de gewenste naar buiten toe gerichte en flexibele uitvoering van onze taken. We faciliteren en sluiten aan bij de Heumense manier van werken. Noodzakelijk groot onderhoud aan het gebouw wordt gecombineerd met het oplossen van knelpunten en verbeteringen met betrekking tot veiligheid en dienstverlening. De uiteindelijke doelstellingen zijn dat de publiekszone, bestuurszone en werkruimten een open uitstraling hebben en de mogelijkheid bieden om rustig, veilig en samen te werken, flexibel zijn in te richten en voldoen aan (arbo)richtlijnen. In 2025 staat de daadwerkelijke verbouwing gepland voor Publieke dienstverlening op basis van het geactualiseerde dienstverleningsconcept.

Paragraaf lokale heffingen

ALGEMEEN

Hieronder treft u een overzicht aan van de onderdelen die de paragraaf lokale heffingen volgens artikel 14 van de financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) dient te bevatten:

- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- De gerealiseerde opbrengsten per lokale heffing;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen
- Een aanduiding van de lokale belastingdruk;
- Het kwijtscheldingsbeleid.

In deze paragraaf zullen wij nader op de verschillende onderdelen ingaan.

BELEID LOKALE HEFFINGEN

Op grond van de Gemeentewet heeft de gemeente de mogelijkheid belastingen en rechten te heffen. Deze mogelijkheid is in het leven geroepen om de gemeente te voorzien van eigen inkomsten. Een eigen lokaal belastinggebied van voldoende omvang is van essentieel belang voor de financiële zelfstandigheid van gemeenten. In de situatie van de gemeente Heumen worden de volgende belastingen en rechten geheven:

- Onroerendezaakbelastingen;
- Hondenbelasting;
- Brede rioolheffing;
- Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten;
- BIZ (Bedrijven investeringszone)
- Marktgeldten;
- Lijkbezorgingsrechten;
- Leges.
- Toeristenbelasting (voornemens per 1 januari 2025);

We onderscheiden opbrengsten als algemene dekkingsmiddelen (belastingen) en opbrengsten die direct dienen ter dekking van gemaakte kosten (rechten). Tot de eerste categorie behoren de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting en toeristenbelasting. De overige belastingen en rechten behoren tot de tweede categorie, ook wel bestemmingsheffingen genoemd.

TARIEVENBELEID

De gemeentelijke heffingen (hondenbelasting en marktgeldten) worden conform de uitgangspunten als genoemd in deze programmabegroting 2025 verhoogd met het inflatiepercentage van 2,3% (vastgesteld in de meicirculaire). De tarieven voor de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten, brede rioolheffing, BIZ en lijkbezorgingsrechten zijn daarvan uitgezonderd. Hiervoor geldt als uitgangspunt 100% kostendekkendheid.

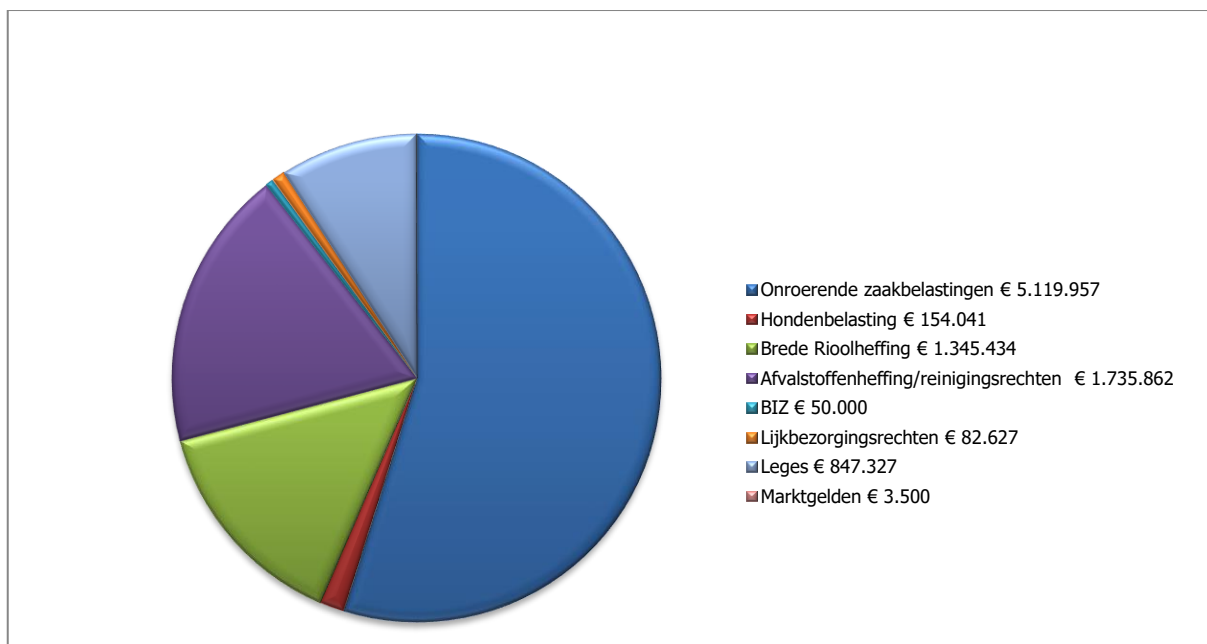
De tarieven voor de heffing van de onroerendezaakbelastingen zijn gebaseerd op een voortzetting van de volgende uitgangspunten:

- De opbrengsten onroerende zaakbelastingen voor de woningen worden alleen verhoogd met de extra opbrengst in verband met nieuwbouw.
- De opbrengsten onroerende zaakbelastingen voor de niet-woningen, worden naast de extra opbrengst in verband met nieuwbouw, verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,3%.

De definitieve tarieven voor de heffing van belastingen en leges 2025 worden bij een afzonderlijk raadsvoorstel voorgelegd aan de gemeenteraad in de vergadering van december 2024.

OPBRENGST(RAMING) LOKALE HEFFINGEN

In de volgende cirkeldiagram zijn de ramingen van de verschillende belastingen en rechten voor 2025 weergegeven. De begrote inkomsten van de gemeentelijke belastingen en heffingen in 2025 bedragen € 9.338.748.

ONROERENDE ZAAKBELASTINGEN

Algemeen

Onder de naam onroerendezaakbelastingen worden twee belastingen geheven die te maken hebben met niet-woningen: een gebruikersbelasting en een eigenarenbelasting. Als onroerende zaken in hoofdzaak tot woning dienen wordt alleen een eigenarenbelasting geheven.

Tarieven

Voor de heffing van de onroerendezaakbelastingen 2025 gaan we uit van de waarde peildatum op 1 januari 2024. De raad stelt de tarieven voor 2025 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2024 aan de raad zal worden voorgelegd.

De ontwikkeling van de OZB tarieven in de periode van 2020 tot en met 2024 ziet er als volgt uit:

	2020	2021	2022	2023	2024
Tarief eigenaren woningen	0,1549%	0,1542%	0,1407%	0,1249%	0,1195%
Tarief eigenaren niet-woningen	0,3097%	0,3504%	0,3581%	0,3640%	0,3704%
Tarief gebruikers niet-woningen	0,2331%	0,2658%	0,2758%	0,2804%	0,2854%

De percentages hebben betrekking op de WOZ-waarde.

Opbrengsten

De opbrengsten inclusief nieuwbouw in het kader van de OZB worden voor 2025 geraamd op:

	2023(werkelijk)	2024	2025
Opbrengst eigenaren woningen (€)	3.563.010	3.588.000	3.619.385
Opbrengst eigenaren niet-woningen (€)	805.171	852.543	904.562
Opbrengst gebruikers niet-woningen (€)	546.577	547.141	596.010
Totaalopbrengst OZB (€)	4.914.757	4.987.684	5.119.957

Hierin is een toename WOZ-waarde (i.v.m. nieuwbouw) berekend van:

- Woningen: € 21.600.000
- Niet-woningen: € 500.000

HONDENBELASTING

Algemeen

De hondenbelasting is een algemene belasting, waarvan de opbrengst ten goede komt aan de algemene middelen. Bij de invoering van de belasting in 1994 heeft de gemeente er voor gekozen de opbrengst uit de hondenbelasting aan te merken als algemeen dekkingsmiddel.

Tarieven

De gemeente Heumen kent een tarief per hond (ongeacht het aantal) en een kenneltarief. De raad stelt de tarieven voor 2025 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2024 aan de raad zal worden voorgelegd. Op basis van prijsinflatie volgens de meircirculaire 2024, zou het tarief van 2025 er als volgt uit komen te zien:

	2021	2022	2023	2024	2025
Tarief per hond (€)	90,80	92,15	94,35	97,30	99,55
Kenneltarief (€)	390,60	396,45	405,95	418,55	428,15

Opbrengsten

De opbrengsten betreffende de hondenbelasting en kennel worden voor 2025 geraamd op:

Opbrengsten uit tarief per hond	€	151.472
Opbrengsten kennel	€	<u>2.569</u>
Totaal opbrengsten hondenbelasting 2025	€	154.041

BREDE RIOOLHEFFING

Algemeen

Het tarievenbeleid voor de heffing van de riolrechten is vastgesteld door de raad met de vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027. Vanaf 2010 mogen gemeenten echter geen riolrechten meer heffen. Onder de naam "brede riolheffing" wordt belasting geheven van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een eigendom, dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering.

Beleid ten aanzien van het riolrecht:

- Kostendekkend te heffen waarbij de compensabele BTW, conform de richtlijnen, als kostenpost opgenomen wordt
- De lasten uit nieuwe investeringen pas in het tarief op te nemen nadat de investering is gerealiseerd.

Tarieven

In 2022 is er een nieuw GRP aangeboden aan de Raad. Besloten is om het beleid van de periode 2018-2022 voort te zetten.

De ontwikkeling van de riolheffing ziet er voor de periode van 2023 tot en met 2028 als volgt uit:

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*
Tarief per perceel	163,35	166,85	170,35	173,85	177,35	183,35

*Gebaseerd op concept GRP met verhoging van € 3,50 per jaar tot 2027 en in 2028 6,00.

De baten en lasten van de instandhouding van het rioleringsstelsel evenals de exploitatie hiervan worden afgewikkeld via de voorziening "onderhoud/egalisatie baten/lasten rioleringsstelsel".

Kostendekkendheid

De geraamde baten en lasten voor 2025 en de mate van betrokkenheid in de heffing van riolrechten wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkenheid
2.1	Verkeer en vervoer	141.060	600	141.660		
5.7	Openbaar groen	58.705	3.250	61.955		
7.2	Rioleringen	1.098.128	43.681	1.141.909	1.345.434	
	Totaal	1.297.893	47.531	1.345.434	1.345.434	100%

Uitgangspunt bij de tariefstelling is dat 100% kostendekkendheid wordt gerealiseerd.

AFVALSTOFFENHEFFING EN REINIGINGSRECHTEN

Algemeen

Ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen (GFT-, rest- en grof huisafval) heeft de gemeente op grond van artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer een afvalstoffenheffing ingesteld. De afvalstoffenheffing kan niet worden geheven voor de inzameling van bedrijfsafvalstoffen, ook al kunnen deze qua samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen. Hiervoor wordt in de gemeente Heumen op grond van artikel 229, eerste lid onderdelen a en b, een reinigingsrecht geheven.

De belasting voor de afvalstoffenheffing wordt gebaseerd op het daadwerkelijk gebruik van een perceel waarvoor de gemeente een inzamelplicht voor huishoudelijke afvalstoffen heeft. Bij de reinigingsrechten is het gebruik maken van de dienst die de gemeente verricht belastbaar. In de jaren '70 van de vorige eeuw is de afvalstoffenheffing ingevoerd om heffing mogelijk te maken ook als geen gebruik werd gemaakt van de gemeentelijke inzameldienst, maar de gemeente haar inzamelplicht ten aanzien van het perceel wel nakwam.

Tarieven

De ontwikkeling van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten ziet er in de periode van 2023 tot en met 2028 als volgt uit:

	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Tarief eenpersoonshuishouden	148,05	153,50	157,15	157,15	157,15	157,15
Tarief meerpersoonshuishouden	204,25	212,50	224,50	224,50	224,50	224,50
Reinigingsrechten	204,25	212,50	224,50	224,50	224,50	224,50
Tarief hele bruine huisvuilzak	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16	1,16
Tarief halve bruine huisvuilzak	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75

Kostendekkendheid

Conform de uitgangspunten is in de berekening van het tarief uitgegaan van 100% kostendekkendheid. In onderstaande tabel zijn de baten en lasten die ten grondslag liggen aan de heffing van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten weergegeven. De lasten worden voor 100% betrokken in de heffing.

Taakveld	Omschrijving	Kosten	Toerekening overhead	Totale kosten	Opbrengst	Kosten-dekkenheid
2.1	Verkeer en vervoer	67.283	10.200	77.483		
6.3	Inkomensregelingen	50.000		50.000		
7.3	Afval	1.568.918	39.461	1.608.379	1.735.862	
	Totaal	1.686.201	49.661	1.735.862	1.735.862	100%

Belangrijkste oorzaak van de tariefstijging van de afvalstoffenheffing is de indexering van de tarieven van DAR. DAR heeft voor 2025 de tarieven verhoogd met een indexpercentage van 5,48%.

BEDRIJVEN INVESTERINGSZONE (BIZ)

Algemeen

Onder de naam BIZ-bijdrage wordt een directe belasting geheven van eigenaren en gebruikers ter bestrijding van de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid of de veiligheid in de bedrijveninvesteringszone of de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de bedrijveninvesteringszone. De verordeningen zijn van toepassing op het gebied van het Winkelcentrum Malden en de Hema.

Tarieven

De BIZ-bijdrage voor de gebruikers is ingesteld voor een periode van 5 jaar (2022 – 2026). De verordening is in het najaar van 2021 opnieuw vastgesteld. Vanaf 2023 is er ook weer een BIZ-bijdrage voor eigenaren ingesteld voor een periode van 3 jaar (2023 – 2025). De verordening is in de raadsvergadering van 6 oktober 2022 vastgesteld.

Kostendekkendheid

De kosten van de extra belastingheffing betreffen de uitvoeringskosten van Munitax. Deze zijn voor 2025 geraamd op € 3.421,-. De hoogte van de opbrengsten van een eventuele nieuwe BIZ, is afhankelijk van het nog op te stellen businessplan en het hierin opgenomen heffingspercentage. De opbrengsten zijn voor 2025 indicatief te rammen op € 50.000 (BIZ gebruikers: € 25.000 en BIZ eigenaren: € 25.000) en deze wordt conform de BIZ wetgeving voor 100% als subsidie uitgekeerd aan de BIZ-stichtingen.

MARKTGELDEN

Algemeen

Deze heffing van rechten betreft het gebruik van enig gedeelte van openbare gebouwen, terreinen, pleinen of straten, die door ons voor het houden van markten zijn aangewezen.

Tarieven

De raad stelt de tarieven voor 2025 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2024 aan de raad zal worden voorgelegd. Op basis van prijsinflatie volgens de meicirculaire 2024 zou het tarief van 2025 er als volgt uit komen te zien:

	2025	Extra notitie
Abonnement per half jaar, per strekkende meter of gedeelte daarvan	€ 32,90	met een minimum van € 164,30
Abonnement per kalenderjaar, per strekkende meter of gedeelte daarvan	€ 56,85	met een minimum van € 284,45
Aansluiting elektriciteitskast verbruik ≤ 10 KWh, per dag	€ 4,05	exclusief BTW
Aansluiting elektriciteitskast verbruik ≥ 10 KWh, per dag	€ 7,90	exclusief BTW

Kostendekkendheid 2025

Taakveld	Omschrijving	Kosten (€)	Toerekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Opbrengst (€)	Kosten-dekkendheid
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	3.513	1.790	5.303	3.500	66%

Uit bovenstaande geraamde gegevens voor 2025 blijkt dat de opbrengsten de kosten niet volledig afdekken

LIJKBEZORGINGSRECHTEN

Algemeen

De gemeente heft rechten voor het gebruik van de begraafplaats en voor het verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Tarieven

De raad stelt de tarieven voor 2025 vast op basis van een afzonderlijk raadsvoorstel dat in de raadsvergadering van december 2024 aan de raad zal worden voorgelegd. Uitgangspunt voor de exploitatie van de begraafplaats betreft de kostendekkendheid. Dit houdt in dat alle lasten dienen te worden opgebracht met de te verwachten baten.

Kostendekkendheid 2025

Taakveld	Omschrijving	Kosten (€)	Toerekening overhead (€)	Totale kosten (€)	Opbrengst (€)	Kosten-dekkendheid
7.5	Begraafplaatsen	73.385	9.242	82.627	82.627	100%

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de opbrengsten de kosten voor 100% dekken.

TOERISTENBELASTING

Het beleidsvoornemen is om per 1 januari 2025 toeristenbelasting in te voeren. Toeristenbelasting wordt geheven op personen die verblijven (overnachten) in de gemeente maar daar niet woonachtig zijn. Deze belasting wordt geheven zodat ook degenen die in de gemeente verblijven meebetalen aan de gemeentelijke voorzieningen waar zij gebruik van maken. In ca. 90 % van de gemeenten wordt toeristenbelasting geheven. Dit maakt dat onze inwoners bij verblijf in Nederland in de regel meebetalen aan de lokale voorzieningen, terwijl dat omgekeerd niet het geval is. De opbrengst van toeristenbelasting gaat naar de algemene middelen. Kijkend naar gangbare tarieven in het Rijk van Nijmegen en op basis van kengetallen en ramingen van verblijf, kan de jaarlijkse opbrengst worden geschat op € 140.000 (uitgaande tarief van € 1,90 pp per nacht). De inning zal achteraf plaatsvinden. Indien de toeristenbelasting in 2025 wordt ingevoerd, zal deze vanaf 2026 opbrengsten opleveren. De jaarlijkse uitvoeringskosten voor de belastingoplegging en controle verblijfslocaties worden geraamd op € 6.000.

LEGES

Algemeen

Leges kunnen worden geheven voor door het gemeentebestuur geleverde diensten. Deze diensten kunnen enerzijds van zuiver administratieve aard zijn zoals het verlenen van vergunningen, afgeven van bewijzen, en anderzijds kunnen de diensten bestaan uit onderzoek, controle en soortgelijke maatregelen in het belang van de betrokkene.

Kostendekkendheid

De tarieventabel voor de heffing van leges is opgebouwd uit 3 hoofdstukken:

- Algemene dienstverlening
- Dienstverlening vallend onder bouwen, milieu en leefomgeving
- Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijnen.

Volgens artikel 229b van de Gemeentewet mogen de geraamde baten de geraamde lasten niet overstijgen. Per titel van de tarieventabel (legesverordening) wordt in onderstaande overzichten aangegeven in welke mate de geraamde lasten worden betrokken in de heffing van leges. De mate waarin gemeentelijke lasten betrokken kunnen worden in de heffing is bepaald bij het onderzoek van Involon 2024; een onderzoek naar de kostendekkendheid van de gemeentelijke tarieven per 2025. In dit onderzoek heeft Involon eveneens de impact van de nieuwe wetgeving (binnen de omgevingswet) doorgerekend en een advies uitgebracht omtrent de nieuwe tarieven titel 2.

In december zullen wij uw raad een nieuwe legesverordening voorleggen (op basis van de nieuwe modelverordening leges).

Paragraaf	Omschrijving	kosten			kosten totaal	Opbrengsten begroot 2025	kostendekking obv begroting
		direct	overhead	overig			
Paragraaf 1.1	Burgerlijke stand totaal	€ 20.703	€ 12.697	€ 2.057	€ 35.457	€ 31.000,00	87%
Paragraaf 1.2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart totaal	€ 67.827	€ 41.599	€ 131.902	€ 241.328	€ 253.700,00	105%
Paragraaf 1.3	Rijbewijzen totaal	€ 34.909	€ 21.410	€ 33.857	€ 90.176	€ 70.000,00	78%
Paragraaf 1.4	Verstrekkings in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens totaal	€ 6.595	€ 4.045	€ 202	€ 10.842	€ 8.000,00	74%
Paragraaf 1.5	Bestuursstukken totaal	€ -	€ -	€ 3.025	€ 3.025	nvt	nvt
Paragraaf 1.6	Vastgoedinformatie totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 1.7	Overige publiekszaken totaal	€ 3.749	€ 2.300	€ -	€ 6.049	€ 3.000,00	50%
Paragraaf 1.8	Gemeentearchief totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 1.9	Bijzondere wetten totaal	€ 13.567	€ 8.321	€ 1.767	€ 23.655	€ 23.608,00	100%
Paragraaf 1.10	Diversen totaal	€ 116	€ 71	€ -	€ 187	nvt	nvt
Paragraaf 2.1	Algemene bepalingen totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 2.2	Voorfase totaal	€ 4.638	€ 2.845	€ -	€ 7.483	nvt	nvt
Paragraaf 2.3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken totaal	€ 23.645	€ 14.502	€ 495.447	€ 533.594	€ 394.565,00	74%
Paragraaf 2.4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten totaal	€ 6.958	€ 4.267	€ 23.821	€ 35.045	nvt	nvt
Paragraaf 2.6	Lozingsactiviteiten totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 2.7	Aanlegactiviteiten totaal	€ 3.479	€ 2.134	€ -	€ 5.612	nvt	nvt
Paragraaf 2.8	Overige activiteiten totaal	€ 348	€ 213	€ -	€ 561	nvt	nvt
Paragraaf 2.9	Maatwerkvoorschriften totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 2.10	Gelijkwaardigheid totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 2.11	Overige tarieven totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 2.12	Modaliteiten totaal	€ 16.099	€ 9.874	€ 18.150	€ 44.123	€ 15.000,00	34%
Paragraaf 2.13	Vermindering totaal	€ 377	€ 231	€ -	€ 608	nvt	nvt
Paragraaf 2.14	Teruggaaf totaal	€ 580	€ 356	€ -	€ 935	nvt	nvt
Paragraaf 3.1	Horeca totaal	€ 290	€ 178	€ -	€ 468	€ 1.000,00	214%
Paragraaf 3.2	Seksbedrijven totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 3.3	Winkeltijdenwet totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 3.4	Organiseren evenement of markt totaal	€ 406	€ 249	€ -	€ 655	nvt	nvt
Paragraaf 3.5	Standplaatsen totaal	€ 2.203	€ 1.351	€ -	€ 3.555	€ 5.000,00	141%
Paragraaf 3.6	Huisvestingswet 2014 en Wet goed verhuurderschap totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 3.7	In dit hoofdstuk niet benoemd besluit totaal	€ -	€ -	€ -	€ -	nvt	nvt
Paragraaf 3.8	Kinderopvang totaal	€ 2.049	€ 1.256	€ 5.692,20	€ 8.997	€ 2.040,00	23%
Totaal		€ 208.538	€ 127.900	€ 715.918	€ 1.052.356	€ 806.913	77%

Recapitulatie	Omschrijving	kosten			kosten totaal	opbrengsten totaal berekend	kostendekking
		direct	overhead	overig			
Hoofdstuk 1	Algemene dienstverlening	€ 147.467	€ 90.443	€ 172.809	€ 410.719	€ 389.308	95%
Hoofdstuk 2	Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	€ 56.124	€ 34.422	€ 537.417	€ 627.963	€ 409.565	65%
Hoofdstuk 3	Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 1 en 2	€ 4.948	€ 3.034	€ 5.692	€ 13.674	€ 8.040	59%
Totaal		€ 208.538	€ 127.900	€ 715.918	€ 1.052.356	€ 806.913	77%

TOELICHTING BEREKENING KOSTENDEKKENDHEID RECHTEN

In de vermelde tabellen bij de door ons geheven rechten zijn onder de lasten opgenomen de bedragen die in de begroting als uitgaven geraamd wordt voor het betreffende taakveld. Dit lastenbedrag betreft de externe kosten en de directe loonkosten van het personeel, dat het werk binnen het betreffende taakveld uitvoert. De toerekening overheid is gebaseerd op het aantal directe uren van het eigen personeel vermenigvuldigd met een opslagtarief. Dit opslagtarief is een toerekening van alle indirecte kosten zoals huisvesting, automatisering, administratie e.d.

DE VERDELING VAN DE DRUK VAN DE BELASTINGEN OVER ÉÉN- EN MEERPERSOONS HUISHOUDINGEN EN BEDRIJVEN

Om de belastingdruk voor de diverse bevolkingsgroepen en belanghebbenden tot uitdrukking te brengen maken we in dit overzicht onderscheid in eigenaren en gebruikers van woningen en eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens.

Voor het opstellen van dit overzicht maken we gebruik van de volgende uitgangspunten:

- Gemiddelde WOZ-waarde woning 2020: € 303.000 (peildatum 1-1-2019)
Gemiddelde WOZ-waarde woning 2021: € 319.000 (peildatum 1-1-2020)
Gemiddelde WOZ-waarde woning 2022: € 351.000 (peildatum 1-1-2021)
Gemiddelde WOZ-waarde woning 2023: € 396.000 (peildatum 1-1-2022)
Gemiddelde WOZ-waarde woning 2024: € 415.000 (peildatum 1-1-2023)
- Afvalstoffenheffing (inclusief 26 huisvuilzakken).
- De heffing van de hondenbelasting wordt niet gerekend tot het totale overzicht voor de belastingdruk.

Zoals bij het onderdeel OZB in deze paragraaf is gemeld beschikken we nog niet over de juiste WOZ-waarden per 1 januari 2024. Voor de berekening van de OZB druk 2025 is uitgegaan van de uitkomsten 2024.

KWIJTSCHELDINGSBELEID

Op grond van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om (gehele of gedeeltelijke) kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. De regels voor het behandelen van kwijtscheldingsverzoeken worden bepaald door de rijksoverheid. Of de aanvrager ook inderdaad in aanmerking komt voor kwijtschelding wordt getoetst aan deze normen en hangt af van zijn persoonlijke financiële situatie (loon/salaris/uitkering/pensioen/ huur/premies/kosten levensonderhoud/vermogen e.d.). Voor 2025 is in de begroting een bedrag geraamd van € 50.000 voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen (afvalstoffenheffing). Het bedrag van € 50.000,- wordt overigens doorberekend in de tarieven van de afvalstoffenheffing.

Paragraaf grondbeleid

ALGEMEEN

Inleiding.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is bepaald dat de paragraaf grondbeleid tenminste bevat:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

In de paragraaf grondbeleid wordt ingegaan op de belangrijkste financiële ontwikkelingen zoals verlies- en winstverwachtingen, de verwerving van gronden en de relaties van het grondbeleid met de programma's.

Algemeen beleid met betrekking tot de grondexploitatie

Een grondexploitatie is een begroting die wordt opgesteld om grondkosten en grondopbrengsten van een ruimtelijk ontwikkelingsplan in beeld te brengen. Aan de kostenkant staan de aankoop van grond, het bouwrijp maken ervan, het inrichten van de openbare ruimte en overhead. Aan de batenkant staat de verkoop van kavels voor de bouw van woningen of bedrijfsbebouwing.

Grondbeleid heeft een invloed op en samenhang met de realisatie van verschillende beleidsthema's: wonen, welzijn, zorg, veiligheid, ondernemen, werk, klimaatadaptatie etc. Afhankelijk van de uitkomst van een grondexploitatie kan het een financiële impact hebben. De eventuele baten, maar ook de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente. Het grondbeleid is uitgewerkt in een Nota Grondbeleid die in februari 2011 door de raad is vastgesteld.

In de nota is opgenomen dat geen actieve grondaankoopbeleid wordt gevoerd en waar mogelijk een faciliterende rol wordt nagestreefd. Voor de gronduitgifte wordt het bestaande beleid voortgezet waarbij de particuliere gegadigden voor een bouw perceel voor de bouw van een woning kunnen inschrijven. Hierna volgt toewijzing via een wegingsstelsel met eventuele loting. Indien dat onvoldoende afzet genereert wordt realisatie in projectvorm nagestreefd. Projecten voor sociale huur, wonen met zorg, CPO-initiatieven, etc. worden specifiek in de markt gezet. Voor wat betreft sociale huur is in principe Oosterpoort Wooncombinatie de preferente partner die realiseert.

Relatie met de programma's van de begroting

De grondexploitatie is een onderdeel van programma 2 Fysieke leefomgeving van de programmabegroting. Het college streeft er naar de woningvoorraad in onze gemeente zo goed mogelijk te laten aansluiten op de (collectieve) woonbehoefte van de inwoners van de gemeente Heumen.

Op 21 september 2023 heeft de gemeenteraad besloten:

1. vast te stellen de beleidsnotitie Woonbeleid gemeente Heumen 2024-2030 als lokale uitwerking van de Woondeal 2.0, inclusief de in de notitie vermelde beslispunten, te weten:
  - a. In te stemmen met het uitgangspunt dat alle kernen kunnen groeien, dat de gemeente inzet op flexibel programmeren, dat de gemeente uitgaat van een percentage van de totale opgave verdeeld over de kernen en dat wij differentiatieregels hanteren;
  - b. In te stemmen met continuering of start planvorming voor de plancapaciteit van 1.210 woningen;
  - c. In te stemmen met het voeren van situationeel grondbeleid, ter nuancering van het eerder in de Nota grondbeleid vastgestelde uitgangspunt van een faciliterend grondbeleid;
  - d. In te stemmen met de spelregels voor realisatie nieuwbouw;
2. De Woonvisie 2017 en het woningbouwprogramma 2020 in te trekken.

De indicatieve planvoorraad is in de tabel hieronder weergegeven:

Kern	Jaar van oplevering	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
	Woningbouwlocatie								
Malden	Kanaalzone			125	117	156	122	119	639
	Steenhuys		28						28
	Rijksweg 216-218	24							24
	Herontwikkeling de Schoren			32					32
	Herontwikkeling de Veldsingel								Ntb
	Kerkplein Noord			15					15
	De Muse		10						10
	Heilige Antonius Abt			30					30
	Raedstate			37					37
	Rijksweg 179		8						8
Overasselt	Zilverbergweg/Kruisbergsestraat			20	20	20	20	8	88
	Hoogstraat		32						32
Heumen	Heumen West			20	20	20	20	20	100
Nederasselt	ntb								Ntb
Overig			18	15	15	15	15	15	93
Totaal		24							1.136

Opgemerkt moet worden dat bovenstaande planning indicatief is, dat er geen rekening is gehouden met planuitval en dat in de planning geen rekening gehouden is met beroep- en bezwaarprocedures.

Voor niet ieder project is het woningbouwprogramma definitief. De aantallen zijn daarom indicatief en nog aan verandering onderhevig.

Strategische visie ten aanzien van het grondbeleid van de gemeente

In de door de raad vastgestelde Nota grondbeleid is vastgelegd dat de gemeente in principe geen actieve grondpolitiek voert maar een faciliterende rol heeft voor de realisering van woningen. Gelet op het grote belang daarvan voor het voorzien in de woningbehoefte en de ruimtelijke afronding van Malden wordt voor de ontwikkeling van de Kanaalzone wel ingezet op een actieve grondpolitiek. Ditzelfde geldt voor het woningbouwplan Zilverbergweg/Kruisbergsestraat. Voor wat betreft de Kanaalzone wordt in het 4e kwartaal van 2024 verwacht een grondexploitatie ter vaststelling aan de raad aan te kunnen bieden.

De gronden in exploitatie zullen –in beginsel- worden afgewerkt binnen de vastgestelde uitgangspunten en het vastgestelde uitgiftetempo.

COMPLEXEN IN ONTWIKKELING

Algemeen

Conform de Nota grondbeleid moeten de exploitatieopzetten van de complexen in exploitatie opnieuw worden herzien naar de peildatum van 1 januari 2024. Per 1 januari 2024 zijn er geen actieve exploitatieopzetten die moeten worden herzien. Wel is de verwachting dat in de loop van 2024 grondprijsberekeningen gemaakt moeten worden voor de nieuw op te starten grondlocaties.

GRONDEN MET KOSTPRIJSBEREKENING

Per 1 januari 2024 zijn er geen lopende grondexploitaties in de gemeente Heumen.

GRONDEN ZONDER KOSTPRIJSBEREKENING

Kern Malden

Complex Steenhuys

Door woningcorporatie Oosterpoort Wonen is een bouwplan ontwikkeld voor de bouw van een appartementencomplex bestaande uit 28 appartementen in de sociale huur op de plek aan de Rijksweg en het Kloosterhof waar eerder het inmiddels gesloopt Steenhuys stond. In september 2022 is het perceel overgedragen aan woningcorporatie Oosterpoort. Het maakt daarmee geen deel meer uit van de grondexploitatie.

De gemeenteraad heeft op 26 oktober jl. het bestemmingsplan vastgesteld dat de uitvoering van het bouwplan planologisch mogelijk maakt. De oplevering van de woningen is gepland begin 2025.

Kanaalzone

Ingevolge de door de raad gegeven opdracht wordt verder gewerkt aan een onderzoek naar de haalbaarheid van woningbouw in de Kanaalzone. Voor de Kanaalzone wordt in het 4e kwartaal van 2024 een voorstel voor het openen van een grondexploitatie aan de raad voorgelegd. Voor de uitvoering van het projectplan (Kanaalzone en verplaatsing sportvelden) is in totaal een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 1.500.000. Bij het vaststellen van een grondexploitatieplan door de Raad zullen de voorbereidingskosten worden overgeheveld naar desbetreffende grondexploitatie.

Rijksweg 216-218

Er is een plan in ontwikkeling voor de realisering van 24 flexibele, tijdelijke woningen, specifiek bestemd voor starters op het enkele jaren geleden door de gemeente verworven perceel Rijksweg 216 - 218. De omgevingsvergunning voor dit bouwplan is verleend en de realisering is in 2024. De ingebruikname van het complex, waarin ook stathouders de bewoners zullen zijn, heeft in augustus 2024 plaatsgevonden.

Complexen en Vuurvogel I (Veldsingel) en Vuurvogel II (De Schoren)

In 2021 is de nieuwbouw van basisschool de Vuurvogel opgeleverd en in gebruik genomen. Daarmee zijn de bestaande locaties van deze school aan De Schoren en de Veldsingel beschikbaar gekomen voor herontwikkeling. Voor de locatie aan De Schoren wordt conform het door de raad vastgestelde kader door middel van een participatief traject gewerkt aan een plan voor de bouw van een appartementencomplex. B&W hebben besloten dat de Regenboogschool niet wordt meegenomen in de alternatieven.

Wat betreft het voormalige schoolgebouw aan de Veldsingel is een onderzoek uitgevoerd naar de cultuurhistorische en architectonische waarde daarvan. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek heeft de raad besloten dat een verkenning moet worden uitgevoerd naar de haalbaarheid van twee varianten:

1. behoud en herbestemming van het bestaande gebouw;
2. sloop en herontwikkeling voor woningbouw.

De Gemeenteraad heeft op 6 juni 2024 ingestemd met een kaderstellend voorstel voor de realisering van een appartementencomplex met 32 wooneenheden en 3 bouwlagen en een deel van het park in 2025 te realiseren

De kosten verbonden aan de daadwerkelijke planuitvoering op beide voornoemde locaties zullen te zijner tijd worden meegenomen in de aan de raad ter vaststelling voor te leggen definitieve exploitatieopzetten daarvoor.

Kern Overasselt

Complex Zilverbergweg/Kruisbergsestraat

In vervolg op het op 20 februari 2020 genomen besluit betreffende de woningbouwprogrammering heeft de raad op 3 februari 2022 ingestemd met de integrale stedenbouwkundige visie en het daarbij behorende indicatieve woningbouwprogramma voor de locatie Zilverbergweg/Kruisbergsestraat.

De Raad heeft ruimtelijk en programmatisch kader vastgesteld. De taxatie van de te verwerven gronden is beschikbaar sinds medio november 2023. De voorlopige planning voor het bouwrijp maken is eind 2026, begin 2027.

De kosten verbonden aan de overigens noodzakelijke grondverwerving en daadwerkelijke planuitvoering zullen te zijner tijd worden meegenomen in de aan de raad ter vaststelling voor te leggen definitieve exploitatieopzet.

Overzicht grondexploitaties zonder kostprijsberekening

Inzicht in gronden als materieel vaste activa

De gemeente Heumen is eigenaar van enkele percelen binnen de gemeente met het voornemen om deze te gaan ontwikkelen voor woningbouwprojecten. Het betreft hier een viertal projecten waar de voorbereidingen inmiddels zijn gestart. Deze gronden moeten we verantwoorden als materieel vaste activa. In onderstaande tabel is op hoofdlijnen een overzicht opgenomen van de boekwaarde per 31 december 2023.

Nog niet in exploitatie genomen gronden					
bestemmingsplan	boekwaarde 01.01.2024	aangevraagd krediet tm 2024	geplande uitgaven 2024	Restant krediet per 01-01-2025	opmerkingen
Zilverberg	€ 406.890	€ 650.000	€ 100.000	€ 143.110	Grondverwerving, beeldkwaliteitsplan, onderzoek geluid- en lichthinder, afronden bestemmingsplan, compensatieplan fauna en jur. Advies <u>onteigening, onderzoeks-, plan- en sloopkosten</u> .
Kanaalzone	€ 768.867	€ 2.000.000	€ 1.000.000	€ 231.133	voorbereidingskosten, kosten projectmanagement incl. interne uren
Vuurvogel I (Veldsingel)	€ 43.777	€ 50.000	€ 5.000	€ 1.223	Sloopkosten, opstellen bestemmingsplan, opstellen voorlopig ontwerp en <u>definitief ontwerp en opstellen stedenbouwk. Kader. BP opstellen VO</u>
Vuurvogel II (de Schoren)	€ 279.812	€ 325.000	€ 45.000	€ 188	opstellen bestemmingsplan, opstellen voorlopig ontwerp en definitief ontwerp en opstellen stedenbouwk. Kader. BP opstellen VO
totalen	€ 1.219.534		€ 1.150.000	€ 375.466	

De uitgifte van gronden in pacht en de bijstelling van vergoedingen

De gemeente heeft pachtgronden in eigendom met een oppervlakte van 55 ha waarvoor pachtgelden worden ontvangen. Circa 40 % van het pachtareaal wordt in vaste pacht uitgegeven en circa 60% in losse pacht. De kaders voor de uitgifte van de pachtgronden zijn vastgelegd in de op 20 december 2012 door de raad vastgestelde Nota pachtbeleid. Ingevolge de vastgestelde Nota pachtbeleid wordt losse pacht volgens de zogenaamde methode Cranendonck uitgegeven. Dit houdt in dat deze pachtgronden bij opbod worden aangeboden. Voor de pachtprijs van de vaste pacht wordt aangesloten bij de jaarlijks door de minister in het pachtnormenbesluit vast te stellen maximale pachtprijs.

Per 01-01-2025 kan er opnieuw worden ingeschreven op de pachtpercelen.

Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of bestuursrechtelijke organisaties waarin onze gemeente zowel een bestuurlijk als financieel belang heeft.

Nu volgt eerst een compact totaaloverzicht en daarna per verbonden partij detailinformatie.

verbonden partij	rechtsvorm	programma
GGD	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
IBO	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving
MGR	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
DRAN	<i>bedrijfsvoeringsorganisatie</i>	Sociale leefomgeving
DAR	<i>vennootschap</i>	Fysieke leefomgeving
MARN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
ODRN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
RBT ANV	<i>stichting</i>	Fysieke leefomgeving
VRGZ	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Fysieke leefomgeving
VVE Maldensteijn	<i>vereniging</i>	Fysieke leefomgeving, Sociale leefomgeving
GMRAN	<i>gemeenschappelijke regeling</i>	Bestuur en organisatie
Euregio	openbaar lichaam	Bestuur en organisatie
Munitax	gemeenschappelijke regeling	Bestuur en organisatie
BNG	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie
Vitens	<i>vennootschap</i>	Bestuur en organisatie

1. Naam	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Gelderland-Zuid (GGD)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen en Tiel
4. Doelstelling	De GGD is onze partner op het gebied van gezonde jeugd, richt zich op preventie in het sociaal domein, werkt samen met andere partijen aan sociale veiligheid en levert een bijdrage aan een veilige en gezonde leefomgeving.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdriel, Neder-Betuwe Nijmegen, Tiel, West- Betuwe, West Maas en Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Deelnemende gemeenten hebben ieder een zetel in het Algemeen bestuur. Het stemgewicht per gemeente is afhankelijk van het aantal inwoners.
8. Financieel belang	2,6%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 972.640
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 3.144.000 2022: € 2.547.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 28.945.000 2022: € 22.217.000
12. Financieel resultaat	2023: € 260.000 2022: € 524.000
13. Website	www.ggd gelderland zuid.nl

1. Naam	Instituut Bijzonder Onderzoek Regio Gelderland-Zuid (IBO)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Wijchen
4. Doelstelling	Het opsporen van uitkeringsfraude middels uitvoering van bijzonder onderzoek.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Wijchen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. Toezichhouder is de gemeente Berg en Dal. De vergaderingen zijn tweemaal jaarlijks voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	12,1%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 62.600
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 0 2022: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 160.130 2022: € 147.963
12. Financieel resultaat	Ieder jaar worden de door IBO gemaakte kosten integraal afgerekend met de deelnemers zodat het resultaat telkens nihil is.
13. Website	

1. Naam	Modulair Gemeenschappelijke Regeling Rijk van Nijmegen (MGR)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	De MGR is ingesteld om de belangen van deelnemers te behartigen: in het bijzonder op het gebied van werk, inkomen en ICT. Deze verbonden partij heeft naast uitvoerende taken ook een platformfunctie.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, Wijchen en West Maas en Waal.
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 2 van in totaal 15 zetels in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	3,1%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 2.617.306
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 0 2022: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 27.511.000 2022: € 29.665.000
12. Financieel resultaat	2023: € 0 2022: € 0
13. Website	www.werkbedrijfrvn.nl www.irvn.nl

1. Naam	Bedrijfsvoeringsorganisatie Doelgroepen Vervoer Regio Arnhem-Nijmegen (DRAN)
2. Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie op basis van een gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De gezamenlijke sturing en financiële beheersing van het doelgroepenvervoer en aanvullend vervoer.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg & Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook & Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	De deelnemers wijzen uit hun midden elk één lid voor het Bestuur aan.
8. Financieel belang	1,6 %
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 314.359
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 0 2022: € 0
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 10.678.180 2022: € 10.313.756
12. Financieel resultaat	2023: € 0 2022: € 0
13. Website	www.vervoersorganisatie.nl

1. Naam	DAR NV
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Door bundeling van kennis op het gebied van beleid en uitvoering het gemeentelijk afvalbeheer op een efficiënte en effectieve manier uit te voeren en de grotere schaal van de regio te benutten.
5. Deelnemers	Berg & Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen neemt deel in de Algemene Vergadering van aandeelhouders.
8. Financieel belang	4,11% (4.522 aandelen van de in totaal 110.000)
9. Bijdrage Gemeente Heumen	Op basis van DVO
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 13.053.000 2022: € 14.134.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 12.154.000 2022: € 12.023.000
12. Financieel resultaat	2023: € -414.000 2022: € 810.000
13. Website	www.dar.nl

1. Naam	Milieu en Afval regio Nijmegen
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Het gezamenlijk maken van afspraken met de ARN over afvalinzameling en vuilverwerking.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Mook en Middelaar, Nijmegen, West Maas en Waal, Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 1 zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	MARN bezit 37,5% van de aandelen ARN, de besloten vennootschap die de afvalverwerkingsinstallatie in Weurt exploiteert.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	n.v.t.
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 8.864.852 2022: € 9.094.225
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 2.095.626 2022: € 2.377.875
12. Financieel resultaat	2023: € 621.792 2022: € 625.004
13. Website	

1. Naam	Omgevingsdienst regio Nijmegen (ODRN)
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Kwaliteitsverbetering op het gebied van vergunningverlening en handhaving.
5. Deelnemers	De provincie Gelderland en de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> , Nijmegen en Wijchen
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft 1 zetel in het Algemeen bestuur.
8. Financieel belang	4%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 933.689
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 203.495 2022: € 443.177
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 5.541.525 2022: € 4.543.120
12. Financieel resultaat	2023: € 99.318 2022: € -613.893
13. Website	www.odregionijmegen.nl

1. Naam	RBT Arnhem Nijmegen Veluwe
2. Rechtsvorm	Stichting
3. Vestigingsplaats	Elst
4. Doelstelling	Door middel van marketing en promotie meer bezoekers genereren die langer blijven en meer besteden en tot een herhalingsbezoek overgaan.
5. Deelnemers	Gemeenten in de regio Arnhem Nijmegen, en de Veluwe
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het stichtingsbestuur.
8. Financieel belang	Nu volgen de jaarcijfers van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN)
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 23.510
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 174.557 2022: € 187.371
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 1.876.266 2022: € 1.903.388
12. Financieel resultaat	2023 € - 15.076 2022: € 14.159
13. Website	www.toerismevan.nl

1. Naam	Veiligheidsregio Gelderland- Zuid
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Nijmegen
4. Doelstelling	Realisering van goede brandweezorg, geneeskundige hulpverlening door snelle inzet van ambulances en voorbereiding en coördinatie op het gebied van rampenbestrijding Oen crisisbeheersing.
5. Deelnemers	Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, <i>Heumen</i> , Maasdiel, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West-Betuwe, West Maas & Waal, Wijchen en Zaltbommel.
6. Relatie met programma	Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van alle deelnemende gemeenten
8. Financieel belang	3,0%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 1.373.277
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 10.151.000 2022: € 7.783.000
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 65.252.000 2022: € 66.131.000
12. Financieel resultaat	2023: € 3.076.000 2022: € 1.577.000
13. Website	www.vrgz.nl

1. Naam	Vereniging van Eigenaars gebouw Maldensteijn
2. Rechtsvorm	Vereniging
3. Vestigingsplaats	Malden
4. Doelstelling	Onderhoud van de gezamenlijke ruimten en de verzekering van het gehele gebouw bij één verzekeringsmaatschappij.
5. Deelnemers	de heer R. van der Meer en de betreffende wethouder van de gemeente Heumen
6. Relatie met programma	Sociale leefomgeving, Fysieke leefomgeving
7. Bestuurlijk belang	50%/50%
8. Financieel belang	33,3%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 8.333
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 4.928 2022: € 3.434
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 33.240 2022: € 21.660
12. Financieel resultaat	2023: € -112 2022: € 1.494
13. Website	

1. Naam	Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR)
2. Rechtsvorm	gemeenschappelijke regeling
3. Vestigingsplaats	Arnhem
4. Doelstelling	De regio heeft vijf speerpunten: woningbouw, recreatie en toerisme, regionale energieopwekking, economische samenwerking en bereikbaarheid.
5. Deelnemers	Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Druten, Doesburg, Duiven, <i>Heumen</i> , Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Heumen heeft zitting in het Algemeen bestuur
8. Financieel belang	1,8
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 146.017
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: €380.937 2022: €347.799
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 5.298.904 2022: € 4.901.995
12. Financieel resultaat	2023: € 197.682 2022: € 157.799.
13. Website	www.groene-metropoolregio.nl

1. Naam	Euregio Rhein-Waal
2. Rechtsvorm	Nederlands-Duits openbaar lichaam
3. Vestigingsplaats	Kleef
4. Doelstelling	Grensoverschrijdende samenwerking ter verbetering en intensivering van de economie en maatschappij.
5. Deelnemers	55 gemeenten en regionale overheden
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Het hoogste orgaan is de Euregioraad met 120 afgevaardigden van deelnemende leden. Heumen is hierin met twee personen vertegenwoordigd; 1 vanuit het college en 1 vanuit de raad.
8. Financieel belang	Gering.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 4.625
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 1,763 mln 2022: € 1,747 mln
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 2,8 mln 2022: € 2,917 mln
12. Financieel resultaat	2023: € -12.000 2022: € - 3.000
13. Website	www.euregio.org

1. Naam	Munitax
2. Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling met centrumgemeente
3. Vestigingsplaats	Beuningen
4. Doelstelling	Gezamenlijke uitvoering heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en rechten en de Wet WOZ.
5. Deelnemers	De gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, <i>Heumen</i> en Wijchen
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	De gemeente Beuningen is als centrumgemeente de dagelijks bestuurder. De vergaderingen zijn voor de betreffende afdelingshoofden en portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
8. Financieel belang	12,8%
9. Bijdrage Gemeente Heumen	€ 639.000
10. Eigen vermogen, ultimo	n.v.t.
11. Vreemd vermogen, ultimo	n.v.t.
12. Financieel resultaat	Het nadelig resultaat wordt jaarlijks verrekend met de deelnemers.
13. Website	www.munitax.nl

1. Naam	Bank Nederlandse gemeenten
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Den Haag
4. Doelstelling	Uitoefening van het bankbedrijf ten dienste van overheden.
5. Deelnemers	Gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Aandeelhouders hebben zeggenschap via het stemrecht op de aandelen welke zij bezitten (1 stem per aandeel van € 2,50 nominaal). De staat bezit 50% van de aandelen.
8. Financieel belang	Heumen bezit 151.515 aandelen.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 4,7 2022: € 4,6 miljard.
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 110,8 2022: € 107,5 miljard.
12. Financieel resultaat	2023: € 254 mln 2022: € 8,2 mln
13. Website	www.bng.nl

1. Naam	Vitens
2. Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
3. Vestigingsplaats	Zwolle
4. Doelstelling	Voor de watervoorziening en het bedrijf als geheel heeft Vitens de doelstelling om volledig klimaatneutraal te gaan ondernemen.
5. Deelnemers	De gemeenten en provincies in het voorzieningsgebied.
6. Relatie met programma	Bestuur en organisatie
7. Bestuurlijk belang	Via het aandelenbezit is Heumen vertegenwoordigd in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AVA).
8. Financieel belang	Heumen bezit 16.023 aandelen.
9. Bijdrage Gemeente Heumen	
10. Eigen vermogen, ultimo	2023: € 677,7 mln 2022: € 649,5 mln
11. Vreemd vermogen, ultimo	2023: € 1.659,7 mln 2022: € 1.446,6 mln
12. Financieel resultaat	2022: € 27,2 mln 2021: € 8,2 mln
13. Website	www.vitens.nl

Paragraaf Wet open overheid

WOO

Per 1 mei 2022 is de Wet Open Overheid (Woo) ingegaan. Deze wet is de opvolger van de Wob (Wet Openbaarheid van Bestuur). De Woo is bedoeld om de overheid nog transparanter te maken.

Voor ons als gemeente betekent dit dat we diverse categorieën actief en passief openbaar moeten maken. De aankomende jaren zal de Woo in fases worden ingevoerd.

Voor actieve (op eigen initiatief) openbaarmaking zijn in de wet 17 categorieën gedefinieerd. Vanaf 1 november 2024 gaat de Woo artikel 3.3 in voor de eerste vijf categorieën (de eerste tranche). Deze vijf categorieën publiceren wij al (of zijn niet van ons op toepassing omdat deze alleen voor het Rijk gelden). Voor de overige tranches is nog niet bekend wanneer deze ingaan. Waarschijnlijk is dit in de loop van 2025 en 2026. We kunnen in 2025 alvast de voorbereidingen treffen voor het publiceren van de categorieën in de tweede en derde tranche. Als alle categorieën gepubliceerd zijn blijft het daarna een taak van de gemeente om informatie die binnen de 11 categorieën valt openbaar te blijven maken.

Het proces van passieve (op verzoek) openbaarmaking is al gereed sinds 1 mei 2022 en is afgeleid van het eerdere werkproces voor de Wet openbaarheid van bestuur (de Wob). Het houdt in dat inwoners middels een Woo-verzoek informatie bij de gemeente kunnen opvragen die (nog) niet openbaar is. Samen met de Functionaris Gegevensbescherming bepalen we of de beschikbare informatie die gevraagd wordt openbaar gemaakt kan worden of eventueel met gelakte (onleesbaar gemaakte) gegevens.

Financiële begroting

Geprognosticeerde balans

BALANS PER

ACTIVA	Ultimo 2024		Ultimo 2025	
Vaste activa				
<i>Immateriële vaste activa</i>		€ 5.668.674		€ 5.765.011
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 5.375.000		€ 5.441.422	
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 293.674		€ 323.589	
<i>Materiële vaste activa</i>		€ 29.636.074		€ 31.802.963
- Investerings met een economisch nut	€ 16.056.330		€ 15.549.980	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 6.770.227		€ 7.776.677	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ 6.809.517		€ 8.476.305	
<i>Financiële vaste activa</i>		€ 11.236.972		€ 11.204.305
Kapitaalverstrekkingen aan:				
- deelnemingen	€ 739.867		€ 739.867	
Leningen aan:				
- woningbouwcorporaties	€ 5.375.000		€ 5.160.000	
Overige langlopende leningen u/g	€ 293.674		€ 293.674	
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 4.828.431		€ 5.010.764	
totaal vaste activa		€ 46.541.720		€ 48.772.279
Vlottende activa				
<i>Voorraden</i>		€ 21.600.665		€ 29.800.665
Grond- en hulpstoffen:				
- in exploitatie genomen gronden	€ 21.600.665		€ 29.800.665	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		pm		pm
- Vorderingen op openbare lichamen	pm		pm	
- Rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	pm		pm	
- Overige vorderingen en uitzettingen	pm		pm	
<i>Liquide middelen</i>		pm		pm
<i>Overlopende activa</i>		pm		pm
totaal vlottende activa		€ 21.600.665		€ 29.800.665
Totaal Activa		€ 68.142.385		€ 78.572.943

31 DECEMBER 2025

PASSIVA	Ultimo 2024		Ultimo 2025	
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		€ 16.866.047		€ 16.613.817
- Algemene reserve	€ 15.443.785		€ 14.361.767	
- Bestemmingsreserves	€ 2.222.968		€ 2.252.050	
- Nog te bestemmen resultaat boekjaar	€ 800.706-			
 <i>Voorzieningen</i>		€ 8.697.069		€ 8.026.328
 <i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		€ 36.668.333		€ 45.121.514
Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 31.293.333		€ 39.961.514	
- overige binnenlandse sectoren	€ 5.375.000		€ 5.160.000	
 totaal vaste passiva		€ 62.231.450		€ 69.761.659
 Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		€ 604.860		€ 3.505.209
- Overige schulden (sluitpost)	€ 604.860		€ 3.505.209	
 <i>Overlopende passiva</i>		€ 5.306.075		€ 5.306.075
 totaal vlottende passiva		€ 5.910.935		€ 8.811.284
 Totaal Passiva		€ 68.142.385		€ 78.572.943

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2025

ACTIVA

Immateriële vaste activa

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
bijdragen aan schoolbesturen t.b.v. investeringen schoolgebouwen e.d.
Kosten onderzoek en ontwikkeling
kosten onderzoek en ontwikkeling

totalen

Boekwaarde 31-12-2024	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
€ 5.375.000		€ -	€ -	€ 5.375.000
€ 293.674				€ 293.674
€ 5.668.674	€ -	€ -	€ -	€ 5.668.674

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn als volgt opgebouwd:

overige investeringen met een economisch nut
investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven
investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

totalen

Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
€ 16.056.330	€ 15.483.646
€ 6.770.227	€ 7.776.677
€ 6.809.517	€ 8.476.305
€ 29.636.074	€ 31.736.628

Nu volgt een overzicht van het boekwaardeverloop van de 'overige investeringen met een economisch nut':

<u>investeringen economisch nut</u>	Boekwaarde 31-12-2024	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
<i>gronden en terreinen</i>	€ 3.539.010		€ -	€ 393.522	€ 3.145.488
<i>in erfpacht uitgegeven gronden</i>	€ 451.725			€ -	€ 451.725
<i>bedrijfsgebouwen</i>	€ 9.799.763	€ -	€ -	€ -	€ 9.799.763
<i>grond-, weg- en waterbouwkundige werken</i>	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>vervoermiddelen</i>	€ 15.426	€ 6.000	€ -	€ 4.347	€ 17.079
<i>machines, apparaten en installaties</i>	€ 212.947	€ 19.000	€ -	€ 33.981	€ 197.965
<i>overige materiële vaste activa</i>	€ 2.037.460	€ -	€ -	€ 165.834	€ 1.871.626
totalen	€ 16.056.330	€ 25.000	€ -	€ 597.685	€ 15.483.646

<u>investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden</u>	Boekwaarde 31-12-2024	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
<i>gronden en terreinen</i>	€ 26.683	€ -	€ -	€ 1.799	€ 24.884
<i>grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)</i>	€ 6.531.861	€ 1.252.200	€ -	€ 211.399	€ 7.572.662
<i>machines, apparaten en installaties</i>	€ 7.500	€ -	€ -	€ 750	€ 6.750
<i>overige materiële vaste activa</i>	€ 204.183	€ -	€ -	€ 31.802	€ 172.381
totalen	€ 6.770.227	€ 1.252.200	€ -	€ 245.750	€ 7.776.677

De totaal uit te voeren investeringen 2025 met een economisch nut zijn:

meubilair 2025
rolbezem
Totaal investeringen met economisch nut

pompen en gemalen 2025
IBA,s
Afkoppelen pleintjes Noordzijde Randwijksingel en Maldensveld
afkoppelen omgeving vijver Craajenberg 2022
Overige afkoppel locaties 2025-2030 7 ha a 30 euro/m2
Telemetry
H2S oplossing persinprikkers Overasselt 3 keer
Totaal investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

totalen

Raming besteding in 2025	Cumulatief raming besteding
€ 10.000	€ 10.000
€ 8.000	€ 8.000
€ 18.000	€ 18.000
€ 105.900	€ 105.900
€ 16.300	€ 16.300
€ 213.000	€ 213.000
€ 75.000	€ 75.000
€ 106.000	€ 106.000
€ 10.000	€ 10.000
€ 200.000	€ 200.000
€ 726.200	€ 726.200
€ 744.200	€ 744.200

Nu volgt een overzicht van het boekwaardeverloop van de 'investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut':

<u>investeringen maatschappelijk nut</u>	Boekwaarde 31-12-2024	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2025
<i>grond-, weg- en waterbouwkundige werken (wegen)</i>	€ 6.809.517	€ 2.060.311	€ -	€ 393.522	€ 8.476.305
totalen	€ 6.809.517	€ 2.060.311	€ -	€ 393.522	€ 8.476.305

Een specificatie van de investeringen in relatie tot de beschikbaar gestelde kredieten plus een toelichting hierop treft u aan in de bijlage 'Overzicht lopende investeringen'.
Op de materiële vaste activa wordt afgeschreven conform de richtlijnen, zoals opgenomen in de notitie "Waardering en afschrijving vaste activa gemeente Heumen".

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in 2025 is als volgt:

financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2024	Investing	Desinvestering	Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
a) Kapitaalverstrekkingen aan: deelnemingen	€ 739.867	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 739.867
b) Leningen aan: woningbouwcorporatie Oosterpoort	€ 5.375.000	€ -	€ -	€ 215.000	€ -	€ 5.160.000
c) Overige langlopende leningen u/g	€ 293.674	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 293.674
d) Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 4.828.431	€ 433.364	€ -	€ 251.031	€ -	€ 5.010.764
totaal	€ 11.236.972	€ 433.364	€ -	€ 466.031	€ -	€ 11.204.305

a) Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:

Deze zijn als volgt te specificeren:

aandelen Bank Nederlandse Gemeenten (nominaal € 2,50 per aandeel)
aandelen Vitens N.V.
aandelen DAR

totaal

	aantal ultimo jaar	Boekwaarde 31-12-2024	Investing	Desinvestering	Boekwaarde 31-12-2025
	151.515	€ 378.787	€ -	€ -	€ 378.787
	16.023	€ 1.630	€ -	€ -	€ 1.630
	1.719	€ 359.450	€ -	€ -	€ 359.450
totaal		€ 739.867	€ -	€ -	€ 739.867

Het jaarlijkse dividend van genoemde deelnemingen wordt bij de ontvangst ervan als een baat verantwoord in de exploitatie; zie hiervoor het product 'Effecten'.

b) Leningen u/g woningbouwcorporatie

Betreft een lening welke als volgt kan worden toegelicht:

Voor de financiering van de bouw van een Brede School en parkeergarage in Centrum-West Malden heeft de gemeente Heumen de afspraak gemaakt met Oosterpoort Projectontwikkeling te Groesbeek dat zij optreedt als opdrachtgever. Oosterpoort Projectontwikkeling is eigenaar en verhuurt het pand door aan de gemeente Heumen. Voor het financieren van de bouwkosten heeft de gemeente per 1 december 2009 bij de NWB (Nederlandse Waterschapsbank) een 40-jarige geldlening aangetrokken. De lening van € 8,6 miljoen is per dezelfde datum een op een aan Oosterpoort doorverstrekkt. Als extra zekerheid is het recht van hypotheek en pandrechten op de Brede School Malden door Oosterpoort als hypotheekgever aan de gemeente Heumen schuldeiser verleend. Looptijd van de lening 1 december 2009 tot 1 december 2049. Het schuldrestant per ultimo 2025 bedraagt € 5.375.000.

c) Overige langlopende leningen u/g	Rentevoet	Boekwaarde 31-12-2024	Uitzetting	Desinvestering	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2025
hypothecaire geldleningen	3,27%	€ 215.000			€ -	€ 215.000
sportthal Passelegt Overasselt	5,5%	€ 9.926			€ -	€ 9.926
stichting het Tweede Huis	0,0%	€ 68.748			€ -	€ 68.748
totaal		€ 293.674	€ -	€ -	€ -	€ 293.674

stichting het Tweede Huis

Stichting het Tweede Huis heeft in 1996 van onze gemeente een geldlening van € 68.748 ontvangen. In de betreffende leningsovereenkomst zijn de aflossingsvoorwaarden opgenomen. Gek exploitatie- en balansresultaten van deze stichting is er tot op heden nog niet afgelost op deze lening. De jaarlijks aan de boekwaarde toegerekende rente betreft in feite een subsidie aan c

sportthal Passelegt Overasselt

Aan de stichting sportaccommodatie Passelegt te Overasselt is in 1998 een renteloze geldlening van € 11.344,51 (f 25.000) verstrekt voor een periode van 10 jaar. Vanaf het derde jaar zou gedurende 8 jaar de lening afgelost moeten worden. Het schuldbedrag van € 9.926 (7 jaartermijnen) is tot op heden niet voldaan. In januari 2018 heeft de raad besloten om tot medio 2019 een exploitatiesubsidie te verstrekken. Voorlopig heeft de stichting onvoldoende financiële ruimte om de aflossing te kunnen voldoen.

d) Overige uitzettingen looptijd > 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2024	Uitzetting/ herwaardering	Desinvestering	Ontvangen Aflossing	Afwaardering	Boekwaarde 31-12-2025
SVN leningen	€ 3.950.992	€ 423.870	€ -	€ 196.302	€ -	€ 4.178.560
Zonnepanelen project	€ 877.439	€ 9.494	€ -	€ 54.729	€ -	€ 832.205
Totaal langlopende geldleningen u/g	€ 4.828.431	€ 433.364	€ -	€ 251.031	€ -	€ 5.010.764

Viottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categoriën:

<u>Verloop in 2025</u>	Boekwaarde per 31-12-2024	Kosten aankopen	Kosten bouwrijpmaken en plankosten	Renteverlies en resultaatnemingen complexen	Aanwending voorziening tekort	Boekwaarde per 31-12-2025
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar: - <i>in exploitatie genomen gronden met kostprijsberekening</i>	€ 21.600.665				€ -	€ 21.600.665
Totaal voorraden	€ 21.600.665	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 21.600.665

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

_____ **pm**

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder worden vooralsnog voor memorie geraamd.

Liquide Middelen

_____ **pm**

Door het invoeren van het schatkistbankieren zijn de gemeenten verplicht hun tegoeden onder te brengen bij het ministerie van Financiën. Op basis van een opgestelde meerjaren liquiditeitsbegroting is per ultimo 2025 een tekort aan verwachte liquiditeiten geraamd. Met het aantrekken van een vaste geldlening zal dit tekort aan liquiditeiten worden opgelost.

Overlopende Activa

_____ **pm**

De overlopende activa worden in de prognosebalans 2025 voor memorie geraamd.

TOELICHTING PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen Vermogen

Algemene Reserve

Vrij beschikbaar eigen vermogen per 31 december 2024 (voor resultaatbestemming 2024)

Bedrag	
€	15.443.785

Reserves vormen het eigen vermogen van de gemeente en zijn te onderscheiden naar algemene- en bestemmingsreserves.

Tot de algemene reserves worden gerekend alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve.

De algemene reserve is in principe bestemd als een algemene buffer voor eventuele rekeningtekorten en als algemeen weerstandsvermogen voor de gemeente.

Nog te bestemmen resultaat boekjaar

Resultaat boekjaar 2024

nadelig

Bedrag	
€	-800.706

Het voordelig resultaat komt ten gunste van het eigen vermogen van de gemeente.

Voor de toestandkoming van het resultaat wordt verwezen naar de programmabegroting 2024.

De staat van Reserves en Voorzieningen 2024 (zie ook bijlage staat D) geeft in totaal (voor mutatie resultaat 2024) een netto-afname aan van € 1.588.426. De mutaties worden hierna op hoofdonderdelen toegelicht.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan vooraf een bepaalde bestemming is gegeven, dus bestemd is voor specifieke, met name genoemde uitgaven.

Specificatie	Beschikbaar 31-12-2024	Vermeerdering	Vermindering	Opheffing reserves	Beschikbaar 31-12-2025
winstbestemming 2019 t.b.v. klimaatakkoord	€ 57.109				€ 57.109
vernieuwing verkeersregelinstallaties	€ 94.756		€ 94.756		€ -
dekking kap.lasten sanering ongezuiverde lozigen buitengebied	€ 258.559		€ 33.461		€ 225.098
beheer natuurgronden Keersluis	€ 83.704		€ 8.040		€ 75.664
regionale samenwerking domein werk	€ 66.759		€ -		€ 66.759
kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteyn Malden	€ 101.361		€ 51.033		€ 50.328
baten en lasten rioleringsstelsel	€ 525.611		€ -		€ 525.611
onderhoud parkeergarage Brede School Broeksingel (BSB)	€ 72.200	€ 8.500	€ 3.500		€ 77.200
onderhoud sportzaal Brede School Broeksingel (BSB)	€ 95.231	€ 11.500			€ 106.731
erfpachtgronden de Laan Werklandschap Overasselt	€ 141.195	€ 22.586			€ 163.781
omgevingswet	€ 235.895	€ 366.803	€ 245.000		€ 357.698
groenstructuurplan	€ 27.939				€ 27.939
ruimtelijke visie duurzame energie	€ -				€ -
Onderhoudskosten sportvoorzieningen	€ 31.405				€ 31.405
Groot onderhoud sportcentrum Malden	€ 363.879	€ 116.850	€ 61.368		€ 419.361
Kosten preventie (geïndiceerde zorg)	€ 67.366				€ 67.366
	€ -				€ -
Totaal overige bestemmingsreserves	€ 2.222.968	€ 526.239	€ 497.158	€ -	€ 2.252.050

Toelichting op de mutaties en de stand van bestemmingsreserves:

Klimaatmiddelen

Bij de vaststelling van de Programmarekening 2019 is door de Raad besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve voor de verkregen gelden via de Algemene uitkering 2019 voor klimaatmiddelen. De gelden worden in 2025 ingezet voor de wijkuitvoeringsplannen.

vervanging verkeersregelinstallaties

Bij de vaststelling van de Programmarekening 2019 door de Raad is besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve 'Verkeersregelinstallaties' ten behoeve van een bijdrage aan de VRI's in Malden en Nederasselt op de provinciale wegen. De plaatsing van de VRI in Nederasselt is vertraagd.

dekking kapitaallasten sanering onzuivere lozigen buitengebied

In 2005 is door de raad besloten om een deel van de algemene reserve om te zetten in een bestemmingsreserve voor de dekking van kapitaallasten van investeringen in de aanleg van riolering in onze buitengebieden (zie raadsbesluit van februari 2004). Voor 2023 is deze bestemmingsreserve aangesproken voor het begrote bedrag.

beheer Natuurgronden Keersluis

Betreft een gekapitaliseerde uitkering van Rijkswaterstaat voor het duurzaam beheer en onderhoud van het dassengebied nabij de keersluis voor de periode 2012 tot 2032. De uitgaven hebben betrekking op o.a. het uitvoeren van beheermaatregelen door de Vereniging Nederlands Cultuurschap en Landschapsbeheer Gielen.

regionale samenwerking domein werk

Deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor lokale of via de MGR extra uit te voeren reïntegratieactiviteiten van onze bijstandsgerechtigden.

kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteyn

De raad heeft op 4 november 2021 tijdens de begrotingsbehandeling 2022 besloten om t.l.v. het boekjaar 2021 voor de kapitaallasten van de aanbouw van bibliotheek Maldensteyn in de resterende jaren (t/m 2026) een bestemmingsreserve te vormen. Jaarlijks wordt aan deze reserve een bedrag onttrokken gelijk aan de kapitaallasten in dat jaar.

baten lasten rioleringsstelsel

In 2015 is geconstateerd dat de voorziening 'onderhoudsreserve riolering' als gevolg van diverse ontwikkelingen € 600.000 meer bevatte dan op dat moment noodzakelijk werd geacht. Betreffend bedrag is toen op grond van de geldende boekhoudregels aan de genoemde voorziening onttrokken en vervolgens toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Deze middelen zijn in principe bestemd voor investeringen en kosten verbonden met riolering.

onderhoud parkeergarage Brede school Broeksingel

De parkeergarage onder de BSB is in eigendom van Oosterpoort. Omdat de kosten van groot onderhoud voor rekening komen van de huurder (=gemeente), wordt er sinds 2012 jaarlijks € 8.500 opzij gezet voor de uitvoering van toekomstig groot onderhoud. Dit bedrag betreft een percentage van de bouwkosten. Omdat er niet echt een meerjarenonderhoudsplaning aan ten grondslag ligt, is de voorziening enkele jaren geleden omgezet naar een bestemmingsreserve.

onderhoud sportzaal Brede school Broeksingel

De sportzaal in de BSB is in eigendom van Oosterpoort. Omdat de kosten van groot onderhoud voor rekening komen van de huurder (=gemeente), wordt er sinds 2012 jaarlijks € 11.500 opzij gezet voor de uitvoering van toekomstig groot onderhoud. Dit bedrag betreft een percentage van de bouwkosten. Omdat er niet echt een meerjarenonderhoudsplaning aan ten grondslag ligt, is de voorziening enkele jaren geleden omgezet naar een bestemmingsreserve.

erfpachtgrond de Laan (diverse kavels Werklandschap)

Voor deze percelen is een erfpachtsovereenkomst afgesloten waarbij de erfpachter het blote eigendom van de gemeente wenst te kopen maar eigendomsoverdracht zal pas over uiterlijk 20 jaar plaatsvinden of nadat alle op grond van de erfpachtsovereenkomst verschuldigde canons zijn voldaan. De ontvangen afkoopsommen worden in een bestemmingsreserve gestort (het zgn. financieringsmodel). Conform de BBV-voorschriften wordt de ontvangen afkoopsom direct via resultaatbestemming in een bestemmingsreserve afkoopsom gestort. De bestemmingsreserve dient ter duurzame financiering (dekking) van maximaal de grondwaarde waarvan de erfpacht is afgesloten. De grondwaarde wordt opgenomen onder de materiële vaste activa op de balans.

omgevingswet

Het uitstellen van de invoerings van de omgevingswet heeft tot gevolg dat de begrote kosten 2021 niet volledig benut zijn. In 2022 zou een inhaalslag moeten plaatsvinden. Om die reden heeft de raad in december 2021 besloten om de onderuitputtingsgelden 2021 in een bestemmingsreserve te storten. De werkelijke uitgaven worden nu verwacht vanaf 2023 en verder.

Voorzieningen

Er is sprake van voorzieningen wanneer er een onderliggende verplichting (bijv. ontvangen bijdrage met bestedingsverplichting) of een te kwantificeren risico aanwezig is. Aan voorzieningen mag geen rente worden toegevoegd.

De voorzieningen voor onderhoud dienen te steunen op deugdelijke calculaties en goed onderbouwde beheerplannen.

De balanspost voorzieningen bestaat uit de volgende deelvoorzieningen:

Omschrijving	Beschikbaar 31-12-2024	Aanpassingen	Vermeerdering	Vermindering	Beschikbaar 31-12-2025
onderhoud gemeentebouwen	€ 1.161.576		€ 138.643	€ 196.239	€ 1.103.980
onderhoud wegen	€ 342.004		€ 431.725	€ 460.069	€ 313.660
onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	€ 4.566.391		€ -	€ 261.352	€ 4.305.039
egalisatie afvalstoffenheffing	€ 53.179			€ 43.712	€ 9.467
pensioenen oud-wethouders	€ 1.798.838			€ 235.895	€ 1.562.943
wachtgeld voormalige wethouders	€ 33.132			€ 33.132	€ -
personele regelingen	€ 33.907		€ 5.700	€ -	€ 39.607
verlofspaarregeling CAO personeel	€ 180.233		€ 30.000	€ 25.000	€ 185.233
regeling vervoegd uitreden (RVU)	€ 31.345			€ 29.410	€ 1.935
dubieuze debiteuren	€ 114.124		€ 15.000	€ 15.000	€ 114.124
dubieuze debiteuren zoza	€ 382.341		€ 58.000	€ 50.000	€ 390.341
Totaal voorzieningen	€ 8.697.069	€ -	€ 679.068	€ 1.349.809	€ 8.026.328

Nadere toelichting mutaties:

onderhoudsvoorziening gemeentebouwen, wegen en riolering

Voor een nadere toelichting op de gebouwen, de wegen en het rioleringsstelsel wordt verwezen naar de in de programmabegroting opgenomen Paragraaf 'Onderhoud Kapitaalgoederen'.

pensioenen oud-wethouders

Indien een voormalig wethouder de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt, wordt vanuit de verzekeraar het hiervoor opgebouwde kapitaal overgemaakt naar onze gemeente. Tot op heden heeft dit voor vijf oud-wethouders plaats gehad. Vanuit deze voorziening worden maandelijks de pensioenen betaald. Om de toereikendheid van deze voorziening goed te kunnen beoordelen wordt er jaarlijks een actuariële berekening opgesteld.

wachtgeld voormalige wethouders

Deze voorziening is ter dekking van te betalen wachtgeld aan de in mei 2021 afgetreden wethouders.

personele regelingen

Deze voorziening is ter dekking van toekomstige personeelslasten van voormalige werknemers. Het gaat hierbij met name om WW en de bovenwettelijke WW (BWWW).

verlofspaarregeling CAO personeel

Bij de nieuwe cao afspraken van 2022 is voor het gemeentelijk personeel de mogelijkheid afgesproken om verlof te gaan sparen en hierdoor eerder met pensioen te kunnen gaan. Om deze kosten te kunnen dekken is conform voorschriften in 2022 een voorziening gevormd.

regeling vervoegd uitreden (RVU)

In de nieuwe CAO van 2023 is de mogelijkheid opgenomen om gebruik te maken van de Regeling Vervoegd Uittreden (RVU). Voor de toekomstige financiële consequenties voor de werkgever moet een voorziening worden gevormd. Op dit moment maken hier 2 collega's gebruik van.

dubieuze vorderingen algemeen en u.h.v. sociale uitkeringen

De voorziening is bedoeld voor het opvangen van lasten door afboeking van vooral belastingdebiteuren door Munitax maar ook andere debiteuren en alle overige openstaande vorderingen die om uiteenlopende redenen niet meer zijn te innen.

Ten aanzien van de volwaardigheidsbeoordeling van vorderingen uit hoofde van verstrekte sociale uitkeringen (BBZ-WWB-bijzondere bijstand) wordt de statische methode van waardering gehanteerd. Elke vordering wordt afzonderlijk beoordeeld en vervolgens wordt het volwaardigheidspercentage bepaald.

De stand van de voorziening dubieuze vorderingen sociaal per 31 december 2024 wordt ingeschat op € 496.465.

Voor meer informatie met betrekking tot de voorzieningen wordt verwezen naar de in dit boekwerk als bijlage opgenomen modelstaat D - reserves en voorzieningen.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen

De onderbouwning van de op de balans opgenomen langlopende geldleningen is als volgt:

Specificatie	Saldo per 31-12-2024	Aflossingen	Rentelasten	Vermeerderingen	Saldo per 31-12-2025
door Bng en de NWB verstrekte leningen: voor interne financiering Algemene Dienst	€ -	€ -	€ 244.360	€ -	€ -
subtotaal	€ -	€ -	€ 244.360	€ -	€ -
voor Oosterpoort Wooncombinatie	€ 5.375.000	€ 215.000	€ 209.414	€ -	€ 5.160.000
Totaal langlopende geldleningen	€ 5.375.000	€ 215.000	€ 453.774	€ -	€ 5.160.000

De 'tegenhangers' van de leningen aan Oosterpoort zijn terug te vinden onder de financiële vaste activa.

Voor een nadere specificatie wordt eveneens verwezen naar de in de productenrekening opgenomen staat van langlopende schulden.

Viottende Passiva

Schuld bij kredietinstellingen

Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige Schulden

De overige schulden worden in de prognosebalans 2025 voor memorie geraamd.

€ 604.860

Overlopende passiva

De overlopende passiva worden in de prognosebalans 2025 voor memorie geraamd.

€ 5.306.075

BALANS PER

ACTIVA	Ultimo 2026		Ultimo 2027		Ultimo 2027	
Vaste activa						
<i>Immateriële vaste activa</i>		€ 5.542.561		€ 5.320.112		€ 5.107.995
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 5.218.972		€ 4.996.523		€ 4.784.406	
- Kosten onderzoek en ontwikkeling	€ 323.589		€ 323.589		€ 323.589	
<i>Materiële vaste activa</i>		€ 34.491.287		€ 36.279.358		€ 36.847.364
- Investerings met een economisch nut	€ 15.032.665		€ 14.584.303		€ 14.187.790	
- Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 8.510.304		€ 9.285.973		€ 10.890.729	
- Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	€ 10.948.319		€ 12.409.082		€ 11.768.845	
<i>Financiële vaste activa</i>		€ 11.125.721		€ 11.053.061		€ 10.986.043
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	€ 739.867		€ 739.867		€ 739.867	
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties	€ 4.945.000		€ 4.730.000		€ 4.515.000	
Overige langlopende leningen u/g	€ 293.674		€ 293.674		€ 293.674	
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	€ 5.147.180		€ 5.289.520		€ 5.437.502	
totaal vaste activa		€ 51.159.569		€ 52.652.530		€ 52.941.402
Vlottende activa						
<i>Voorraden</i>		€ 42.300.665		€ 52.728.000		€ 57.826.000
Grond- en hulpstoffen:						
- in exploitatie genomen gronden	€ 42.300.665		€ 52.728.000		€ 57.826.000	
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		pm		pm		pm
- Vorderingen op openbare lichamen	pm		pm		pm	
- Rek-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	pm		pm		pm	
- Overige vorderingen en uitzettingen	pm		pm		pm	
<i>Liquide middelen</i>		pm		pm		pm
<i>Overlopende activa</i>		pm		pm		pm
totaal vlottende activa		€ 42.300.665		€ 52.728.000		€ 57.826.000
Totaal Activa		€ 93.460.233		€ 105.380.530		€ 110.767.402

31 DECEMBER 2026,2027,2028

PASSIVA	Ultimo 2026		Ultimo 2027		Ultimo 2028	
Vaste passiva						
<i>Eigen vermogen</i>		€ 15.599.279		€ 14.706.729		€ 14.587.948
- Algemene reserve	€ 13.513.767		€ 12.603.768		€ 12.433.749	
- Bestemmingsreserves	€ 2.085.512		€ 2.102.961		€ 2.154.199	
- Nog te bestemmen resultaat boekjaar						
<i>Voorzieningen</i>		€ 7.623.795		€ 7.088.415		€ 6.544.915
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		€ 62.315.244		€ 73.494.911		€ 77.324.577
Onderhandse leningen van:						
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 57.370.244		€ 68.764.911		€ 72.809.578	
- overige binnenlandse sectoren	€ 4.945.000		€ 4.730.000		€ 4.514.999	
totaal vaste passiva		€ 85.538.319		€ 95.290.055		€ 98.457.439
Vlottende passiva						
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		€ 2.615.840		€ 4.784.399		€ 7.003.886
- Overige schulden (sluitpost)	€ 2.615.840		€ 4.784.399		€ 7.003.886	
<i>Overlopende passiva</i>		€ 5.306.075		€ 5.306.075		€ 5.306.075
totaal vlottende passiva		€ 7.921.915		€ 10.090.474		€ 12.309.961
Totaal Passiva		€ 93.460.233		€ 105.380.530		€ 110.767.401

Financiële kaders en uitgangspunten

Bij het opstellen van deze begroting hebben wij de navolgende financiële kaders en uitgangspunten gehanteerd.

Onderdeel	grondslag	toelichting
omvang personeelsformatie	122,16 fte	2025
indexering salarissen	2,3 %	2025 - stelpost € 716.000
	2,6 %	2026 - cum. stelpost € 909.620
	2,6 %	2027 - cum. stelpost € 1.127.293
	32,5 %	2028 - cum. stelpost € 1.440.688
indexering prijzen	2,3 %	2025 - stelpost € 674.655
	2,6 %	2026 - cum. stelpost € 877.514
	2,6 %	2027 - cum. stelpost € 1.406.493
	2,5 %	2028 - cum. stelpost € 1.921.894
omslagpercentage investeringen staat vaste activa	0,20 %	2025
	0,20%	2026
	0,20 %	2027
	0,20 %	2028
rentepercentage nieuwe investeringen	4%	2025 t/m 2028
tarief afvalstoffenheffing	100 % kostendekkend	2025 t/m 2028
tarief rioolrecht	100 % kostendekkend	2025 t/m 2028
tarieven algemene begraafplaats	100 % kostendekkend	2025 t/m 2028
stelpost loonontwikkeling	€ 716.000	2025
stelpost prijsontwikkeling	€ 674.655	2025
stelpost ziektevervangning	€ 135.000	2025 t/m 2028
stelpost uitvoering personele regelingen	€ 25.000	2025 t/m 2028
stelpost culturele activiteiten	€ 25.000	2025 t/m 2028

peildatum	woonruimten
1 januari 2025	7.919
1 januari 2026	7.975
1 januari 2027	8.030
1 januari 2028	8.088

peildatum	inwoners
1 januari 2025	16.936
1 januari 2026	17.036
1 januari 2027	17.136
1 januari 2028	17.236

peildatum	bijstandsccliënten
1 januari 2025	243
1 januari 2026	249
1 januari 2027	252
1 januari 2028	257

ALGEMEEN FINANCIËEL BEELD

De financiële huishouding van de gemeente staat nog steeds onder druk. Enerzijds hebben we te maken met oplopende uitgaven in het sociaal domein, anderzijds worden we geconfronteerd met oplopende kortingen op de te ontvangen rijksbijdrage. Met het vaststellen van de kaderbrief heeft de raad het college uitgangspunten mee gegeven om te komen tot een evenwichtig pakket aan maatregelen om een sluitende begroting aan te leveren. De tendens dat gemeenten het financieel steeds zwaarder krijgen door de uitvoering van gedecentraliseerde wettelijke taken leidt tot een verschraling van het lokale beleid. Met de nog steeds toenemende zorguitgaven, de oplopende opschalingskorting is de kans reëel dat verdere ombuigingen in de nabije toekomst noodzakelijk zijn.

	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo 2024-2028	-800.706	-715.216	-848.000	-909.999	-170.019

OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN

Lasten

Exploitatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028
Programma 1 Sociale leefomgeving	-24.712.193	-25.221.514	-24.523.733	-24.521.239	-24.460.512
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-15.094.801	-15.927.983	-14.261.300	-14.218.851	-14.334.111
Programma 3 Bestuur en organisatie	-13.042.574	-13.801.152	-14.461.701	-15.726.671	-16.832.204
Saldo	-52.849.568	-54.950.649	-53.246.734	-54.466.761	-55.626.826

Baten

Exploitatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028
Programma 1 Sociale leefomgeving	6.391.097	6.877.101	6.841.426	6.626.243	6.626.243
Programma 2 Fysieke leefomgeving	7.294.637	7.867.615	6.062.246	5.650.668	5.730.042
Programma 3 Bestuur en organisatie	38.363.128	39.490.716	39.495.062	41.279.852	43.100.522
Saldo	52.048.862	54.235.432	52.398.734	53.556.762	55.456.808

Saldo

Exploitatie	Begroting				
	2024	2025	2026	2027	2028
Programma 1 Sociale leefomgeving	-18.321.096	-18.344.413	-17.682.307	-17.894.996	-17.834.269
Programma 2 Fysieke leefomgeving	-7.800.163	-8.060.368	-8.199.054	-8.568.184	-8.604.069
Programma 3 Bestuur en organisatie	25.320.554	25.689.565	25.033.361	25.553.181	26.268.319
Saldo	-800.706	-715.216	-848.000	-909.999	-170.019

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Voor het financiële inzicht is het noodzakelijk te onderkennen welke programma's voordelig dan wel nadelig worden beïnvloed door eenmalige baten of lasten. Voor de komende vier begrotingsjaren gaat het alleen om incidentele lasten.

Incidentele lasten	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
1 - Sociale leefomgeving - FTE WMO consultant - FTE versterking kernteam - Handhaven bestaand beleid VVE - Professionalisering buurtvervoer	58.000 58.000 50.000 40.000			
2 - Fysieke leefomgeving - voorbereiding Vitaal centrum Malden - Mobiliteitsplan	75.000 45.000			
3 - Bestuur en organisatie - Ontwikkelingen Informatiebeleidsplan 2024-2027 - Tijdelijke formatie salarisadministratie - Incidentele korting gemeentefonds - periodiek medisch onderzoek - FTE juridische capaciteit handhaving	10.500 52.000 310.000 100.000	40.500 100.000	 25.000	
totalen per begrotingsjaar	€ 798.500	€140.500	€ 25.000	

Structureel in evenwicht

De gemeente heeft de verantwoording om een begroting vast te stellen, die structureel en reëel in evenwicht is. M.a.w. dekken de structurele baten de structurele lasten?

In onderstaand overzicht wordt het begrotingssaldo van baten en lasten geschoond van de incidentele posten inclusief de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Presentatie van het structureel begrotingssaldo	2025	2026	2027	2028
Saldo baten en lasten	N € -715.215	N € -848.000	N € -909.999	N € -170.219
bij: Toevoegingen aan reserves	€ 526.239	€ 159.463	€ 159.436	€ 159.436
af: Onttrekkingen aan reserves	€ 497.158	€ 325.974	€ 141.987	€ 108.198
Begrotingssaldo na bestemming	N € -686.134	N € -1.014.511	N € -892.550	N € -118.981
Af: Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	€ 798.500	€ 140.500	€ 25.000	€ -
Structureel begrotingssaldo	V € 112.366	N € -874.011	N € -867.550	N € -118.981

UITEENZETTING VAN DE FINANCIËLE POSITIE

In dit onderdeel gaan wij nader in op de uitkomsten van de actuele meerjarenramingen 2025-2028. Ook besteden wij aandacht aan de geplande investeringen en de stand en het verloop van de reserves zodat u een compleet beeld krijgt van de financiële positie van de gemeente Heumen.

Kostensoort / kostenplaats	Begroting 2025
*** Saldo	715.215,53
** FIN_LASTEN.25 Kostensoorten Lasten	54.950.647,70
* FINL_1-1.25 Salarissen en sociale lasten	12.860.045,08
* FINL_2-1.25 Belastingen	251.386,55
* FINL_3-1.25 Grond	12.000,00
* FINL_3-2.25 Duurzame goederen	46.661,00
* FINL_3-4-1.25 Sociale uitkeringen in natura	8.322.947,00
* FINL_3-5-1.25 Ingeleend personeel	464.476,00
* FINL_3-8.25 Overige goederen en diensten	11.961.093,74
* FINL_4-1-1.25 Sociale uitkeringen in geld	4.896.674,00
* FINL_4-2.25 Subsidies	1.138.934,53
* FINL_4-3-1.25 Inkomenoverdrachten - Rijk	246.692,00-
* FINL_4-3-2.25 Inkomenoverdrachten - gemeenten	47.913,00
* FINL_4-3-3.25 Inkomenoverdrachten - gemeenschappen	7.734.079,00
* FINL_4-3-6.25 Inkomenoverdrachten - overige overh	3.244,00
* FINL_4-3-8.25 Inkomenoverdrachten - overige inste	1.704.989,00
* FINL_4-4-8.25 Kapitaaloverdrachten - overige inste	50.000,00
* FINL_5-1.25 Rente	1.231.642,00
* FINL_7-1.25 Mutatie reserves	159.436,25
* FINL_7-2.25 Mutatie voorzieningen	643.368,00
* FINL_7-3.25 Afschrijvingen	1.403.072,00
* FINL_7-5.25 Overige verrekeningen	2.265.378,55
** FIN_BATEN.25 Kostensoorten Baten	54.235.432,17-
* FINB_2-2-1.25 Belastingen op producenten	5.169.957,00-
* FINB_2-2-2.25 Belastingen op huishoudens	1.513.465,30-
* FINB_3-1.25 Grond	25.000,00-
* FINB_3-3.25 Pachten	110.183,00-
* FINB_3-4-2.25 Eigen bijdragen en verhaal sociale u	391.227,00-
* FINB_3-6.25 Huren	993.395,18-
* FINB_3-7.25 Leges en andere rechten	2.629.851,00-
* FINB_3-8.25 Overige goederen en diensten	583.387,74-
* FINB_4-3-1.25 Inkomenoverdrachten - Rijk	37.997.258,00-
* FINB_4-3-3.25 Inkomenoverdrachten - gemeensch. rg	0
* FINB_4-3-4.25 Inkomenoverdrachten - provincies	3.800,00-
* FINB_4-3-6.25 Inkomenoverdrachten - overige overh	0
* FINB_4-3-8.25 Inkomenoverdrachten - ov. inst./per	14.654,00-
* FINB_5-1.25 Rente	1.170.779,20-
* FINB_5-2.25 Dividenden en winsten	397.000,00-
* FINB_6-1.25 Financiële transacties	22.586,25-
* FINB_7-1.25 Mutatie reserves	494.040,41-
* FINB_7-2.25 Mutatie voorzieningen	250.729,14-
* FINB_7-5.25 Overige verrekeningen	2.468.118,95-

KOSTEN- EN OPBRENGSTSOORTEN

	2025	2026	2027	2028
Saldo 2025-2028	-715.216	-848.000	-909.999	-170.019

Voor de komende vier begrotingsjaren gezaamenlijk wordt er op grond van vastgestelde kaders en voortschrijdende inzichten een tekort verwacht van € 2.643.235.

Uitgedrukt in een percentage van de jaarlijks begrote lasten is de situatie als volgt:

begrotings- resultaat	uitgedrukt in % van de lasten
2025	- 1,30
2026	-1,59
2027	-1,67
2028	-0,30

Geplande investeringen 2025-2028

Investerings met economisch nut € 12.732.822

In de drie raadsprogramma's zijn voor de komende vier begrotingsjaren de navolgende nieuwe investeringsbedragen opgenomen:

Programma's	2025	2026	2027	2028
Programma 1 - Sociale leefomgeving				
Programma 2 – Fysieke leefomgeving	3.653.511	3.903.486	3.166.017	1.970.808
Programma 3 – Financiën en bedrijfsvoering	29.000	10.000		
Totaal	3.682.511	3.913.486	3.166.017	1.970.808

Uit het 'Overzicht kredieten lopende investeringen 2025' (bijlage 6) blijkt dat er op dit moment (najaar 2024) 4 te activeren investeringen nog niet zijn afgewikkeld. Uw raad heeft in het verleden de betreffende autorisatiebesluiten genomen en per 1 januari 2025 is er naar verwachting nog € 1002.098 aan kredieten beschikbaar om de investeringen af te ronden. Het gaat hierbij om investeringen betreffende , openbare verlichting fietspaden, herinrichting Molenwijkpark ,reconstructie Looistraat, groot onderhoud wegen en inrichting thuiswerkplekken.

Investerings ten laste van grondexploitaties

De exploitatieopzetten van de diverse grondcomplexen worden jaarlijks geactualiseerd opgenomen in de programmabegroting. Per 01-01-2024 zijn er geen actualisaties van lopende grondexploitaties. Hierdoor kan nog niet worden aangegeven wat er voor het komend begrotingsjaar wordt geïnvesteerd in toekomstige grondexploitaties(grondverwerving, plankosten ed.).

Naar verwachting zullen de grondexploitatieplannen Zilverberg en Kanaalzone in 2024 worden aangeboden aan uw Raad. Dan zal duidelijk worden welke investeringen er in 2025 plaats zullen vinden ten laste van de grondexploitaties. Het zal hier dan met name gaan om kosten bouwrijp maken.

Ontwikkeling reserves

Algemene reserve

De algemene reserve ontwikkelt zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt:

algemene reserve	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
saldo op 1 januari	15.443.785	14.361.767	13.513.767	12.603.768
toevoeging/afname	-1.082.018	-848.000	-909.999	-170.019
saldo op 31 december	14.361.767	13.513.767	12.603.768	12.433.749

Bij de beginstand van 2025 is geen rekening gehouden met een voor- of nadelig jaarresultaat 2024.

Bestemmingsreserves

Het gezamenlijke bestemmingsreserves ontwikkelen zich in de komende vier begrotingsjaren als volgt:

bestemmingsreserves	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
saldo op 1 januari	2.222.969	2.252.050	2.085.512	2.102.961
toevoegingen	526.239	159.436	159.436	159.436
onttrekkingen	497.158	325.974	141.987	108.198
saldo op 31 december	2.252.050	2.085.512	2.102.961	2.154.199

BIJLAGEN PROGRAMMABEGROTING

Bijlage 1 Beleidskaders per programma

GEMEENTELIJKE KADERS

Programma 1

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Kadernota Een sterke basis voor de buitensport	2015	Sport draagt bij aan het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid. We willen samen met de buitensportverenigingen bijdragen aan de instandhouding van een sportinfrastructuur van duurzame buitensportaccommodaties voor onze inwoners. Dit doen we primair door het verlenen van subsidie voor noodzakelijke investeringen in buitensportaccommodaties.
Verordening maatschappelijke ondersteuning en Jeugdhulp 2023.	2023	Inwoners krijgen waar nodig bij hun situatie passende hulp of ondersteuning in de vorm van algemene – en/of maatwerkvoorzieningen.
Kadernota Doorontwikkeling transformatie sociaal domein 2023-2026	2024	Deze kadernota bevat de speerpunten aan de hand waarvan een volgende stap in de transformatie van het sociaal domein wordt gezet.
Regioprogramma Jeugd 2023-2028	2023	Het regioprogramma bevat de ambitie, doelen en acties op het gebied van jeugd. Het biedt een basis van waaruit we de aankomende jaren beleid en aanpak gaan vormen en inzetten.
Beleidsplan Iedereen doet mee 2023-2026	2022	In dit beleidsplan beschrijven we op welke wijze wij inwoners die het niet breed hebben, schulden hebben of in armoede leven, ondersteunen en hoe wij dit de komende jaren verder gaan optimaliseren.
Beleidsplan Voor- en vroegschoolse educatie	2023	In dit beleidsplan is vastgelegd hoe we- door bepaalde kinderen vroegtijdig en actief te ondersteunen bij het leren van de Nederlandse taal- achterstanden op school willen voorkomen.
Beleidskader Arbeidsmarkt en re-integratie regio Rijk van Nijmegen 2024-2027 'Klaar voor nieuwe kansen!'	2024	In dit beleidskader is beschreven wat we willen bereiken en concreet gaan doen om ervoor te zorgen dat er voor iedereen plek is of ontstaat op de arbeidsmarkt: een inclusieve arbeidsmarkt. Vanwege de kloof tussen het beschikbare werk en de mogelijkheden van werkzoekenden, werken ondernemers, onderwijsinstellingen en overheden in Rijk van Nijmegen samen aan een inclusieve arbeidsmarkt waarin iedereen duurzaam participeert.
Re- integratieverordening Participatiewet Rijk van Nijmegen	2018	In deze verordening worden de voorzieningen benoemd die ingezet kunnen worden om inwoners te ondersteunen bij de arbeidsinschakeling.
Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Heumen 2021	2021	In deze verordening is de termijn vastgelegd waarbinnen de gemeente na het eerste gesprek over de hulpvraag moet besluiten of iemand voor een schuldhulpverleningstraject in aanmerking komt.
Lokale inclusieagenda "Heumen voor iedereen!"	2023	De inclusieagenda beschrijft de kaders en acties om extra aandacht te hebben voor inclusie en vormt de basis om de komende jaren extra stappen op dit gebied zetten.
Regioplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio Nijmegen en Rivierenland	2021	In het Regioplan zijn de volgende onderdelen uit het regionale Beleidsplan 'samen dichtbij - GGZ beschermd wonen - maatschappelijke opvang nader uitgewerkt: <ul style="list-style-type: none"> • Spreiding van voorzieningen • Inrichting lokaal versus regionaal • Verdeling van de kosten • Samenwerkingsvorm
Regionale beleidsnota nieuwe wet inburgering 2021	2021	De regionale beleidsnota inburgering biedt kaders en richting voor de inkoop van inburgeringsvoorzieningen, zoals bijvoorbeeld taallessen, en voor de verdere implementatie van de nieuwe wet, waarin de regie op de inburgering weer volledig wordt neergelegd bij de gemeente.
Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs 2017-2032 Gemeente Heumen	2018	In dit IHP is de gezamenlijke en eenduidige visie van de gemeente en de schoolbesturen op de gewenste toekomstsituatie ten aanzien van onderwijshuisvesting weergegeven. Daarnaast bevat dit IHP uitvoeringsplannen voor de kleine kernen, Malden-oost en Malden-west.

Programma 2

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Beleidsregels	Divers	Beleidsregels voor de nadere toepassing van het ruimtelijkeordeningsbeleid zijn ontwikkeld over o.a. het landgoederenbeleid, de mantelzorg, de ruimte voor ruimte regeling en voor woningsplitsing binnen de kernen. Ook op andere terreinen zijn beleidsregels ontwikkeld, bv ontheffing voor de parkeerschijf of m.b.t. de Vierdaagse doortocht
Verordeningen	Divers	Diverse verordeningen zijn vastgesteld, o.a. de huisvestingverordening (raad 14 dec 2023) waarin regels voor het toewijzen van sociale huurwoningen zijn opgenomen, de wegsleepverordening, de erfgoedverordening (raad 5 okt 2017) en de verordening inzake de BedrijfsInvesteringsZone (raad 6 okt 2022), de verordening starterslening (raad 6 juli 2023), De verordening Lening Toekomstbestendig Wonen (verordening voor grondgebonden woningen en verordening voor VvE's) gemeente Heumen (raad 1 februari 2024).
Bestemmingsplannen	Divers	Deze plannen geven de gebiedsbestemming en de gebruiksmogelijkheden aan.
Regionaal VTH beleid	v.a. 2022	VTH-beleid (Vergunningverlening Handhaving en Toezicht) is het geheel van regels, voorwaarden en processen waarbinnen de behandeling van aanvragen om vergunning, het houden van toezicht erop en de handhaving ervan, plaatsvindt. Eind 2022 heeft het college het regionaal beleidskader vastgesteld.
Integraal veiligheidsplan Tweestromenland	2023-2026	De gemeenten in het basisteam Tweestromenland van de politie hebben gezamenlijk een integraal veiligheidsplan opgesteld. Naast de prioriteiten regionaal zijn lokale thema's vastgesteld voor Heumen (raad 20 april 23).
Externe Veiligheid	2013	Doel van het externe veiligheidsbeleid is duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's in de gemeente Heumen aanwezig zijn en hoe met deze en toekomstige risico's dient te worden omgegaan.
Beleidsplan water en riolering (raad 6 oktober 2021)	2023-2027	Dit beleidsplan volgt het gemeentelijk rioleringsplan 2018-2022 op. In dit plan zetten we de komende vijf jaar nadrukkelijker in op klimaatadaptatie. We richten ons op locaties die kwetsbaar zijn voor wateroverlast en kiezen voor een integrale aanpak met aandacht voor groen en biodiversiteit. Daarnaast nemen we de nodige maatregelen voor beheer en onderhoud van het rioolsysteem zodat het goed blijft functioneren.
Beleidsplan vaststelling hogere grenswaarden.	2007	Beleidsplan dat wordt toegepast bij de beoordeling van verzoeken om vaststelling van hogere grenswaarden.
Groenstructuurplan	2007	Het is een beleids- en toetsingskader voor de ontwikkelingen van de groenstructuur en het groenareaal binnen de vier bebouwde kernen van de gemeente Heumen.
Landschapsonwikkelingsplan 2019-2023	2019	Het landschapsonwikkelingsplan (LOP) 2019-2023 is een nadere uitwerking van de structuurvisie en geeft aan de hand van doelen richting aan het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.
Pachtnota	2012	De pachtnota is 20 dec. 2012 door de raad vastgesteld. Daarin is het nieuwe pachtbeleid opgenomen.
Masterplan Centrum Malden (16 december 2022)	v.a. 2022	Het Masterplan omvat de toekomstige kaders voor de ontwikkelingen in het centrum van Malden bestaande uit: a. De ontwikkelingskaders voor de bouwontwikkelingen in het centrum van Malden b. Het schetsplan Centrumplan Malden dat als basis dient voor de verdere inrichting van de openbare ruimte van Vitaal Centrum Malden
Kaderstelling Openbare Verlichting	2015-2024	De raad heeft op 9 juli 2015 de kaderstelling voor de openbare verlichting m.b.t. veiligheid, duurzaamheid, materialen, beheer en onderhoud vastgelegd. Tevens is een keuze gemaakt voor de "Ombouw naar Led in 10 jaar" (variant 2).
Erfgoednota	2016	De gemeenteraad heeft de erfgoednota in 2016 vastgesteld. Een uitvoeringsprogramma is hierin opgenomen. Periodiek wordt dit herijkt.
Herijkte energieopgave 2030-2050 gemeente Heumen	2030-2050	De herijkte opgave 2030-2050 is vastgesteld (routekaart zoals vastgesteld op 6 april 2017 is ingetrokken). Raad 20 april 2023.

Gebiedsplan Energielandschap A73	v.a. 2022	Het gebiedsplan is een uitwerking van het op 24 september 2020 vastgestelde Koersdocument Ruimtelijke visie Duurzame Energie vastgesteld. Het doel van het gebiedsplan is aan te geven waar in het gebied de grootschalige duurzame energieopgave kan landen en op welke wijze een meerwaarde voor andere functies vorm kan krijgen. Het gebiedsplan biedt ook een ruimtelijk kader voor de ontwikkeling van zonnevelden.
Gebiedsplan Malden Noord	v.a. 2023	Op 6 oktober 2022 heeft de raad opdracht gegeven tot het opstellen van een gebiedsvisie voor Malden-Noord. Tevens is hierbij een startnotitie vastgesteld.
Transitievisie Warmte	v.a. 2022	Op basis van de Transitievisie Warmte worden er wijkuitvoeringsplannen (WUP) opgesteld.
Beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte	2024-2034	Op 21 september 2023 is dit beleidsplan door de raad vastgesteld. Hierin wordt beschreven hoe we komen tot een toekomstig integraal beheer van de openbare ruimte. Tevens zijn hierbij ambities, doelen en beeldkwaliteitsniveaus voor de openbare ruimte vastgelegd.
Gemeentelijke structuurvisie 2025	2013	De structuurvisie is op 13-02-2014 door de gemeenteraad vastgesteld en geeft richting aan het ruimtelijk beleid tot 2025
Groene MetropoolRegio (Verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen, Regio-arrangement en regionale agenda).	v.a. 2023	De raad heeft op 15 december 2022 de Verstedelijkingsstrategie Onderzoeksagenda voor de gebiedsuitwerkingen vastgesteld. Hierbij is ook het "Wijzigingsdocument Verstedelijkingsconcept Arnhem-Nijmegen Foodvalley (Deel I) vastgesteld. Hierin zijn de kaders voor de verdere uitwerkingen vastgelegd. Het regioarrangement beschrijft de ambities, doelen en opgaven voor de fysieke leefomgeving. Al gemaakte keuzes in bijvoorbeeld de verstedelijkingsstrategie zijn hierin opgenomen, nieuwe opgaven en te maken keuzes worden geagendeerd. Vastgesteld door de raad op 30 oktober 2023. Op 4 juli heeft de gemeenteraad van Heumen besloten over o.a. de regionale agenda van de GMR. De gemeente Heumen heeft aangegeven zich te herkennen in de ambities en bijbehorende acties in de concept-regionale agenda 2025- 2028. Tevens heeft Heumen zich ingeschreven op alle vijf de opgaven.
Woondeal 2.0 Regio Arnhem-Nijmegen	2023	De raad heeft op 16 maart 2023 de regionale woondeal vastgesteld. Hierin zijn afspraken gemaakt m.b.t. o.a. gedeelte betaalbare woningen en betaalbare koop. Dit is het kader voor het gemeentelijk Woonbeleid.
Woonbeleid Gemeente Heumen	2024-2030	Hierin is het te voeren woonbeleid voor de komende jaren vastgelegd (als lokale uitwerking van de Woondeal 2.0). De raad heeft op 21 september 2023 besloten. Ook de rekenkamer van Heumen heeft hier onderzoek naar gedaan de raad heeft de aanbevelingen overgenomen (raad 6 juni 2024).
Omgevingswet	v.a. 2019	Sinds 2017 is de gemeente Heumen bezig met de implementatie van de nieuwe Omgevingswet. In februari 2019 heeft uw raad het document 'Ambitie en programmaplan Implementatie Omgevingswet' vastgesteld. Hiermee is vastgesteld dat we onder andere aan de slag gaan met het opstellen van een integrale Omgevingsvisie. In de raad van 21 april 2020 is het proceskader voor de op te stellen omgevingsvisie (waaronder ook de wijze van participatie) vastgesteld. Eind 2022 is het koersdocument (basis voor de omgevingsvisie) vastgesteld. In 2022 heeft de raad meerdere besluiten genomen gericht op de inwerkingtreding van de omgevingswet op 1 januari 2024 (inzake o.a. bindend adviesrecht, te delegeren onderwerpen, de verplichte participatie bij Bopa's, de verordening nadeelcompensatie, adviescommissie ruimtelijke kwaliteit).
Omgevingsvisie Heumen	v.a. najaar 23	Deze Omgevingsvisie bevat de belangrijkste ruimtelijke keuzes en contouren voor het grondgebied van de gemeente Heumen. Vastgesteld door de raad op 26 oktober 2023.

Programma 3

Beleidsstuk	Jaar	Inhoud
Strategische visie "Natuurlijk met iedereen".	2021	De visie bestaat uit een omschrijving van het doel 'een inclusieve samenleving'. De kracht en vitaliteit van onze gemeenschap staat centraal. Iedereen doet mee en vanuit diversiteit draagt iedereen bij. Naast dit doel kenmerkt de gemeente Heumen zich door een groene omgeving en duurzaamheid en veiligheid.
Directieplan en afdelingsplannen	jaarlijks	In het directieplan en de afdelingsplannen is de inzet van de organisatie van dat jaar beschreven.
Besturingsfilosofie	2008	Beschrijving van de uitgangspunten voor de inrichting en het functioneren van de organisatie. De hoofdlijnen zijn in 2015 herbevestigd.
HR-beleid gemeente Heumen: samenwerken aan een beter resultaat voor onze klanten. Personeelshandboek 2020	2020	Het P&O-beleid draagt bij aan de organisatiedoelstellingen en richt zich op de professionalisering van leiding en medewerkers om duurzaam inzetbaar te blijven .
Inkoop- en aanbestedingsbeleid	2024	Het gaat hierin om regelgeving voor wat betreft het inkopen en aanbesteden van goederen en diensten, een en ander gelet op de beginselen van het EU-verdrag en de daaruit voortvloeiende relevantie van de Europese en Nederlandse wetgeving.
Mandaatbesluit Heumen	2017	Hierin wordt geregeld wie bevoegd is om namens het bestuur besluiten te nemen, te ondertekenen en privaatrechterlijke rechtshandelingen te verrichten.
Kadernota Grip op Samenwerking gemeente Heumen	2013	Het afwegingskader van afspraken rondom de regionale samenwerking.
Informatiebeleidsplan 2024-2027 "Digitale agenda 2024-2027 Strategische opgaven"	2023	Ambities en ontwikkelingen op het gebied van Informatievoorziening en automatisering, gebaseerd op de gemeentelijke ambities op de digitale dienstverlening van de gemeente naar de burger, wettelijke kaders en landelijke ontwikkelingen.
Verordening burgerparticipatie 2015: Wet maatschappelijke ontwikkeling, Participatiewet en Jeugdwet	2015	Verordening over Burgeradviesraad (BAR)
Visienota "Versterking burgerparticipatie: voor een betere aansluiting op onze inwoners"	2015	Visienota versterking burgerparticipatie
Financiële verordening	2023	Hierin wordt nader ingegaan op de te hanteren uitgangspunten voor het financieel beleid en het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Heumen.
Treasurystatuut Gemeente Heumen	2017	In het statuut worden de kaders bepaald die verband houden met de uitoefening van de financieringsfunctie zoals het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige middelen tegen zo een zo gunstig mogelijk rendement en het beheersen van de hiermee gepaard gaande risico's zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's.

Controleverordening	2005	Deze verordening regelt de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie.
Verordening periodieke onderzoeken	2005	Deze verordening regelt de uit te voeren controles in het kader van doelmatigheid en rechtmatigheid en houdt verband met het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.
Verordening Rekenkamer gemeente Heumen 2022	2022	De rekenkamer voert onderzoek uit naar de (maatschappelijke) effecten van het gemeentelijk beleid, naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid, van het gemeentelijk beheer en van de gemeentelijke organisatie en naar de rechtmatigheid van het gemeentelijk beheer. Daarnaast onderzoekt de rekenkamer de doelmatigheid en doeltreffendheid van instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd.
Legesverordening Verordening Hondenbelasting Verordening onroerend zaakbelasting Verordening rioolheffing Verordening Marktgeden Diverse verordeningen baatbelasting	2023 2023 2023 2023 2023 1993,1996, 2007	Deze verordeningen regelen de vaststelling van de tarieven voor de leges en diverse belastingen en de baatbelasting vanwege de aanleg van diverse rioleringen.
Verordening Adviescommissie Bezwaarschriften Heumen 2022	2022	Deze verordening regelt de behandeling van bezwaarschriften
Verordening interne en externe klachtenbehandeling	2012	Deze verordening regelt de behandeling van klachten

---

Bijlage 2 Beleidsindicatoren per programma

Programma 1

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2024

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde Heumen	waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P1	onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2023	1,30%	2,40%	Ingrado	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
P1	onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	4,50	6,3	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
P1	onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2023	18,00	27,00	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
P1	sport, cultuur en recreatie	Niet-wekelijkse sporters	%	2022	44	46,4	meerdere bronnen	Het percentage niet -wekelijkse sporters
P1	sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	2023	542,5	836,6	meerdere bronnen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P1	sociaal domein	Netto arbeids-participatie	%	2023	74,1	73,1	CBS - Arbeidsdeel-name	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
P1	sociaal domein	Bijstands-uitkeringen	per 10.000 inw 18jreo	2023	195,3	344,8	CBS - Participatie Wet	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
P1	sociaal domein	Lopende re-integratie-voorziening	per 10.000 inw 15-65jr	2023	39,5	191,5	CBS - Participatie Wet	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar

P1	sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerk-arrangement	per 10.000 inw	2023	n.n.b.	700	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.
P1	sociaal domein	% kinderen in uitkeringsgezin	%	2022	4%	6%	CBS	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
P1	sociaal domein	% werkloze jongeren	%	2022	1%	1%	CBS	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	11,60%	13,50%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	n.n.b	0,30%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
P1	sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2023	0,30%	1,10%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.

Programma 2

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2024

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	waarde heumen	waarde nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P2	veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2023	1,2	2,50	meerdere bronnen	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2023	3,3	4,30	meerdere bronnen	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
P2	veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2023	0,9	1,3	meerdere bronnen	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2023	4,2	5,8	meerdere bronnen	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
P2	veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1000 inw. 12-17 jr	2023	6	9	Bureau Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
P2	veiligheid	Jongeren met delict voor rechter	%	2021	0%	1%	Verwey Jonker Instituut	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
P2	economie	Functie-menging	%	2023	42,7	54,2	meerdere bronnen	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
P2	economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	2023	172,9	181,8	LISA	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
P2	Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	x 1000 euro	2024	415	379	CBS	Bemiddelde WOZ waarde per woning
P2	Vhrosv	Demografische druk	%	2024	84,80%	70,00%	CBS	Het niet-actieve deel van de bevolking(0-19 jaar en >65 jaar) uitgedrukt als percentage van de actieve bevolking (20-65 jaar)

P2	Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2023	3,7	9,1	BAG/ABF	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons huishouden	in euro	2023	888	860	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een eenpersoonshuishouden
P2	Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons huishouden	in euro	2023	957	942	COELO	De jaarlijkse woonlasten voor een meerpersoonshuishouden
P2	volksgezondheid	Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2022	41	148	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
P2	volksgezondheid	Hernieuwbare elektriciteit	%	2022	30,7	41,30	berekening	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Programma 3

Overzicht beleidsindicatoren conform regeling minister BZK van 24 maart 2016.

De indicatoren zijn ontleend aan de website www.waarstaatjegemeente naar de situatie per 1 maart 2024

	taakveld	Indicator	eenheid	Laatste meting	Waarde Heumen	Waarde Nederland (gemiddelde)	Bron	Beschrijving
P3	bestuur en organisatie	formatie	fte per 1.000 inwoners	2023	6,8	niet bekend	programmarekening 2023	aantal f.t.e. per 1.000 inwoners Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	bezetting	fte per 1.000 inwoners	2023	6,8	niet bekend	programmarekening 2023	aantal f.t.e. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	apparaatskosten	kosten per inwoner	2023	559,12	niet bekend	programmarekening 2023	bruto loonsom programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	extern inhuur	(kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen)	2023	7,05%	niet bekend	programmarekening 2023	kosten inhuur externen als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen. Volgens paragraaf bedrijfsvoering programmarekening 2023
P3	bestuur en organisatie	overhead	%	2023	10,97%	niet bekend	programmarekening 2023	% van totale lasten

---

Bijlage 3 Reserves en voorzieningen

Staat van Reserves en Voorzieningen

	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo	Toename	Afname	Saldo
	31-dec-23	2024	2024	31-dec-24	2025	2025	31-dec-25	2026	2026	31-dec-26	2027	2027	31-dec-27	2028	2028	31-dec-28
Algemene reserve																
algemene reserve 31 dec. 2023	12.518.185			12.518.185												
resultaat boekjaar 2023	3.682.744	0	0	3.423.132												
verwacht resultaat 2024 vigs maandrapportage mrt/april 2024		0	259.612	0												
resultaat vigs. concept-meerjarenbegroting 2025-2028	0	0		0		715.215		848.000		909.999				170.019		
Onttrekking algemene reserve tbv onderhoudskosten sportvoorzieningen	0		66.405													
Onttrekking algemene reserve tbv kosten opstellen integraal huisvestingsplan	0		27.678													
Onttrekking algemene reserve tbv groot onderhoud sportcentrum Malden	0		336.083													
Onttrekking algemene reserve tbv kosten preventie (geïndiceerde zorg)	0		67.366													
Onttrekking algemene reserve tbv omgevingswet	0					366.803										
Subtotaal algemene reserves	16.200.929	0	757.144	15.443.785	0	1.082.018	14.361.767	0	848.000	13.513.767	0	909.999	12.603.768	0	170.019	12.433.749
Bestemmingsreserves																
Algemene dienst																
egalisereserve BUIG	44.109		44.109	0			0			0			0			0
beheer natuurgroen Keersluis (2012)	91.744		8.040	83.704		8.040	75.664		8.040	67.624		8.040	59.584		8.040	51.544
regionale samenwerking domein werk	66.759		0	66.759		0	66.759		0	66.759		0	66.759		0	66.759
risicoreserve sociaal domein (schommelfonds)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
parkeergarage Brede school	67.200	8.500	3.500	72.200	8.500	3.500	77.200	8.500	3.500	82.200	8.500	3.500	87.200	8.500	3.500	92.200
onderhoud sportzaal Brede school Malden	93.731	11.500	10.000	95.231	11.500	0	106.731	11.500	0	118.231	11.500	0	129.731	11.500	0	141.231
baten en lasten rioleringsstelsel	525.611	0	0	525.611	0	0	525.611	0	0	525.611	0	0	525.611	0	0	525.611
groenstructuurplan	27.939	0	0	27.939	0	0	27.939	0	0	27.939	0	0	27.939	0	0	27.939
exploitatiebijdrage investering riolering Buitengebied	293.307		34.748	258.559		33.461	225.098		32.809	192.288		30.888	161.400		29.600	131.799
erfpachtgronden De Laan 3	28.294	5.470		33.764	5.470		39.234	5.470		44.704	5.470		50.174	5.470		55.644
erfpachtgronden De Laan 4	16.365	3.106		19.472	3.106		22.578	3.106		25.684	3.106		28.790	3.106		31.897
erfpachtgronden De Laan 5	14.146	2.735		16.881	2.735		19.616	2.735		22.351	2.735		25.086	2.735		27.821
erfpachtgronden De Laan 13-1 (kavel 18)	11.987	1.195		13.182	1.195		14.377	1.195		15.572	1.195		16.767	1.195		17.962
erfpachtgronden De Laan 13-2 (kavel 19)	41.478	7.820		49.298	7.820		57.118	7.820		64.938	7.820		72.758	7.820		80.578
erfpachtgronden De Laan 15 (kavel 20)	6.338	2.260		8.598	2.260		10.858	2.260		13.118	2.260		15.378	2.260		17.638
erfpachtgronden De Laan 18-20	20.869		20.869	0			0			0			0			0
winstbestemming 2019 t.b.v. vernieuwing 2 verkeersregelininstallaties	94.756		0	94.756		94.756	0			0			0			0
winstbestemming 2019 t.b.v. klimaatakkoord	132.109		75.000	57.109		57.109	0			57.109		57.109	0			57.109
ruimtelijke visie duurzame energie	2.164		2.164	0		0	0		0	0		0	0		0	0
kapitaallasten aanbouw bibliotheek Maldensteyn Malden	152.820		51.459	101.361		51.033	50.328		50.328	0		50.328	0		50.328	0
omgevingswet	277.895	93.000	135.000	235.895	366.803	245.000	357.698		170.000	187.698		25.000	162.698		162.698	162.698
Onderhoudskosten sportvoorzieningen	0	66.405	35.000	31.405			31.405			31.405			31.405			31.405
Kosten opstellen integraal huisvestingsplan	0	27.678	27.678	0			0			0			0			0
Groot onderhoud sportcentrum Malden	0	452.933	89.054	363.879	116.850	61.368	419.361	116.850	61.297	474.914	116.850	74.559	517.205	116.850	67.058	566.997
Kosten preventie (geïndiceerde zorg)	0	67.366	67.366	0			67.366			67.366			67.366			67.366
Totaal bestemmingsreserves	2.009.621	749.968	536.621	2.222.969	526.239	497.158	2.252.050	159.436	325.974	2.085.512	159.436	141.987	2.102.961	159.436	108.198	2.154.199
Totaal reserves	18.210.550	749.968	1.293.765	17.666.754	526.239	1.579.176	16.613.817	159.436	1.173.974	15.599.279	159.436	1.051.986	14.706.729	159.436	278.217	14.587.948
Voorzieningen																
Verplichtingen en of risico's																
pensioenen huidige en voormalige wethouders	1.446.453	496.910	144.525	1.798.838	0	235.895	1.562.943	0	144.525	1.418.418	0	144.525	1.273.893	0	144.525	1.129.368
wachtgeld voormalige wethouders	87.890		54.758	33.132		33.132	0			0			0			0
verlofspaarregeling CAO personeel	175.112	85.501	80.380	180.233	30.000	25.000	185.233	30.000	25.000	190.233	30.000	25.000	195.233	30.000	25.000	200.233
regeling vervroegd uittreden (RVU)	45.000	19.395	33.050	31.345		29.410	1.935		1.935	0			0			0
personele regelingen	28.207	5.700	0	33.907	5.700	0	39.607	5.700	0	45.307	5.700	0	51.007	5.700	0	56.707
woonrijpmaken locatie Veldschuur	905		905	0			0			0			0			0
Subtotaal verplichtingen en of risico's	1.783.566	607.506	313.618	2.077.454	35.700	323.437	1.789.717	35.700	171.460	1.653.957	35.700	169.525	1.520.132	35.700	169.525	1.386.307
Egaliseren van groot onderhoud																
groot onderhoud gemeentehuis	700.040	90.275	119.865	670.450	90.275	168.650	592.075	90.275	77.109	605.241	90.275	212.344	483.172	90.275	184.695	388.752
groot onderhoud parkeergarage Maldensteyn	159.945	8.230	7.892	160.283	8.230	4.472	164.041	8.230	13.960	158.311	8.230	5.147	161.394	8.230	19.123	150.501
groot onderhoud sportcentrum Malden	336.083		336.083	0		0	0		0	0		0	0		0	0
meerjarenonderhoud drie molens	142.783	22.020	3.671	161.132	22.020	19.797	163.355	22.020	10.704	174.671	22.020	8.155	188.536	22.020	36.740	173.816
meerjarenonderhoud twee kerken	143.937	3.773	433	147.277	3.773	820	150.230	3.773	450	153.552	3.773	0	153.552	3.773	0	153.552
onderhoud wegen	370.798	431.275	460.069	342.004	431.275	460.069	313.660	431.275	460.069	285.316	431.275	460.069	256.972	431.275	460.069	228.628
groot onderhoud gemeente-werkplaats	10.589	14.345	2.500	22.434	14.345	2.500	34.279	14.345	2.500	46.124	14.345	8.987	51.482	14.345	8.987	56.840
Subtotaal egaliseren groot onderhoud	1.864.174	569.918	930.512	1.503.580	570.368	656.308	1.417.640	570.368	564.792	1.423.215	566.595	694.702	1.295.108	566.595	709.614	1.152.089
Door derden beklemde middelen																
onderhoud en egalisatie baten en lasten rioleringsstelsel	4.817.503		251.112	4.566.391		261.352	4.305.039		280.348	4.024.691		281.449	3.743.242		274.656	3.468.586
egalisatie afvalstoffenheffing	51.529	1.650	0	53.179	0	43.712	9.467	0	43.712	9.467	0	43.712	9.467	0	43.712	9.467
dubieuze vorderingen algemeen	114.124	15.000	15.000	114.124	15.000	15.000	114.124	15.000	15.000	114.124	15.000	15.000	114.124	15.000	15.000	114.124
dubieuze vorderingen sociaal	374.341	58.000	50.000	382.341	58.000	50.000	390.341	58.000	50.000	398.341	58.000	50.000	406.341	58.000	50.000	414.341
Subtotaal door derden beklemde middelen	5.357.497	74.650	316.112	5.116.035	73.000	370.064	4.818.971	73.000	345.348	4.546.623	73.000	346.449	4.273.174	73.000	339.656	4.006.518
Totaal voorzieningen	9.005.237	1.252.074	1.560.242	8.697.069	679.068	1.349.809	8.026.328	679.068	1.081.601	7.623.795	675.295	1.210.676	7.088.415	675.295	1.218.795	6.544.915
Totaal Reserves en Voorzieningen	27.215.787	2.002.042	2.854.008	26.363.823	1.205.307	2.928.985	24.640.145	838.504	2.255.575	23.223.074	834.731	2.262.662	21.795.144	834.731	1.497.012	21.132.862

Bijlage 4 Staat Vaste activa

Staat Vaste Activa 2025														2025							
Code	Code	Code	Omschrijving investering	Oorspronkelijk krediet	Begin jaar afschrijving	Tot en met	Tentijn	Ann/Lin/Fixe	Renteperc.	Boekwaarde per 01-01-25	Mutatie s per 01-	Mutatie boekjaar	Rentebij-schrijving investering	Afschrijving 2025	Aflossing 2025	Boekwaarde per 31-12-25	Hulpkolom rente (geh.jaar)	Hulpkolom rente (ged.jaar)	Rentelasten 2025	Totaal van de kapitaalsten 2025	T.I.v. product
Recapitulatie:																					
Materiele Vaste Activa:																					
Maatschappelijk nut																					
m	121	m121	gronden en terreinen	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
m	123	m123	bedrijfsgebouwen	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
m	124	m124	grond-, weg- en waterbouwkundige werken	14.249.404	-	-	-	-	-	6.809.516,60	1.260.311,23	-	-	393.522,47	-	7.676.305,37	16.130,32	18.904,67	35.034,99	428.557,46	-
m	125	m125	vervoermiddelen	800.000	-	-	-	-	-	-	800.000,00	-	-	-	-	800.000,00	-	800,00	800,00	800,00	-
m	126	m126	machines, apparaten en installaties	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
m	127	m127	overige materiële vaste activa	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal Maatschappelijk nut				15.049.404						6.809.516,60	2.060.311,23			393.522,47		8.476.305,37	16.130,32	19.704,67	35.834,99	429.357,46	
Economisch nut																					
e	121	e121	gronden en terreinen	31.098.320	-	-	-	-	-	3.539.010	-	-	-	21.166	-	3.517.845	7.078	-	7.078	28.244	-
ep	121	ep121	erfpachtgronden	725.450	-	-	-	-	-	451.725	-	-	-	-	-	451.725	13.454	-	13.454	13.454	-
e	123	e123	bedrijfsgebouwen	10.981.003	-	-	-	-	-	9.799.762,97	-	-	-	316.022,61	-	9.483.740,36	37.797,52	-	37.797,52	353.820,13	-
e	124	e124	grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)	0	-	-	-	-	-	15.425,62	6.000,00	-	-	4.347,11	-	17.078,51	30,85	6,00	36,85	4.383,96	-
e	125	e125	vervoermiddelen	32.490	-	-	-	-	-	212.946,60	19.000,00	-	-	33.981,26	-	197.965,34	425,89	19,00	444,89	34.426,15	-
e	126	e126	machines, apparaten en installaties	381.240	-	-	-	-	-	2.037.459,75	10.000,00	-	-	165.833,91	-	1.881.625,84	4.074,92	10,00	4.084,92	169.918,83	-
e	127	e127	overige materiële vaste activa	2.843.594	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal Economisch nut				46.022.057						16.056.330,39	35.000,00			541.350,52		15.549.979,87	62.860,81	35,00	62.895,81	604.246,33	
Economisch nut ivm heffingen																					
eh	121	eh121	gronden en terreinen	39.590	-	-	-	-	-	26.683,15	-	-	-	1.799,22	-	24.883,92	53,36	-	53,36	1.852,58	-
eh	124	eh124	grond-, weg- en waterbouwkundige werken (riolering)	11.389.971	-	-	-	-	-	6.531.861,14	1.252.200,00	-	-	211.398,71	-	7.572.662,42	201.555,42	18.783,00	220.338,42	431.737,13	-
eh	125	eh125	vervoermiddelen	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
eh	126	eh126	machines, apparaten en installaties	7.500	-	-	-	-	-	7.500,00	-	-	-	750,00	-	6.750,00	150,00	-	150,00	900,00	-
eh	127	eh127	overige materiële vaste activa	420.150	-	-	-	-	-	204.182,87	-	-	-	31.801,86	-	172.381,01	4.083,66	-	4.083,66	35.885,52	-
Subtotaal Economisch nut ivm heffingen				11.857.211						6.770.227,15	1.252.200,00			245.749,80		7.776.677,36	205.842,44	18.783,00	224.625,44	470.375,24	
Subtotaal materiele vaste activa				72.928.672						29.636.074,15	3.347.511,23			1.180.622,79		31.802.962,59	284.833,57	38.522,67	323.356,24	1.503.979,02	
Financiële vaste activa:																					
131			leningen aan woningcorporaties	8.600.000	-	-	-	-	-	5.375.000,00	-	-	-	215.000,00	-	5.160.000,00	214.474,44	-	214.474,44	214.474,44	-
132			overige langlopende leningen u/g	7.455.120	-	-	-	-	-	293.673,95	-	-	-	-	-	293.673,95	7.187,85	-	7.187,85	7.187,85	-
133			overige uitzettingen looptijd > 1 jaar	7.911.670	-	-	-	-	-	4.828.431,00	433.364,08	-	-	251.030,63	-	5.010.764,45	36.449,09	-	36.449,09	36.449,09	-
134			kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	709.345	-	-	-	-	-	739.866,88	-	-	-	-	-	739.866,88	1.479,73	-	1.479,73	1.479,73	-
Subtotaal financiële vaste activa				24.676.135						11.236.971,83	433.364,08			466.030,63		11.204.305,28	259.591,11		259.591,11	259.591,11	
Immateriële vaste activa:																					
135			bijdragen aan activa in eigendom van derden	8.762.196	-	-	-	-	-	5.663.871,25	-	-	-	222.449,50	-	5.441.421,75	11.327,75	-	11.327,75	233.777,25	-
112			kosten onderzoek en ontwikkeling	1.450.000	-	-	-	-	-	323.588,88	-	-	-	-	-	323.588,88	649,19	-	649,19	649,19	-
Subtotaal immateriële vaste activa				10.212.196						5.987.460,13				222.449,50		5.765.010,63	11.976,94		11.976,94	234.426,44	
Totaal Vaste Activa				107.817.003						46.860.506,10	3.780.875,31			1.403.072,28	466.030,63	48.772.278,50	556.401,62	38.522,67	594.924,29	1.997.996,57	

Bijlage 5 Afschrijvingstabel

AFSCHRIJVINGSTABEL 2025 GEMEENTE HEUMEN	
<i>afschrijvingsmethode: lineair tenzij anders vermeld</i>	
omschrijving van investering	Afschrijvingstermijn in jaren
<u>Immateriële vaste activa</u>	
<u>bijdrage activa in eigendom van derden:</u>	
> onderwijsgebouw plus inrichting	40
> uitbreiding onderwijsgebouw	40
> interne verbouwing onderwijsgebouw	40
> onderwijsk. vernieuwing/ontwikkeling	40
> cv in onderwijsgebouw	25
> verbetering brandveiligheid	40 maximaal
> binnenklimaat St. Joris	15
> inrichting terrein Vuurvogel	10
<u>kosten van onderzoek en ontwikkeling</u>	
ontwikkeling sportcomplex Malden	5
<u>Materiële vaste activa</u>	
<u>gronden en terreinen</u> >	geen afschrijving
erfpachtgronden	20
<u>(bedrijfs)gebouwen</u>	
werkplaats	40
interne verbouwing gemeentehuis	25
aanbouw bibliotheek gebouw Maldensteijn	40
sportcomplex Malden	40
inrichting sportcomplex malden	10
<u>grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>	
<u>riolering:</u>	
> pompen en gemalen	20
> perceelaansluiting buitengebied	25 annuïtair
> bergbezinkbassin	60
> bergbezinkleiding	60
> overstort	60
> bio-gasinstallatie	60
> randvoorzieningen	60
> maatregelen hemelwaterzorgplicht	60
> ombouw rioolstelsel Oude Kleefsaan	60
> afkoop riolering buitengebied	25
> persleiding plan Kruisberg	25
> aanpassing overstort Nederasselt	60
> rioolvervanging	60
> afkoppeling kansrijke objecten	60
> stuwputten en overstorten	60
> maatregelen wateroverlast	60
> randvoorzieningen	20
> waterberging	60
> aanpak HS2 problematiek	20
> optimalisatie persleiding	20
> telemetrie	10
> rioleringsprojecten GRP 2022-2027	70
groen sportcomplex Malden	40
terrein sportcomplex Malden	40

fietspad	20
fietspadenplan	25
snelfietsverbinding	20
wegreconstructies	20
herinrichting Kroonwijkplantsoen	25
reconstructie Looistraat	25
wijziging parkeergelegenheid Elshof	20
inrichting Dorpsplein Overasselt	20
centrumplan Malden	20
<u>algemene begraafplaats:</u>	
> berg- en stallingsruimte	20
> knekelput	40
> inrichting grafveld	10
> uitbreiding colombarium	40
vervoermiddelen	
electrische auto toezichthouder	5
electrische scooter	5
electrische voertuig Lokaal vervoer	5
aanhangwagen	10
kipper	15
schaftwagen	15
grondkar	10
machines, apparaten en installaties	
hardware	3
aanleg glasvezel	15
klepelmaaier	5
getrokken strooier	10
sneeuwschuiver	10
opzet strooier	10
rolbezem	7
machines gladheidsbestrijding	10
houtversnipperaar	10
hogedrukreiniger	10
rioolreinigingsmachine	10
waterton	12
stroomaggregaat	10
afzuiginstallatie	10
geluidsinstallatie raadszaal	10
verkeerssignaleringsbord	7
graveermachine	5
afwasmachine	10
zonnepanelen	20
portofoons	10
overige materiële vaste activa	
masten openbare verlichting	40
armaturen openbare verlichting	20
openbare verlichting fietspaden	15
software (aanschaf, implementatie, opleiding)	3
investeringen Informatiebeleidsplan	3
speelvoorzieningen	12
omvorming natuurlijk spelen	12
uitvoering natuurlijk spelen	12
glascontainers	10
papiercontainers	15
GFT containers	15
meubilair	10
Inrichting thuiswerkplek	5
luifel verwijfsplek jongeren	12

Bijlage 6 Lopende investeringen

Overzicht kredieten lopende investeringen 2025

Volg.nr.	Raads-programma 2023	Product-nummer	Omschrijving	Raads-besluit	Staat vaste activa reguliere exploitatie				Lopende projecten		
					Aangevraagd krediet	Mutaties t/m 2023	Mutaties 2024	Totaal uitgaven t/m 2024	Restant krediet beschikbaar per 31-12-2024	Over-schrijding	Onder-schrijding
GEACTIVEERDE INVESTERINGEN											
1	2		Openbare verlichting fietspaden	5-Nov-19	50.000	33.703	1.550	35.253	14.747		
2	2		Herinrichting Molenwijkpark	4-Nov-21	200.000	5.328	10.505	15.833	184.167		
3	2		Reconstructie Looistraat	5-Nov-19	350.000	25.615		25.615	324.385		
4	2		Groot onderhoud wegen 2024		800.000		400.000	400.000	400.000		
5	3		Inrichting thuiswerkplek	4-Nov-21	97.500	18.522	179	18.701	78.799		
Totalen					1.497.500	83.168	412.234	495.402	1.002.098		

Toelichting lopende investeringen

1. Openbare verlichting fietspaden

Er is helaas geen/onvoldoende duidelijkheid gekomen over de invullingswens voor deze investering en de locatie van deze extra verlichting. Provincie verbetert zelf de provinciale verlichting nabij fietspad Kluissestraat en het Laantje; bomen zijn reeds gesnoeid. Daarom is voorgesteld om de verlichting te plaatsen aan onder andere het Kandinskypad, de snelfietsroute Maas-Waalpad en Lierseweg maar gezien bestemmingplaneisen met natuuronderzoeken en dergelijke is dit nadien afgeraden. Er is in 2023 extra verlichting aan Hatertseweg, Parallelweg JJLudenlaan geplaatst. Over eventuele mogelijkheden voor verdere invulling in 2024 zal nog worden nagedacht.

2. Herinrichting Molenwijkpark

In 2021 is een start gemaakt met de planvorming voor de herinrichting van het park aan de Schoren in Malden. Inmiddels is een voorlopig ontwerp voor de herinrichting van het park en een concept beeldkwaliteitsplan voor de beoogde nieuwbouw opgesteld. Nadat een eerder subsidieverzoek was afgewezen, heeft de provincie voor dit project onlangs een subsidie van € 83.750 toegekend op grond van het project "Samen hitte aanpakken in Rijk van Maas en Waal". In september en oktober van 2024 wordt er een 'nieuw' parkontwerp gemaakt met de bewoners uit de wijk. Dan zal er ook aansluitend een nieuwe berekening worden gemaakt van de te maken kosten i.c.m. een planning. De verwachting is dat een deel in 2025 zal worden uitgegeven en het andere deel pas na oplevering van het appartementencomplex (medio 2027 op z'n vroegst).

3. Reconstructie Looistraat

De provincie Gelderland heeft in 2020 en nogmaals in 2022 kenbaar gemaakt geen medewerking te verlenen aan het toestaan van landbouwverkeer op de JJ Ludenlaan. Een verkeersbesluit om doorgaand landbouw verkeer te weren op de Looistraat in de bebouwde kom van Heumen is onderzocht maar daaruit is gebleken dat er geen geschikte alternatieve route beschikbaar is op het gemeentelijke wegennet. De realisatie van een landbouwpad in Heumen-west wordt verder uitgewerkt om beter zicht te krijgen op de kosten en de ruimtelijke impact van deze maatregel. Inmiddels is er een verkeersplateau gerealiseerd op de Looistraat - Verbindingsweg om de snelheid te remmen.

4. Groot onderhoud wegen 2024

Voor 2024 is er een opdracht voor integraal asfaltonderhoud gegeven en worden er enkele onverharde wegen verhard, werkzaamheden in Aechten- en Regulierenhof gedaan en scheurherstel wegen aangepakt. Naar verwachting kan er € 400.000 worden doorgeschoven naar 2025.

5. Inrichting thuiswerkplek

De gemeente Heumen wil hybride werken stimuleren en faciliteren. Voor het faciliteren van een thuiswerkplek is via de programmabegroting 2022 een krediet van € 97.500 beschikbaar gesteld voor 5 jaar.

Medewerkers kunnen voor hun thuiswerkplek maximaal €750 declareren. Er is in 2022 €14.500 gedeclareerd en in 2023 € 4.000. Het resterende krediet blijft beschikbaar tot en met 2026.

Bijlage 7 Tabel Weerstandsvermogen

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
1. Exploitatie				
• Algemene uitkering/Rijksbeleid	0,0	Slecht	€ 0	€ 0
<p>Scenario Het politieke klimaat in Nederland lijkt opportunistischer en daardoor minder stabiel. Een afgeleide van het rijksbeleid zijn de wettelijke gemeentelijke taken. Voor de uitvoering van onze taken zijn wij voor circa 65% afhankelijk van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Hiermee is dit onze belangrijkste bron van inkomsten. Door middel van circulaire worden gemeenten door het rijk geïnformeerd over de mutaties in het gemeentefonds. Door het minder stabiele rijksbeleid is het niet duidelijk hoeveel middelen wij van het Rijk ontvangen. Met name in het meerjarenperspectief geeft dat een onzekerheid. Vandaar dat hier geen bedrag opgenomen is, maar de algemene uitkering wel als risico wordt benoemd.</p> <p>Beheersmaatregelen. Jaarlijks wordt bij de kadernota en programmabegroting een dekkingsplan gepresenteerd waarbij, indien nodig, door middel van bezuinigingsmaatregelen en eventuele inkomstenverhogingen wordt aangegeven op welke wijze het begrotingstekort wordt gedekt. Desondanks bestaat het risico dat de uitvoeringsmaatregelen niet direct leiden tot daadwerkelijk bezuinigingen met het gevolg dat per jaar een verschil ontstaat tussen de raming en de realisatie.</p>				
• Compensatie Rijk voor jeugdzorg uitgaven	0,8	Slecht	€272.000	€ 217.600
<p>Scenario Er is een hervormingsagenda Jeugd opgesteld die gemeenten in staat moet stellen om het tekort op de jeugdzorg op te lossen c.q. te verminderen. Er bestaat nog veel onzekerheid over de haalbaarheid van de geboden oplossingen/maatregelen. Het is de vraag in hoeverre de ingeboekte besparingen (kunnen) worden gerealiseerd en zo niet, in hoeverre het rijk gemeenten hiervoor compenseert. De ingeboekte stelpost 2025 is hier als risico opgenomen.</p> <p>Beheersmaatregelen. Gedurende het jaar wordt gemonitord in hoeverre de budgetten jeugdzorg toereikend zijn voor de (verwachte) realisatie. Waar nodig wordt via de maandrapportage bijgestuurd en wordt de raad geïnformeerd.</p>				
• BCF	0,8	Slecht	€ 200.000	€ 160.000
<p>Scenario Per 2019 wordt in de septembercirculaire van het lopende jaar de voorlopige afrekening van het BCF verwerkt. Vanaf de begroting 2020 met bijbehorende meerjarenraming is in de meicirculaire een advies opgenomen dat die raming maximaal gelijk mag zijn aan de afrekening van het jaar ervoor. Onze provinciaal toezichthouder conformeert zich ook aan deze richtlijn. Dit betekent dat we uit mogen gaan van een stelpost van € 200.000 per jaar.</p>				
• Omgevingswet	0,4	Redelijk	€ 0	€ 0
<p>Scenario De omgevingswet is per 1 januari 2024 van kracht. Naast de invoering van de omgevingswet loopt de privatisering van de bouwkundige toets. Tot nu toe deden gemeenten dit en zaten de kosten verdisconteerd in de leges. Bij de privatisering lopen wij het risico dat wij wel dezelfde werkzaamheden moeten verrichten om te kunnen vergunnen en/of toezicht te houden, maar de gemaakte kosten niet (meer) kunnen worden verdisconteerd in de leges. De begroting 2025 is ingericht op de genoemde ontwikkelingen. Door de vorming van de bestemmingsreserve 'Invoering omgevingswet' kunnen tegenvallers worden opgevangen.</p>				
• Dividend	0,4	Redelijk	€ 150.000	€ 60.000
<p>Scenario. De gemeente ontvangt over enkele deelnemingen dividend. Waaronder van de BNG, DAR, MARN en Vitens. Voor 2025 is een raming voor dividend opgenomen van € 376.000. De daadwerkelijke uitkering kan echter lager uitvallen. Het risico wordt geschat op € 150.000. De wegingsfactor is 0,4.</p> <p>Beheersmaatregelen. De zeggenschap van de gemeente in de bepaling van de hoogte van het dividend is gelet op het aantal aandelen beperkt. Adequate beheersmaatregelen zijn niet te treffen.</p>				
2. Financiering				
• Garantstellingen en gewaarborgde geldleningen	0,2	Goed	€ 150.000	€ 30.000
<p>Scenario. De gemeente staat garant voor geldleningen van derden. Dit zijn Woningbouwverenigingen en instellingen van algemeen belang. Als de derde partij niet aan zijn verplichtingen voldoet, zal de gemeente aansprakelijk worden gesteld voor hun garantie. In totaliteit gaat het om waarborgen met een hoogte van € 10,9 miljoen (jaarrekening 2023). De kans dat een vereniging of instelling niet aan de verplichtingen richting de gemeente kan voldoen, wordt op basis van de historie op praktisch nihil geschat. Bovendien staat bij de</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
<p>hoogste garantstelling (tertiaire achtervang ten behoeve van woningcorporatie Oosterpoort) het bezit aan onroerend goed tegenover de garantstelling. Omdat het om een relatief hoog bedrag gaat, is toch een inschatting van het risico gemaakt. Aangenomen is dat de gemeente over een bedrag van € 6,0 miljoen daadwerkelijk risico loopt met de kans van minder dan 1 maal per 5 jaar. Het risico dat de gemeenten lopen is theoretisch. Het WSW neemt de verplichting over als de instelling niet meer aan haar verplichting kan voldoen. Pas als het garantievermogen van het WSW niet meer toereikend is worden de deelnemende gemeenten voor 25% aangesproken; de gemeente voor 25% en het rijk voor de overige 50%. Wij ramen een risico van 10% van de omvang van de gewaarborgde geldleningen. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. Het Centraal fonds volkshuisvesting beoordeelt de financiële positie van de coöperatie en de kredietverstrekkers informeren de gemeente over het verloop van de gegarandeerde leningen en de betaling van rente en aflossingen. De solvabiliteitspositie van Oosterpoort wordt positief gewaardeerd.</p>				
• Aan derden verstrekte leningen	0,2	Goed	€ 80.000	€ 16.000
<p>Scenario. De gemeente verstrekte tot 2009 als onderdeel van haar secundaire arbeidsvoorwaarden hypotheekleningen aan personeel. Ook aan sporthal Passelegt en stichting het Tweede huis zijn leningen verstrekt. Ultimo 2023 staat hiervan nog € 376.000 open. Daarnaast zijn in het kader van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting leningen verstrekt aan burgers, verenigingen en stichtingen. Het risico bestaat dat niet voldaan kan worden aan de betalingsverplichtingen. De gemeente heeft ultimo 2023 voor een bedrag van € 2,7 miljoen aan leningen verstrekt. Het risico dat de gemeente loopt is geschat op € 80.000. De wegingsfactor is 0,2.</p> <p>Beheersmaatregelen. De medewerkers aan wie een hypotheek is verstrekt hebben een arbeidsverhouding. De betaling van rente en aflossing verloopt via inhouding op de salarissen. Achterstanden in de betaling komen daardoor nauwelijks voor. Inmiddels mag door wijziging van de wet FIDO de gemeente geen hypotheekleningen meer verstrekken en zal de portefeuille worden afgebouwd.</p>				
3. Deelnemingen				
Algemeen				
• Verbonden partijen	0,6	Redelijk	€ 500.000	€ 300.000
<p>Scenario De gemeente Heumen heeft deelnemingen in verschillende verbonden partijen. De zeggenschap over verbonden partijen is veelal beperkt. Bij een gemeenschappelijke regeling (GR) heeft de gemeente een stem in het algemeen bestuur. Bij tegenvallende financiële resultaten wordt de rekening neergelegd bij de deelnemende partijen. Het totale risico van alle verbonden partijen wordt ingeschat op € 500.000. De wegingsfactor is 0,6. Voor inzicht in de risico's per verbonden partij wordt verwezen naar de paragraaf Verbonden Partijen.</p>				
4. Grondzaken				
• Grondexploitatie	0,6	Redelijk/slecht	€ 0	€ 0
<p>Scenario Op dit moment zijn er geen lopende grondexploitatie in de gemeente Heumen. Op dit moment is er dan ook geen risico. Wel wordt een aantal ontwikkelingen voorbereid. Zie hiervoor de paragraaf grondbeleid.</p> <p>Beheersmaatregelen. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.</p>				
• Vitaal Centrum Malden	0,0	Redelijk/slecht	n.t.b.	€ 0
<p>Scenario De woningbouw binnen VCM zijn met name ontwikkelingen waarbij de gemeente weinig tot geen risico loopt, aangezien de gemeente hier niet de risicodragende partij is. Maar om deze ontwikkelingen mogelijk te maken is een investering nodig in de openbare ruimte. Op dit moment wordt deze investering geschat op € 5,5 miljoen. De kapitaallasten zijn opgenomen in de begroting, maar het risico is dat de investering hoger uitvalt dan nu wordt geraamd. De wegingsfactor is 0,0, aangezien de raad er nog over moet besluiten.</p> <p>Beheersmaatregelen. Bij het raadsvoorstel voor een definitieve go, zal ook aandacht worden gegeven aan de risico's en hoe deze te beheersen.</p>				
• Ontwikkeling Kanaalzone	1,0	Redelijk/slecht	€ 12.000.000	€ 12.000.000
<p>Scenario Op 14 december 2023 heeft de gemeenteraad unaniem besloten tot aankoop van de betonfabriek om daarmee woningbouw in de Kanaalzone mogelijk te maken. Bij het openen van de grondexploitatie zal het dan voorziene verlieslatende resultaat worden gedekt door het treffen van een verliesvoorziening. Vooralsnog gaan we uit van een tekort van € 12 miljoen.</p> <p>Beheersmaatregelen Bij een verliesgevend grondexploitatie wordt tegenover het geprognosticeerde verlies een verliesvoorziening getroffen van dezelfde hoogte. Jaarlijks worden alle lopende grondexploitatie geactualiseerd en waar nodig vindt een mutatie van de verliesvoorziening plaats.</p>				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
5. Bedrijfsvoering				
• Cybersecurity en datalekken	0,2	Slecht	€ 2.200.000	440.000
<p>Scenario De gemeente werkt met privacygevoelige data, persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie. Bij een datalek kunnen de gevolgen voor het verlies aan bedrijfsinformatie, inwoners- of ondernemersgegevens groot zijn. Risico: Onjuist gebruik of verlies van persoonsgegevens of andere vertrouwelijke informatie en imagoschade.</p> <p>Verstoring in de dienstverlening door cybercriminaliteit hebben impact op de ICT-omgeving. De MGR beheert de ICT-omgeving en in de begroting 2025-2028 van de MGR worden diverse risico's benoemd op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Risico: Uitval van systemen of ICT-omgeving.</p> <p>Op basis van de AVG is de maximale boete 4% van de omzet. Bij een omzet van € 50 miljoen komt dat neer op € 2.000.000. Daarnaast zijn er kosten voor herstelwerkzaamheden van € 200.000 bij een mogelijke hack. Al met al wordt het risico ingeschat op € 2.200.000 met een wegingsfactor van 0,2</p>				
Beheersmaatregelen				
IT- audit compliance, bewustwordingsprogramma's, MDM, monitoring, autorisatiebeheer. CSIRT, kwetsbaarheden scans, 2FA, versleuteling.				
• Inflatie	0,6	Redelijk	€ 520.000	€ 312.000
<p>Scenario Prijsstijgingen worden in de regel gecompenseerd door het Rijk. Het risico is dat de inflatie hoger is dan de compensatie vanuit het Rijk. In de begroting zit voor circa € 26 miljoen aan uitgaven die gevoelig zijn voor inflatie. De kans bestaat dat de compensatie vanuit het rijk niet de daadwerkelijke prijsstijgingen dekken. Als risico is 2% van de inflatiegevoelige uitgaven opgenomen met een wegingsfactor van 0,6.</p>				
Beheersmaatregelen				
Via de tweemaandelijksse rapportages worden lopende budgetten gemonitord en waar nodig bijgesteld.				
6. Pandemie				
• Diverse	0,6	Slecht	€ 125.000	€ 75.000
<p>Scenario. Covid-19 is genormaliseerd naar een 'normale' griep. Dat betekent dat het periodiek zal oplaaien, maar niet meer leidt tot de verregaande maatregelen die we de afgelopen jaren hebben moeten ondergaan. De kans bestaat dat er een volgende pandemie komt die wellicht ernstiger is dan Covid-19. Het risico voor de gemeente is hierbij onvoorspelbaar. De wegingsfactor is 0,6</p>				
7. Open einde regelingen				
Sociale leefbaarheid				
• Participatiewet inkomensdeel	0,8	Slecht	€ 0	€ 0
<p>Scenario. De bijstandsuitkeringen worden gedekt uit de gebundelde rijksbijdrage die jaarlijks door het ministerie van SWZ wordt vastgesteld op basis van de landelijke ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten en de gemiddelde norm per cliënt. De gemeente is sinds 1 januari 2004 volledig financieel verantwoordelijk voor de uitkeringen en indien er een sterke stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden plaatsvindt, zal er ook meer geld benodigd zijn. Dit zal door het weerstandsvermogen opgevangen moeten worden omdat het gaat om een open-eind financiering. In de meerjarenbegroting is een prognose opgenomen van de ontwikkeling van het aantal bijstandsccliënten en het gemiddeld uitkeringsbedrag per cliënt. De gemeente streeft naar maximale uitstroom van cliënten en voert een actief beleid. Deze prognoses kunnen fluctueren door de economische omstandigheden.</p> <p>De werkloosheid kan fluctueren. Een deel van deze werkloze mensen zal uiteindelijk in de bijstand belanden. De kans van dit risico is niet te berekenen op basis van historische cijfers. Daarnaast zien we dat de rijksbijdrage van het inkomensdeel in de loop van het jaar kan wijzigen doordat het ministerie in de loop van het jaar tot bijstelling komt van de landelijke prognose van het aantal cliënten. Dit heeft directe gevolgen voor de ontwikkeling van de rijksbijdrage in het geval de gemeente achterloopt bij deze ontwikkelingen.</p>				
Beheersmaatregelen.				
Met het instellen van de bestemmingsreserve 'BUG' worden tekorten en overschotten geëgaliseerd.				
• WMO	0,4	Redelijk	€ 80.000	€ 32.000
<p>Scenario. Het betreft hier de bestaande uitvoering van de WMO voor huishoudelijke hulp vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen. Dit is een open einde financiering. De ramingen worden aan de hand van de laatst bekende ontwikkelingen aangepast bij het opstellen van de begroting voor het daarop volgende jaar. Door gewijzigde rijks- en lokale regelgeving zijn de uitgaven de laatste jaren teruggedrongen. Door de aangekondigde bezuinigingen van 40% is m.i.v. 2015 een gewijzigd regime voor de huishoudelijke hulp voorgesteld. Het risico dat hierdoor voor de gemeente ontstaat, valt nog niet te kwantificeren. Het risico wordt bepaald op 10% van het begrote bedrag ofwel € 80.000. De wegingsfactor is 0,4.</p>				
Beheersmaatregelen.				
De uitgaven worden periodiek gemonitord en via de maandrapportage waar nodig geactualiseerd.				

Risico naar categorie	Wegingsfactor	Mate van Inschatbaarheid	Geschat financieel gevolg bij voordoen. Bij reguliere risico's is de manier van dekking aangegeven.	Reëel financieel gevolg (= kans x fin. gevolg)
• Jeugdzorg	0,8	slecht	€ 675.000	€ 540.000
<p>Scenario: Naast de compensatie van het Rijk voor bestaande tekorten kunnen de jeugdzorguitgaven ook nog verder oplopen. Het risico is nu geschat op 15% van € 4,5 miljoen is € 675.000. De wegingsfactor is 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. De uitgaven worden periodiek gemonitord en via de maandrapportage waar nodig geactualiseerd.</p>				
• Participatiebudget	0,4	Redelijk	150.000	€ 60.000
<p>Scenario. De middelen voor de WSW waren onderdeel van het participatiebudget en werden ter beschikking gesteld aan het Werkbedrijf. Sinds 1 januari 2015 is instroom van WSW-cliënten niet meer mogelijk en wordt het budget afgebouwd. De afbouw van het budget wordt gebaseerd op de voorspelde uitstroom van cliënten uit de WSW. Vanaf 2023 is het participatiebudget geïntegreerd in de algemene uitkering. De voorspelde uitstroom is gebaseerd op een voorspelling van de verblijfskans op persoonsniveau. Jaarlijks wordt het budget aangepast op basis van de historie van de voorafgaande jaren waardoor het budget kan afwijken van de raming. Het risico dat het rijksbudget sneller daalt dan in de meerjarenbegroting van het Werkbedrijf is geraamd, wordt geschat op € 150.000 (10% van 1,5 miljoen, de rijksbijdrage). De wegingsfactor is 0,4.</p>				
• Bijzondere bijstand	0,8	Slecht	€ 30.000	€ 24.000
<p>Scenario. De bijzondere bijstand is een open einde financiering. Het risico wordt geschat op 10% van het begrote bedrag. Dit is een risico van ongeveer € 30.000. De wegingsfactor is 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. Ook hier geldt dat de schatting van het risico nog niet op vergelijkingsmateriaal is gebaseerd en steeds goed gecontroleerd zal moeten worden of deze nog reëel is. Zo niet, dan dient dit aangepast te worden binnen de begrotingscyclus.</p>				
• Statushouders	0,8	slecht	€ 50.000	€ 40.000
<p>Scenario. Gemeenten hebben tot taak te zorgen voor huisvesting van statushouders. Gemeente is huurder en tevens verhuurder van de panden en draagt het risico van exploitatie. De kosten en opbrengsten worden geraamd in de begroting maar kunnen afwijken van i.v.m. kostenoverschrijdingen en huurdering. Het risico is geschat op € 50.000 met een wegingsfactor van 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. Door toezicht en beheer van de accommodatie en zorg van een goede bezetting kunnen de risico's worden beperkt.</p>				
• Leerlingenvervoer	0,8	Redelijk	€ 15.000	€ 12.000
<p>Scenario. De risico's bij deze post worden gevormd door het aantal leerlingen dat er een beroep op doet en de kosten van de vervoerder. De regeling kent een open einde karakter en leerlingen die aan de voorwaarden voldoen komen in aanmerking voor een vergoeding of aangepast vervoer. Voor het daadwerkelijke vervoer is de gemeente afhankelijk van de markt voor vervoersbedrijven. Hiervan is op voorhand een redelijke inschatting te maken. Alleen bij de aanbesteding van het vervoer is niet in te schatten wat de uitkomsten zijn. De afgelopen vier jaar had de gemeente Heumen drie keer te kampen met een nadeel ten opzichte van de primitieve begroting. Het risico is geraamd op € 15.000 met een wegingsfactor van 0,8.</p> <p>Beheersmaatregelen. De Verordening leerlingenvervoer is aangepast aan de minimum wettelijke eisen. Daarnaast is het mogelijk dat ouders zelf het vervoer regelen en hiervoor een vergoeding ontvangen. De gemeente is steeds minder de organisator van het vervoer.</p>				
8. Juridisch				
Bedrijfsondersteuning				
• Bezwaarschriften en andere procedures	0,4	Redelijk	€ 1.500.000	€ 600.000
<p>Scenario. De gemeente kan geconfronteerd worden met bezwaarschriften en claims en procedurekosten met financieel nadelige gevolgen. Dergelijke claims vallen niet onder de aansprakelijkheidsverzekering. Het risico wordt geraamd op € 1.500.000. De wegingsfactor is 0,4.</p> <p>Beheersmaatregelen. Uitvoeringsmaatregelen en besluiten worden volgens de wettelijk voorgeschreven procedures uitgevoerd. Medewerkers en management zijn zich hiervan bewust. Periodiek zal door middel van workshops het besef van noodzaak van risicomanagement onder de aandacht worden gebracht. Besluiten door het college en raad worden getoetst door juridisch en financieel control. In de voorstellen is een apart onderdeel gewijd aan de risico's. Desondanks kan het voorkomen dat na een zorgvuldig besluitvormingsproces een claim wordt toegewezen.</p>				
Totaal risico's			€ 18.697.000	€ 14.918.600

Toelichting tabel

- De categorie waartoe een risico behoort.
- Risico:

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald gevolg. De risico's relevant voor het weerstandsvermogen, zijn die risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Reguliere risico's –risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn– maken geen deel uit van de risico's die met het weerstandsvermogen in verband staan. Hiervoor kunnen immers verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd.

- Voor het schatten van de kans op een optreden van een gebeurtenis hanteren we een wegingsfactor. Bij een kleine kans op manifestatie van het risico wordt een wegingsfactor van 0,2 toegepast op het gekwantificeerde risico. Bij een grote kans op manifestatie hanteren we een wegingsfactor van 0,8.
- Een uitspraak over hoeverre het financiële gevolg van een risico is in te schatten in termen van goed, redelijk, slecht of niet.
- Bij een niet-regulier risico is, waar mogelijk, aangegeven wat het financiële gevolg is als het risico zich voordoet.
- Het reële financiële gevolg (kans maal geschat financieel gevolg) van de niet-reguliere risico's. Na de tabel volgt op basis van de risicocategorisering voor elk risico een korte beschrijving.
- Grote risico's die zich slechts zeer zelden voordoen zijn niet meegenomen in de inventarisatie. Voor calamiteiten met extreme gevolgen is de algemene reserve bedoeld. Dan moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een grote natuurramp.
- Voor risico's die zich wel af en toe voordoen, maar waarvan geen tot weinig cijfers bekend zijn, vanwege het zeldzame karakter van het risico, is een kans van eenmaal per 10 jaar als voldoende 'voorzichtig' verondersteld.
- Als iets niet bekend is of niet is te berekenen staat in de tabel een streepje.

Bijlage 8 Algemene uitkering

Opgave berekening

Gemeente:	Heumen
Opgave:	MR meicirculaire 2024 (LP) (o.b.v. eigen
Circulaire:	Meicirculaire 2024 (nr. 2024 - 0000287430)
Jaar:	2025
Uitkeringsfactor:	Lopende prijzen 45:01,5
Uitgezette maatstaven:	maatstafnummers: 0, 3i, 6a, 6b, 6c, 7c, 7d, 7e, 7f,
Uitgezette maatstaven met niet-0 waarden:	maatstafnummers: 12a
Datum afgerond:	9-7-2024
Eigen toelichting:	
Datum rapport:	26-8-2024 11:54

Onderdeel A - Inkomstenmaatstaven

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht / %	Uitkering
1g-2 WOZ niet-woningen eigenaren	1.568.000,00	-0,3079	-482.787,20
1h-2 WOZ niet-woningen gebruikers	1.568.000,00	-0,2342	-367.225,60
1a Waarde woningen eigenaren	24.824.000,00	-0,0914	-2.268.913,60
Subtotaal			-3.118.926,40

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Gewicht	Bedrag in basis
8a-3 Bijstandsontvangers	246,33	5.124,19	1.262.258,80
2 Inwoners	16.936,00	374,77	6.347.104,72
7c-4 Huishoudens met laag inkomen boven drempel	907,6	3.762,65	3.414.981,14
12b-2 Inwoners met een migratieachtergrond	995	385,76	383.831,20
3c Eenpersoonshuishoudens	2.425,00	169,44	410.892,00
8b Loonkostensubsidie	22	5.124,19	112.732,18
4a Inwoners: jongeren jonger dan 18 jaar (vanaf uitkeringsjaar 2019)	3.007,00	562,59	1.691.708,13
8f-2 Doelgroepenregister gemeentelijke doelgroep	80	1.036,53	82.922,40
5d-2 Inwoners 75+ met drempel	1.125,84	1.348,63	1.518.341,60
7m-2 Laag opleidingsniveau met drempel	612,4	268,79	164.607,00
14a-2 Lokale centrumfunctie (max 20km)	13.850,00	10,86	150.411,00
14b-2 Regionale centrumfunctie (max 60km)	3.848,00	155,65	598.941,20
14c-2 Landelijke centrumfunctie	3.254,00	45,41	147.764,14
15h-3 Onderwijsachterstand	181,9	150,84	27.437,80
38 Bedrijfsvestigingen	2.287,00	134,78	308.241,86
36 Kernen	5	114.992,99	574.964,95
36a Kernen met 500 of meer adressen	2	75.166,66	150.333,32
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	668	31,4	20.975,20
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	2.723,46	13,42	36.548,82
32b-2 Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, miv septembercirc.	6.370,90	86,79	552.930,06
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	34	2.935,95	99.822,30
22 Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	95	10.743,51	1.020.633,45
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	34	7.925,10	269.453,40
22a Oppervlakte bebouwing woonkernen	95	6.818,51	647.758,45
19 Oppervlakte binnenwater	184	126,1	23.202,40
16 Oppervlakte land	3.970,00	39	154.830,00
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	3.970,00	25,72	102.108,40
24b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016)	7.924,00	11,8	93.503,20
25b-2 Woonruimten (vanaf UJR 2016, miv septembercirc. 2016) *	7.924,00	52,99	419.892,76
39 Vast bedrag	1	980.357,93	980.357,93
Subtotaal			21.769.489,81

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Uitkeringsfactor	1,457
Subtotaal (B x C (=uf))	31.718.146,65

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
56q Suppletie-uitkering nieuw verdeelstelsel 2023	334.756,00	334.756,00
Subtotaal		334.756,00

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatieuitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
170 Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en	90.476,00	90.476,00
205 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	25.784,00	25.784,00
223 Armoedebestrijding kinderen (DU)	53.010,00	53.010,00
274 Jeugdhulp kinderen in een AZC (DU)	12.204,00	12.204,00
280 Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen (DU)	7.062,00	7.062,00
421 Extra capaciteit BOAs (DU)	31.424,00	31.424,00
428 Wet kwaliteitsborging bouw (DU)	10.705,00	10.705,00
Subtotaal		230.665,00

Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein

Maatstaf	Berekende Aantallen	Uitkering
260 Participatie (IU)	1.242.282,00	1.242.282,00
Subtotaal		1.242.282,00

Onderdeel G - Aanvullingen van de gebruiker

Aanvullingen van de gebruiker	Opgave	Uitkering
Gemeenteposten:		
Afrekening ruimte onder BCF plafond		200.000,00
Rijksmiddelen Jz (max. 75% provincie)		0
Stelpost BCF-aandeel extra miljard v.a. 2027		0
Subtotaal		200.000,00

Totaal uitkering 2025:	30.606.923,25
-------------------------------	----------------------

Bijlage 9 Gemeentelijke tarieven

Overzicht gemeentelijke (leges)tarieven van meest voorkomende activiteiten					
Omschrijving	Grondslagen voor tarifiering	Tarief 2022	Tarief 2023	Tarief 2024	Tariefstijging
Onroerende zaakbelastingen (*1)	Eigenarenheffing woning	0,140700%	0,124900%		
	Eigenarenheffing niet-woning	0,358100%	0,364000%		
	Gebruikersheffing niet-woning	0,275800%	0,280400%		
Riolerect	Per eigendom	€ 159,85	€ 163,35	€ 166,85	2%
Afvalstoffenheffing	Een persoons huishouden	€ 143,75	€ 148,06	€ 159,50	7,73%
	Meer persoons huishouden	€ 198,30	€ 204,25	€ 220,00	7,71%
	Huisvuilzak	€ 1,16	€ 1,16	€ 1,16	0,00%
	Halve huisvuilzak	€ 0,75	€ 0,75	€ 0,75	0,00%
	Extra GFT bak	€ 70,80	€ 70,80	€ 72,50	2,40%
Hondenbelasting (*2)	Tarief per hond	€ 92,15	€ 94,35	€ 97,30	3,1%
	Kenneltarief	€ 396,45	€ 405,95	€ 418,55	3,1%
Lijkbezorgingsrechten (*3)					
<u>Grafrecht</u>					
Grafrecht graf uniform deel	30 jaar	€ 1.820,00	€ 1.830,00	€ 1.830,00	0,00%
Grafrecht graf uniform deel	20 jaar	€ 1.250,00	€ 1.270,00	€ 1.270,00	0,00%
Grafrecht graf uitbreidingsdeel (bos en park)	30 jaar	€ 3.020,00	€ 3.030,00	€ 3.030,00	0,00%
Urngraf	20 jaar	€ 1.250,00	€ 1.270,00	€ 1.270,00	0,00%
Urngraf	10 jaar	€ 680,00	€ 700,00	€ 700,00	0,00%
Columbariumelement	20 jaar	€ 1.250,00	€ 1.270,00	€ 1.270,00	0,00%
Columbariumelement	10 jaar	€ 680,00	€ 700,00	€ 700,00	0,00%
Columbariumelement	5 jaar	€ 430,00	€ 450,00	€ 450,00	0,00%
Verlenging graf uniform deel, urngraf, columbariumelement	10 jaar	€ 680,00	€ 700,00	€ 700,00	0,00%
Verlenging graf uniform deel, urngraf, columbariumelement	5 jaar	€ 430,00	€ 450,00	€ 450,00	0,00%
<u>Begraafrecht</u>					
Enkel graf uniform deel	persoon 12 jaar en ouder	€ 1.200,00	€ 1.250,00	€ 1.250,00	0,00%
Enkel graf uniform deel	persoon jonger dan 12 jaar	€ 500,00	€ 600,00	€ 600,00	0,00%
Dubbel graf uniform deel	op de tweede laag	€ 1.250,00	€ 1.305,00	€ 1.305,00	0,00%
Dubbel graf uniform deel	op de eerste laag	€ 805,00	€ 840,00	€ 840,00	0,00%
Uitzoeken van een graf uniform deel		€ 70,00	€ 70,00	€ 70,00	0,00%
Enkel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	persoon 12 jaar en ouder	€ 1.050,00	€ 1.120,00	€ 1.120,00	0,00%
Enkel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	persoon jonger dan 12 jaar	€ 675,00	€ 575,00	€ 575,00	0,00%
Dubbel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	op de tweede laag	€ 1.120,00	€ 1.170,00	€ 1.170,00	0,00%
Dubbel graf uitbreidingsdeel (bos en park)	op de eerste laag	€ 650,00	€ 675,00	€ 675,00	0,00%
Toeslag begrafenis zaterdag	(kinder)graf	€ 190,00	€ 205,00	€ 205,00	0,00%
<u>Grafbedekking en gedenkplaten</u>					
Voor het afgeven van een vergunning gedenkteken	graven uitbreidingsdeel (bos en park)	€ 150,00	€ 155,00	€ 155,00	0,00%
Graveerkosten gedenkplaat columbarium en urngraf	per teken	€ 4,50	€ 4,50	€ 4,50	0,00%
<u>Bestemming as of asbus</u>					
Bijzetten asbus in een bestaand graf	uniform deel of uitbreidingsdeel (bos en park)	€ 315,00	€ 325,00	€ 325,00	0,00%
Plaatsen asbus in een columbariumelement	1e asbus	€ 300,00	€ 300,00	€ 300,00	0,00%
Plaatsen asbus in een urngraf	1e asbus	€ 650,00	€ 650,00	€ 650,00	0,00%
Opmerking:					
<i>De leges m.b.t. de lijkbezorgingsrechten zijn berekend op basis van integrale kostendekkendheid.</i>					
Bouwleges (*3)	Tarientabel legesverordening				
Bouwkosten bedragen niet meer dan € 205.000	art. 2.3.1.1.1 van de legesverordening	€ 204,40	€ 209,30		-100,0%
2,35% van de bouwkosten met een minimumtarief van					
Bouwkosten meer bedragen dan € 205.000	art. 2.3.1.1.2 van de legesverordening				
2,12% van de bouwkosten boven de € 205.000 vermeerderd met de bouwkosten, genoemd in artikel 2.3.1.1.1					
Wijziging omgevingsvergunning	art. 2.3.1.1.3 van de legesverordening	€ 204,40	€ 209,30		-100,0%
Aanvraag vergunning aanlegactiviteit	art. 2.3.2.1 van de legesverordening	€ 1.121,05	€ 1.147,95		-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning (binnenplase afwijking)	art. 2.3.4.1 van de legesverordening	€ 1.121,05	€ 1.147,95		-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning (buitenplase afwijking)	art. 2.3.4.2 van de legesverordening	€ 1.121,05	€ 1.147,95		-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. sloop monument	art. 2.3.6.1.1 van de legesverordening	€ -			
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. sloop panden	art. 2.3.7.1.1 van de legesverordening	€ 271,65	€ 278,15		-100,0%
Aanvraag omgevingsvergunning i.v.m. aanleg uitrit/uitweg	art. 2.3.9 van de legesverordening	€ 276,80	€ 283,45		-100,0%
Gebruik bouwwerk in relatie met brandveiligheid					
vloeroppervlakte tot 500 m2	art. 2.3.5.1.1 van de legesverordening	€ 635,80	€ 651,70		-100,0%
vloeroppervlakte 500 m3 tot 1.500 m3	art. 2.3.5.1.2 van de legesverordening	€ 771,55	€ 790,85		-100,0%
vloeroppervlakte boven 1.500 m3	art. 2.3.5.1.3 van de legesverordening	€ 771,55	€ 790,85		-100,0%

Overzicht gemeentelijke (leges)tarieven van meest voorkomende activiteiten

Omschrijving	Grondslagen voor tarifiering	Tarief 2022	Tarief 2023	Tarief 2024	Tariefstijging
Overige gemeentelijke leges (*3)					
huwelijksrecht gemeentehuis	Tarientabel legesverordening (met BABS van de gemeente)	€ 420,00	€ 430,10		-100,0%
huwelijksrecht op zaterdag en zon- en feestdagen gemeentehuis	(met BABS van de gemeente)	€ 505,00	€ 517,10		-100,0%
huwelijk op locatie zaterdag en zon- en feestdagen (locatie naar keuze)	(met BABS van de gemeente)	€ 675,00	€ 691,20		-100,0%
huwelijk op locatie ma t/m vrijdag (locatie naar keuze)	(met BABS van de gemeente)	€ 590,00	€ 604,15		-100,0%
trouwboekje		€ 56,15	€ 57,50		-100,0%
trouwboekje gekaligrafeerd		€ 69,00	€ 70,65		-100,0%
gehandicaptenparkeerkaart		€ 37,30	€ 38,20		-100,0%
identiteitskaart		€ 68,50	n.n.b.		-100,0%
verklaring omtrent gedrag		€ 41,35	€ 41,35		-100,0%
rijbewijs		€ 41,60	€ 44,65		-100,0%
paspoort		€ 75,80	n.n.b.		-100,0%
bijschrijving kind		€ 9,20	n.n.b.		-100,0%
uittreksel burgerlijke Stand		€ 14,60	€ 14,95		-100,0%
Diverse vergunningen, o.a. (*3)					
aanvraag ventvergunning	art. 5.15 van de APV	€ 87,75	€ 89,85		-100,0%
aanvraag standplaatsvergunning voor 1 jaar	art. 5.18, van de APV	€ 450,50	€ 461,30		-100,0%
vergunning o.b.v. drank- en horecawet	art. 3 van de Drank- en Horecawet	€ 340,10	€ 348,25		-100,0%
aanvraag evenementenvergunning	artikel 2.25 van de APV	€ 87,75	€ 89,85		-100,0%
naspeuringen in het gemeentearchief, voor ieder besteed kwartier	artikel 1.10.1 van de legesverordening	€ 21,25	€ 22,00		-100,0%
verhuur leegstaande woonruimtes	artikel 1.12 van de legesverordening	€ 101,30	€ 103,75		-100,0%
aanvraag loterijvergunning	artikel 3 van de Wet op de kansspelen	€ 65,85	€ 67,45		-100,0%
Verhuur gemeentelijke sportzaal					
	Vast tarief per uur (per schoolseizoen)	€ 23,10	€ 24,30	€ 25,00	3%
	Incidenteel tarief per uur (per schoolseizoen)	€ 27,30	€ 28,70	€ 29,60	3%
Complexen grondexploitatie					
	n.v.t. Op dit moment geen gronden in exploitatie.				
Overige gemeentelijke gronden					
	Tarief per m2 overige gronden (excl. BTW)	€ 225,00	€ 250,00	€ 275,00	10,00%
	Tarief per m2 voor-reststroken nutsbedrijven (excl BTW)	€ 49,50	€ 49,50	€ 55,00	11,11%
	<u>Complex Kanaalzone</u> tarief per m2 excl. BTW			n.n.b.	
	<u>Complex Zilverberg</u> tarief per m2 excl. BTW			n.n.b.	
	erfgrenzenproject Zone A achterzijde (overdrachtsbelasting)	€ 150,00	€ 150,00	€ 150,00	0,00%
	erfgrenzenproject Zone B zijkant(overdrachtsbelasting)	€ 100,00	€ 100,00	€ 100,00	0,00%
	erfgrenzenproject Zone C voorzijde (overdrachtsbelasting)	€ 40,00	€ 40,00	€ 40,00	0,00%
Gemeentelijke interne uurtarieven					
	Medewerkers binnendienst	€ 85,00	€ 88,00	€ 91,00	3,41%
	Medewerkers buitendienst	€ 47,00	€ 50,00	€ 50,00	0,00%

(*1) Tarieven worden in december in Raad vastgesteld, waarbij het uitgangspunt is gelijke belastingdruk OZB t.o.v. 2023.

(*2) Tariefstijging volgens prijsinflatie mei-circulaire 2023

(*3) Vaststelling van gemeentelijke leges 2023 wordt besloten in Raadsvergadering van december 2023

Bijlage 10 Subsidies

Subsidieontvangers vrijwilligersorganisaties	2025
Vrienden van de Heemtuin Malden*	€ 7.728
Stichting Sportaccommodatie Passelêgt	€ 49.400
Fanfare "Vlijt en Volharding"*	€ 2.184
Fanfare "Wilhelmina"*	€ 1.390
Muziekvereniging Kunst na Arbeid*	€ 2.018
Stichting lokale media Heumen en Mook en Middelaar - GL8	€ 11.241
Verenigingsgebouw Terp*	€ 20.799
Stichting Verenigingsgebouw Overasselt (SVO)*	€ 42.614
Stichting Verenigingsgebouw Overasselt (SVO), Ojo	€ 5.076
St. Willebrord, Katholieke Bond van Ouderen Overasselt/Nederasselt*	€ 2.667
Katholieke Bond van Ouderen afdeling Heumen*	€ 1.340
Katholieke Belangenorganisatie voor senioren Malden*	€ 5.763
Jeugdvierdaagse comité Malden*	€ 1.092
OJO Overasselt	€ 1.653
Werkgroep Oranjefeesten Overasselt*	€ 593
Sinterklaascomite Heumen*	€ 566
Sint Nicolaascomité Overasselt*	€ 479
Sint Nicolaascomité Malden*	€ 2.108
Oranje en Sint Nicolaascomité Nederasselt*	€ 1.077
Heumen Ontspanning Jeugd (HOJ), Koningsdag*	€ 505
Toneelvereniging Steeds Hoger voor jeugdproducties*	€ 1.762
Stichting Scouting Malden*	€ 2.362
De Zonnebloem Heumen Malden*	€ 1.113
Stichting Vrijwillige Hulpdienst / Tafeltje Dekje Gemeente Heumen *	€ 1.060
Dorpsplatform Overasselt*	€ 1.077
Vereniging Belangenbehartiging Molenwijk*	€ 1.077
Kroonwijk Belangen Vereniging*	€ 1.077
Stichting Dorpsraad Nederasselt*	€ 1.077
Stichting Leergeld De Stuwwal*	€ 20.630
Stichting Hulpfonds Gemeente Heumen*	€ 20.040
Stichting Kledingbank Nijmegen en omgeving*	€ 1.944
Stichting Voedselbank Groesbeek en omstreken*	€ 3.059
Stichting Hulp bij Hartstilstand gemeente Heumen*	€ 11.144
Buurtbusvereniging Rijk van Nijmegen*	€ 1.325
Stichting BIZ Winkelcentrum Malden (huurders)	€ 25.000
Stichting Eigenaren BIZ Winkelcentrum Malden	€ 25.000
Stichting Overasselt Promotions*	€ 3.476
Stichting Buurderij De Lage Hof	€ 15.005
Stichting Buurderij De Lage Hof*	€ 5.888
Stichting Heemkunde Malden*	€ 1.961
Vereniging Erfgoedplatform gemeente Heumen*	€ 3.864
Stichting Ateliërmuseum Jac. Maris*	€ 9.809
Natuur Stichting Kadans*	€ 4.654
* Deze subsidies zijn geïndexeerd met 2,3%	

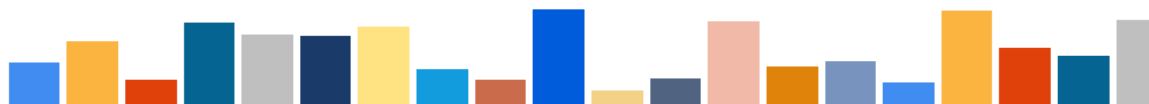

Bijlage 11 Meerjaren onderhoudsplannen

Meerjaren onderhoudsplan Gemeentehuis

Objectgegevens	Samenvatting	Level
005 - Gemeentehuis Malden	3544 m ²	1 Klasse
Kerkplein 6 6581AB Malden	148.602,72	2 -
Bouwjaar 1999	4193	3 -
Valuta €	218	

				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal		
00 Algemene voorzieningen				50.294	58.895	42.395	42.395	42.395	46.294	42.395	58.895	42.395	42.395	46.294	42.395	42.395	58.895	42.395	46.294	42.395	42.395	42.395	58.895	933.498		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E C y l c																							
0000.110.00B	Dagelijks onderhoud/klachten bouwkundig stelpost	3.544,00 BVO	1,10 1	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	3.898	77.968	
0000.120.00B	Dagelijks onderhoud/klachten installatie stelpost	3.544,00 BVO	2,20 1	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	7.797	155.936	
0000.312.00D	Inspectie NEN3140 stelpost	3.544,00 BVO	1,10 5	3.898					3.898					3.898					3.898						15.594	
0000.320.00A	Technisch advies derden stelpost (vluchtplategronden)	1,00 POST	1.500,00 0	1.500																					1.500	
0000.320.00A	Technisch advies derden stelpost (controle brandscheidingsen)	1,00 POST	2.500,00 0	2.500																					2.500	
0000.340.00D	Keuring lift stelpost	1,00 POST	250,00 1	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	250	5.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (noodverlichting)	1,00 POST	500,00 1	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	10.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (brandblussysteem)	1,00 POST	550,00 1	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	11.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (alarmcentrale)	1,00 POST	700,00 1	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	14.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (beveiligingssysteem)	1,00 POST	800,00 1	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	800	16.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (automatische deuren)	1,00 POST	1.100,00 1	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	22.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (carrillon)	1,00 POST	1.100,00 1	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	22.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (doormelding alarm)	1,00 POST	1.100,00 1	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	22.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (rolschermen)	1,00 POST	1.300,00 1	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300	26.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (lift)	1,00 POST	1.400,00 1	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	1.400	28.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (brandmeldcentrale)	1,00 POST	3.600,00 1	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	3.600	72.000
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (lichtbehandeling/technische installatie)	1,00 POST	10.300 1	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	10.300	206.000
0000.500.10Q	Algemeen schilderwerk birnen bijwerken / algemeen	1,00 POST	8.000,00 1	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000	160.000
0021100.00B	Steigerwerk algemeen stelpost	1,00 POST	16.500 6	16.500							16.500						16.500							16.500	66.000	
21 Buitenwand				200	2.296							2.296						2.296						7.088		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E C y l c																							
2102.110.00H	Spouwwand metselwerk herstellen	1,00 POST	200,00 0	200																					200	
2116.140.00C	Boelboord kunststof reinigen	280,00 M1	8,20 6		2.296							2.296						2.296							6.888	
2116.140.00L	Boelboord kunststof vervangen	280,00 M1	94,00 30																							
22 Binnenwand				207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	16.790	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E C y l c																							
2214.110.00B	Systeemwand verplaatsbaar panelen service (zalen) / beqane grond en 1e verdieping	46,00 M2	4,50 1	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	207	4.140
2214.110.00L	Systeemwand verplaatsbaar panelen vervangen (zalen) / beqane grond en 1e verdieping	46,00 M2	275,00 30												12.650										12.650	
23 Vloeren				500																					500	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E C y l c																							
2314.190.00L	Bordes diverse vervangen (staal)	1,00 M2	500,00 0	500																						
2314.190.00V	Bordes diverse vervangen (staal)	1,00 M2	500,00 0	500																					500	

			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal	
24 Trap en helling			3.200																				3.200	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	
2431.120.00L	Ladder staal vervangen (kooiladder)	6,40 M1	500,00	40	3.200																			3.200
27 Daken					3.729						3.729						3.729						11.87	
2704.100.610	Dakoverstek >300mm schilderwerk DK vervolg syst (0,35 mt breed) / dakniveau	52,00 M2	33,00	6		1.76					1.76						1.76						5.148	
2704.100.610	Dakoverstek >300mm schilderwerk DK vervolg syst (0,5 mt breed) / maaiveld	61,00 M2	33,00	6		2.013					2.013						2.013						6.039	
2704.110.00L	Dakoverstek hout vervangen	268,00 M1	160,00	30																				
28 Hoofdraagconstructie					198						198						198						594	
2810.100.610	Skeletdeel >300mm schilderwerk BU-DK vervolg syst / entree personeel	6,00 M2	33,00	6		198					198						198						594	
31 Buitenwandopening			165	47.872	165	308	1.293	127.667	165	36.080	165	308	1.293	6.644	5.049	36.080	165	308	5.935	30.371	165	36.080	336.275	
3120.100.70B	Raam hang-/sluitwerk algemeen service	193,00 STK	5,50	3		1.062				1.062						1.062						1.062	7.431	
3120.100.70L	Raam hang-/sluitwerk algemeen vervangen	193,00 STK	72,00	25				13.896															13.896	
3130.100.10R	Buitendeur schilderwerk BiBu vervolg syst	24,00 M2	38,50	12				924													924		1.848	
3130.100.410	Buitendeur schilderwerk DK vervolg syst	24,00 M2	38,50	6				924									924					924	3.696	
3130.100.70B	Buitendeur hang-/sluitwerk service	12,00 STK	5,50	3		66		66			66						66					66	462	
3130.100.70L	Buitendeur hang-/sluitwerk vervangen	12,00 STK	407,00	25												4.884							4.884	
3132.120.00B	Schuifdeur elektrisch service / hoofdentree	1,00 STK	165,00	1	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	3.300
3132.120.00L	Schuifdeur elektrisch vervangen / hoofdentree	1,00 STK	6.050,00	15										6.050										6.050
3141.100.20R	Kozijnwerk <300mm schilderwerk BiBu vervolg syst	2.623,00 M1	11,00	12				28.853														28.853	57.706	
3141.100.510	Kozijnwerk <300mm schilderwerk BU-DK vervolg syst	2.623,00 M1	11,00	6		28.853				28.853							28.853						28.853	115.412
3141.110.00L	Kozijnwerk hout vervangen	676,00 M2	790,00	50																				
3141.110.00Z	Kozijnwerk hout partieel herstellen	676,00 M2	7,20	6		4.867				4.867							4.867						4.867	19.469
3141.130.00C	Kozijnwerk aluminium reinigen / hoofdentree	13,00 M2	11,00	2		143		143		143			143				143				143		143	1.430
3141.130.00K	Kozijnwerk aluminium conserveren / hoofdentree	13,00 M2	22,00	6				286						286								286		858
3141.130.00L	Kozijnwerk aluminium vervangen / hoofdentree	13,00 M2	815,00	50																				
3141.200.80L	Waterslagen kitvoegen vervangen	211,00 STK	22,00	15		4.642																4.642	9.284	
3141.210.00V	Waterslagen keramisch vervangen	143,00 M1	50,00	0		7.150																		7.150
3141.220.70L	Waterslagen baksteen voegwerk vervangen	27,00 M1	27,50	25																				
3141.290.00L	Waterslagen diverse vervangen (kunststof)	5,00 M1	45,00	30																				
3142.311.00L	Screen handbediend <2000mm vervangen (rolschermen)	139,00 STK	600,00	25				83.400																83.400
3142.313.00L	Screen handbediend 3000-4000mm vervangen	3,00 STK	825,00	25																				
32 Binnenwandopening			7.183	209	2.084	4.943	209	209	28.853	209	209	1.133	209	1.059	1.133	209	209	7.183	209	209	1.133	209	57.003	
3210.120.00L	Rolluk elektrisch vervangen / begane grond	3,00 STK	1.270,00	25			3.810																	3.810
3230.100.70B	Binnendeur hang-/sluitwerk service / algemeen	168,00 STK	5,50	3	924				924				924									924		6.468
3230.100.70L	Binnendeur hang-/sluitwerk vervangen / algemeen	168,00 STK	165,00	20				27.720																27.720
3231.100.00V	Binnen draaideur (loopdeur) algemeen vervangen	3,00 STK	625,00	0		1.875																		1.875
3231.100.70B	Binnen draaideur elektr. deurdranger service (entree personeel) / begane grond	1,00 STK	44,00	1	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	44	880
3231.100.70L	Binnen draaideur elektr. deurdranger vervangen (entree personeel) / begane grond	1,00 STK	850,00	15										850										850
3232.120.00B	Schuifdeur elektrisch service (hoofdentree) / begane grond	1,00 STK	165,00	1	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	165	3.300
3232.120.00L	Schuifdeur elektrisch vervangen (hoofdentree) / begane grond	1,00 STK	6.050,00	15	6.050																	6.050		12.100
34 Balustrade en leuning																							1.050	1.050
3412.120.00L	Balustrade staal vervangen	14,00 M1	248,00	40																				
3422.120.00L	Leuning buiten staal vervangen	7,00 M1	150,00	40																			1.050	1.050
37 Dakopening			250																				250	
3722.211.00H	Dakluk hout bekleed zink herstellen (hang- sluitwerk vervangen)	1,00 POST	250,00	0	250																			250
3722.211.00L	Dakluk hout bekleed zink vervangen	1,00 STK	990,00	40																				

			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal		
41 Buitenwandafwerking			2.000		7.740						3.307						3.307						16.353		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4110.210.00L	Gevelafdichting kitvoeg vervangen	130,00	M1	34,10	20				4.433															4.433	
4110.330.00L	Gevelafdekking zink vervangen	45,00	M1	77,00	40																				
4111.122.00H	Gevelafwerklaag voegwerk platvol herstellen	1,00	POST	2.000,00	0	2.000																		2.000	
4112.160.00C	Gevelbekleding kunststof reinigen	167,00	M2	19,80	6			3.307			3.307						3.307							9.920	
4112.160.00L	Gevelbekleding kunststof vervangen	167,00	M2	127,00	30																				
42 Binnenwandafwerking																								37.506	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4211.111.00L	Wandafwerklaag tegelwerk sanitair vervangen / algemeen	399,00	M2	94,00	25			37.506																	37.506
43 Vloerafwerking			190	7.805	190	18.165	190	190	3.902	190	190	89.796	190	190	190	190	3.648	6.913	11.517	190	190	83.073	227.100		
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4321.230.00K	Vloerafwerklaag tegelwerk natuursteen in was	254,00	M2	8,80	6			2.235				2.235													6.706
4321.230.00K	Vloerafwerklaag tegelwerk natuursteen in was	308,00	M2	8,80	6			2.710				2.710													8.131
4321.230.00K	Vloerafwerklaag tegelwerk natuursteen in was	202,00	M2	8,80	6			1.778				1.778													5.333
4321.240.00L	Vloerafwerklaag tegelwerk sanitair vervangen	45,00	M2	116,00	25			5.220																	5.220
4321.240.00L	Vloerafwerklaag tegelwerk sanitair vervangen	34,00	M2	116,00	25			3.944																	3.944
4321.240.00L	Vloerafwerklaag tegelwerk sanitair vervangen	9,00	M2	116,00	25			2.088																	2.088
4322.110.00L	Vloerbekleding tapijt vervangen	638,00	M2	46,20	10							29.476													29.476
4322.110.00L	Vloerbekleding tapijt vervangen	700,00	M2	46,20	10							32.340													32.340
4322.110.00L	Vloerbekleding tapijt vervangen	456,00	M2	46,20	10							21.067													21.067
4322.120.00L	Vloerbekleding linoleum vervangen	7,00	M2	47,30	15			331																	662
4322.120.00L	Vloerbekleding linoleum vervangen	25,00	M2	47,30	15			1.183																	1.183
4322.120.00L	Vloerbekleding linoleum vervangen	129,00	M2	47,30	15			6.102																	6.102
4322.140.00K	Vloerbekleding hout in was/olie zetten	19,00	M2	10,00	1	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	190	3.800
4322.140.00L	Vloerbekleding hout vervangen	19,00	M2	182,00	30																				3.458
4322.310.00L	Entreemat inloopmat vervangen	32,00	M2	116,00	10				3.712																3.712
45 Plafondafwerking			20.741	50		79.596				50														100.535	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4512.100.00L	Systeemplafond algemeen vervangen (gangen) / algemeen	419,00	M2	49,50	20	20.741																			20.741
4512.100.00L	Systeemplafond algemeen vervangen (werkruimten) / algemeen	1.608,00	M2	49,50	20			79.596																	79.596
4522.150.00C	Plafondbekleding kunststof reinigen / entree personeel	9,00	M2	5,50	6		50			50							50								198
4522.150.00L	Plafondbekleding kunststof vervangen / entree personeel	9,00	M2	110,00	50																				
47 Dakafwerking			5.741	241	3.601	241	241	241	241	241	241	241	241	241	3.601	241	241	241	241	13.1933	241	241	3.519	152.019	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
4710.212.00L	Dakaansluiting loodslabben buitenblad vervangen	24,00	M1	38,50	40																				924
4710.214.00L	Dakaansluiting kunststof slabben vervangen	110,00	M1	16,50	40																				
4710.214.00M	Dakaansluiting kunststof slabben aanbrengen (loodvervangen)	10,00	M1	50,00	0	5.500																			5.500
4710.221.00L	Dakaansluiting loodfoketten vervangen	22,00	M1	149,00	40																				3.278
4710.290.00L	Dakaansluiting diverse vervangen (loodslabben onder pannen)	123,00	M1	61,00	40																				7.503
4710.330.00L	Dakrandafwerking zink vervangen	82,00	M1	38,50	40																				3.157
4711.100.00B	Vlakke dakafwerking algemeen service	439,00	M2	0,55	1	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	241	4.829
4711.141.00G	Vlakke dakafwerking EPDM grind nieuw pakket	439,00	M2	132,00	40																				57.948
4712.112.00C	Hellende dakafwerking betonpannen rechtleggen	840,00	M2	4,00	10			3.360							3.360										6.720
4712.112.00L	Hellende dakafwerking betonpannen vervangen	840,00	M2	74,00	40																				62.160
51 Warmteopwekking			800			800					800			11.000	800									15.000	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	E	Cy	1	c																			
5121.145.00D	Atmosf. gasketel wand HR >100kW keuring (DFP-AAA-77) / stookruimte	1,00	STK	400,00	4	400					400				400										2.000
5121.145.00D	Atmosf. gasketel wand HR >100kW keuring (DFP-AAA-78) / stookruimte	1,00	STK	400,00	4	400					400				400										2.000
5121.145.00L	Atmosf. gasketel wand HR >100kW vervangen (DFP-AAA-77) / stookruimte	1,00	STK	5.500,00	15									5.500											5.500
5121.145.00L	Atmosf. gasketel wand HR >100kW vervangen (DFP-AAA-78) / stookruimte	1,00	STK	5.500,00	15									5.500											5.500

				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal	
61 Centrale elektrische voorzieningen				275	8.432	10.175		45.545	3.132	275		15.125	3.132	275		159.500	3.132	2.255		3.575	3.132	275		258.235	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€ Cy 1 c																						
6100.100.00H Centrale elektrische voorziening algem. herstellen (vloerpotten raadsaal)	1,00	POST	2.000,00	0	2.000																				2.000
6111.300.00L Fotovoltaïsche cellen vervangen / dak	18,00	STK	825,00	20								14.850													14.850
6111.300.00L Fotovoltaïsche cellen vervangen / dak	181,00	STK	825,00	20											149.325										149.325
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen / luchtbehandeling	1,00	STK	1.650,00	10		1.650									1.650										3.300
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen / meterkast 5	1,00	STK	1.650,00	10		1.650									1.650										3.300
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen / meterkast 6	1,00	STK	1.650,00	10		1.650									1.650										3.300
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen (groep A en B) / meterkast 3	2,00	STK	1.650,00	10		3.300									3.300										6.600
6111.310.00L Omvormer fotovoltaïsche cellen vervangen (groep C) / meterkast 3	1,00	STK	1.650,00	10		1.650									1.650										3.300
6111.400.00K Noodverlichtingsunit incl. bekabeling accuset (NVG1+2) / stookruimte	18,00	STK	174,00	4	3.132				3.132				3.132				3.132					3.132			15.660
6111.400.00L Noodverlichtingsunit incl. bekabeling vervangen (NVG1+2) / stookruimte	1,00	STK	3.300,00	15	3.300															3.300					6.600
6151.112.00L Laagsp. hoofdverdelinr. 10-15 grp vervangen (HV/KG1+0) / technische ruimte hoofdverdeler	1,00	STK	17.500,00	30				17.500																	17.500
6151.211.00L Laagsp. verdeelrichting <10 groepen vervangen (gevel- en boomverlichting) / meterkast 1	1,00	STK	1.980,00	30				1.980																	1.980
6151.211.00L Laagsp. verdeelrichting <10 groepen vervangen (KKG1+0)	1,00	STK	1.980,00	30				1.980																	1.980
6151.211.00L Laagsp. verdeelrichting <10 groepen vervangen / waterontharder	1,00	STK	1.980,00	30													1.980								1.980
6151.212.00L Laagsp. verdeelrichting 10-15 grp vervangen (LKG 2+3) / servruimte	1,00	STK	2.390,00	30				2.390																	2.390
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG1+0) / meterkast 1	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG1+1) / meterkast 2	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG2+0) / meterkast 4	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG2+1) / meterkast 3	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG2+1) / meterkast 5	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6151.214.00L Laagsp. verdeelrichting 20-30 grp vervangen (LKG2+2) / meterkast 6	1,00	STK	3.570,00	30				3.570																	3.570
6171.100.00B Uitwendige bliksemafleidingsinst. service (aluminium)	1,00	STK	275,00	2	275	275		275	275	275		275		275	275		275		275	275					2.750
62 Krachtstroom																									
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€ Cy 1 c																						
6221.420.00L Elektr. verwarming ribbenbuiskechel vervangen (lintverwarming) / stookruimte/dak	1,00	STK	246,00	25																					
63 Verlichting					7.216	5.848			451		5.848	85.765	451	5.848						7.216	5.848				124.489
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€ Cy 1 c																						
6311.310.00L Armatuur algemeen BVO vervangen (LED)	3.544,00	BVO	24,20	20								85.765													85.765
6311.400.00L Lamp algemeen vervangen	3.544,00	BVO	1,65	5		5.848						5.848					5.848								23.390
6354.100.00K Calamiteiten centraal algemeen lamp vervangen	41,00	STK	11,00	5				451		451										451					1.804
6354.300.00L Vluichtverlichtingarmatuur centraal vervangen (LED)	41,00	STK	165,00	15	6.765																6.765				13.530
64 Communicatie					3.450				2.500	10.000	1.250				2.700		750								20.650
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€ Cy 1 c																						
6413.120.00L Tijdsignalering carillon vervangen (uurwerk)	1,00	STK	10.000,00	25				10.000																	10.000
6413.120.00L Tijdsignalering carillon vervangen (klokkenspel)	1,00	STK	30.000,00	50																					
6422.100.00L Intercominstallatie algemeen vervangen	1,00	STK	1.250,00	15						1.250															1.250
6424.100.00L Geluidsinstallatie algemeen vervangen	50,00	BVO	50,00	25				2.500																	2.500
6431.112.00L CCTV camera dome vervangen	1,00	STK	750,00	12		750											750								1.500
6431.120.00L CCTV monitor vervangen	1,00	STK	500,00	10		500									500										1.000
6432.120.00L CCTV opname apparatuur harddiskrecorder vervangen	1,00	STK	2.200,00	10	2.200										2.200										4.400

			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal	
65 Beveiliging			3.629	28.698	504	554	724	1.414	113.922	354	504	1974	1.564	1.435	504	354	15.671	1.414	26.757	354	504	574	201.408	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€	Cy	1	c																	
6511.110.00K	Brandmeldinstallatie centrale accuset	2,00	STK	110,00	5				220					220					220					880
6511.110.00L	Brandmeldinstallatie centrale vervangen	1,00	STK	6.400,00	15				6.400															6.400
6511.180.00L	Brandmeldinstallatie kabel+appendage vervangen	3.544,00	BVO	19,80	15				70,171															70,171
6511.210.00K	Omroep-/ontruimingsinst. centrale accuset	2,00	STK	110,00	5				220					220					220					880
6511.210.00L	Omroep-/ontruimingsinst. centrale vervangen	1,00	STK	5.000,00	15				5.000															5.000
6511.220.00L	Omroep-/ontruimingsinst. kabel+app. vervangen	3.544,00	BVO	8,80	15				31,187															31,187
6513.210.00B	Handblusser algemeen service (CO2)	1,00	STK	18,70	2	19		19	19		19		19		19		19		19		19			187
6513.210.00B	Handblusser algemeen service (schuim)	7,00	STK	18,70	2	131		131	131		131		131		131		131		131		131			1.309
6513.210.00K	Handblusser algemeen reviseren (CO2)	1,00	STK	72,00	5	72		72	72		72		72		72		72		72		72			288
6513.210.00K	Handblusser algemeen reviseren (schuim)	7,00	STK	72,00	5	504		504	504		504		504		504		504		504		504			2.016
6513.210.00L	Handblusser algemeen vervangen (CO2)	1,00	STK	200,00	20			200																200
6513.210.00L	Handblusser algemeen vervangen (schuim)	7,00	STK	200,00	20							1.400												1.400
6513.220.00B	Brandslanghaspel service	11,00	STK	24,20	1	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	266	5.324
6513.220.00K	Brandslanghaspel slang vervangen	11,00	STK	165,00	20	18,15																		18,15
6513.220.00Z	Brandslanghaspel alpersen	11,00	STK	44,00	5	484			484				484						484					1.936
6521.410.00K	Inbraaksignalering centrale algemeen accuset	2,00	STK	110,00	5				220					220										880
6521.410.00L	Inbraaksignalering centrale algemeen vervangen	1,00	STK	10.000	15			10.000											10.000					20.000
6521.460.00L	Inbraaksignalering kabel+appendage vervangen	3.544,00	BVO	4,40	15	15.594													15.594					31,187
6522.110.00K	Toegangscontrole centrale accuset	2,00	STK	110,00	5			220				220										220		880
6522.110.00L	Toegangscontrole centrale vervangen	1,00	STK	7.150,00	15													7.150						7.150
6522.170.00L	Toegangscontrole kabel+appendage vervangen	3.544,00	BVO	2,20	15													7.797						7.797
6522.400.00L	Elektrische deuropener vervangen (entree personeel) / begane grond	1,00	STK	421,00	15									421										421
6539.110.00L	Anti klimbeveiliging staal vervangen	2,00	M 1	116,00	30																			
6539.200.00H	Valbeveiliging herstellen (verwijderen van aanhaakpunten)	1,00	POST	250,00	0	250																		250
6541.100.00B	MIVA toilet noodsignaal service	2,00	STK	44,00	1	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	88	1.760
6541.100.00L	MIVA toilet noodsignaal vervangen	2,00	STK	1.045,00	20			2.090																2.090
66 Transport																								71.500
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€	Cy	1	c																	
6611.100.00K	Elektr. lift algemeen reviseren / lift	1,00	STK	4.400,00	20																			
6611.100.00L	Elektr. lift algemeen vervangen / lift	1,00	STK	71.500	50																			71.500
73 Keukenvoorzieningen				13.500						5.000														25.100
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€	Cy	1	c																	
7311.210.00L	Keukenblok eenvoudig vervangen (kantine) / begane grond	1,00	STK	1.100,00	20	1,100																		1,100
7311.220.00L	Keukenblok incl. bovenkast vervangen / verdieping 1	1,00	STK	2.200,00	20	2,200																		2,200
7311.220.00L	Keukenblok incl. bovenkast vervangen / verdieping 2	1,00	STK	2.200,00	20	2,200																		2,200
7311.220.00L	Keukenblok incl. bovenkast vervangen / algemeen	3,00	STK	2.200,00	20																		6,600	6,600
7311.230.00L	Keukenblok compleet incl. inbouwapp. vervangen (kantine) / begane grond	1,00	STK	8.000,00	20	8,000																		8,000
7320.100.00L	Grootkeukeninstallatie algemeen vervangen (vaatwasser) / kantine	1,00	POST	5.000,00	15					5,000														5,000
74 Sanitaire voorzieningen							21.332									826								22.158
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€	Cy	1	c																	
7411.200.00L	Toilet algemeen vervangen / algemeen	15,00	STK	545,00	25			8,175																8,175
7411.300.00L	Urinor algemeen vervangen / algemeen	5,00	STK	660,00	25			3,300																3,300
7411.400.00L	Wastafelcombinatie algemeen vervangen / algemeen	13,00	STK	495,00	25			6,435																6,435
7411.500.00L	Uitstortgootsteen algemeen vervangen / algemeen	4,00	STK	495,00	25			1,980																1,980
7411.620.00L	Douchegarrituurcombinatie vervangen / algemeen	2,00	STK	413,00	10			826								826								1,652
7412.320.00L	Opklapbare beugel vervangen / algemeen	4,00	STK	154,00	25			6,16																6,16
90 Terreinvoorzieningen								778																1.320
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	€	Cy	1	c																	
9063.230.00L	Terreinverlichting gevelstraler vervangen	2,00	STK	389,00	20			778																778
9063.230.00L	Terreinverlichting gevelstraler vervangen	9,00	STK	389,00	20																			3,501
9063.310.00L	Gevel-/plafondarmatuur klein vervangen	6,00	STK	220,00	20																			1,320
Totaal voor 218 activiteiten				119.865	168.650	77.109	212.344	184.695	182.679	203.303	103.301	76.039	243.843	51.097	80.253	215.710	107.607	123.273	71.051	243.360	153.715	133.144	221.017	2.972.054

Meerjaren onderhoudsplan Parkeergarage

Objectgegevens		Samenvatting		Level																				Totaal		
007 - Parkeergarage		BVO	1419 m2	1 Klasse																						
Kerkplein 6 5681AB Malden		Gemiddelde per jaar	17.326,42	2 -																						
Bouwjaar 1997		m2/jaar	12,21	3 -																						
Valuta €		activiteit	41																							
					2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal	
00 Algemene voorzieningen					5.622	5.622	7.183	5.622	5.622	5.622	5.622	7.183	5.622	5.622	5.622	5.622	7.183	5.622	5.622	5.622	5.622	7.183	5.622	5.622	198.680	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c	Cy																					
0000.110.00B	Dagelijks onderhoud/klachten bouwkundig stelpost	1.419,00 BVO	1,10	1	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	3.1218	
0000.120.00B	Dagelijks onderhoud/klachten installatie stelpost	1.419,00 BVO	1,10	1	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	1.561	3.1218	
0000.312.00D	Inspectie NEN3140 stelpost	1.419,00 BVO	1,10	5								1.561													6.244	
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (calamiteiten verlichting)	1,00 POST	150,00	1	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	3.000	
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (verwarming hellingbaan)	1,00 POST	350,00	1	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	7.000	
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (Noodstroomaggregaat)	1,00 POST	900,00	1	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	900	18.000	
0000.420.00T	Contract algemeen stelpost (ventilatiesysteem)	1,00 POST	1.100,00	1	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	1.100	22.000	
31 Buitenwandopening					200	200	200	200	7.020	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	10.820
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c	Cy																					
3132.220.00B	Overheaddeur (rol/sectionale) elektr. service	1,00 STK	200,00	1	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	4.000	
3132.220.00L	Overheaddeur (rol/sectionale) elektr. vervangen	1,00 STK	6.820,00	20					6.820																6.820	
32 Binnenwandopening						150	297		150			150		495	150			150	297		150			150	2.139	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c	Cy																					
3230.100.70B	Binnendeur hang-/sluitwerk service	3,00 STK	50,00	3					150			150			150			150							1.050	
3230.100.70L	Binnendeur hang-/sluitwerk vervangen	3,00 STK	165,00	20										495											495	
3240.100.20R	Kozijnwerk <300mm schilderwerk BI vervolg syst	27,00 M1	11,00	12					297											297					594	
43 Vloerafwerking						1.100																			1.100	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c	Cy																					
4321.400.00H	Vloerafwerklaag cement dekvloer herstellen (1313 m2)	1,00 POST	1.100,00	0	1.100																				1.100	
45 Plafondafwerking																73.854										73.854
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c	Cy																					
4522.140.00L	Plafondbekleding hwc-plaat vervangen	1.492,00 M2	49,50	30											73.854										73.854	
52 Afvoer								825	1.530															825	3.180	
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c	Cy																					
5212.390.00L	Goot prefab diverse vervangen (staal)	17,00 M1	90,00	30						1.530															1.530	
5236.300.00L	Vuilwaterpomp afvalwater vervangen (schacht Maldenstein) / schacht Maldenstein	1,00 STK	825,00	15					825													825			1.650	
57 Luchtbehandeling					400					8.900																9.300
	Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c	Cy																					
5751.100.00H	Luchtkanalen incl. ornament herstellen	1,00 POST	400,00	0	400																				400	
5771.413.00K	LAK 1,4-2,8m3/s reviseren (kast 1) / zolder	1,00 STK	4.450,00	30						4.450															4.450	
5771.413.00K	LAK 1,4-2,8m3/s reviseren (kast 2) / zolder	1,00 STK	4.450,00	30						4.450															4.450	
5771.413.00L	LAK 1,4-2,8m3/s vervangen (kast 1) / zolder	1,00 STK	11.200	30																						
5771.413.00L	LAK 1,4-2,8m3/s vervangen (kast 2) / zolder	1,00 STK	11.200	30																						

				2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	Totaal	
58 Regeling klimaat en sanitair						5.500									2.500									8.000	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																						
5820.100.00K	Centrale regelkast klimaat algemeen reviseren (wegdekverwarming)	1,00 STK	2.500,00	20											2.500									2.500	
5820.100.00L	Centrale regelkast klimaat algemeen vervangen (wegdekverwarming)	1,00 STK	5.500,00	20		5.500																		5.500	
61 Centrale elektrische voorzieningen						330		3.960			330	23.800				330						330		29.080	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																						
6111.111.00K	Noodstroomaggregaat <35kV A accuset / NSA ruimte	1,00 STK	330,00	5		330					330					330						330		1.320	
6111.111.00L	Noodstroomaggregaat <35kV A vervangen / NSA ruimte	1,00 STK	23.800	35								23.800												23.800	
6151.211.00L	Laagsp. verdeelinrichting <10 groepen vervangen (fietsenkelder en nsa-ruimte)	2,00 STK	1.980,00	30				3.960																3.960	
62 Krachtstroom								2.200											2.200					4.400	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																						
6221.500.00F	EVBox vervangen	1,00 STK	2.200,00	10				2.200											2.200					4.400	
63 Verlichting					350	150		2.341			140		2.341			150		2.341				150	36.681	45.645	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																						
6311.301.00H	Armatuur algemeen BVO herstellen (LED)	1,00 POST	350,00	0	350																			350	
6311.301.00L	Armatuur algemeen BVO vervangen (LED)	14 19,00 BVO	24,20	20																				34.340	
6311.400.00L	Lamp algemeen vervangen	14 19,00 BVO	165	5				2.341					2.341					2.341						2.341	
6354.100.00K	Calamiteiten centraal algemeen lamp vervangen (LED)	6,00 STK	25,00	5		150					150				150							150		600	
6354.300.00L	Vluchtverlichtingarmatuur centraal vervangen (LED)	6,00 STK	165,00	15							990													990	
64 Communicatie						1.800												1.800						3.600	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																						
6431.112.00L	CCTV camera dome vervangen	4,00 STK	450,00	12		1.800												1.800						3.600	
65 Beveiliging					500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	18.000
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																						
6535.200.00B	Gas-/CO detectiesysteem parkeergarage service	10,00 STK	50,00	1	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	10.000
6535.200.00L	Gas-/CO detectiesysteem parkeergarage vervangen	10,00 STK	800,00	20																				8.000	
71 Verkeersvoorzieningen						400									3.581									3.981	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																						
7112.100.10Q	Bewegwijzering schilderwerk BI bijwerken	1,00 POST	400,00	0	400																			400	
7112.100.10R	Bewegwijzering schilderwerk BI vervolg syst	93,00 M2	38,50	12											3.581									3.581	
90 Terreinvoorzieningen						1.320						10.000						3.430						14.750	
Activiteit	Hoeveelheid	Norm	B T c																						
9032.113.00L	Hekwerk spijlhek >2m hoogte vervangen	18,00 M1	160,00	30														2.880						2.880	
9034.220.00L	Draaipoort looppoort staal vervangen	1,00 STK	550,00	30														550						550	
9062.300.00L	Elektr. krachtvoorz. wegdekverwarming vervangen / hellingbaan	1,00 POST	10.000	30								10.000												10.000	
9063.320.00L	Gevel-/plafondarmatuur middelgroot vervangen	4,00 STK	330,00	20	1.320																			1.320	
Totaal voor 41 activiteiten					9.892	6.472	15.960	7.147	21.123	17.422	6.322	9.503	40.122	9.158	6.472	83.756	10.863	6.472	14.190	8.522	6.472	8.363	7.147	51.153	346.528

Meerjaren onderhoudsplan Molens

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

81

STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul desgewenst een j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)	
											2023	2024	2025	2026	2027	2028			Planjaar 1 bedragen
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Indirecte kosten																			
Algemene bouwplaatskosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Algemene kosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene kosten												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Winst en risico 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. winst en risico												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Werken buiten de aanneemsom																			
Coördinatievergoeding en ABK 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. werken buiten de aanneemsom												34.660,00	270,00	120,00	5.520,00	120,00	4.770,00	45.460,00	
Invoorzien 5,00%												j		j					
Subtotaal incl. invoorzien												1.793,00	0,00	0,00	276,00	0,00	238,50	2.247,50	
												36.393,00	270,00	120,00	5.796,00	120,00	5.008,50	47.707,50	
Directiekosten																			
Opstellen instandhoudingsplan 3,22%													1.536,18					1.536,18	
Jeenlijke begeleiding 7,36%												j		j					
Subtotaal incl. directiekosten												2.676,52	0,00	0,00	426,59	0,00	368,63	3.473,74	
Orgelherstel												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Orgeladviseur 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Invoorzien orgel 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Bouwhistorisch onderzoek												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Monumentenwacht of andere deskundige (abonnement en periodieke inspectie)												0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	3.000,00	
Kosten accountant												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Diverse adviseurs												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. directiekosten												40.607,71	1.270,00	120,00	7.222,59	120,00	6.377,13	55.717,42	
Lees 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
CAR-verzekering 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. lees en CAR												40.607,71	1.270,00	120,00	7.222,59	120,00	6.377,13	55.717,42	
Indexeringspercentage 2,00%												2,00%	4,04%	6,12%	8,24%	10,41%	12,62%		
Indexeringsbedrag												812,16	51,31	7,34	595,37	12,49	804,55	2.283,22	
Subtotaal incl. indexering												41.419,86	1.321,31	127,34	7.817,96	132,49	7.181,68	58.000,64	
BTW 21,00%												8.698,17	277,47	26,74	1.641,77	27,82	1.508,16	12.180,13	
BTW terug (percentage invullen zonder - tekens) 100,00%												-8.698,17	-277,47	-26,74	-1.641,77	-27,82	-1.508,16	-12.180,13	Volgens uw opname is de BTW (gedeeltelijk) verrekenbaar en daarom is dit percentage aangepast (artikel 4.5m, hoofdstuk 1.3 (11.04) Leerraad).
TOTAAL GENERAAL												41.420	1.321	127	7.818	132	7.182	58.001	

BASISGEGEVENS										RCE-standaardbegrotingsmodel gebouwd (d.d 15-10-2021)										RCE berekening subsidiebele kosten	
Rijksmonumentnummer	32130			Eerste jaar planperiode	2023													naam adviseur		Wouter Platler	
Monumentnaam (indien van toepassing)	De Meesmolen			Periodejaar	15-2-2022													datum		31-12-22	
Zelfstandig onderdeel				Standaard uurtarief	€ 45													oms nummer		1196726100	
Monumentadres	Molenweg 1			Opsteller plan	R. de Bruijn																
Postcode en plaats	6612 AE Nederasselt																				
STABU-eede en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul de gewenste een j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidiebel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)			
											2023	2024	2025	2026	2027	2028			Planjaar 1 bedragen	Planjaar 2 bedragen	Planjaar 3 bedragen
00 Algemeen																					
periodieke controle brandblusmiddelen	1	post		0,00		0,00	50,00	50,00		50,00											
periodieke controle bliksembeveiliging	1	post		0,00		0,00	150,00	150,00		150,00											
bedrijfsing sanitasiers in molenkast en onderstoren	1	post		0,00		0,00	20.000,00	20.000,00		20.000,00											
Subtotaal 00				0,00		0,00	20.200,00	20.200,00		20.200,00											
05 Bouwplaatsvoorzieningen																					
hoogwerker voor behandelen shingles	2	dag		0,00		0,00	450,00	900,00		900,00											
hoogwerker voor schilderen	1	post		0,00		0,00	1.000,00	1.000,00		1.000,00											
Subtotaal 05				0,00		0,00	1.900,00	1.900,00		1.900,00											
24 Ruwbouwtimmerwerk																					
herstellen rechtur deurstijl bij molen deur	1	post		0,00		0,00	1.250,00	1.250,00		1.250,00											
Subtotaal 24				0,00		0,00	1.250,00	1.250,00		1.250,00											
30 Keuzen, ramen en dauren																					
herstel deurstijlen en beter vast zetten	4	post		0,00		0,00	450,00	1.800,00		1.800,00											
Subtotaal 30				0,00		0,00	450,00	1.800,00		1.800,00											
32 Trappen en balustraden																					
aanbrengen tussenleuningen trap	2	st		0,00		0,00	300,00	600,00		0,00											
Subtotaal 32				0,00		0,00	300,00	600,00		0,00											
33 Dakbedekkingen																					
schoon maken schakel en behandelen	50	m2		0,00		0,00	60,00	3.000,00		3.000,00											
aanbrengen opstaphandgreep op stormscheld	1	post		0,00		0,00	200,00	200,00		200,00											
Subtotaal 33				0,00		0,00	260,00	3.200,00		3.200,00											
43 Metaal- en kunststofwerk																					
aanbrengen extra stropen bovenas	2	st		0,00		0,00	500,00	1.000,00		1.000,00											
Subtotaal 43				0,00		0,00	500,00	1.000,00		1.000,00											
46 Schilderwerk																					
schilderwerk staart, trap en bordes	80	m2		0,00		0,00	80,00	6.400,00		6.400,00											
schilderwerk kast achter en zijanten	135	m2		0,00		0,00	80,00	10.800,00		10.800,00											
bedwerk schakel voorzide	35	m2		0,00		0,00	60,00	2.100,00		2.100,00											
schilderwerk windborden en kluiten	24	m2		0,00		0,00	80,00	1.920,00		1.920,00											
schilderwerk voorkeuvelens	6	m2		0,00		0,00	80,00	480,00		480,00											
schilderwerk dauren	4	m2		0,00		0,00	80,00	320,00		320,00											
schilderwerk stalen roeden en askop 1 x per 15r	46	m2		0,00		0,00	0,00	0,00		0,00											
Subtotaal 46				0,00		0,00	320,00	22.020,00		22.020,00											
90 Werktuigbouwkundige installaties in molens en gemalen																					
beter vast zetten insteekop in houten as	1	post		0,00		0,00	3.000,00	3.000,00		3.000,00											
beter vast zetten haak voor steenspl	1	post		0,00		0,00	350,00	350,00		350,00											
Subtotaal 90				0,00		0,00	3.350,00	3.350,00		3.350,00											
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden											33.600,00	50,00	14.720,00	50,00	6.800,00	50,00	56.270,00				

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

1

STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul deegwenst een j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)						
											2023	2024	2025	2026	2027	2028			Planjaar 1 bedragen	Planjaar 2 bedragen	Planjaar 3 bedragen	Planjaar 4 bedragen	Planjaar 5 bedragen	Planjaar 6 bedragen
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00						
Indirecte kosten																								
Algemene bouwplaatskosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00						
Algemene kosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. algemene kosten												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00						
Winst en risico 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. winst en risico												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00						
Werken buiten de samenkomst																								
Coördinatievoorziening en ABK 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. werken buiten de samenkomst												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00						
Onvoorzien 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. onvoorzien												33.800,00	50,00	14.720,00	50,00	6.600,00	50,00	55.270,00						
Directiekosten																								
Opstellen instandhoudingsplan 3,22%												1.779,59						1.779,59						
Jaarlijkse begeleiding 7,36%												2.487,68	3,09	1.083,38	3,09	485,76	3,68	4.067,87						
Orgelherstel												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Orgeladviseur 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Onvoorzien orgel 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Bouwhistorisch onderzoek												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Monumentwacht of andere deskundige (abonnement en periodieke inspectie)												0,00	1.100,00	0,00	1.100,00	0,00	1.100,00	3.300,00						
Kosten accountant												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Diverse adviseurs												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. directiekosten												38.067,27	1.183,88	15.803,38	1.183,88	7.085,76	1.183,88	64.417,57						
Leges 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
CAR-verzekering 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. leges en CAR												38.067,27	1.183,88	15.803,38	1.183,88	7.085,76	1.183,88	64.417,57						
Indexeringspercentage 2,00%												2,00%	4,04%	6,12%	8,24%	10,41%	12,62%							
Indexeringsbedrag												761,35	46,61	967,26	95,10	737,49	145,55	2.763,99						
Subtotaal incl. indexering												38.828,72	1.200,29	16.770,69	1.268,78	7.823,25	1.329,23	67.170,96						
BTW 21,00%												8.154,03	252,06	3.521,84	262,24	1.642,66	272,84	14.105,90						
BTW terug (percentage invullen zonder -teken) 100,00%												-8.154,03	-252,06	-3.521,84	-262,24	-1.642,66	-272,84	-14.105,90	Volgens uw opgave is de BTW (gedeeltelijk) verrekenbaar en daarom is dit percentage aangepast (artikel 4.51m, hoofdstuk 1.3 (01.04) Lidskad).					
TOTAAL GENEERAAL												38.828,72	1.200,29	16.770,69	1.268,78	7.823,25	1.329,23	67.170,96						

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

BASISGEGEVENS										RCE-standaardbegrotingsmodel gebouwd (d.d 15-10-2021)										RCE berekening subsidieerbare kosten					
Rijksmonumentnummer	402888			Eerste jaar planperiode	2023							Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed		naam adviseur		Wouter Pleffer									
Monumentnaam (indien van toepassing)	Molen Zekiersriet			Peildatum	15-2-2022							Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap		datum		8-11-22									
Zelfstandig onderdeel				Standaard uurtarief	€ 45									oms nummer		1188728100									
Monumentadres	Oude Kleefsebaan 23a			Opsteller plan	R. de Bruijn																				
Postcode en plaats	6611 AM Overasselt																								
STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul de gewenste j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieerbaar zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)							
											2023	2024	2025	2026	2027	2028	2023	2024	2025	2026	2027	2028			
00 Algemeen																									
periodieke controle brandblusmiddelen	1	post		0,00		0,00	50,00	50,00		50,00							50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	50,00	300,00		
periodieke controle fietsrembeveiliging	1	post		0,00		0,00	150,00	150,00		150,00							150,00	0,00	150,00	0,00	150,00	0,00	0,00	450,00	
aantrengen doorverbinding askop roeien	1	post		0,00		0,00	300,00	300,00		300,00							300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00	
Subtotaal 00				0,00		0,00	500,00	500,00		500,00							500,00	50,00	200,00	50,00	200,00	50,00	0,00	1.050,00	
05 Bouwplaatsvoorzieningen																									
hoogwerker t.v.v behandelen schilderwerk	1	post		0,00		0,00	1.100,00	1.100,00		1.100,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	1.100,00	
stager t.v.v vervangen schalen molenkop	160	m2		0,00		0,00	55,00	8.800,00		8.800,00							8.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.800,00	
Subtotaal 05				0,00		0,00	55,00	9.900,00		9.900,00							8.800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	9.900,00	
22 Metsel- en voegwerk																									
tafel (geschuurd) metselwerk	1	post		0,00		0,00	450,00	450,00		450,00							0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00	0,00	450,00	
Subtotaal 22				0,00		0,00	450,00	450,00		450,00							0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00	0,00	450,00	
24 Ruwbouwtimmerwerk																									
vervangen linker trapschoor	1	post		0,00		0,00	2.500,00	2.500,00		2.500,00							0,00	0,00	2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00	
Subtotaal 24				0,00		0,00	2.500,00	2.500,00		2.500,00							0,00	0,00	2.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.500,00	
31 Dakbedekkingen																									
vervangen schalen op molenkop incl verbeteren bitumenansluitingen kap	50	m2		0,00		0,00	250,00	12.500,00		12.500,00							12.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.500,00	
verbeteren bitumenansluitingen kap	1	post		0,00		0,00	450,00	450,00		450,00							450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	
Subtotaal 31				0,00		0,00	450,00	12.950,00		12.950,00							12.950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12.950,00	
46 Schilderwerk																									
schilderwerk staart, trap en berdes	80	m2		0,00		0,00	80,00	6.400,00		6.400,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.400,00	6.400,00	
schilderwerk kast	170	m2		0,00		0,00	80,00	13.600,00		13.600,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13.600,00	13.600,00	
schilderwerk windborden en kulhan	24	m2		0,00		0,00	80,00	1.920,00		1.920,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.920,00	1.920,00	
schilderwerk voorkauwrens	6	m2		0,00		0,00	80,00	480,00		480,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	480,00	480,00	
schilderwerk deuren	7	m2		0,00		0,00	80,00	560,00		560,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	560,00	560,00	
schilderwerk roeden (1 x per 15 jaar)	1	post		0,00		0,00	4.500,00	4.500,00		4.500,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal 46				0,00		0,00	320,00	27.460,00		27.460,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22.960,00	22.960,00
90 Werktuigbouwkundige installaties in molens en gemalen																									
voorzetten hoeken in bovenwiel	1	post		0,00		0,00	450,00	450,00		450,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal 90				0,00		0,00	450,00	450,00		450,00							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden																									
											22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	34.110,00	49.810,00								

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelpesten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul desgewenst een 1 in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieabel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)	
											2023	2024	2025	2026	2027	2028			2023
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Indirecte kosten																			
Algemene bouwplaatskosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Algemene kosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. algemene kosten												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Winst en risico 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. winst en risico												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Werken buiten de saamensom																			
Coördinatievergoeding en ABK 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. werken buiten de saamensom												22.250,00	50,00	2.700,00	500,00	200,00	24.110,00	49.810,00	
Onvoorzien 0,00%												1.119,50	0,00	0,00	0,00	0,00	1.205,50	2.319,00	
Subtotaal incl. onvoorzien												23.369,50	50,00	2.700,00	500,00	200,00	25.315,50	52.129,00	
Directiekosten																			
Oosten instandhoudingsplan 3,22%												1.679,52						1.679,52	
Jaarlijkse begroeding 7,36%												1.719,48	0,00	198,72	36,80	0,00	1.953,22	3.816,22	
Ongelukkig 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ongelukkig 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ongelukkig 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Bouwhistorisch onderzoek 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Monumentenwacht of andere deskundige (afernamint en periodieke inspectie)												0,00	1.100,00	0,00	1.100,00	0,00	1.100,00	3.300,00	
Kosten accountant 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Diverse adviezen 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. directiekosten												26.769,50	1.150,00	2.898,72	1.636,80	200,00	28.278,72	60.924,74	
Lease 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
CAR-verzekering 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. lease en CAR												26.769,50	1.150,00	2.898,72	1.636,80	200,00	28.278,72	60.924,74	
Indexeringspercentage 0,00%												0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Indexeringsbedrag 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Subtotaal incl. indexering												26.769,50	1.150,00	2.898,72	1.636,80	200,00	28.278,72	60.924,74	
BTW 21,00%												5.619,71	241,50	606,73	343,73	42,00	5.938,53	12.794,20	
BTW terug (percentage invullen zonder - teken) 100,00%												-5.619,71	-241,50	-606,73	-343,73	-42,00	-5.938,53	-12.794,20	Volgens uw opgave is de BTW (gedachtelijk) verrekenbaar en daarom is dit percentage aangepast (artikel 4.5m, hoofdstuk 1.5 (01.04) Leidraad).
TOTAAL GENERAAL												26.769,50	1.150,00	2.898,72	1.637,00	200,00	28.279,00	60.925,00	

Meerjaren onderhoudsplan Kerken

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

STABU-code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaanneming	Onderaanneming totaal	Stelposten	Totaal	Jaar vd werkzaamheden (vul desgewenst een j in)						TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieabel zijn of zijn aangepast (in te vullen door de RCE)						
											2021	2022	2023	2024	2025	2026			Planjaar 1 bedragen	Planjaar 2 bedragen	Planjaar 3 bedragen	Planjaar 4 bedragen	Planjaar 5 bedragen	Planjaar 6 bedragen
SUBTOTAAL van alle werkzaamheden												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Indirecte kosten																								
Algemene bouwplaatskosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Algemene kosten 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. algemene kosten												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Winst en risico 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. winst en risico												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Werken buiten de samsomsom																								
Coördinatievoering en ABK 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. werken buiten de samsomsom												11.430,00	8.005,00	180,00	0,00	180,00	0,00	19.795,00						
Onvoorzien 5,00%																								
Subtotaal incl. onvoorzien												571,50	400,25	9,00	0,00	0,00	0,00	980,75						
Directiekosten												12.001,50	8.405,25	189,00	0,00	180,00	0,00	20.775,75						
Opstellen instandhoudingsplan 3,22%													668,98					668,98						
Jaarlijkse begeleiding 7,36%													883,31	618,63	13,91	0,00	0,00	0,00	1.515,85					
Orgelherstel												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Orgeladviseur 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Onvoorzien orgel 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Bouwhistorisch onderzoek												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Monumentenwacht of andere deskundige (abonnement en periodieke inspectie)												400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	2.400,00						
Kosten goedvrijant												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Diverse adviseurs												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. directiekosten												13.953,79	9.423,88	602,91	400,00	580,00	400,00	25.380,58						
Lages 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
CAR-verzekering 0,00%												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. lages en CAR												13.953,79	9.423,88	602,91	400,00	580,00	400,00	25.380,58						
Indexeringspercentage 2,00%													2.00%	4.04%	6.12%	8,04%	10,41%	12,62%						
Indexeringsbedrag												279,08	380,72	36,90	32,97	60,37	50,46	840,51						
Subtotaal incl. indexering												14.232,87	9.804,60	639,81	432,97	640,37	450,46	26.201,08						
BTW 21,00%												2.988,80	2.058,97	134,36	90,92	134,48	94,60	5.502,23						
BTW terug (percentage invullen zonder - tekent) 100,00%												-2.988,80	-2.058,97	-134,36	-90,92	-134,48	-94,60	-5.502,23						
TOTAAL GENERAAL												14.232,87	9.804,60	639,81	432,97	640,37	450,46	26.201,08						

Volgens uw opgave is de BTW (gedeeltelijk) verrekbaar en daarom is dit percentage aangepast (artikel 4.5m, hoofdstuk 1.3 (01.04) Landraad).

PERIODIEK INSTANDHOUDINGSPLAN

BASISGEGEVENS										RCE-standaardbegrotingsmodel gebouwd (d.d. 03-10-2019)										Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	RCE berekening subsidieerbare kosten		
Rijksnummersamensteller		20125		Eerste jaar planperiode		2021														naam consulent		Henry van der Wal	
Monumentenstatus (indien van toepassing)		NH leek		Pakketten		16 S 2020														datum		23-06-20	
Zelfstandig onderdeel				Standaard uurbestel		4														oms nummer		1150027100	
Monumentenadres		Valkstraat 7		R.C. de Bruijn																			
Postcode en plaats		6611 KV Overasselt																					
STABU-Code en omschrijving	Aantal	Eenheid	Arbeid in uren	Arbeid in uren totaal	Materiaal	Materiaal totaal	Onderaansmerning	Onderaansmerning totaal	Subposten	Totaal	2021	2022	2023	2024	2025	2026	TOTAAL	Specifieke opmerking of de reden waarom de kosten niet subsidieerbaar zijn of zijn aangepast (niet vallen door de RCE)					
00 Algemeen																							
periodieke contracte tekortafmelding	1	post		0,00	0,00	180,00	180,00			180,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	540,00						
Subtotaal 00				0,00	0,00	180,00	180,00			180,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	540,00						
06 Bouwplaatsvoorzieningen																							
aluminium rotatier t.b.v. schildenwerk kunstwerken	1	post		0,00	0,00	420,00	420,00			420,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	420,00						
Huur fotograaf t.b.v. schildenwerk en basaal vestgevel	1	post		0,00	0,00	3.000,00	3.000,00			3.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00						
Subtotaal 06				0,00	0,00	3.420,00	3.420,00			3.420,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.420,00						
33 Dakbedekkingen																							
onderhoud dakbedekking	230	m2		0,00	0,00	30,00	6.900,00			6.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.900,00						
Subtotaal 33				0,00	0,00	30,00	6.900,00			6.900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.900,00						
34 Beglazing																							
herstel beglazing tijdens schildenwerk	12	m2		0,00	0,00	39,00	432,00			432,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	432,00						
Subtotaal 34				0,00	0,00	39,00	432,00			432,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	432,00						
46 Alouwenmarwerk																							
herstel houtwerk waardenke houten gevel	2	post		0,00	0,00	450,00	900,00			900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900,00						
Subtotaal 46				0,00	0,00	450,00	900,00			900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	900,00						
48 Schildenwerk																							
schildenwerk houtwerk vestgevel	60	m2		0,00	0,00	75,00	4.500,00			4.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.500,00						
schildenwerk keramiek, dakkapellen en overgekleven	24	m2		0,00	0,00	75,00	1.350,00			1.350,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.350,00						
Subtotaal 48				0,00	0,00	150,00	5.850,00			5.850,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.850,00						
63 Verwarmingsinstallaties																							
periodiek onderhoud cv-ketel	1	post		0,00	0,00	120,00	120,00			120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00						
Subtotaal 60				0,00	0,00	120,00	120,00			120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	120,00						
SLETTOTAAL van alle werkzaamheden										18.282,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	18.642,00	De installatie is niet van monumentale waarde, zodat onderhoudskosten hiervan niet subsidieerbaar zijn (artikel 4.5m, hoofdstuk 1.2 Leidraad).					
SLETTOTAAL van alle werkzaamheden										18.282,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	18.642,00						
Indirecte kosten										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Algemene bureaukosten										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. algemene bouwplaatskosten										18.282,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	18.642,00						
Algemene kosten										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. algemene kosten										18.282,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	18.642,00						
Winst en risico										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. winst en risico										18.282,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	18.642,00						
Verlies buiten de aansneemsom										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Collectievoorzorging en ABK										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. verlies buiten de aansneemsom										18.282,00	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	18.642,00						
Onvoorzien										914,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	914,10						
Subtotaal incl. onvoorzien										19.196,10	0,00	180,00	0,00	180,00	0,00	0,00	19.556,10						
Directe kosten																							
Opstellen instandhoudingsplan										629,71							629,71						
Jaarlijkse begeleiding										1.412,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.412,89						
Orgelherstel										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Orgeladviseur										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Onvoorzien orgel										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Bouwhistorisch onderzoek										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Monumentenwacht of andere deskundige (abonnement en periodieke inspectie)										400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00	2.400,00	2.400,00						
Kosten accountant										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Diverse adressen										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. directe kosten										21.639,64	400,00	580,00	400,00	580,00	400,00	400,00	23.599,64						
Leyes										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
GAR-verzekering										0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Subtotaal incl. leyes en GAR										21.639,64	400,00	580,00	400,00	580,00	400,00	400,00	23.599,64						
Indexvergoeverantwoord										2,04%	-0,04%	0,12%	0,24%	0,11%	0,12%								
Instandhoudingsbedrag										439,77	16,18	35,50	32,97	60,37	50,48		626,24						
Subtotaal incl. indexering										22.079,41	416,18	615,50	432,97	640,37	450,48		24.225,88						
BTW										4.635,00	87,59	126,25	90,82	134,46	94,82		5.171,94						
BTW terug (percentage inruilen zonder - token)										-4.935,00	-87,39	-129,26	-90,32	-134,46	-94,82		-5.171,94	Volgens uw opgave is de BTW (geschikt) verrekenbaar en daarom te de prioritaire aangewezen (artikel 4.5m, hoofdstuk 1.3 (2) (4) Leidraad).					
TOTAAL (GENE PAAL)										32.077,41	616,16	615,50	432,97	640,37	450,48		24.626,38						

Meerjaren onderhoudsplan Werkplaats

Meerjaren Onderhoud Plan: Gemeentewerf Ambachtsweg 10 Malden

Datum: 16-nov-2016
 Gewijzigd: 30-jun-2023
 Prijspeil: 2023
 Bouwjaar: 1988
 Beschermde status: Nee

Peters Bouwkundig Adviesbureau
 Sprokkelveld 52
 6596 DM Milsbeek
www.petersbouwadvies.nl, info@petersbouwadvies.nl
 0485-516775 06-51151059

Orientatie Voorgevel = Evenwijdig aan de straat

Omschrijving onderdeel	Locatie	Hoeveel post	Eenh.	Reserv. p. jaar	Conditie	Intensiteit	Cyclus	Start	Bedrag in euro	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	AKTIVITEIT	
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
					10 < 20%	10 < 30%	10 < 40%	10 < 50%	10 < 70%	10 < 100%	laag	midden	hoog												
ALGEMEEN																									
Calamiteitenonderhoud			post	350				1	2017	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	
Kleine vervangingen			post	350				1	2017	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	350	
Actualiseren MOP			post	550				2	2017	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	550	
TOTAAL (INCL. BTW)				1.250						1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250		
Gevels																									
Voegwerk + metselwerk herstel	Voorgevel	42	m2	90		5		10	2027	600					600										Herstel schade
Voegwerk + metselwerk herstel	Linkergevel	16	m2	35		5		10	2027	240					240										Herstel schade
Voegwerk + metselwerk herstel	Achtergevel	71	m2	150		5		10	2027	1.020					1.020										Herstel schade
Voegwerk + metselwerk herstel	Rechtergevel	35	m2	80		5		10	2027	540					540										Herstel schade
Voegwerk + metselwerk herstel	Zoutopslag	160	m2	170		5		10	2027	1.320					1.320										Herstel schade
KOZIJNEN, RAMEN EN DEUREN																									
Kozijnen vervangen	Voorgevel	22	m2	1.430		3		50	2038	27.500															Vervangen kozijnen
Overheaddeuren vervangen	Voorgevel	4	st	910		1		30	2048	25.000															Vervangen overheaddeuren
Kozijnen vervangen	Linkergevel	5	m2	300		3		50	2038	5.750															Vervangen kozijnen
Kozijnen vervangen	Achtergevel	28	m2	1.760		3		50	2038	33.750															Vervangen kozijnen
Kozijnen vervangen	Rechtergevel	8,4	m2	510		3		50	2038	9.750															Vervangen kozijnen
DAKBEDEKKINGEN																									
Kunstrubber platdak bedekking	Hoofddak	788	m2	2.915		1		40	2052	98.500															Vervangen kunstrubber
Kunstrubber platdak bedekking	Laagdak	54	m2	200		1		40	2052	6.750															Vervangen kunstrubber
Sandwichpanelen	Zoutopslag	135	m2	390				50	2062	16.880															Vervangen sandwichpanelen
Hemelwater afvoeren		8	st	65		1		40	2052	2.200															Vervangen zink
Gevelbekleding																									
Damwandprofielplaten	Voorgevel	163	m2	1.040		3		50	2038	20.375															Vervangen door isopanelen
Damwandprofielplaten	Linkergevel	78	m2	520		3		50	2038	9.750															Vervangen door isopanelen
Damwandprofielplaten	Achtergevel	237	m2	1.590		3		50	2038	29.625															Vervangen door isopanelen
Damwandprofielplaten	Rechtergevel	67	m2	450		3		50	2038	8.375															Vervangen door isopanelen
Volkem beplating 8mm	Luffel	28	m2	50		3		50	2038	855															Vervangen volkem beplating
Houten rabbatdelen	Zoutopslag	35	m2	120		3		30	2042	2.880															Vervangen houten rabbatdelen
BUITENSCHILDERWERK																									
Schilderwerk kozijnen / staal	Voorgevel	1	post	480		5		5	2027	2.047					2.047										2x Dekkend schilderen
Schilderwerk kozijnen / staal	Linkergevel	1	post	120		3		5	2027	506					506										2x Dekkend schilderen
Schilderwerk kozijnen / staal	Achtergevel	1	post	640		5		5	2027	2.714					2.714										2x Dekkend schilderen
Schilderwerk kozijnen / staal	Rechtergevel	1	post	200		4		5	2027	851					851										2x Dekkend schilderen
Schilderwerk op hout	Zoutopslag	1	post	130		2		5	2027	690					690										1x coaten
TOTALEN				14.345						2.500	2.500	2.500	2.500	8.987	2.500	2.500	2.500	2.500	5.267	2.500	2.500	2.500	2.500		
Subtotaal				€ 14.345						€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 8.987	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 5.267	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500		
BTW			21%	€ 3.012						€ 525	€ 525	€ 525	€ 525	€ 1.887	€ 525	€ 525	€ 525	€ 525	€ 1.106	€ 525	€ 525	€ 525	€ 525		
Eindtotaal				€ 17.357						€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 10.874	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 6.373	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025	€ 3.025		

Meerjaren onderhoudsplan Wegen

Gemuteerde planning		Planjaar					
Verharding	2024	2025	2026	2027	2028	Eindtotaal	
Asfalt	€ 274.161	€ 368.858	€ 305.816	€ 115.320	€ 278.387	€ 1.342.543	
Beton	€ 55.741				€ 260.795	€ 316.536	
Elementen	€ 523.332	€ 93.967		€ 258.045		€ 875.344	
Eindtotaal	€ 853.234	€ 462.824	€ 305.816	€ 373.366	€ 539.182	€ 2.534.422	
Gemuteerde planning		Planjaar					
Verharding	2024	2025	2026	2027	2028	Eindtotaal	
Asfalt	€ 274.161	€ 368.858	€ 305.816	€ 115.320	€ 278.387	€ 1.342.543	
Bermen aanvullen			€ 3.638			€ 3.638	
Conserveren	€ 82.666	€ 54.689	€ 95.210	€ 18.563		€ 251.128	
Ged. groot onderhoud en conserveren	€ 133.117	€ 181.449	€ 37.448		€ 22.800	€ 374.814	
Gedeeltelijk groot onderhoud asfalt		€ 27.496	€ 37.096	€ 16.819		€ 81.411	
Rehabiliteren asfalt			€ 102.004			€ 102.004	
Verbeteren vlakheid asfalt	€ 58.378		€ 30.420	€ 66.502		€ 155.300	
Versterken asfalt		€ 105.224		€ 13.437	€ 255.587	€ 374.248	
Beton	€ 55.741				€ 260.795	€ 316.536	
Conserveren	€ 72				€ 763	€ 835	
Rehabiliteren					€ 260.032	€ 260.032	
Verbeteren vlakheid asfalt	€ 55.669					€ 55.669	
Elementen	€ 523.332	€ 93.967		€ 258.045		€ 875.344	
Ged. groot onderhoud (50%)	€ 76.139	€ 56.026		€ 38.159		€ 170.324	
Gedeeltelijk groot onderhoud (30%)	€ 274.044			€ 219.886		€ 493.931	
Rehabiliteren	€ 13.255					€ 13.255	
Verbeteren vlakheid	€ 47.010	€ 37.941				€ 84.951	
Verbeteren vlakheid + nieuw materiaal	€ 112.883					€ 112.883	
Eindtotaal	€ 853.234	€ 462.824	€ 305.816	€ 373.366	€ 539.182	€ 2.534.422	
De verwachte aanbestedingsvoordelen worden geschat op 4%							

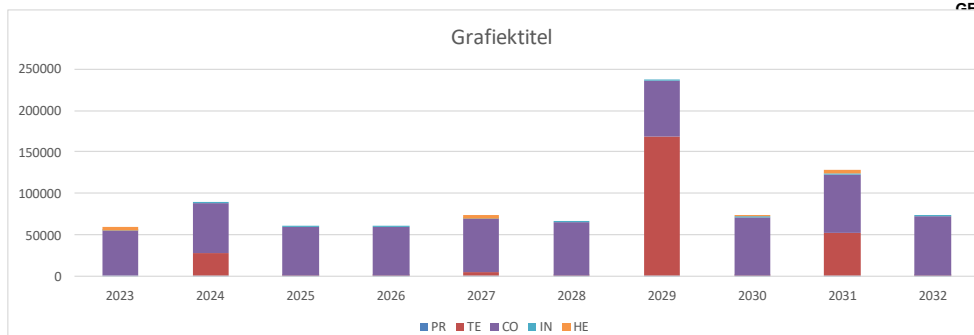
Meerjaren onderhoudsplan Sportcentrum

Projectnummer:	17HBO129-00	VERHUURDERONDERHOUD																						
Datum:	7 september 2023																							
BVO [m²]:	6075	Sportcentrum Malden																						
Bouwjaar	2019	Gemeente Heumen																						
Prijspeil:	2023																							
Indexering [%]:	3,00%																							
Discontovoet (NCW) [%]	1,00%																							
Gebouwlevensduur:	40																							
BTW [%]:	21%																							
Demarcatie	1-Totaal																							
<div style="background-color: yellow; width: 20px; height: 10px; display: inline-block;"></div> = verplaatsen naar huurdersonderhoud																								
												1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
												NCW (spaar	101%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	101%	101%		
												Index	100%	103%	106%	109%	113%	116%	119%	123%	127%	130%		
												NCW	100%	99%	98%	97%	96%	95%	94%	93%	92%	91%		
												0	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
												Periode 2023-2032										Concept		
NLSfB	Omschrijving	Code Type	Hoevh.	Eenh.	Eenh. Prijs	Cycli	Startj. Uitv.j.	Stopj.	AP	PR	CVO	OR per jaar	Periode 2023-2032											
													1 2023	2 2024	3 2025	4 2026	5 2027	6 2028	7 2029	8 2030	9 2031	10 2032		
>	1030100090	Energielabel actualiseren	HE	6075	m²/bvo	0,35	10	2030	2058				262									2615		
>	1030200090	Onderhoudsplannen actualiseren	HE		1 post	4.000,00	4	2023	2058				1357	4000					4502				5067	
>	1050010043	Veiligheidsvoorzieningen keuren	CO		1 contr	150,00	1	2019	2059				172	150	155	159	164	169	174	179	184	190	196	
>	1090000000	Onderhoudscontracten	CO		1 contr	1.500,00	1	2020	2058				1720	1500	1545	1591	1639	1688	1739	1791	1845	1900	1957	
>	1090000000	Onderhoudscontract automatische deuren	CO		1 contr	725,00	1	2020	2058				831	725	747	769	792	816	840	866	892	918	946	
>	1040060033	Plafondophangconstructie onderzoek (zwembad)	CO		1 contr	1.750,00	3	2019	2058				610			1857			2029			2217		
>	1090000000	Scope 10 Brandwerende scheidings	CO		1 contr	1.250,00	1	2020	2058				1433	1250	1288	1326	1366	1407	1449	1493	1537	1583	1631	
>	1090000000	Onderhoudscontract screens (controle TD SF)	CO		1 contr	500,00	1	2020	2058				573	500	515	530	546	563	580	597	615	633	652	
>	1090000000	Kleine vervangingen	CO		1 contr	150,00	1	2020	2058				172	150	155	159	164	169	174	179	184	190	196	
>	4710000009	Dakafwerkingen inspecteren / repareren	CO		1 contr	725,00	1	2019	2058				831	725	747	769	792	816	840	866	892	918	946	
>	1090430000	Beweegbare zwembadvoer onderhoudscontract	CO		1 contr	2.800,00	1	2020	2058				3210	2800	2884	2971	3060	3151	3246	3343	3444	3547	3653	
>	1090410000	Onderhoudscontract Hellebrekers (2023)	CO		1 contr	31.000,00	1	2020	2058				35538	31000	31930	32888	33875	34891	35937	37016	38126	39270	40448	
>	1090200000	VDH Zoutelectrolyse Onderhoudscontract	CO		1 contr	1.770,00	1	2020	2058				2029	1770	1823	1878	1934	1992	2052	2113	2177	2242	2309	
>	1090200000	VDH Zoutelectrolyse diverse materialen	CO		1 contr	7.000,00	1	2020	2058				8025	7000	7210	7426	7649	7879	8115	8358	8609	8867	9133	
>	1090200000	Reinigen luchtslangen (AA-service)	CO		1 contr	2.500,00	3	2024	2058				846		2575			2814			3075			
>	1050200043	E-installaties algemeen NEN3140 inspectie Scope 8	CO		1 post	1.200,00	5	2019	2058				267		1236					1433				
>	1090700000	Personenlift onderhoudscontract	CO		1 contr	1.675,00	1	2020	2058				1920	1675	1725	1777	1830	1885	1942	2000	2060	2122	2185	
>	1090700000	Personenlift diverse materialen	CO		1 contr	250,00	1	2020	2058				287	250	258	265	273	281	290	299	307	317	326	
>	1090500000	Inbraak onderhoudscontract (ProGroup)	CO		1 contr	250,00	1	2020	2058				287	250	258	265	273	281	290	299	307	317	326	
>	1090500000	BMI onderhoudscontract (ProGroup)	CO		1 contr	430,00	1	2020	2058				493	430	443	456	470	484	498	513	529	545	561	
>	1090500000	CCTV onderhoudscontract (ProGroup)	CO		1 contr	70,00	1	2020	2058				80	70	72	74	76	79	81	84	86	89	91	
>	1090500000	Blusmiddelen OH contract + keuring (Kling)	CO		1 contr	1.100,00	1	2020	2058				1261	1100	1133	1167	1202	1238	1275	1313	1353	1393	1435	
>	1090500000	PV-panelen onderhoudscontract	CO		1 contr	1.100,00	1	2020	2058				1261	1100	1133	1167	1202	1238	1275	1313	1353	1393	1435	
>	1090500000	Sporttoestellen keuring	CO		1 contr	650,00	1	2020	2058				745	650	670	690	710	732	754	776	799	823	848	
>	1090500000	Trenomat wanden sporthal onderhoudscontract	CO		2 contr	350,00	1	2020	2058				802	700	721	743	765	788	811	836	861	887	913	
>	1090500000	Miva Lift Handimove: onderhoudscontract	CO		1 contr	250,00	1	2020	2058				287	250	258	265	273	281	290	299	307	317	326	
>	2122000109	Buitenwanden in metselwerk inspecteren / repareren	PR		410 m²	1,50	5	2019	2058				137		633						734			
>	2214110001	Opwikkelbanden vervangen	TE		18 st	155,44	10	2019	2058				334								3341			
>	3100002201	Buitenwandopeningen kitvoeg vervangen	TE		477 m²	10,00	10	2019	2058				570								5696			
>	3231003001	Binnendeuren geplastificeerd vervangen	TE		5 st	400,00	5	2029	2058				287								2388			
>	3200120001	Automatische deuropeners vervangen	TE		1 st	1.500,00	10	2019	2058				179								1791			
>	3200120001	Automatische deuropeners vervangen	TE		2 st	1.500,00	10	2019	2058				358								3582			
>	3200120001	Automatische deuropeners vervangen	TE		1 st	1.500,00	10	2019	2058				179								1791			
>	4321004501	Vloerafwerkingen in gietvloer polyurethaan vervangen	TE		356 m²	40,00	15	2024	2058				1467		14667									
>	4321004501	Vloerafwerkingen in gietvloer polyurethaan vervangen	TE		32 m²	40,00	15	2024	2058				132		1318									
>	4321004501	Vloerafwerkingen in gietvloer polyurethaan vervangen	TE		103 m²	40,00	15	2024	2058				424		4244									
>	4321004501	Vloerafwerkingen in gietvloer polyurethaan vervangen	TE		69 m²	40,00	15	2024	2058				284		2843									

NLSfB	Omschrijving	Code Type	Hoevh.	Eenh.	Eenh. Prijs	Cycli	Startj. Uitv. j.	Stopj.	AP	PR	CVO	OR per jaar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
													2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
>	5315100001	Legionella, besturingskast vervangen	TE	1	st	3.400,00	10	2019	2058			406								4060		
>	5315110001	Legionella, centrale computer vervangen	TE	1	st	3.650,00	5	2019	2058			812		3760						4358		
>	5321110001	Direct gestookte boiler 301-400 ltr vervangen	TE	1	st	11.700,00	10	2019	2058			1397								13970		
>	5369210001	Zwembadfundatiepomp middel vervangen	TE	1	st	8.500,00	10	2019	2058			1015								10149		
>	5369130001	Vlokmiddel doseerpomp vervangen	TE	2	st	825,00	8	2019	2058			186					1857					
>	5369160001	Bicarbonaat roerwerk + doseerpomp vervangen	TE	2	st	1.000,00	8	2019	2058			225					2251					
>	5361200001	Zoutelektrolyse unit vervangen	TE	1	st	40.000,00	12	2019	2055			5067										50671
>	5771000042	LBK reviseren	TE	1	st	10.000,00	10	2019	2058			1194								11941		
>	5771000042	LBK reviseren	TE	2	st	10.000,00	10	2019	2058			2388								23881		
>	5771000042	LBK reviseren	TE	2	st	10.000,00	10	2019	2058			2388								23881		
>	5771000042	LBK reviseren	TE	2	st	10.000,00	10	2019	2058			2388								23881		
>	6111100001	PV installatie compleet vervangen	TE	3	st	7.000,00	10	2019	2058			2508								25075		
>	6331130601	LED wandarmatuur buiten vervangen	TE	6	st	280,00	10	2019	2058			201								2006		
>	6513601501	Brandslanghaspel slang vervangen	TE	1	st	250,00	10	2019	2058			30								299		
>	6513601501	Brandslanghaspel slang vervangen	TE	4	st	250,00	10	2019	2058			119								1194		
>	6513601501	Brandslanghaspel slang vervangen	TE	3	st	250,00	10	2019	2058			90								896		
>	6513601501	Brandslanghaspel slang vervangen	TE	3	st	250,00	10	2019	2058			90								896		
>	6611250001	Elektrische liften liftkabels vervangen	TE	1	set	1.600,00	10	2019	2058			191								1910		
>	6611250001	Elektrische liften incidentele vervangingen	TE	1	set	350,00	1	2024	2058			366								418	430	443
>	7221060001	Kleine vervangingen/repatries sporttoestellen	IN	1	pst	850,00	1	2019	2058			974	850	876	902	929	957	985	1015	1045	1077	1109
>	9052010009	Buitenriolering inspecteren / repareren	PR	1	post	850,00	1	2019	2058			974	850	876	902	929	957	985	1015	1045	1077	1109

TOTALEN	92610	59745	89054	61368	61297	74559	67058	236133	74680	129014	73191
GEMIDDELD 10 jr	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610	92610

PR	1111	850	1509	902	929	957	985	1749	1045	1077	1109
TE	27978	0	27192	371	382	4502	406	167404	430	51114	457
CO	62920	54045	59477	59193	59056	63642	64682	65965	69543	70679	70516
IN	959	850	876	902	929	957	985	1015	1045	1077	1109
HE	1798	4000				4502			2615	5067	

Bijlage 12 Lijst van afkortingen

Verklaring van gehanteerde afkortingen

Omdat in deze Programmarekening bepaalde afkortingen worden gebruikt, die niet voor iedereen even duidelijk zijn, wordt hieronder de betekenis van deze afkortingen weergegeven.

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ADV	Arbeids Duur Verkorting
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
ARP	Ammoniak Reductie Plan
AVAN	Aanvullend Vervoer Arnhem Nijmegen
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAPG	Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording (provincies en gemeenten)
BCF	BTW Compensatie Fonds
BGT	Basisregistratie grootschalige topografie
BIBOB	(Wet) Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIM	Bedrijfs Interne Milieuzorg
BIS	Bestuurlijk Informatie Systeem
BIZ	Bedrijven Investing Zone
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRN	Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen
BRP	Basis Riolerings Plan
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BZK	(ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BW	Burgerlijk Wetboek
B & W	Burgemeester en Wethouders
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CPB	Centraal Plan Bureau
CPO	Collectief particulier opdrachtgeversschap
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
DIS	Documentair Informatie Systeem
DRAN	Doelgroepen vervoer Regio Arnhem Nijmegen
ECB	Europese Centrale Bank
EMU	Europese Monetaire Unie
ESKAN	Economische Samenwerking Knooppunt Arnhem - Nijmegen
FIDO	(Wet) Financiering Decentrale Overheden
GBA	Gemeentelijke Basis Administratie
GBKN	Grootschalige Basis Kaart Nederland
GIS	Geografisch Informatie Systeem
GGD	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Gelderland Zuid
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GMR	Groene metropoolregio
GOA	Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid
GSP	Groenstructuurplan
GW	Gemeente Wet
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
HOF	(Wet) Houdbare Overheids Financiën
IBA	Individuele Behandeling Afvalwater
IBO	Instituut Bijzonder Onderzoek
IBOR	Integraal beheer openbare ruimte
IFLO	Inspectie Financiën Lokale en provinciale Overheden
IHP	Integraal Huisvesting Programma Onderwijs
IMK	Instituut voor het Midden en Kleinbedrijf
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere of gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen

IPG	Inzicht Prestaties Gemeenten
IPO	Inter Provinciaal Overleg
IRVN	Samenwerkingsverband ICT Rijk van Nijmegen
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IV3	Informatie voor derden
KAN	Knooppunt Arnhem - Nijmegen
KBO	Katholieke Bond voor Ouderen
LOP	landschapsonwikkelingsplan
MARN	Milieusamenwerking en Afvalverwerking Regio Nijmegen
MEC	Milieu Educatie Centrum
MGR	Modulair gemeenschappelijke regeling Rijk van Nijmegen
MT	Management Team
M & O	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
MUP	Milieu Uitvoerings Programma
NAW	Naam, Adres en Woonplaats
NME	Natuur- en milieueducatie
OZB	Onroerend Zaakbelasting
ODRN	Omgevingsdienst Regio Nijmegen
PM	Pro Memorie
P&C	Planning en Control
PIP	Periodiek Instandhouding Plannen
RAS	Regionale adaptie strategie
RBT ANV	Regionaal bureau Toerisme Arnhem-Nijmegen-Veluwe
RES	Regionale Energie Strategie
RFV	Raad voor de Financiële Verhouding
ROC	Regionaal Opleidingen Centrum
ROL	Regionaal Openbaar Lichaam
SPUK	Specifieke uitkering
STOOM	Stichting Ontmoetingsruimte Ouderen Malden
SVN	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten.
SUWI	Samenwerking Uitvoering Werk en Inkomen
TSV	Tijdelijke Stimuleringsregeling Vrijwilligerswerk
VCM	Vitaal centrum Malden
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VVTV	Voorlopige Vergunning Tot Verblijf
VR	Verkeers Regel Installatie
VRGZ	Veiligheidsregio Gelderland Zuid
VROM	(ministerie van) Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
WOZ	(Wet) Waardering Onroerende Zaken
WBK	Wet Basisvoorziening Kinderopvang
WBI	Woningbouwimpuls
WKB	Wet kwaliteitsborgers
WIZ	(stichting) Werk In Zicht
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOO	Wet Open Overheid
wozoco	woonzorgcomplex
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand

Bijlage 13 Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Heumen in openbare vergadering bijeen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 24 september 2024
gelet op artikel 189 Gemeentewet;

Besluit

1. De programmabegroting 2025 vast te stellen en het college van burgemeester en wethouders de uitvoering van zowel het bestaande als nieuwe beleid op te dragen, zoals opgenomen in de Programmabegroting 2025;

Programmatotalen 2025

	Lasten	Baten	Resultaat	
1 Sociale leefomgeving	-€25.221.514	€6.877.100	-€18.344.414	Nadeel
2 Fysieke leefomgeving	-€15.927.983	€7.867.614	-€8.060.369	Nadeel
3 Bestuur en organisatie	-€13.801.152	€39.490.235	+€25.689.568	Voordeel
Totalen	-€54.950.649	€54.318.678	-€715.215	Nadeel

(zie voor toelichting bij de programma's onder het kopje "wat mag het kosten en wat mag het opbrengen")

2. In te stemmen met:
  - een verhoging van de opbrengsten voor 2025 voor de heffing van hondenbelasting en leges met 2,3% conform het inflatiepercentage van de meicirculaire 2024;
  - een verhoging van de OZB opbrengsten voor 2024 voor de woningen met 3,2% conform het inflatiepercentage van CPB Macro economische Verkenningen augustus 2024;
  - een verhoging van de OZB opbrengsten voor 2024 voor de niet-woningen naar 3,2% conform het inflatiepercentage van CPB Macro economische Verkenningen augustus 2024;
  - de investeringen 2025 zoals deze onderdeel uitmaken van de drie programma's in de programmabegroting 2025-2028 opgenomen tabel "Meerjareninvesteringsplan";
  - het overhevelen van de restant investeringsbudgetten vanuit 2024 naar 2025 overeenkomstig de in bijlage 6 "Overzicht lopende investeringen" van de programmabegroting 2025-2028 opgenomen specificatie;
  - het beschikbaarstellen van de kredieten voor investeringen in 2025 van grondexploitaties in voorbereiding. Voor meer informatie wordt verwezen naar de in paragraaf Grondbeleid opgenomen overzicht "Overzicht grondexploitaties in voorbereiding 2025" in de programmabegroting 2025-2028;

Een toelichting op de voorgestelde OZB voor woningen is de volgende. In de Algemene Uitkering wordt een korting doorgevoerd op de WOZ opbrengst omdat dit tot de verdien capaciteit van de gemeente behoort. Niet indexerende van de WOZ opbrengst voor woningen levert een nadeel op voor de gemeente dat ieder jaar groter wordt (de inflatie bedroeg afgelopen, vanaf 2018 t/m 2023, gemiddeld 3.7%).

3. a. In te stemmen met de voorgenomen onttrekkingen 2025 aan de reserves voor een totaalbedrag van € 1.579.176. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar bijlage 3 "staat van reserves en voorzieningen 2025" van de programmabegroting 2025-2028;
- b. In te stemmen met de voorgenomen onttrekkingen 2025 aan de diverse voorzieningen voor een totaalbedrag van € 1.349.809. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar bijlage 3 "staat van reserves en voorzieningen 2025" van de programmabegroting 2025-2028;
4. In te stemmen met de gemeentelijke tarieven zoals opgenomen in de bijlage 9 "Gemeentelijke tarieven" van de programmabegroting 2025-2028;

5. In te stemmen met het onderstaande meerjarenperspectief 2025-2028.

	2025	2026	2027	2028
Resultaat meerjarenbegroting 2025-2028	- €715.215	- €848.000	-€909.999	-€170.019
	Nadeel	Nadeel	Nadeel	Nadeel

6. De subsidies voor 2025 vast te stellen conform bijlage 10 van de programmabegroting 2025-2028. De subsidiebedragen in de bijlage 10 zijn met 2,3% geïndexeerd.
7. In te stemmen met de meerjarenonderhoudsplannen zoals opgenomen in bijlage 11 van de programmabegroting 2025-2028.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Heumen,
In zijn openbare vergadering van 7 november 2024

drs. M.J.H.N. Collombon
Griffier

mr. J.W.M.S. Minses
Voorzitter

